

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

84'üncü Birleşim 4 Nisan 2023 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	128
II.- GELEN KÂĞITLAR	132
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	133
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>133:137</i>
1.- Karabük Milletvekili Niyazi Güneş'in, 3 Nisan 1937 Karabük'ün kuruluş gününe ilişkin gündem dışı konuşması	133:135
2.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu'nun, don afetinden bağları zarar gören Manisalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	135:136
3.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 6284 sayılı Kanun'a ve nafaka hakkına ilişkin gündem dışı konuşması	136:137

IV.- AÇIKLAMALAR

137, 168, 172, 176, 182,
205, 206, 215, 240, 248,
252

- 1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, AK PARTİ'nin her alanda sayısız eserler ortaya koyduğuna, koymaya da devam edeceğine ve Türkiye'nin otomobiline ilişkin açıklaması 137
- 2.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Muğla'nın Deştin ve Bayır Mahalleleri arasında kurulacak olan çimento fabrikasına ilişkin açıklaması 138
- 3.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sarıaslan'ın, 2022 KPSS sınavı iptali nedeniyle 2 defa sınava girmiş öğretmenlerin taleplerine ilişkin açıklaması 138
- 4.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, bankaların öğretmenlerin promosyon ücretlerini düşük tutmasına ve günlük para çekme limitlerindeki sınırlamaya ilişkin açıklaması 138
- 5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin ilk yerli otomobili Togg'a ilişkin açıklaması 138:139
- 6.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Türkiye'nin ilk yerli otomobili Togg'a ilişkin açıklaması 139
- 7.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun iktidara gelirse tasarruf yapacağı söylemine ilişkin açıklaması 139
- 8.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, deprem sonrası nüfusu yüzde 20 artan Mersin'e AKP iktidarının yardım yapmadığına ilişkin açıklaması 139
- 9.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kıvılcımının Amasya'da çakıldığına ilişkin açıklaması 140
- 10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Keşan ilçesinin Gökçetepe köyünde bulunan ve orman kampı olarak bilinen alana AVM yapılmasına ilişkin açıklaması 140
- 11.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Başbuğ Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması 140
- 12.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Muğla'nın Deştin ve Bayır Mahalleleri arasında kurulacak olan çimento fabrikasına ilişkin açıklaması 141
- 13.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, söz verilen zaman diliminde vatandaşları deprem konutlarına kavuşturacaklarına ilişkin açıklaması 141
- 14.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, iktidarın seçim öncesi elektrik ve doğal gaz fiyatlarında indirim yapmasına ilişkin açıklaması 141

- 15.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Cumhurbaşkanı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nun emeklilere verdiği müjdeye, iktidarlarında engelli vatandaşların sorunlarını çözeceklerine ve uzman çavuşların kadro beklentisine ilişkin açıklaması 141:142
- 16.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümüne ve Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemine ilişkin açıklaması 142
- 17.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, deprem bölgesinde tarım ve hayvancılık için devletin yapması gerekenlere ilişkin açıklaması 142
- 18.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 2023 yılının ilk üç aylık enflasyon rakamlarına göre emeklilerin ve memurların aldığı zamların şimdiden erimiş olduğuna ilişkin açıklaması 142:143
- 19.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözgeçü'nün, AKP iktidarının özgür basından korktuğuna ilişkin açıklaması 143
- 20.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefat yıl dönümüne, 14 Mayıs seçimlerinin Batı'yı niye ilgilendirdiğine ve 14 Mayıs 2023'te zaferin Cumhuriyet İttifakı'nın olacağına ilişkin açıklaması 143
- 21.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, EYT yasasının yarattığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması 143:144
- 22.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, AKP'nin yirmi bir yılda ülkeyi getirdiği duruma ilişkin açıklaması 144
- 23.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Başbuğ Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümüne ve deprem bölgesindeki barınma sorununa ilişkin açıklaması 144
- 24.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün'un, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun emekliye verdiği müjdeye ilişkin açıklaması 144:145
- 25.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Hakkâri Yüksekova'da afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi bahanesiyle insanların yıllardır oturduğu ikametgâhlarına gönderdiği tebligata ilişkin açıklaması 145
- 26.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Avukat Hakan Bakırcioğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması 145
- 27.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP'nin ithalat sevdasının ülkenin gıda güvenliğini tehlikeye soktuğuna ilişkin açıklaması 145:146

28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, büyük devlet ve siyaset adamı Alparslan Türkeş'in vefatının 26'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

146

29.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Başbuğ Alparslan Türkeş'in ebediyete irtihalinin 26'ncı seneidevriyesine ve gerçekleştirdiklerine ilişkin açıklaması

146:147

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kızılayda skandalların bitmediğine, müdürlerin aldığı maaşlara, deprem nedeniyle Kızılaya yapılan yardım kolilerinin İsmailağa cemaatine bağlı Yavuz Selim Vakfına ait kaçak yurtlarda bulunmasına, Bursa'da Diyarbakır plakalı bir araca saldırı düzenlenmesine ve bunun sebeplerine, Hatay'da enkaz altından 8 cenazenin daha çıkarıldığına ve cezaevlerinde hukuksuz infaz yakma uygulamalarına ilişkin açıklaması

147:149

31.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

149

32.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Alparslan Türkeş'in ölüm yıl dönümüne, Dünya Sokak Hayvanları Günü'ne ve 5199 sayılı Kanun'a, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı adayları Kemal Kılıçdaroğlu'nun emeklilere verdiği müjdeye, Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'in öldürülen Kıbrıslı iş insanı Halil Falyalı'nın ortağı olduğu iddialarına, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın adaylığıyla ilgili itirazlara ilişkin gerekçeli kararını YSK'nin açıkladığına, TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamına, Millet İttifakı olarak iktidara geldiklerinde sahip çıkılmayan kim varsa onlara sahip çıkacaklarına ve bunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün verdiği talimatla yapacaklarına ilişkin açıklaması

150:152

33.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Türk milliyetçiliğinin kurucusu Başbuğ Alparslan Türkeş'in Rahmetirahman'a kavuşmasının 26'ncı yıl dönümüne, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, yirmi yıldır AK PARTİ iktidarının altı yıldır da Cumhuriyet İttifakı'nın memlekette tarih yazacak işler yaptığına ve 14 Mayıs 2023'ten itibaren yine yaptıklarını birilerinin yazmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

152:154

34.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

154:155

35.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

155

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	156
37.- Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Kemal Kılıçdaroğlu'nun emeklileri torunlarına harçlık verebilir hâle getireceğine ilişkin açıklaması	156
38.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 4 Nisan 1953 tarihinde elim bir kaza sonucu Çanakkale Boğazı'nın derin maviliklerine emanet edilen Dumlupınar denizaltısındaki 81 kahraman deniz şehidine ilişkin açıklaması	156
39.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, BDDK'nin açıkladığı 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla kullanılan kredi verilerine ve bu verilere göre Kayseri'nin durumuna ilişkin açıklaması	157
40.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Cumhurbaşkanı adayları Kemal Kılıçdaroğlu'nu ziyaret eden büyükelçilere Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gösterdiği tepkiye ilişkin açıklaması	157
41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karabük Üniversitesinde cesedi bulunan Gabonlu öğrenciye ilişkin açıklaması	157
42.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hatay'ın Samandağ ilçesinde molozların yaşam alanlarına dökülmesine tepki gösteren depremzedelere yapılan müdahaleye ilişkin açıklaması	168:169
43.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, üniversitelerden uzaklaştırılan öğretim üyelerinin mahkeme kararları yoluyla üniversitelere dönmelerinin Türkiye üniversitelerinin gelişmesi açısından son derece önemli olduğuna ilişkin açıklaması	172:173
44.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir'in, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir'in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	176
45.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Samandağ ilçesinin çeşitli mahallelerinde mahalle yakınlarına moloz dökülmesine karşı çıkan mahalle sakinlerine polisin ve jandarmanın orantısız güç kullanmasına ilişkin açıklaması	182
46.- Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Başbuğ Alparslan Türkeş'in Rahmetirahman'a kavuşmasının 26'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması	182
47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 6 Şubat depreminde Adıyaman'da İsis Hotel'de hayatını kaybeden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına ilişkin açıklaması	205
48.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye gelen, Adıyaman'da İsis Hotel'de yaşamını yitiren öğrencilere ilişkin açıklaması	206

49.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Adıyaman'daki depremde hayatını kaybeden Kıbrıslı çocuklara ilişkin açıklaması	206
50.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Adıyaman'daki depremde hayatını kaybeden Kıbrıs'tan gelen kardeşlerimize rahmet dilediğine ilişkin açıklaması	206
51.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, kamuda görev alan avukatların sorunlarına ilişkin açıklaması	215
52.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in Sayıştay denetçisinin 2019 yılı raporuna göre Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyelerine kredi kartı verildiği, bu kartla toplamda 14 milyon Türk lirası harcama yapıldığı ve bu harcamanın kimler tarafından yapıldığına ilişkin açıklaması	240:241
53.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in İstanbul Milletvekili Nevzat Şatiroğlu'nun 442 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	248
54.- İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, ilk defa bir kamu bankasının, Halk Bankasının bünyesinde Kadın Girişimci Bölüm Müdürlüğünün kurulduğuna, kadınların Halk Bankasının kadın girişimciyi destekleme fonlarından yararlandığına ve 28'inci Yasama Döneminde kendisi görev almayacağı için milletvekilliğine devam edecek arkadaşlarına şimdiden başarılar dilediğine ilişkin açıklaması	248:249
55.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sayıştayın ve KİT Komisyonunun önemine, 14 Mayıs seçimlerinden sonra Millet İttifakı'nın iktidarında KİT'lerin hem güçlendiği hem de denetimlerinin şeffaf olduğu, tüm denetimlerin muhalefet partisi tarafından çok etkin şekilde yapılabildiği bir süreci başlatacaklarına ilişkin açıklaması	252

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

158, 180, 205

A) TEZKERELER

158:159

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2316)	158
2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2317)	158

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2318)

158

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2319)

159

B) ÖNERGELER

180:182

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, (2/2443) esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/207)

180:182

C) ÇEŞİTLİ İŞLER

205

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Depremle İlgili Hukuki ve Adli Sürecin İzlenmesine İlişkin Oluşturulan Geçici ve Özel Komitesi Başkanı Oğuzhan Hasipoğlu ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

205

VI.- ÖNERİLER

159, 169, 173, 176

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

159:168, 169:172,
173:180

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Koncuk ve 19 milletvekili tarafından, devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar hariç, 31/12/2022 tarihine kadar memurlara ve diğer kamu görevlilerine verilmiş olan disiplin cezalarının affedilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 23/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

159:164

2.- HDP Grubunun, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve arkadaşları tarafından, imar aflarının yaratacağı sonuçların araştırılması amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

164:168, 169

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, yükseköğretim kurumlarında yaşanan tüm sorun ve mağduriyetlerin araştırılması amacıyla 4/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

169:172, 173:176

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemdeki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin önerisi

177:180

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

**183, 206, 216, 241, 249,
252, 256**

A) KANUN TEKLİFLERİ

*183:201, 254:255,
256:268*

1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434)

183:201, 256:268

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 389)

254

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 387)

254

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı:398)

254

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 379)

255

B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

202:205, 206:215,
216:240, 241:248,
249:251, 252:254

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.'nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.'nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442)

202:205, 206:215,
216:240, 241:248,
249:251, 252:254

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI**206**

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye gelen Adıyaman'da İsis Hotel'de yaşamını yitiren öğrencilere divan olarak başsağlığı dilediklerine ilişkin konuşması

206

IX.- OYLAMALAR**256**

1.- (S. Sayısı: 434) Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

256:268

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Şanlıurfa Milletvekili Halil Özşavlı, PKK/YPG yöneticilerinin Fransa Senatosunda ağırklanmasına,

Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt, ekonomik sorunlara,

Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol, 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılacak seçimlere,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un yaptığı gündem dışı konuşması sırasında Cumhurbaşkanına sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas, Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştas'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın, AK PARTİ olarak Türk savunma sanayisini getirdikleri noktaya,

İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm, deprem bölgesinde insanların hâlen ağır koşullarda yaşamak zorunda kaldığına,

Adana Milletvekili Ayhan Barut,

Bursa Milletvekili Yüksel Özkan,

Bursa Milletvekili Erkan Aydın,

Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu,

Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel;

TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına,

Bursa Milletvekili Mustafa Hidayet Vahapoğlu, Tip 1 diyabet tanısı konulmuş çocuklara sensörlü glikoz ölçüm cihazlarının ücretsiz dağıtıldığına,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'in Yamula ve Hirfanlı Barajlarından ve sahip olduğu jeotermal kaynaklardan yeterince faydalanamadığına,

Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin, sitrik asit içerikli sıvılar yerine taze limon ve saf limon suyu tüketilmesi için yapılması gerekenlere,

Muğla Milletvekili Süleyman Girgin, Varlık Fonunun varlıklarını teminat göstererek dışarıdan borçlanmasına,

Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin, Kızılay Başkanına,

Mersin Milletvekili Alpay Antmen, misafir ettiği 400 bin depremzedenin yükünü tek başına kaldıramayan Mersin'e verilmesi gereken desteğe,

Muğla Milletvekili Burak Erbay, Saburhane Gençlik ve Spor'un başarısına,

Mersin Milletvekili Hacı Özkan, AK PARTİ'nin her alanda yaptığı yatırımlarla Türkiye'yi ilmek ilmek dokuduğuna,

Manisa Milletvekili Bekir Başevirgen, Manisa'da 29 Mart gecesi yaşanan don olayından etkilenen üzüm üreticilerinin isteklerine,

Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu, BAĞ-KUR'lunun EYT düzenlemesinden yararlanabilmesi için yapılması gerekenlere,

Yozgat Milletvekili Ali Keven, BAĞ-KUR'lu esnafın prim borcunun faizlerinin silinmesi gerektiğine,

Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil, muhalefetin Cumhurbaşkanı adayı belirleme sürecine ve sonrası yaşananlara,

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu, Sincan Yüksek Güvenlikli 1 No.lu Cezaevinde kalmakta olan 2 mahpusun sağlık durumuna,

Denizli Milletvekili Yasin Öztürk, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmetinin bilinçli politik tercihlerle ve ısrarlı yanlışlarla Türkiye ekonomisini tahrip etmeye devam ettiğine ve bu tahribatın göstergelerine, bu iktidarın miadını doldurmasına az kaldığına, İYİ Parti iktidarında devlet yönetiminin nasil olacağına ve cuma günü İYİ Partinin İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıya,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına, seçim yaklaşırken seçim operasyonlarının her yönüyle devam ettiğine, HDP'nin giderek büyüyüp güçlendiğine, Siirt'in Kurtalan ilçesinden Muğla'nın Bodrum ilçesine giden işçilerin saldırıya uğradığına ve gerekçesine, iktidarın ırkçılığı körüklediğine, Amed'de jandarmanın açtığı ateş sonucu Mikail Ekinci isimli bir yurttaşın yaşamını yitirdiğine ve Peru'daki resmi kurumların liman şehri El Callao'daki bir depoda ele geçirilen kokainin varış yerinin Türkiye olduğunu açıkladığına,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, İYİ Parti İstanbul İl Başkanlığı binasına yapılan silahlı saldırıya, 3 Nisan 1930 tarihinde Belediye Kanunu'nda yapılan değişikliklerle kadının belediye seçimlerinde seçme ve seçilme hakkı önündeki engellerin kaldırıldığına, 14 Mayıs seçimleri öncesi bu haftanın Meclisin son çalışma haftası olduğuna ve hâlâ çeşitli düzenlemelerin yapılması gerektiğine, 29 Mayıs gecesi Manisa'da yaşanan dondan etkilenen üzüm üreticilerinin yaşadığı mağduriyete, TÜİK'in açıkladığı enflasyon oranına ve 14 Mayıs seçimlerinde milleti düşünenlerin iktidara geleceğine,

Bartın Milletvekili Yılmaz Tunç, bu haftanın 27'nci Dönemin son çalışma haftası olduğuna, bu yasama döneminde çıkarılan yasal düzenlemelere ve denetim konularına, bu çalışmalarda emeği geçen milletvekillerine, Divana teşekkür ettiğine, yürütme olarak son yirmi bir yılda gerçekleştirdiklerine ve 14 Mayıs sonrasında Türkiye Yüzyılı vizyonu çerçevesinde milletin doğru adımlarla yola devam diyeceğine,

İstanbul Milletvekili Ali Kenanoğlu, 27 Mart Pazartesi günü Manavgat S Tipi Kapalı ve Açık Cezaevinde kadın tutsaklara arama bahanesiyle yapılan saldırıya,

Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, Başkan Vekili Haydar Akar'a ve AKP iktidarının Türkiye'nin en yaşanabilir ili Eskişehir'in havasını, suyunu, toprağını zehirleme inadından vazgeçemediğine,

Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal, Afyonkarahisar'ın Bolvadin ilçesinde Alkaloid Fabrikasının olduğu yerdeki kavşağa bir alt geçit yapılması gerektiğine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, giydiren ve doyuran tarım sektöründeki artan sorunların dalga dalga her alana yayıldığına ve halkın yoksullaştığına,

Adana Milletvekili Orhan Sümer, deprem sonrası Adana’da hayvancılıkta ve tarımda yaşanan sıkıntıya,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

İYİ Parti Grubunun, 30/3/2023 tarihinde Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs ve 19 milletvekili tarafından, Karadeniz Bölgesi’nde ve Trabzon ilinde deprem riskinin araştırılması, konuyla ilgili gerekli tedbirlerin alınması ve yaşanması muhtemel depremin olumsuz etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HDP Grubunun, 3/4/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kur korumalı mevduatın bütçeye getireceği yükün önlenmesi için alınacak tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 3/4/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, Tapu Kadastro verilerinin satıldığı iddialarına ilişkin genel görüşme açılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin, Genel Kurulun 3 Nisan 2023 Pazartesi günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir’in HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Manisa Milletvekili Uğur Aydemir’in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Niğde Milletvekili Selim Gültekin, 6 Şubat depremleri nedeniyle Niğde’nin genel hayata etkili afet bölgesi kabul edildiğine,

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun, kuru soğan fiyatına,

Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş, Gazeteci Sezgin Kartal’ın Çağlayan Adliyesi 22. Ağır Ceza Mahkemesinde yarın yapılacak duruşmasına, boşandığı eski eşinin bıçaklı saldırısına uğrayan Doktor Ayşe Güneş’e ve 6284’ün tartışmaya açılmasına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Manisa Milletvekili Uğur Aydemir, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklaması sırasında şahsına satışması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 434) görüşmelerine başlanarak tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan, 126 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yerleşme ve Yapılaşmaya İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/292) ile İçtüzük’ün 128’inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi’nin (S.Sayısı:437),

3'üncü sırasında yer alan, Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 389),

Görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Kâtip Üye Bayram Özçelik, 83'üncü Birleşimin 27'nci Yasama Döneminde kendisinin görev aldığı son birleşim olduğuna, birlikte çalıştığı milletvekillerine ve Başkanlık Divanına teşekkür ettiğine, 5 dönem milletvekilliği yaptığına, vekilliği boyunca verdiği önceliklere ve Burdur halkının teveccühü, destekleriyle yeniden görev yapma arzusunda olduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar, 83'üncü Birleşimin 27'nci Yasama Döneminde Başkanlığını yaptığı son birleşim olduğuna, yaklaşık üç yıldır yürütmüş olduğu Başkan Vekilliği görevi süresince Anayasa, İç Tüzük ve yasalara uygun olarak hareket etmeye azami titizlik gösterdiğine, bu süre zarfında hayatını kaybeden milletvekillerine, Genel Kurul çalışmalarında yardımcı olan Meclis personeline ve milletvekilliği ve Başkan Vekilliği görevini sonlandırırken 28'inci Dönem ve 13'üncü Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonrasında görev alacak olan arkadaşlarına şimdiden başarılar dilediğine ilişkin bir konuşma yaptı.

Alınan karar gereğince, 4 Nisan 2023 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere 18.39'da birleşime son verildi.

Haydar AKAR

Başkan Vekili

Şeyhmus DİNÇEL

Mardin

Kâtip Üye

Bayram ÖZÇELİK

Burdur

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 124

4.04.2023 Salı

Milletvekili Teklifleri

1.- Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri İstanbul Milletvekili Engin Altay, Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sakarya Milletvekili Engin Özkoç ve İYİ Parti Grup Başkanvekilleri İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu, Samsun Milletvekili Erhan Usta ile 3 Milletvekilinin; Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Yol Açtığı Zararların Giderilmesi ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi (2/5029) (Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm; Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:4.04.2023)

2.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/5030) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:4.04.2023)

3.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun; Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/5031) (Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:4.04.2023)

Raporlar

1.- 127 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Alımları, Alacakları ve Sosyal Tesislerine İlişkin Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/293) ile İhtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı: 443) (Dağıtma tarihi: 4.04.2023) (GÜNDEME)

2.- 128 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/294) ile İhtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı: 444) (Dağıtma tarihi: 4.04.2023) (GÜNDEME)

3.- 129 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Yükseköğretim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/295) ile İhtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı: 445) (Dağıtma tarihi: 4.04.2023) (GÜNDEME)

4.- 130 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Sosyal Hizmetler Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/296) ile İhtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı: 446) (Dağıtma tarihi: 4.04.2023) (GÜNDEME)

5.- 131 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Eğitim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (1/297) ile İhtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (S.Sayısı: 447) (Dağıtma tarihi: 4.04.2023) (GÜNDEME)

6.- Ankara Milletvekili Arife Polat Düzgün ve Antalya Milletvekili Mustafa Köse ile 147 Milletvekilinin İspençiyari ve Tıbbi Müstahzarlar Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 663 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/5006) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 448) (Dağıtma tarihi: 4.04.2023) (GÜNDEME)

4 Nisan 2023 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Şeyhmus DİNÇEL (Mardin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, 3 Nisan 1937 Karabük’ün kuruluş günü münasebetiyle söz isteyen Karabük Milletvekili Niyazi Güneş’e aittir.

Buyurun Sayın Güneş.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Karabük Milletvekili Niyazi Güneş’in, 3 Nisan 1937 Karabük’ün kuruluş gününe ilişkin gündem dışı konuşması

NİYAZİ GÜNEŞ (Karabük) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Karabük ilinin kuruluşunun 86’ncı yılının seneidevriyesindeyiz. Bu vesileyle söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi, aziz milletimizi, kıymetli hemşehrilerimi hürmetle, saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bugün 27’nci Dönemin Altıncı Yasama Yılıının son haftasına giriyoruz. Cumhuriyet tarihinin en uzun yasama dönemini tamamlıyoruz. Parlamento ilk defa dolu dolu, istikrarlı bir çalışma dönemini geride bırakıyor. Muhalefet her ne kadar eski sistemi savunsa da bu durumu 2018’den sonra uyguladığımız Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine borçluyuz. Türkiye 14 Mayıs’ta sandık başına gidiyor, milletimiz “Yeter, söz de karar da milletindir!” diyecektir. Biz her zaman milletimizin kararına saygılı olduk. Büyük Türk milleti 14 Mayıs’ta da büyük ve güçlü Türkiye’nin ufkunu açacak; çıraklık, kalfalık, ustalık döneminden sonra Türkiye’nin geleceği için “Hemen şimdi.” diyerek yeni bir şahlanış dönemini başlatacaktır.

Değerli milletvekilleri, bugün, sanayinin beşiği; tarih, turizm, eğitim ve kültür şehri; büyük ve güçlü Türkiye’mizin gücüne güç katan cumhuriyet kenti Karabük’ümüzün kuruluşunun 86’ncı yıl dönümüdür. Dün Karabük meydanlarında halkımızla bu mutlu gün kutlamanın gururunu ve mutluluğunu yaşadık. 3 Nisan 1937, ulusal bağımsızlığımızın iktisadi bağımsızlıkla taçlandırıldığı, Türkiye’nin ilk yerli ve millî demir çelik fabrikalarının temelini Karabük’te atıldığı gündür. 3 Nisan 1937, aynı zamanda, demir çeliğin kalbi Karabük’ümüzün 86’ncı kuruluş ve gurur günüdür. Kurtuluş Savaşı’nda Anadolu’da ve Trakya’da işgale uğramış birçok şehrimiz büyük bir azimle kazandıkları zafer gününü kurtuluş günü olarak kutlarken cumhuriyet kenti Karabük 3 Nisan gününü kurtuluş günü olarak kutlamaktadır.

Karabük, ülkemizde şehirleşme ve sanayileşmenin birlikte seyrettiği bir kenttir. Karabük Demir Çelik Fabrikaları, genç cumhuriyetin sanayileşme atılımlarına ilk günden itibaren okul ve rehber olmuştur. Karabük halkı ve çelik işçisi, ilk Türk demir ve çeliğini üretmenin haklı gururunu yaşamaktadır; öyle ki, adını tarih kitaplarına “fabrikalar kuran fabrika” olarak yazdırmış, ülkemizin sanayisine,

yurdun dört bir yanına unutulmaz eserler kazandırmıştır. Ülkemizin ekonomi tarihine şahitlik eden bu tesisler... Bilindiği gibi, 94 yılında, dönemin hükûmeti, içine düştüğü ekonomik krizden kurtulabilmek için IMF'nin kapısını çalmıştı. IMF, ekonomik kriz içerisinde bulunan hükûmete kredi açabilmek için bazı şartlar ileri sürmüştü. Bu şartlardan biri de Karabük Demir Çelik Fabrikalarının özelleştirilmesi değil, tamamen kapısına kilit vurularak 1994 yılının sonuna kadar tasfiye edilmesi şartıydı. Çelik işçisi, yöre esnafımız, sanayicimiz ve Karabük halkının topyekûn gösterdiği direniş sonucunda 8 Kasım 1994 tarihinde Karabük meydanlarındaki ses Ankara'nın kararının değişmesine sebep olmuştur. Bu olayların üzerinden yirmi sekiz yıl geçmesine rağmen, verilen mücadele, 8 Kasım birlik ruhu hâlâ zihinlerde ve gönüllerdedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) – Bu sebeple Demir Çelik Fabrikalarının kapatılması önlenmiş, istisnai bir özelleştirme yapılarak bugünkü KARDEMİR şirketi doğmuştur. Fabrikamız bugün hepimizin iftihar edebileceği büyük bir esere dönüşmüştür. 2003 yılından sonra AK PARTİ'nin tek başına iktidara gelmesiyle gerçekleştirilen 2 milyar doların üzerindeki yatırımlarla KARDEMİR dünya şirketleri arasında yerini almıştır, üretimini 3 milyon tona ulaştırmıştır. KARDEMİR, 72 metre boya kadar ray üreten tek kuruluş hâline gelmiştir. 2004 yılında Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla kurulan ray üretim tesislerinde üretilen raylarla ülkemiz yeniden demir yolu ihtiyacını giderir hâle gelmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) – Türkiye'nin Demiryolu Teker Fabrikası Karabük'te KARDEMİR tarafından kurulmuştur. Bu hâliyle, KARDEMİR, Devlet Demiryollarıyla olan stratejik iş birliğini daha da pekiştirmiştir. Böylelikle KARDEMİR, cevherden mamule, entegre tesislerde demir yolu tekeri üreten, sadece Türkiye'nin değil, dünyanın sayılı üreticileri arasında yer almıştır. Kalın kangal üretiminde dünyanın sayılı, Türkiye'nin de tek üreticisi KARDEMİR'dir. KARDEMİR katma değeri yüksek ürünlerle sadece ülkemiz ekonomisine değil, bugün aynı zamanda ihracatımızdaki ileri teknolojik ürünlerin de arttırılmasına vesile olmaktadır.

Türkiye geride bıraktığımız 2022 yılında dünyanın 7'nci, Avrupa'nın 1'inci en büyük çelik üreticisidir. Ülkemizdeki büyük gelişmede şüphesiz her Karabüklünün emeği ve alın teri vardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Selamlayınız efendim.

NİYAZİ GÜNEŞ (Devamla) – Sözlerime son verirken, varlık sebebimiz Karabük Demir Çelik Fabrikalarının kapısına kilit vurulmasını önleyen 8 Kasım 1994 ruhunun bütün öncülerini, çelik işçisinin çelikleşmiş iradesini kutluyor ve tebrik ediyorum; ahirete göçenleri rahmetle anıyorum. 3 Nisan 1937 tarihinde Türkiye Demir Çelik İşletmelerinin Karabük'te temelini atılmasına vesile olan kurucu iradeyi, başta Gazi Mustafa Kemal Paşa'yı ve yol arkadaşlarını rahmetle ve minnetle anıyorum.

2003'ten itibaren yapılan yatırımlarla ünitelerini yenileyen ve bugün dünya şirketleri arasında yer alan KARDEMİR'in bu duruma gelmesine vesile olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a, yöremiz milletvekillerine ve Karabük halkına minnet ve şükranlarımı sunuyorum.

Hepinizi hürmetle, saygıyla selamlıyorum.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

En azından ben alkışlamış olayım.

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, don afetinden bağları zarar gören Manisalı çiftçilerin sorunları hakkında söz isteyen Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Bakırlioğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- Manisa Milletvekili Ahmet Vehbi Bakırlioğlu'nun, don afetinden bağları zarar gören Manisalı çiftçilerin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Saygıdeğer Başkanım, değerli milletvekilleri; Manisa'da yaşanan don felaketi sonrası zarar gören bağcılarımızın, bahçecilerimizin sorunlarını dile getirmek için söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 29 Mart gecesi Manisa'da ciddi bir don felaketi yaşandı. Bu don olayından Sarıgöl, Alaşehir, Salihli, Ahmetli, Turgutlu, Gölarmara, Akhisar ve Saruhanlı ilçelerimizde yaşayan yaklaşık 25 bin üzüm üreticisi ve Demirci, Selendi, Köprübaşı, Gördes'teki binlerce badem üreticisi ciddi zarar gördü. 30 Mart günü, Cumhuriyet Halk Partili milletvekilleri olarak zarar gören bağları ve üreticileri ziyaret ettik. Gördüğümüz manzara gerçekten içler acısıydı; zararın yüzde 100'ü bulunduğu bağları görmek, ailesinin geleceğini o bağa bağlamış üreticinin çaresizliğini görmek, inanın, bizi derinden etkiledi.

Zirai don bir tabiat olayı, Yaradan tarafından gelmekte ve önceden tahmin edilse bile, bugünkü teknolojiyle zararını azaltmak mümkün ancak tamamen zarardan sakınmak imkânsız. Üreticinin yapması gereken en önemli tedbirlerden bir tanesi tarım sigortası yaptırmak. Üreticilerimizle yaptığımız sohbette, birçoğunun tarım sigortası yaptırmadığını, yaptırınların önemli bir kısmının poliçelerinde don teminatının olmadığını gördük. Neden diye sorduğumuzda aldığımız cevaplar üzüm üreticimizin yaşadığı açmazı bir kez daha gözler önüne serdi.

Değerli milletvekilleri, üreticilerimizin önemli bir kısmının artık TARSİM'e güveni kalmamış, hasar sonrası ekspertizlerin hizmetlerinden memnun değiller, ekspertiz sonrası hazırlanan raporların gerçek hasarı yansıtmadığını söylüyorlar ve bilhassa kesintilerin çok olduğundan şikâyetçiler. Primlerin yüksekliği ise bir diğer şikâyet konusu. Rakamlara baktığımız zaman üreticiye hak vermemek elde değil. Kimi bağlarda dekar başına bin lirayı geçmekte bu primler.

Kuru üzüm üreticimizin geçtiğimiz yıllarda yaşadığı sıkıntıları bu kürsüden defalarca dile getirdik. 3 sezon önce Toprak Mahsulleri Ofisi 9 numara üzüme 12,5 lira fiyat açıklamıştı, bir sonraki yıl ise maliyetlerin katlanmasına rağmen 13 lira fiyat açıklandı. Geçtiğimiz sene ise maliyeti 25 lira olan kuru üzüme 27 lira fiyat açıklandı. 27 lira fiyat açıklandı ancak yağışların neden olduğu kalite kaybının da etkisiyle 27 liraya üzüm satan üretici neredeyse yok. TMO "Armudun sapı, üzümün çöpu." dedi, kapısına gelen üreticiyi bir bir geri çevirdi. Manisalı çiftçi kuru üzümünü 10 lira ile 20 lira arasında satmak zorunda kaldı. Bizim hesabımıza göre en az 20 bin dekar bağ köklendi. Ekonomik kayıp ise yüzlerce milyon lira. Çiftçi feryat ederken kulaklarınız duymadı. 10-15 beş yaşındaki, binbir emekle, zahmetle yetiştirilen bağlar köklenirken ne yazık ki görmediniz. Şimdi soruyorum sizlere: Bu kadar hırpalanmış, yorulmuş üretici bu kadar yüksek sigorta primlerini nasıl ödesin? Üretici tarım sigortası yaptırmadı demek yanlış olur, doğrusu, sigorta yaptırmadı ve eğer önlem alınmazsa, geçmişte olduğu gibi üretici gene yalnız bırakılırsa önümüzdeki sene de binlerce dönüm bağ köklenecek.

Değerli milletvekilleri, ülkenin en önemli ihracat kalemlerinden biri olan ve dünya lideri olduğumuz çekirdeksiz kuru üzüm sektörü can çekişmekte; dünyadaki pazar payımız ve ihracat kilogram değeri her geçen gün azalmakta; fındıkta, tütünde olduğu gibi, ciddi bir tekelleşmeye doğru gidilmekte; TMO'nun müdahale alımları piyasayı regüle etmekten oldukça uzak; bir zamanlar rekoltenin üçte 1'ini alan ve işleyip ihracat eden TARİŞ, mal almaktan çekinir, korkar hâle durumda; artan maliyetler karşısında zararına mal satmak zorunda kalan üretici hızla üretimden uzaklaşıyor.

Çiftçimiz, tüm bu zorlukların yanında bir de artık âdeta bir kriz hâline gelmiş iklim değişikliğiyle mücadele etmek zorunda; zirai don ve dolu gibi meteorolojik olayların sıklığı ve şiddeti artıyor, göller kuruyor, yer altı suları çekiliyor, kuraklık kapıda. Bu durumda, şapkayı öne alıp düşünme vakti geldi de geçiyor. Bugün için acilen alınması gereken birtakım önlemler var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Zarar gören çiftçilerimizin, özel bankalar dâhil bütün bankalara olan borçlarının ötelenip yapılandırılması gerekli. Yetmez; üretimin devam edebilmesi için, bu insanların evlerine ekmek götürebilmeleri için hibe ödemeleri yapılmalı, destekler artırılmalı.

Değerli milletvekilleri, yapılması gereken çok şey var ama ne yazık ki iktidarın bunları yapmaya niyeti yok. Sorun zaten iktidarın bizzat kendisi.

Manisalı üzüm üreticileri, sana söz, halkın iktidarında, geleceğe umutla bakacaksın; sana söz, yine baharları getireceğiz ve sana söz, umut hiç bitmeyecek.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, 6284 sayılı Kanun ve nafaka hakkına ilişkin söz isteyen Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu'na aittir.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu. (HDP sıralarından alkışlar)

3.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, 6284 sayılı Kanun'a ve nafaka hakkına ilişkin gündem dışı konuşması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhurbaşkanlığı'na yeni ortakların katılmasıyla 6284 sayılı Kanun ve nafaka hakkı yine hedef hâline geldi. Neymiş? Aileyi bölüyormuş. Neymiş? Boşanmaların artmasına yol açıyormuş, kadınlar ömür boyu sınırsız nafaka alıyormuş. Hepsini uydurma, hepsi safsata. Asıl mesele, bir avuç oy için, erkeklerin, iktidarını şiddet aracılığıyla sürdürmesine rıza göstermek. Tüm bu iddiaların gerçeği yansıtmadığını defalarca anlattık ancak tekrar etmek zaruri oldu. 6284 sayılı Kanun'un amacı; fiziksel, cinsel, ekonomik, psikolojik şiddet gören ya da tehdit altında bulunan kadın, çocuk, aile bireyi ve ısrarlı takip mağdurlarının korunması ve bu kişileri hedef alan şiddetin önlenmesi için gerekli koruyucu önlemleri almak. Nedir bu tedbirler? Şiddete uğrayan veya uğrama tehlikesi bulunan kadına ve beraberindeki çocuklara uygun barınma yerinin sağlanması, geçici maddi yardım yapılması; psikolojik, mesleki, hukuki, sosyal bakımdan rehberlik, danışmanlık hizmeti verilmesi, kreş imkânı sağlanması; şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan kadının iş yerinin değiştirilmesi, evli olması hâlinde müşterek yerleşim yerinden ayrı yerleşim yeri belirlenmesi, kadına şiddet uygulayan kişiyle evli olması hâlinde tapu kütüğüne aile şerhi konulması; Tanık Koruma Kanunu kapsamında kimlik ve ilgili diğer bilgi, belgelerin değiştirilmesi; müşterek konuttan veya bulunduğu yerden şiddet uygulayan kişinin derhâl uzaklaştırılması ve müşterek konutun korunan kişiye tahsis edilmesi; korunan kişilere, bu kişilerin bulundukları konuta, okula, iş yerine şiddet uygulayan kişinin yaklaştırılmaması; silah bulunduranın, mesela, bunu taşımasına kanunen izin verilen silahlarını da kolluğa teslim etmesi; korunan kişilerin bulundukları yerlerde alkol ya da uyuşturucu madde, uyarıcı madde kullanmaması, bu maddelerin etkisindeyken korunan kişilere, bulundukları yerlere yaklaşmaması; korunan kişi ve çocuklar için tedbir nafakasına hükmedilmesi ve bunun gibi başkaca tedbirler.

Şimdi, şiddete maruz kalan bir kadın veya çocuklar için bu tedbirlerin uygulanmasına neden karşı çıkılır? Gerçekten soruyorum: Neden karşı çıkılır? Sadece geçtiğimiz mart ayında 23 kadın erkekler tarafından öldürüldü ve 6284 sayılı Kanun var olduğu için değil, doğru dürüst uygulanmadığı için öldürüldü bu kadınlar. Bu kanun kadınların yaşam hakkını savunmak için var ve hiçbir yaşam hakkı kendi bekanız için 3-5 oy kazanmak için malzeme yapılamaz, yaptırmayız.

Nafaka hakkı dersenez, o da 500-600 liralık nafakalar için gündeme getiriliyor. Yaşamsal ihtiyacı karşılamaktan uzak bu miktarlar çoğu zaman tahsil dahi edilemiyor. Ayrıca süresiz nafaka diye bir şey de yok. Nafaka ihtiyacı olan eski eşe karşı tarafın şartları el verdiği ölçüde ödeniyor, o sürece. Nafaka alanın maddi durumu iyileştiği takdirde o zaman dava açarsınız, nafaka da ortadan kalkabilir yani “süresiz nafaka” diye bir şey de palavra.

Ben inanıyorum ki bütün kadınlar; hangi görüşten, inanıştan, siyasi partiden olursa olsun kendi hemcinslerinin, hemşirelerinin yaşam hakkına her zaman sahip çıkacak. Biz bu hakları kolay kazanmadık, erkek pazarlıklarına malzeme yapıp gasbettirmeyeceğiz. Depremde de en fazla yara alan, bütün hayatı örgütleyen ve üstelik yine şiddete uğrayan kadınlar da buna izin vermeyecek. Onların sesi olarak da söz veriyoruz ki bu mücadele asla bitmeyecek.

Bakın, Hiranur Vakfındaki istismar olayından sonra kurduğumuz Komisyon iki haftadır toplanmıyor. Neden? Çünkü burada sadece uzmanları getirip bizlere dinletmekten vazgeçin dedik. Zaten elimizde kocaman bir Karaman olayı raporu var dedik, Hiranur Vakfında ne oldu, neler yaşandı, bunları yerinde araştırılmalı diyerek dilekçe verdik. İşte bunun için toplanmıyor çünkü o vakfın destekçilerinin de oylarına ihtiyacınız var sizin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

FİLİZKERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla)–Farklı geleneklerden gelen kadınların dayanışmasını gösteren, güçlü kadın karakterlere yer veren ve bu yüzden de sevilen bir diziye, Kızılılık Şerbeti’ne dahi tahammül edemediniz. Neden? Çünkü varoluşunuz kutuplaşmaya bağlı, bundan besleniyorsunuz, kutuplaşması gerekiyor kadınların da. Bilin ki biz kadınlar; haklarımızdan, kazanımlarımızdan asla vazgeçmeyecek ve erkek egemenliğine hep birlikte son vererek dayanışmamızı birlikte büyüteceğiz. Nursema’lara yenileceksiniz siz, Nursema’lara yenileceksiniz ve çok fena yenileceksiniz, hep birlikte de “Oh!” diyeceğiz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren milletvekillerine yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Boyraz...

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- *İstanbul Milletvekili Osman Boyraz’ın, AK PARTİ’nin her alanda sayısız eserler ortaya koyduğuna, koymaya da devam edeceğine ve Türkiye’nin otomobiline ilişkin açıklaması*

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) –Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Eser, hizmet, hürmet siyasetinin yegâne temsilcisi AK PARTİ, milletin refahını artırmak, hayatını kolaylaştırmak ve insanca yaşamını sağlamak adına her alanda sayısız eserler ortaya koymuş ve koymaya da devam edecektir ve yeni yol haritamız, Yeni Türkiye Yüzyılı’nda daha büyük eserleri milletimiz için ortaya koyacağız. Dün, tarihi günlerden birine daha hep birlikte, milletçe coşku ve heyecan içinde şahitlik ettik. “Yapamazsınız, başaramazsınız. Ne zaman, hani nerede?” diyenlere buradan sesleniyorum: Her ne kadar görmek istemeseniz de Cumhurbaşkanımızın cesur ve kararlı iradesi sonucunda Türkiye’nin otomobili yollarda. Hani, pek de havalı, nazlı nazlı, yollarda salınıyor. Bizi izlemeye devam edin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çepni...

2.- İzmir Milletvekili Murat Çepni'nin, Muğla'nın Deştin ve Bayır Mahalleleri arasında kurulacak olan çimento fabrikasına ilişkin açıklaması

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Muğla Deştin ve Bayır Mahalleleri arasında 751 dönüm üzerinde çimento fabrikası kuruluyor. Fabrikanın yaratacağı yıkımdan 11 köy doğrudan etkilenecek, bölgede tarım ve hayvancılık bitecek, köyler yaşanmaz hâle gelecek. Bölge halkı, ekoloji örgütleri yıllardır projeye karşı direniyorlar. Açılan iptal davasında bilirkişi süreci tamamlanmadan dün alana büyük bir kazan getirildi. Kamyonun önü halk tarafından kesildi, jandarma ise her zaman olduğu gibi yine halka müdahale etti. Yolu kapatan köylüler, nöbet eylemine devam ediyorlar ve tüm emek ve demokrasi güçlerini desteğe çağırıyorlar. Muğla Büyükşehir ve Menteşe Belediyeleri tüm ruhsatları iptal etmelidirler. “ÇED gerekli değildir” kararı iptal edilmelidir. Beton lobisi değil, halk dinlenmeli ve proje derhâl iptal edilmelidir.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

3.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, 2022 KPSS sınavı iptali nedeniyle 2 defa sınava girmiş öğretmenlerin taleplerine ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

2022 KPSS sınavı iptali nedeniyle 2 defa sınava girmiş öğretmenlerimiz, ek 55 bin öğretmen atanmasıyla sayının 100 bine tamamlanmasını talep etmektedir. Millî Eğitimde yaklaşık 100 bine yakın ücretli öğretmen çalışmaktadır. Bu sayı, en az bu kadar öğretmen açığının olduğunu da göstermektedir. Ücretli öğretmenler arasında bazıları ön lisans, bazıları lise mezunudur. Eğitimin niteliğini artırmak için alanında uzman 100 bin öğretmen ataması yapılmalıdır. Bu nedenle 45 bin öğretmen ataması yetersizdir. Adil kontenjan dağılımıyla ek 55 bin öğretmen ataması yapılarak bu sayı 100 bine tamamlanmalıdır. Eğitim bir milletin geleceğidir, eğitimden tasarruf edilmez.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

4.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, bankaların öğretmenlerin promosyon ücretlerini düşük tutmasına ve günlük para çekme limitlerindeki sınırlamaya ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bankaların eğitim emekçisi öğretmenlerimizin promosyon ücretlerini düşük tutması kabul edilebilir değildir. Gaziantep'te 32 bin eğitim emekçisi öğretmenimizin hakkı yenilmektedir. Diğer kurumlara kepeçyle veren bankalar, eğitim çalışanlarımıza maalesef kaşıkla veriyor. Gaziantep'teki bankanın eğitimcilere teklif ettiği 10 bin TL maaş promosyonu ile diğer kurum çalışanlarına verdikleri 25 bin lira ile 35 bin lira arasındaki promosyon arasında dağlar kadar fark var. Bankalar, öğretmene neden bu kadar cimri davranıyor anlamış değiliz. Hatta günlük çekme limiti 5 bin TL'yle sınırlı olan eğitim emekçileri, maaşlarını ancak üç günde çekebiliyor. Para çekme limitleri neden artırılmıyor? Öğretmenlere sahip çıkan yok. Millî Eğitim Bakanı bu konuyla ilgilenmeli, öğretmenlerimizin hakkını hukukunu korumalıdır. Eğitim emekçilerinin bu çilesi ne zaman bitecek diyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

5.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, Türkiye'nin ilk yerli otomobili Togg'a ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AK PARTİ olarak Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın güçlü liderliğinde milletçe altmış yıllık bir hayalimizi gerçekleştirmenin haklı gururunu ve sevincini yaşıyoruz. Türkiye'nin ilk yerli otomobili Togg, ilk siparişi veren Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'a dün teslim

edildi. Bundan böyle Türkiye ve dünya yollarında hepimiz bir iftihar vesilesi Togg'u izleyeceğiz. Togg bugüne şüphesiz kolay gelmemiştir. Devrim otomobili için yapılan kara propagandanın katbekat fazlası Togg için yapıldı. Her şeye rağmen Sayın Cumhurbaşkanının ısrarlı takibiyle Togg, ülkenin ekonomik gelişimi, küresel kalkınmanın sembolü olarak doğmuş, gelişmiş, bugünkü seviyesine gelmiştir. Togg bir devrimdir, İHA ve SİHA gibi bir başlangıçtır. Türkiye, savunma sanayisinde olduğu gibi yerli otomobilimiz Togg'la dünyada adından söz ettirecek, bu sektörün öncülerinden biri olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

6.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, Türkiye'nin ilk yerli otomobili Togg'a ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Binbir engellemeyle yok edilen Devrim otomobilinden altmış yıl sonra devrin otomobili olan Togg'u yaparak milletimizin hizmetine sunduk. Biz çalışırken birileri “Hani fabrika?” dedi. “Nerede fabrika, nerede araba? 3-5 Togg'dan başka bir şey yok.” dedi. Duymadık. Duymadık çünkü biz enerjimizi hep gurur duymak için harcadık. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'la gurur duyduk, hizmetlerimizle gurur duyduk. Bu milletle gurur duyduk, milletin evlatlarının ürettiği binlerce eserle gurur duyduk. Şairin dediği gibi “Zafer göz yummadan koşana gider.” dedik, çalıştık ve zafere ulaştık. Gururluyuz. Türkiye'nin otomobili Togg aziz milletimize hayırlı uğurlu olsun diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

7.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun iktidara gelirse tasarruf yapacağı söylemine ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

CHP Genel Başkanı Sayın Kemal Kılıçdaroğlu, iktidara gelirse tasarruf yapacağını söylüyor. Ekrem İmamoğlu, 2019 seçimleri öncesi benzer vaatlerde bulunmuştu. “İstanbul Büyükşehir Belediyesinde 1.717 makam aracı var.” deyip seçim sonrasında 730 hizmet aracını Yenikapı’da toplayarak şov yapmıştı. “Peki, sonra ne oldu?” dersiniz İstanbul Büyükşehir Belediyesindeki araç sayısı ve kira için ödenen para katbekat arttı, bu, herhâlde CHP yöntemi tasarruf olsa gerek. Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun bir taraftan “Kamuda tasarruf yapacağız.” derken daha gelmeden Cumhurbaşkanı Yardımcısı sayısını 1'den 7'ye çıkaracak olması, çok sayıda makam aracı, çok sayıda makam odası, özel kalem, sekreter, danışman demektir. Söz başka, eylem başka; iş aynasıdır kişinin, lafa bakılmaz. Milletimiz söze değil, söyleyene bakacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Antmen...

8.- Mersin Milletvekili Alpay Antmen'in, deprem sonrası nüfusu yüzde 20 artan Mersin'e AKP iktidarının yardım yapmadığına ilişkin açıklaması

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Deprem felaketinden sonra 11 ilimiz ve Sivas'ın Gürün ilçesi önce afet bölgesi ilan edildi, sonra da dün Bingöl, Kayseri, Mardin, Tunceli, Niğde ve Batman illeri bu kapsama alındı; doğrudur, hayırlı uğurlu olsun, ne eksiklikleri varsa giderilsin ama Allah aşkına, Mersin, nüfusunun yüzde 20 oranında 400 bin depremzedeyi bağrına bastı ve Mersin'e AKP iktidarı 1 liralık yatırım yapmıyor, yardım etmiyor. Defalarca bunu ifade ettim ama 14 Mayıs'tan sonra bunun hesabını vereceksiniz, önce 14 Mayıs'ta sandıkta, daha sonra da bağımsız yargı önünde diyor, saygılarımla yüce Meclisi selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karahocagil...

9.- Amasya Milletvekili Mustafa Levent Karahocagil'in, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kıvılcımının Amasya'da çakıldığına ilişkin açıklaması

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – Teşekkür ederim Başkanım.

Amasya için “tarih sahnesinden hiç silinmeyen şehir” diye söz edilir. Devleti kuran irade, 12 Haziran 1919'da Amasya'da tecelli etmiş, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kıvılcımı bu topraklarda çakılmıştır. Yedi düvel, yedi koldan Anadolu'yu işgal ettiği zaman Amasya'da zaman durmuş, Türk'ün şanlı tarihi yeniden yazılmak için beklemektedir. Haziran 1919'da Havza'dan gelen Mustafa Kemal'i karşılayan Müftü Hacı Hafız Tevfik Efendi ve Amasyalıların istikbale ve istiklale tabi olduklarını “Paşam, bütün Amasya emrinizdedir, gazanız mübarek olsun.” sözleriyle haykırması Mustafa Kemal Paşa'yı ziyadesiyle memnun etmiş ve ilk kıvılcım, cumhuriyetin kuruluş tamiminin Amasya'dan dünyaya ilan edilmesi kesinleşmiştir. Ertesi gün Sultan Beyazıt Camisi'nde Vaiz Abdurrahman Kâmil Efendi'nin “Hiçbir şahsın ve makamın hikmetimevculiyeti kalmamıştır.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA LEVENT KARAHOCAGİL (Amasya) – “Yegâne çare-i halâs, halkımızın doğrudan doğruya hâkimiyetini eline alması ve iradesini kullanmasıdır...”

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, Edirne'nin Keşan ilçesinin Gökçetepe köyünde bulunan ve orman kampı olarak bilinen alana AVM yapılmasına ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP'nin giderayak kirlletmeye çalıştığı yerlerin başında dünya harikası Saros Körfezi'miz geliyor. Saros'u yandaşlarının rant ve talan alanına çevirmek için şeytanın aklına gelmeyecek yolları deniyorlar, kısım kısım yandaş vakıflara devretmeye çalışıyorlar. Keşan Gökçetepe'de bulunan ve orman kampı olarak bilinen alan, önce özel bir firmaya kiralanmıştı, Ergene'de yüzme sözünü tutmasını on yıldır beklediğimiz o dönemin Orman ve Su İşleri Bakanı, bunu müjde olarak duyurmuştu. Şimdi, buraya denize sıfır bir AVM yapılıyor. Saros Körfezi doğal sit alanı, orada yaşayan vatandaşımız balkonuna çivi çaksa cezayla karşı karşıya kalır. Peki, denize sıfır AVM yapanlar, bu gücü nereden alıyor? Yayla sahilinde birkaç dalgakıranı yapmayıp, kıyı erozyonunu on beş yıldır izleyenler yandaa AVM diktiriyor. Bu sahiller, orada yaşayanlar başta olmak üzere tüm halkımızdandır. Saros Körfezi'ni talan edenlerden hesap sormak da bizim boynumuzun borcudur.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

11.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, Başbuğ Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Merhum Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş Bey, seksen yıllık ömrünü ülkesine, milletine ve devletine adayan örnek bir dava adamıdır. Türk milliyetçiliği davası, rahmetli Başbuğ'umuzun önderliğinde yükselmiştir. Fikirleri bugün yolumuzu aydınlatıyor ve aydınlatmaktadır. Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi'nin liderliğinde asil Türk milletinin ve devletin bekası için mücadeleyi sürdürmekteyiz.

Türk-İslam ülkücülerinin, ülkücü-milliyetçi hareketin ve tüm Türk dünyasının lideri Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'i vefatının yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyor; ruhu şad, mekânı cennet olsun diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ersoy...

12.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy'un, Muğla'nın Deştin ve Bayır Mahalleleri arasında kurulacak olan çimento fabrikasına ilişkin açıklaması

OYA ERSOY (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Muğla, dört bir koldan ekolojik yıkım projelerinin saldırısı altında. Menteşe ilçesinde Bayır ve Deştin köyleri arasında entegre çimento fabrikası da bunlardan bir tanesi. Bu fabrikanın kurulmasına karşı yıllardır köylüler mücadele ediyorlar, 20 bin imza topladılar, hukuki her türlü yola başvurdular ve dün fabrikanın fiili olarak işletilmeye çalışılmasına karşı yolu keserek nöbete başladılar. Entegre çimento fabrikası ekolojik yıkımdır. Bölgedeki endemik türlere, 2 büyük su kaynağına, arı taşına zarar verecek, o nedenle köylüler bunu istemiyorlar. Sadece ekolojik değil, aynı zamanda yaşam tarzının, kültürün de yıkımı demektir. Arıcılık bitecek, zeytincilik bitecek, mantarcılık bitecek. Çok uluslu çimento karteli Titan'ın ve yerli ortaklarının değil, köylünün sesini duyun diyoruz. Bölgeyi çimento, kireç ve kil tozu altında bırakmayın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker...

13.- Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker'in, söz verilen zaman diliminde vatandaşları deprem konutlarına kavuşturacaklarına ilişkin açıklaması

İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülke olarak doğal afetler açısından zor günlerden geçiyoruz. Kahramanmaraş depreminin ilk anından itibaren devletimiz, belediyelerimiz, STK'lerimiz, gönüllülerimiz ile 85 milyonluk aziz milletimiz; bedeniyle, maddi ve manevi destekleriyle deprem bölgesinde oldu. Arama kurtarma, çadır kentler ve konteyner kentlerin kurulumundan sonra enkaz kaldırmayla birlikte yeni konutların yapım süreci de başladı. Deprem bölgesinde yapılacak 600 bin konutun 75 bininin yapım süreci başladı, kalan konutların da temel atmaları devam ediyor. Van'da, İzmir'de, Elâzığ'da ve daha birçok ilimizde olduğu gibi, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde dün olduğu gibi bugün de vatandaşlarımızı söz verdiğimiz zaman diliminde konutlarına kavuşturacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

14.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, iktidarın seçim öncesi elektrik ve doğal gaz fiyatlarında indirim yapmasına ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Seçimlere kırk gün kaldı ve mevcut iktidar, her seçim öncesi yaptığı gibi yine ülkede yalancı bahar yaratma çabası içine girmiştir. En son 31 Mart Yerel Yönetim Seçimleri ve 23 Haziran İstanbul Seçimlerinde yaptığı gibi şimdi de elektrik ve doğal gaz fiyatlarında indirim yaptığını açıklamıştır fakat bu indirimler, son yıllarda katlanarak artan faturaların yükünü azaltmaya yetmeyecektir. Örneğin, elektrik fiyatlarına beş yılda yüzde 220'nin üzerinde zam gelmiştir. Neyse ki karanlıktan kurtarmamıza çok az kaldı, milletimiz dişini biraz daha sıkacak. Cumhuriyet Halk Partisi ve Millet İttifakı iktidarında yeniden üreten, aydınlık bir Türkiye'yi hep birlikte inşa edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Keven...

15.- Yozgat Milletvekili Ali Keven'in, Cumhurbaşkanlığı adayları Kemal Kılıçdaroğlu'nun emeklilere verdiği müjdeye, iktidarlarında engelli vatandaşların sorunlarını çözeceklerine ve uzman çavuşların kadro beklentisine ilişkin açıklaması

ALİ KEVEN (Yozgat) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Emekli yurttaşlarımız müsterih olsunlar. Mübarek ramazan ayında Cumhurbaşkanlığı adayımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu müjdeyi açıkladı: Bayram ikramiyesi asgari ücret kadar olacak ve ramazan ikramiyesi dâhil edilerek Kurban Bayramı'nda hesaplarına 15 bin lira yatacak.

Engelli yurttaşlarımızın da taleplerini biliyoruz. Engelli maaşlarının iyileştirilmesini ve bayram ikramiyesi ödenmesini iktidarımızda mutlaka sağlayacağız ve staj sigortası mağduriyetini yaşayan emekçilerimiz sizin de sorunlarınızı biliyoruz, biraz daha sabır, biraz daha sabır. 14 Mayıs'ta bu iktidarı emekli edeceğiz ve sizin sorunlarınızı çözeceğiz.

Son olarak sözlerim Millî Savunma Bakanına: Sayın Bakan, uzman çavuşlarımız kadro bekliyor, sözleşmeli er olarak yedi yıl çalışmış askerimize kanuni hakkı olan kamuda istihdam, analarının ak sütü gibi helaldir. Bu çocukları dağlarda, yedi yıl namlunun ucunda dolaştırıp, paçavra gibi sokağa atamazsınız. Sayın Savunma Bakanı, size sesleniyorum: Bu çocukların hepsi perişan, bu sese kulak verin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

16.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümüne ve Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'i vefatının yıl dönümünde rahmet ve saygıyla anıyorum.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi, ilk döneminde Covid-19'dan savaşa pek çok krizle sınıandı. Sistemin hızlı karar alma ve güçlü icra kabiliyetiyle ülkemiz küresel krizlerden en az kayıpla çıkmayı başardı. Diğer sınamalardaki gibi deprem felaketinde de altında kalmadık, kalmayacağız. Şehirlerimizi kısa sürede ayağa kaldıracak, insanlarımızın geleceğine umutla bakmalarını temin edeceğiz. Türkiye'nin bugün geldiği yer, geride bırakmakta olduğumuz ilk asrın zirvesi; bundan sonra hedeflerimiz Türkiye Yüzyılı'nın da ilk adımıdır. Bugüne kadar Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde 2023 hedeflerimizin ışığında ilerledik, bundan sonra da Türkiye Yüzyılı vizyonuna doğru yürüyeceğiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kayan...

17.- Kırklareli Milletvekili Türedi Kayan'ın, deprem bölgesinde tarım ve hayvancılık için devletin yapması gerekenlere ilişkin açıklaması

TÜREBİ KAYAN (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kahramanmaraş depreminde fiziki yıkım olduğu gibi can kayıplarımız da çok büyüktür. Tarım ve hayvancılıkla uğraşan köylülerimizin işini yapan fertlerinin, kendilerinin veya gençlerinden vefat edenlerin arazilerinin işlenmesi lazım. İşin sahibi ölmüş, traktörü veya tarım aletleri göçük altında kalmış olanların, çiftçilerimizin işlerini yapmak için devlet traktör, ziraat aleti, traktör şoförü bulup işleri yaptırmalı, bunların ücretlerini de devlet kendisi ödemelidir. Aynı zamanda, hasat zamanı hasatlarını yapıp çiftçilerimizin bütün masraflarını devlet karşılamalıdır. Bunun için bir kanun teklifi hazırlıyoruz ve Meclise verdik, AKP yapmaz, kırk gün sonra iktidara geldiğimiz zaman biz yapacağız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın İlhan...

18.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, 2023 yılının ilk üç aylık enflasyon rakamlarına göre emeklilerin ve memurların aldığı zamların şimdiden erimiş olduğuna ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

2023 yılı ilk üç aylık açıklanan enflasyon rakamlarına göre memurlarımızın aldığı zam şimdiden erimiş oldu. Enflasyonu tek haneye indireceğini söyleyen iktidarı TÜİK'in manipülyasyonlu rakamları bile kurtaramadı ancak her zaman olduğu gibi Hükümetin bu kötü ekonomi yönetiminin bedeli, çalışanlar ve emekçilerin sırtına yüklenmektedir. Bunun sonucu olarak da ülkemizde çalışanların büyük bir bölümü, açlık sınırında bir ücretle yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır.

Yirmi bir yıllık AKP iktidarı döneminde enflasyon karşısında kamu çalışanlarının maaşlarına yapılan zam ile reel alım gücünün ters orantılı bir şekilde seyrettiği gerçeği önümüzde dururken seçime yönelik de olsa atılan birkaç palyatif çözüm ne yazık ki çalışanlarımızın refah düzeyinde hiçbir olumlu gelişmeye yol açmamıştır. Çalışanlarımız ve emeklilerimiz müsterih olsunlar, iktidarımızın ilk yılında yıllardır enflasyon karşısındaki yaşadıkları hak kayıplarını mutlaka ama mutlaka kendilerine iade edeceğiz diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kemalbay Pekgözegü...

19.- İzmir Milletvekili Serpil Kemalbay Pekgözegü'nün, AKP iktidarının özgür basından korktuğuna ilişkin açıklaması

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

10 Ocak Gazeteciler Günü'nde Karşı Mahalle yazarı Sezgin Kartal, evi basılarak gözaltına alınmıştı ve tutuklanmıştı boş bir dosyayla. Bugün Çağlayan Adliyesinde duruşması vardı ve burada açıklama yapmak isteyen Sosyalist Dayanışma Platformu sözcüsü Kezban Konukçu, Yeşil Sol Parti MYK üyesi Sevtap Akdağ'ın aralarında bulunduğu 25 arkadaşımız hukuksuzca gözaltına alındı. Gözaltılar serbest bırakılmalıdır. İstanbul Milletvekilimiz Musa Piroğlu da ablukaya alınmıştır. AKP iktidarı; özgür basından korkuyor, basın açıklamalarından korkuyor, baskılarını, polis şiddetini, ablukasını artırarak iktidarda kalmak istiyor ama korkunun ecele faydası yok. Yeşil Sol Parti var, ablukalarınıza da polis şiddetinize de baskılarınıza da son vereceğiz. Sezgin Kartal çıkacak, yine yazacak, özgür basın susmayacak.

BAŞKAN - Sayın Subaşı...

20.- Balıkesir Milletvekili Yavuz Subaşı'nın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Alparslan Türkeş'in vefat yıl dönümüne, 14 Mayıs seçimlerinin Batı'yı niye ilgilendirdiğine ve 14 Mayıs 2023'te zaferin Cumhur İttifakı'nın olacağına ilişkin açıklaması

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı merhum Alparslan Türkeş'i vefat yıl dönümünde saygı ve rahmetle anıyorum.

14 Mayıs'ta Türkiye'de seçimler olacak. Bu seçimler bizim Cumhurbaşkanlığı seçimimiz, bizim milletvekili seçimimiz. Peki, bizim seçimlerimiz ABD'yi, Batı'yı niye bu kadar çok ilgilendiriyor? Türkiye'nin iç siyaseti Batı'yı neden kaygılandırıyor? Bizim iç siyasetimiz neden Batılı ülkelerin dış siyasetine konu oluyor? Türkiye'nin seçmeni kimi seçecek, Batı'yı neden bu kadar ilgilendiriyor? Bizim milletimiz için Batı neden karar vermeye çalışıyor? Türkiye'nin güvenlik konseptini tayin etmek, belirlemek Batı'nın haddine mi? Milletimizin kararına ipotek ve ambargo koyma devri artık geçmiştir. Türkiye her zamankinden fazla jeopolitik güce sahiptir. Terörle arasına mesafe koyamayanlarla, teröre destek verenlerle milletimizin işi olmaz.

14 Mayıs 2023'te zafer Cumhur İttifakı'nın olacaktır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

21.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, EYT yasasının yarattığı mağduriyetlere ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, emeklilikte yaşa takılanlara şimdi de emeklilikte prime takılanlar eklendi. BAĞ-KUR'lu EYT'lilerden istenen 9000 prim günü dolayısıyla büyük bir mağduriyet yaşanıyor. AKP, EYT yasasında EYT'li BAĞ-KUR'lulara çok büyük bir haksızlık yaptı; keşke söz verdiği gibi, SGK ve BAĞ-KUR'da 5000 prim gününe uysaydı.

Öte yandan, staj ve çıraklığın SGK başlangıcı sayılmayıp emekliliğe dâhil edilmemesi de ayrı bir mağduriyet yarattı.

Yine, 2000'ler sonrası SGK girişi olan vatandaşlar da emeklilikte adalet bekliyor.

Sana söz Türkiye'm, emeklilikte prime takılanların, staj ve çıraklık mağdurlarının, 2000'ler sonrası SGK girişlilerin tüm mağduriyetleri Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun Cumhurbaşkanlığında ve Cumhuriyet Halk Partisinin Millet İttifakı iktidarında çözülecek.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Ne zaman?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 15 Mayıs...

BAŞKAN – Sayın Aydın...

22.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, AKP'nin yirmi bir yılda ülkeyi getirdiği duruma ilişkin açıklaması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP'nin gündemiyle maalesef, ülkenin gündemi çok farklı. 2023 vizyonunda AKP'nin getirdiği durum, çok değil, iki sene önce 3 kilosunu 5 liraya aldığımız şu gördüğünüz soğanın bugün tanesi 5 lira. Evet, AKP'nin yirmi bir yılda getirdiği durumu bütün milletimiz görsün. Enflasyonu anlatmaya dahi gerek yok, bir ay önce aldığınızı bir ay sonra aynı fiyata satın alamıyorsunuz.

Ne güzel söylemiş Mahzuni: “Milletin sırtından doyan doyana/Bunu gören yürek nasıl dayana/Yiğit muhtaç oldu kuru soğana/Bilmem söylesem mi, söylemesem mi?” Ama az kaldı, millet 14 Mayıs'ta söyleyeceğini sandıkta söyleyecek, gereğini yapacak. Bir kuru soğana muhtaç ettikleri bu millet, AKP'yi geldiği gibi gönderecek diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

23.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı Başbuğ Alparslan Türkeş'in vefatının yıl dönümüne ve deprem bölgesindeki barınma sorununa ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, partimizin Kurucu Genel Başkanı Başbuğ Alparslan Türkeş'i rahmet ve minnetle anıyoruz.

Deprem bölgesindeki iller Kahramanmaraş, Hatay, Malatya ve Adıyaman'da deprem sonrası ciddi bir konut ve iş yeri ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Diğer yandan, devletimiz konut yapma ve prefabrik iş yeri yapma seferberliği başlatmıştır. Şu an için ise yıkılan, acil yıkılacak veya ağır hasarlı bina yıkıldığında geriye kalan hasarsız ve az hasarlı bina ve ev sayısı ihtiyaca yetmemektedir, bu da ev bulmada sorun yaşanmasına sebep olmaktadır. Günümüzde ayrı bir sorun olarak bu durum ortaya çıkmıştır. Var olan ev ve iş yerlerinde kira fiyatları çok yükselmiştir. Ev ve iş yeri sahipleri kiralari 3-4 kat artırmıştır; şehre dönmek isteyen insanlarımız, memurlar kiralık ev bulamamaktadır, iş yeri açmak isteyen kişiler de kiralayacakları iş yeri bulamamaktadır. Bu duruma bir müdahale etmek gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aygun...

24.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nun emekliye verdiği müjdeye ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Emeklilerimize baharı getirmeye ediyoruz. Asgari ücretin yüzde 54,6 oranında artırıldığı bir dönemde emekli aylıklarına yüzde 25 oranında zam yapılmıştı, şimdi en düşük emekli aylığı 7.500 lira oluyor ama bu da yetmez çünkü emeklileri yoksullukta eşitliyorlar.

15 milyon emeklinin yüzü Cumhuriyet Halk Partisiyle gülecek. Mevcut bayram ikramiyeleri de Genel Başkanımız Sayın Kılıçdaroğlu'nun sayesinde olmuştu, o zaman "Kaynak yok." demişlerdi, sonra yaptılar ama bizim istediğimiz oranda olmadı. Şimdi, Genel Başkanımızın dün verdiği müjdeyi buradan tekrar haykırıyorum: Cumhuriyet Halk Partisiyle emekli ikramiyesi asgari ücret tutarında olacak. Kurban Bayramı'nda 8.500 lira ikramiye vereceğiz, buna ilaveten Ramazan Bayramı'ndan oluşacak 6.500 lira fark daha yatacak yani Kurban Bayramı'nda emeklinin banka hesabına tek seferde tam tamına 15 bin lira yatacak. Size söz: Emekliye çifte bayram yaşatacağız.

Geliyor gelmekte olan diyor, saygılar sunuyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Gülüm...

25.- İstanbul Milletvekili Züleyha Gülüm'ün, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının Hakkâri Yüksekova'da afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi bahanesiyle insanların yıllardır oturduğu ikametgâhlarına gönderdiği tebligata ilişkin açıklaması

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Hakkâri Yüksekova'da afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi bahanesiyle insanların yıllardır oturduğu ikametgâhlarda tebligatlar yapmıştır. Bu tebligatlarda denilmektedir ki: "250 bine yakın bedeli ya ödeyeceksiniz ya da buraları boşaltacaksınız." Bu insanlar, geçimlerini dahi zor sağlayan, günlük ihtiyaçlarını karşılayamayan insanlar; bu bedelleri nasıl ödeyecekler? Ekonomik krizin derinleştiği, insanların geçimlerini sağlayamadığı bir ortamda insanlardan bu bedeli istemek, aslında "Sokakta yaşayın." "Sokağa atın." demektir. Barınma hakkı en temel anayasal hak; devletin bu hakkı sağlaması gerekirken insanları evsiz barksız bırakması kabul edilemez. Üstelik "afet riski" adı altında yapılan bu durum çok daha vahim. Evlerin kişilere satılması afet riskini nasıl engelleyecek? Yine, deprem riski kâr hırsının aracı, malzemesi hâline getirilmiş durumda. İnsanların yaşam haklarından, barınma haklarından elinizi çekin diyorum.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu Demir...

26.- Ankara Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Avukat Hakan Bakırcıoğlu'nun vefatına ilişkin açıklaması

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli dostumuz, meslektaşım sevgili Hakan Bakırcıoğlu'nu kaybetmenin derin üzüntüsü içindeyiz. Hepimiz için çok değerli olan Hrant Dink'i öldüren, öldürten ya da davayı karanlık dehlizlerde bırakmak isteyenlere karşı büyük bir hukuk mücadelesi yürüten sevgili meslektaşım Hakan Bakırcıoğlu büyük bir tevazuyla her zaman işini yaptı. Cenaze töreni, bugün Kumkapı Meryem Ana Ermeni Kilisesi'nde yapılan törenle dostları tarafından uğurlanarak devam ediyor. Anılarımızda ve mücadelemizde daima yaşatacağız. Huzur içinde uyusun.

BAŞKAN – Sayın Barut...

27.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP'nin ithalat sevdasının ülkenin gıda güvenliğini tehlikeye soktuğuna ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülkemizin ilk buğday hasadı Çukurova'da mayıs ayı içerisinde başlayacak. Buğdayın ton başına çiftçiye maliyeti bile 8 bin lirayı buluyor. Mazottan gübre, tohumdan zirai ilaca kadar tüm üretim maliyetleri katlandı. Üstüne, erkenci üretim yapılan bölgemizde deprem felaketi yaşandı. Çiftçimiz perişan, çiftçinin en az 10 liraya buğdayı satması gerek ki rahat bir nefes alsın. Ama hasat vakti tonu 5.300 liradan başlayacak şekilde buğday ithalatına girişiyorlar. Çiftçiye

“Ölün.” tüketicieye “Aç kalın.” diyorlar. Ülkemiz, yirmi yıllık AKP döneminde 90 milyon tona yakın buğday ithal etti ve bunun için de 25 milyar dolardan fazla paramızı yabancı ülkelere verdiler. İthalat sevdaları yüzünden ülkemizin gıda güvenliğini tehlikeye sokuyorlar. Bu vicdansızlardan çiftçimiz sandıkta hesap soracak.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz Sayın Dervişoğlu.

28.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’nun, büyük devlet ve siyaset adamı Alparslan Türkeş’in vefatının 26’ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Saygıdeğer milletvekilleri, yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün 4 Nisan. 4 Nisan 1997’de, Türk milleti yiğit bir evladını, büyük bir devlet ve siyaset adamını; Türk dünyası ve Türk milliyetçileri bütün bir ömrü davasına adanmış bilge liderlerini ebediyete uğurladı. Cennetmekân Alparslan Türkeş, hayatı boyunca çetin bir mücadele vererek büyük bedeller ödeyen, haklı davasında sanık sandalyelerine oturtulmak istenen ama hafızalarımıza tarihin sanığı olarak değil, tanığı olarak kazınan çok büyük bir şahsiyetti. Yanında ve hizmetinde bulunmuş olmaktan her zaman şeref duyduğum büyük devlet ve siyaset adamı Alparslan Türkeş’i vefatının 26’ncı yıl dönümünde şükran, minnet, rahmet ve dualarla anıyor; ona değil, onu kaybeden milletime ağılıyorum; ruhu şad, mekânı cennet, kabri nur olsun.

Günün anlam ve önemine binaen başka bir söylemiyor, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbul.

Buyurunuz Sayın Bülbul.

29.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Başbuğ Alparslan Türkeş’in ebediyete irtihalinin 26’ncı seneidevriyesine ve gerçekleştirdiklerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 4 Nisan. Hareketimizin banisi, Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş Bey’in ebediyete irtihalinin 26’ncı seneidevriyesi. Hayatını Türk milletinin ve devletinin daha güçlü, daha itibarlı, daha müreffeh hâle gelebilmesine adanmış olan Başbuğ’umuz, Türk gençliğine yıldızları hedef göstererek tarihe şan vermiş büyük Türk milletinin manevi tükenişin eşiğindeyken yeniden maneviyata dönüş yoluyla selamete kavuşacağını ifade etmiş, Türk milletini yeniden gönül seferberliğine davet etmiştir. Bu davet, Türk milleti tarafından kabul görmüş ve bugün sayısı milyonları aşan vatan evladının bu dava, bu fikriyat çerçevesinde yetişmesine sebep olmuştur. Aynı zamanda, Türk milliyetçiliği davasını dernekler mezarlığı enkazı hâlinde çıkarıp onu ete kemiğe büründürerek, onu bir siyasi aksiyon hâline getirerek bugün hâlen varlığını devam ettiren, 54’üncü yılını idrak ettiğimiz Milliyetçi Hareket Partisinin de kuruluşuna ve Türk siyaseti içerisinde mümtaz bir yere sahip olmasına sebep olmuştur.

Anadolu’dan başka coğrafyalarda yaşayan ve zulüm altında ezilen soydaşlarımızın, kardeşlerimizin var olduğunu ve bunların er ya da geç bağımsızlıklarına kavuşacağını, o günler geldiğinde Türkiye’nin hazır bulunması gerektiğini ifade ettiğinde dört koldan saldırıya uğramış olan ve bundan dolayı birçok çileye düşer olmuş olan Başbuğ’umuzu tarih haklı çıkarmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sovyet Rusya’nın dağılmasından sonra bağımsız Türk devletlerinin kurulmasıyla başlayan süreç, bugün -şükürler olsun- Türk Devletleri Teşkilatının kurulmasıyla ve siyasette, fikirde, ekonomide, her alanda birliğin ve beraberliğin temin edilmiş olmasıyla ve edilecek olmasıyla devam etmektedir. Bunda, hiç kuşkusuz Türk dünyasının Başbuğ olma vasfını da taşıyan ve bu tohumları en imkânsız görülen dönemlerde serpmiş olan Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’in payı mutlaka çok büyüktür. Böyle bir günde hareketinin, fikriyatının, ideallerinin ve ülküsünün takipçisi olarak bizler Başbuğ’umuza ne kadar teşekkür etsek azdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bizler onun yolunun takipçisiyiz; ülküsünün, davasının takipçisiyiz; inşallah, ilelebet bu dava payidar olacak ve Türk milleti büyük bir devlet olarak, büyük bir millet olarak tarih sahnesinde hak ettiği yere kavuşacaktır diyor, Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’i tekrar rahmetle ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş.

Buyurunuz Sayın Daniş Beştaş.

30.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Kızılayda skandalların bitmediğine, müdürlerin aldığı maaşlara, deprem nedeniyle Kızılaya yapılan yardım kolilerinin İsmailağa cemaatine bağlı Yavuz Selim Vakfına ait kaçak yurtlarda bulunmasına, Bursa’da Diyarbakır plakalı bir araca saldırı düzenlenmesine ve bunun sebeplerine, Hatay’da enkaz altından 8 cenazenin daha çıkarıldığına ve cezaevlerinde hukuksuz infaz yakma uygulamalarına ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, Kızılay skandalları bitmiyor yani çadır satmalarından tutalım, müdür unvanlarının nasıl böyle bolca dağıldığına kadar her gün yeni bir haber çıkıyor. Yani dün ve bugün de basına yansıyan birkaç nokta var, hakikaten skandal demek bile az kalıyor. Mesela, müdürleri 50 bin TL maaş alıyormuş, yalnızca 1 personeli olan müdür varmış, daha da ötesi bazı müdürlerin çalışanı bile yokmuş yani bu haberi okumayanlar varsa mutlaka okusunlar.

Başka bir skandal, Kızılay yardımları İsmailağa cemaatine bağlı Yavuz Selim Vakfına ait kaçak yurtlarda bulunmuş ve bunlar görüntülenmiş. Bu görüntülerde, aynı zamanda bu Vakfın 10 ile 16 yaş arası sark ve cübbe giydirilmiş çocuklara dinî eğitim verilen yurt olarak kullanılan binada Kızılaya ait yardım kolileri de görüntüledi. Şimdi, Kızılay Fatsa Şubesi Başkanı Adil Keskin bu haberi doğrulamış ve şöyle demiş: “Depoyu hatır gönül ilişkisiyle kullandık, herhangi bir sözleşmemiz yok.” Şaşırdık mı? Hayır tabii. Kızılay çadır satıyor ama o paralarla bir depo kiralayamıyor, gidiyor Vakfa ait kaçak bir yurttan malzemeleri, depremzedelere gitmesi gereken eşyaları tutuyor. Şimdi, bu garip bir durum, bir de savunmaları şu: Kıyafetleri küflenmesin diye çıkarmışlar. Hemen bir mizansen yapıyorlar, gerçekten gıpta etmemek mümkün değil. “Niye kaçak yurdu tercih ettiniz?” sorusuna ise “Buranın yurt olduğunu biliyorduk ama kaçak olma durumunu bilmiyorduk.” diyor ve devam ediyor, soruşturma dosyasına ilişkin ise “Gizlilik kararı var.” deniliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Neden bu kadar uzun anlattım? Bir tarafında Kızılay var çünkü, yolsuzluklarla, depremzedelerin haklarını çarçur etmekle, her bir müdüre 50 bin TL maaş vermekle, çalışansız müdürlerle... Şimdi de İsmailağa cemaati gibi -bir çocuğun cinsel istismarı davasında bütün

Türkiye tarafında duyulan- bir cemaatin kaçak yurdunda depremzedelerin malzemelerini taşıyorlar. Yatacak yeriniz yok diyorum, başka da bir şey demeyeceğim.

Şimdi, dün Bursa’da yine ırkçı bir saldırı oldu. Biliyorsunuz, Bursaspor-Amedspor maçında bir linç yaşandı, bütün Türkiye duydu ve dün de Diyarbakır plakalı, 21 plakalı bir araca taş ve sopalarla saldırı yapıldı, taraftarlar saldırı esnasında “Her zaman, her yerde en büyük Bursa.” sloganları atmayı da ihmal etmediler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Peki, niye o linçten sonra bu saldırı oldu? Neden saldırı oldu tekrar? Çünkü Amedspor’a yapılanı tebrik ve teşekkürle karşılayan iktidar ortağı, aslında yeni saldırıları da azmettirmiş oldu. Teşekkür ve takdir edildi ya ırkçı saldırı, linç saldırısı, işte, dün de 21 plakalı bir araca saldırıldı. Bursasporlu taraftarların Amedspor maçı esnasında 90’lı yıllarda faili meçhul cinayetlerle özdeşleşen beyaz Toros ve Yeşil kod adlı Mahmut Yıldırım’ın pankartını açtığını unutmadık. Fakat burada ne oldu? PFDK 9 maç seyircisiz oynama cezası verdi, Bursaspor ise yapılan ırkçı saldırıya sahip çıkarak cezanın vatansever taraftarlara verildiğini savundu. Vatanseverlik linçse biz vatansever değiliz, şiddetse değiliz. Vatanseverlik böyle nitelendirilemez, linç ve şiddetle nitelendirilemez, taş ve sopayla, dövmeyle nitelendirilemez.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, Hatay’da enkaz altından 8 cenaze daha çıkarıldı, maalesef. İki ayın üzerinde zaman geçti ve hâlâ enkazdan cenazeler çıkıyor. Armutlu ve Gazi Mahallelerinde bu cenazeler çıkarıldı. Bu sadece ortaya çıkanlar ve maalesef, hâlâ depremzedeler enkazlar altında çok sayıda yakınlarının olduğunu söylüyorlar. Hâl böyleyken iktidar hâlâ temel atma derdinde. Hakikaten bu iktidarın ölümüne de yaşama da saygısı yok, bunu söylemek istiyorum.

İnfaz yakmalarına dair çokça söyledik, bugün 2 örnek vereceğim izninizle. Yaşar Aslan, 16/12/2022’de tahliye olması gerekirken “İyi hâlli değilsin.” diye üç ay infazı uzatıldı. Sebep ne diye karara baktım -karar elimde, isteyen Grup Başkan Vekillerine veririm- şunu demiş, uzun bir şey: “İşlemiş olduğu suça bakış açısı...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...daha evvel disiplin cezası almış olması, Adalet Bakanlığına dilekçe vermesi, disiplin cezaları kaldırıldıktan sonra yeniden disiplin suçu işlememiş olması idare ve gözlem kurulunu ikna etmemiştir.” Yani disiplin suçu işlese de suç, kabul edilmiyor; işlememiş, “Sen bizi kandırmak için disiplin suçu işlemiyorsun.” demişler. Şu anda, bu... Artık gerçekten bardak çoktan taşı.

Başka birisi, yine aynı şekilde; kim? Mehmet Paksoy. “Tarafsız koşutta kalmamak, örgütten bağımsız olduğuna dair irade ortaya koymama, aile dışında insanlarla mektuplaşma, örgütsel dil konuşma, intizamda bulunmama...” gibi sebeplerle... Bir de en gariplerinden biri: “Sanatsal veya edebî çalışma talebinin olmaması.” Bu zorunluymuş, her tutuklu sanata ve edebiyata meraklı olmak zorundaymış. Demek ki böyle kanun çıktı, haberimiz yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir de: “Manevi rehberlik birimi kurs eğitimine katılmama.”

Sayın Başkan, özetle bu konuda şunu söylüyorum: Şu anda Türkiye cezaevlerinde yargısız infaz yapılıyor. Bu infaz öldürme anlamında değil -aslında öldürmeye de varıyor hasta mahpuslarda- yargısız bir şekilde, mahkeme kararı olmadan cezaevi idareleri, gözlem kurulları insanları üç ay, altı ay, bir yıl, iki yıl ve daha uzun sürelerle cezaevinde tutuyor. “Kaşının altında gözün var.” “Yok efendim, bıyığın var.” “Yok, sen edebiyatla niye ilgilenmiyorsun?” “Yok, sen niye disiplin suçu işlemedin?” Bu, korkunç bir durum hakikaten; bunu söylemekten vazgeçmeyeceğiz. Yargısız olarak bu insanları cezaevinde tutmaktan vazgeçin diyorum.

Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, mevzu üzerine bir söz almamda fayda var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

31.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu konuya daha önceden açıklık getirmiştım aslında. Bir HDP’li hatip bu konuda -yine azmettiricilikle- Bursaspor maçında, Bursaspor tribünlerinde açılan pankartlarla alakalı olarak, bunları tebrik ettiğimiz, efendim, bunları takdir ettiğimiz noktasında bizlere gerçek dışı, hak etmediğimiz ifadelerde bulunmuştu. Burada, Sayın Genel Başkanımızın grup toplantısında ifade ettiği sözlerle atıflarda bulunuldu. Oysa Sayın Genel Başkanımız provokatif anlam taşıyacak olan bu çalışmaların, tribünde açılan bu pankartların doğru olmadığını, spor ahlakına da yakışmayacağını o toplantıda altını çizerek ifade etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Yine, aynı şekilde “Bursa’da küçük bir azınlık olan terör yandaşlarının stadyumu tahrik etmesi, çıkan olayların Kürt kökenli kardeşlerimizle ilişkilendirilmesi rezalettir.” ifadesini Genel Başkanımız o konuşmasında ifade etmiştir. “Türk ile Kürt arasında düşmanlık tohumu ekmeye kalkan kim varsa koparılması gereken çıbanbaşdır. Bursa nasıl gözbebeğimizize Diyarbakır da öyledir.” ifadesini kullandığı bir toplantı, her nedense, bu noktada... Milliyetçi Hareket Partisine her fırsatta kin kusan birtakım basın-yayın organları tarafından, sanki, Bursaspor taraftarını yapmış olduğu, açmış olduğu o pankart dolayısıyla Genel Başkanımızın tebrik ettiği gibi bir ifade de kullanılmıştır. Genel Başkanımız Bursaspor’un ve Bursalıların dünden bugüne millî duruşlarını tebrik etmiştir. Bursaspor tribünlerindeki o pankart bütün Bursaspor taraftarı tarafından açılmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Bülbül.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bursaspor taraftarı her zaman milletine, devletine sahip çıkmıştır. Tabii ki Bursaspor taraftarını seviyoruz ama aynı zamanda Diyarbakır’ı da Diyarbakırspor taraftarlarını da aynı şekilde seviyoruz. Onları birbirinden ayırmanın nasıl bir rezalet olduğunu söylediğimiz bir konuşmadan dolayı bu şekilde suçlanmış olmak çok ağır bir bütündür. Bunu asla kabul etmediğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel.

32.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Alparslan Türkeş'in ölüm yıl dönümüne, Dünya Sokak Hayvanları Günü'ne ve 5199 sayılı Kanun'a, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı adayını Kemal Kılıçdaroğlu'nun emeklilere verdiği müjdeye, Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim'in öldürülen Kıbrıslı iş insanı Halil Falyalı'nın ortağı olduğu iddialarına, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın adaylığıyla ilgili itirazlara ilişkin gerekçeli kararını YSK'nin açıkladığına, TÜİK'in açıkladığı enflasyon rakamına, Millet İttifakı olarak iktidara geldiklerinde sahip çıkılmayan kim varsa onlara sahip çıkacaklarına ve bunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün verdiği talimatla yapacaklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

Öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak rahmetli Alparslan Türkeş'i bir kez daha anıyoruz; Milliyetçi Hareket Partisindeki ve İYİ Partideki arkadaşlarımızın Alparslan Türkeş'in ölüm yıl dönümünde paylaştıkları duyguları paylaştığımızı ifade etmek istiyoruz.

Sayın Başkan, bugün Dünya Sokak Hayvanları Günü. Bugün vesilesiyle, 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kapsamına giren sokak hayvanlarımızın koşullarının daha da iyileştirilmesi gerektiğini hatırlatıyoruz. Geçtiğimiz aylarda en son Konya'da yaşanan kötü örnekteki gibi görüntülerin bir daha yaşanmaması için Meclis'teki tüm siyasi parti gruplarına görev düştüğünü hatırlatıyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisinde meslektaşım Tuba Durgut, Türkiye'nin herhangi bir yerinde Cumhuriyet Halk Partili bir belediyenin bir sığınma evinde eğer olumsuz bir durum varsa benimle paylaşır, anında çözmeye çalışırız. Biz, Adalet ve Kalkınma Partili, Milliyetçi Hareket Partili, İYİ Partili -çok az kalmakla birlikte- HDP'li belediyelerle ilgili bir şey görürsek hep milletvekillerimiz üzerinden bu işe çözüm üretmeye çalışırız. Ama Meclis, kanunu çıkarma aşamasında, maalesef, verdiği sözleri yerine getiremedi ve 5199 bugün ihtiyacı tam olarak karşılamıyor. Bu konuda, 14 Mayıs sonrası iktidarımızda, hayvanseverlere ve o patilerin sahiplerine de söz veriyoruz, diyoruz ki: Minicik dostlarımızın işkence görmemeleri, kötü muamele görmemeleri, terk edilmemeleri ve terk edildikleri noktada sahipsiz kalmamaları için 14 Mayıs'tan sonra doğru bir 5199'un sözünü veriyoruz; bu coğrafyayı birlikte paylaştığımız dostlarımıza ve onların sevenlerine sözümüz olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Genel Başkanımız ve Cumhurbaşkanı adayımız Kemal Kılıçdaroğlu dün emeklilere bir müjde verdi. Biliyorsunuz, 2015 seçimlerinde “Emeklilere 2 bayram da birer maaş ikramiye.” demişti. Önce “Yapamaz.” dediler, 1 Kasım'a giderken “Biz de vereceğiz.” dediler. O günkü ikramiye bugün 2 bin lira durumunda. Geçen sene bugünlerde 1.000 liraydı ikramiye, 1.100'e çıkarıyorlardı, bugün 2 bin lira yapmışlar. Sayın Kılıçdaroğlu sözü verdi: “Emekliler size söz, bayram ikramiyesi 1 asgari ücret olacak, 8.500 lira olacak.” Bu bayramda vermedikleri de var. Kurban Bayramı'nda 8.500, 8.500 daha 17 bin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ ne veriyor? 2 bin, düşelim, aradaki 15 bin lirayı Kurban Bayramı'nda her emeklinin hesabına yatıracağız. Bundan sonra da her bayramda, dalga geçer gibi değil, analarının ak sütü gibi 1 asgari ücret düzeyinde ikramiye hesaplarına yatacak. Nasıl “Yapamazsın.” dediklerinde “Yapacağız.” dedik, yaptık, yaptırık, şimdi de diyoruz ki bizim sözümüz bir maaştı, asgari ücret olacak, vereceğiz; emeklinin yüzü gülecek, emeklilere söz olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Belediyelere de verin!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, Dışışleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim’in, kendisi uyuşturucu ticareti, yasa dışı bahis, milyonlarca dolar kara para aklama ve şantaj arşiviyle anılan, bir yıl öncesinde öldürülen Kıbrıslı iş insanı Halil Falyalı’nın ortağı olduğu iddia edilmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Başkan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir şirket ortaklıkları olduğu iddia edilmişti. Kendisine Dışışleri Komisyonunda soruldu, cevaplamak istemediğini söyledi. Birisi Cumhurbaşkanlığında danışman, kendisi Dışışleri Bakan Yardımcısı. Bakın, belge burada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin belgesi ve bu belgeye göre, kendisi Halil Falyalı’yla ortaklık yapmış. Şimdi savunmaya geçiyor “O tarihte Bakan Yardımcısı değildim.” diye. Neymiş arkadaşlar o tarihte? Dışışleri Bakanı Özel Kalemymiş. Düşünün ki böyle bir kişi Dışışleri Bakanı Özel Kalemirken Falyalı’yla ortak şirketler kuruyor ve bugün de Dışışleri Bakan Yardımcısı; 2002’nin erdemliler hareketi de böyle mahcup mahcup bana bakıyor şimdi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya “erdemliler hareketi” diye yola çıkıyorsunuz da Halil Falyalı’yla ortaklığını susarak geçiştirmek isteyen Dışışleri Bakan Yardımcısına “Ya, ne yapıyorsun sen kardeşim?” demiyor musunuz? Şimdi, artık bu iddialar ispata da kavuştuktan sonra vallaha sakın görevden almayın, Allah aşkına o zevki bize bırakın, onu biz yapacağız; bir buçuk ay daha size yakışır o Bakan Yardımcısı, nasılsa millet 14 Mayıs’ta iktidarı değiştirince bunlar otomatik gidenler listesinde. Yani bu kişiyi, Yasin Ekrem Serim’i görevden Adalet ve Kalkınma Partisi alamaz, biz de alamayız; millet alır, 14 Mayıs’ta oylarıyla yapacak bu değişikliği. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, YSK’nin gerekçeli kararı açıklandı. YSK gerekçeli kararında özetle şunu söylüyor: “Efendim, her ne kadar Cumhurbaşkanının bu dönemki adaylığı metnin lafzına göre uygun değilse de kronometre sıfırlandı.” Sayın Şentop’a iştirak ediyorlar. “Şimdi, kronometre sıfırlandığına göre yapacak hiçbir şey yok, aday olacak.” diyorlar. Karar da kesin, itiraz mercisi yok, biz de zaten itiraz etmedik. Aylardır diyoruz ki: Partilerin Anayasa’ya uygun aday gösterme sorumluluğu var. Vallaha, bizimki, maşallah, Anayasa’ya baştan aşağıya uygun.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kırk bir kere maşallah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sizinde çok ciddi bir tartışma var ama alınacak karar, perşembenin gelişi çarşambadan, bugünkü karar 31 Mart hazımsızlığından belli olduğundan biz dedik ki: Cumhurbaşkanı adayının Anayasa’ya aykırılığı, gösteren AK PARTİ’ye yakışır, bunu tasdik eden YSK’ye yakışır ama bu Cumhurbaşkanını bir daha seçmemek de milletimize yakışır. 14 Mayıs’ta, size söz, milletimiz Anayasa’ya uygun bir Cumhurbaşkanını göreve getirecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Son sözüm şu: Dün burada bir şey yaptık, yanımda oturan arkadaşlara dedim ki: Arayın illerinizin fırıncılar odası başkanını, bakkallar odası başkanını, büfecileri, ramazan pidesi fiyatlarını karşılaştıralım. Fiyatları söyledik, yüzde 100 artmış, yüzde 120 artmış, yüzde 50 artan yok. Buradan gördüğüm AK PARTİ’li milletvekillerinin seçim çevrelerini söyleyerek meydan okudum, gelen bilgide “Enflasyon yüzde 50, pide de yüzde 50 artmış.” yoktu ama telefonlar kilitli. Neden kilitli?

Millet arıyor; biraz önce birini Bursa Milletvekilimiz gösterdi: “Ya, geçen sene 3 kilo soğan 5 lira; 1,5 lira soğanın kilosu. En ucuz pazarda en kötü soğan 15 lira, güzel alışveriş merkezlerine baktığında 30 lira.” TÜİK haklı olsa 1,5 liralık soğanın 2 lira 25 kuruş olması lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şimdi, aynı şeyi soruyorum: Et geçen sene kaç paraydı, bugün kaç para; süt kaç paraydı, peynir kaç paraydı, yumurta kaç paraydı, bugün kaç para? AK PARTİ’nin kıymetli seçmenleri, geçen sene aynı file kaçta doluyordu, şimdi kaçta doluyor? TÜİK diyor ki: “100 liralık file şimdi 150’ye dolar.” 150’ye dolarsa, gerçekten, bu dolar zengini AK PARTİ’li arkadaşlara bir daha oy verin ama o file 250’ye bile dolmuyorsa, mutfakta yangın varsa, cüzdanda yangın varsa bu yangını 14 Mayıs’ta siz söndüreceksiniz. (CHP sıralarından alkışlar) Sonra da Millet İttifakı olarak biz geleceğiz, bundan önce sahip çıkılmayan kim varsa onlara sahip çıkacağız, parti kararıyla değil, bu ülkenin kurucusunun kararıyla.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir parti kararıyla yapmayacağız bunu, yoksullara sahip çıkmayı, işsizlere sahip çıkmayı, gençlere sahip çıkmayı, yoksullara, yaşlılara sahip çıkmayı; bunu Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün verdiği talimatla yapacağız çünkü cumhuriyet bilhassa kimsesizlerin kimsesidir. (CHP sıralarından alkışlar)

Sağ olun Sayın Başkanım.

ORHAN SÜMER (Adana) – Domatesçi Zülfü Bey, bunlara cevap ver, sürekli laf atacağına bunlara cevap ver; sürekli laf atıyordun, cevap ver şimdi.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Kim? Ben mi?

ORHAN SÜMER (Adana) – Sen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Salatalık kaç para?” diyor “Hıyar kaç para?” diyor.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Mustafa Elitaş.

Buyurunuz Sayın Elitaş.

33.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Türk milliyetçiliğinin kurucusu Başbuğ Alparslan Türkeş’in Rahmetirahman’a kavuşmasının 26’ncı yıl dönümüne, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine, yirmi yıldır AK PARTİ iktidarının altı yıldır da Cumhur İttifakı’nın memlekette tarih yazacak işler yaptığına ve 14 Mayıs 2023’ten itibaren yine yaptıklarını birilerinin yazmaya devam edeceğine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şahsınızda Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Bugün 4 Nisan günü; Türk milliyetçiliğinin kurucusu, başbuğ, önder bir siyaset adamı, bizim gençliğimizin ve bugünkü gençliğin, Türk milliyetçilerinin fikir dünyasında önemli şekillendirmeye sebep olmuş Alparslan Türkeş’in 1997 yılında Rahmetirahman’a kavuşmasının 26’ncı yıl dönümü; kendilerini saygıyla, rahmetle anıyoruz. 1917 Kıbrıs Lefkoşa doğumlu ama kendisinin ifade ettiğine göre, Pınarbaşı Kayseri’den Kıbrıs’a göç eden bir ailenin evladı; bir hemşehrimiz olarak Sayın Türkeş’e Allah’tan rahmet niyaz ediyoruz, mekânı cennet olsun.

Şimdi, Sayın Özgür Özel’i dinledim, gerçekten güzel şeyler ifade ediyorlar; on beş dakika civarında da konuştu, Allah var, güzel konuşuyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Oyunuzu bekliyoruz değişime. Değişime destek, Kayseri’den...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şu anda Cumhuriyet Halk Partisinde bir Genel Başkan sendromu var. Eğer Genel Başkan seçilmesi gerekiyorsa ben buradan Özgür Bey’i desteklediğimi ifade edeyim.

İkinci konum: Sayın Kılıçdaroğlu 15 bin lira vadetmiş. Özgür Bey’in bir “tweet”i var, bir açıklaması var, bir de pankartı var “Bizim belediyelerimiz herkese bir traktör verecek.” diye. Millet hâlâ traktörü bekliyor. Genel Başkan mı sözünde durur yoksa Genel Başkan mı bunu, çıtayı çok yükseltti, onu vatandaş 14 Mayıs gününde teraziye koyacak.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İktidar engel oluyor, iktidar.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, 15 bin lira...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ben olsam Özgür Bey, derdim ki: “Ya, Genel Başkanımız 2 maaş veriyor. 15’i AK PARTİ’den düşüyor. Niye bunu bir bayram veriyorum?” Çünkü Plan ve Bütçe Komisyonunda milletvekili arkadaşlarımız 15 bin liraya çıkardılar, haberin olsun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yani, o emekli ikramiyelerini 15 bin liraya çıkardılar, önergeleri de var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 15 bin vereceğiz Kurban’da, Kurban’da 15 bin vereceğiz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Önergeleri de var.

Şimdi, şunu diyebilirdiniz: “Hem Ramazan Bayramı’nda hem Kurban Bayramı’nda on beşer bin lira verdik. Bizim Genel Başkan unutmuş aslında, iki ay...”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ramazan geçiyor ya 14 Mayısta.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ya, onu... Bir sonraki ramazan var ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir sonraki ramazan...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Ramazan bir kere değil, ömür boyu geliyor. Yaşadığımız sürece ramazan var, o gelecek.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onu 2024 bütçesine koymam lazım. Hatırlat, 2024 bütçesine koyalım beraber.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Şimdi, değerli arkadaşlar...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz de destek olun, beraber koyalım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İnşallah. Bunu, traktörü önce bir verin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Elektrikli olan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Artı, elektrikleri bedava verecektiniz, onları bir verin.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Elektrikli traktör ne oldu?

İSMAİL TAMER (Kayseri) –Yapılıyor, yapılıyor, daha tekerleri eksik.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İktidardasınız; şu anda, belediye başkanlarınız, İstanbul ve Ankara Büyükşehir Belediye Başkanları Ramazan Bayramı’nda bunu icra edebilirler, önlerinde bir engel yok; var mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFAELİTAŞ (Kayseri) – İzmir Büyükşehir... Burada, hatırlıyorum, Sayın Cumhurbaşkanımız Başbakanken, bütçe konuşmasını yaparken Sayın Kılıçdaroğlu veya Sayın Baykal “Şunu verin, bunu verin.” deyince, dedi ki: “Senin elinde, İzmir’de Belediye Başkanın var, ver de göreyim.” O zaman, 2009 yılında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı adayydı Sayın Kılıçdaroğlu. Yani şimdi gelecekle ilgili hesabı olmayan, heyecanı olmayan vaatleri sonsuz atabilir, vaatleri sonsuz atabilir, tıpkı 2019 yılında Sayın Özgür Özel’in söylediği gibi “Her eve bir traktör, her çiftçiye bir traktör...” Açıklaması da şu: “Ya, şaka yaptık.”

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, hiç öyle bir şey yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Anlaşılan o ki Sayın Kılıçdaroğlu “15 bin lira yaparken şaka yaptık.” diye ortaya çıkacak diye düşünüyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Bayağı rahatsız olmuşsunuz, ne kadar rahatsız olmuşsunuz!

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Seçimlerin vatana, millete hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Biz gayet ciddiyiz, ciddiyetimizi test edebilirsiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Milletın terazisi şaşmaz; millet kimin ne söylediğini, kimin doğru söylediğini, kimin ne yaptığını çok iyi bilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Birileri çıkıyor “Tarih yazacağız.” diyor. Tarihe ne yazılır? Yapanların tarihini tarihçiler yazar. Bir, icra edenler vardır; iki, o icra edenlerin tarihini yazmak için yazan yazarlar vardır.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İcraya düşürenler vardır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Bugün AK PARTİ iktidarı ve Cumhurbaşkanlığı; yirmi yıldır AK PARTİ iktidarı, altı yıldır Cumhurbaşkanlığı bugün memlekette tarih yazılacak işler yapmıştır. İnşallah, 14 Mayıs 2023 yılından itibaren yine bizim yaptıklarımızı birileri yazmaya devam edecektir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Milletın anasını ağılattınız ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN - Sayın Özel “on beş dakika” dedi, onu mu tamamlayacaksınız efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaade ederseniz; altı dakikası kaldı.

BAŞKAN - Buyurunuz.

34.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şimdi, tabii, birazdan ben videoyu da atarım, o zaman Sayın Elitaş mahcup olur, hatta gelir, der ki: “Hakkını helal et.” Bu traktör meselesini bilmeyenin, trollerden duyanın, görmeyenin böyle düşünmesini normal bulurum çünkü böyle bir tezvirat yürütüyorlardı. Hatta bir gün beni TVNET’e çağırdılar, kabul edince şaşırdılar ve sevindiler. Yeni Şafak’ın o güzel binasının 3’üncü katındaki TVNET stüdyolarına gittim. Orada da bana bunu sordular, anlattım. Orada da kameramanlar bile çıkışta “Özgür ağabey, hakkını helal et ya, böyle bilmiyorduk.” dediler. Bir film yapmış bizim parti yerel seçimlerde, ben de onu paylaştım. Orada söylediğimiz şu: Bir çiftçi Cumhuriyet Halk Partili belediyede olursa, bir çiftçi AK PARTİ’li belediyede olursa... CHP’linin verdiği tohum

desteği, CHP’linin verdiği gübre desteği, CHP’li belediyenin verdiği alım garantisiyle beş yılın sonunda, yedi yılın sonunda, bir traktör kullanma süresinde bir traktör parası fazla para kazanabilir çiftçi. Slogan da: “CHP’den çiftçilere traktör sözü!”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu kim izlese geliyor “Hocam, hakkını helal et, ben kulaktan dolma duydum, sen öyle dememişsin.” diyor. Ben televizyonda da dedim ki: Bir kampanyayı çarpıcı yapmak için slogan buluyorlar. Bir traktör parası fazla kazanırsın. Filmin içinde var, traktörün üstüne de filmin üstüne de yazmışlar “CHP’den çiftçilere traktör...” Ne şaka yaptık dedik ne yalan attık dedik.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – O zaman senaryo hatası!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Senaryo hatası...

Yeni Şafak’ın kameramanları, TVNET’teki çalışanlar kapıya kadar uğurladı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu izleyip de “Özgür Bey, hakkını helal et.” demeyecek bir MHP’li, bir AK PARTİ’li milletvekili yoktur. İzleyin filmi, böyle değilse “Özgür Özel traktör vermedi.” diyorsa, gelsinler traktörü birlikte verelim ama meselenin özü bu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Tam bir komedi filmiymiş hakikaten bu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama AK PARTİ’li trollerin trollediği size en müzahir televizyon kanalının emekçileri bile işin aslını öğrenince “Hakkını helal et.” diyorsa, Elitaş, hakkıma girdin ama bu kadar hukukumuz var, helal ediyorum gitsin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Helalleşiyor muyuz Elitaş?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Bir cümle söyleyeceğim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş, siz de helal edin efendim.

35.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş’ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Az önce Dışişleri Bakan Yardımcısıyla ilgili bir şey söyledin. Eğer böyle bir konu varsa muhakkak ki hem Dışişleri Bakanım hem de ilgililer gereğini yapacaktır.

YUNUS EMRE (İstanbul) – Ben soru sordum, yanıt vermedi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gereğini yapacaktır.

Ama Sayın Özgür Özel’in anlattığı traktör meselesi yani tam teknil bir komedi filmi. Aslında rating rekorları kırar, o filmi bize bir gönderin de izleyelim. Yani nasıl... Yani siyasi bir ortamda yapılan film, şu anda en meşhur komedi filmi hangisi bilmiyorum ama -Recep İvedik mi, ne var- ondan daha da fazla...

Tebrik ediyorum, başarılar diliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, siz helalleştiriz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Helalleştik de...

BAŞKAN – Buyurun.

36.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, o gün filmde söylenen bütün belediyeleri biz aldık ve o belediyelerde yaptığımız hizmetlerden, anlatacağım şeylerden farklı bir şey söyleyeyim. Gittik Malatya'ya, gittik Maraş'a, gittik Adıyaman'a; büyükşehir belediye başkanlarımız Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanıyla sözleşme imzaladı, oradaydım; Kahramanmaraş Sanayi ve Ticaret Odasıyla sözleşme imzaladı Ankara Büyükşehir, oradaydım; Malatya ile İstanbul. Göçük altında kalmış olan Malatya'nın kayısını satış fiyatı üzerinden satın aldılar; gittiler, Kahramanmaraş'ta dükkânı kapalı, yıkık olan esnafın mallarını Ankara'ya getirip Maraş Günleri yaptılar. Ne söz veriysek fazlasını tuttuk, millet CHP'li belediyelerden razı. Söylediği filmin içinde ismi geçen bütün belediyeleri aldık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O belediyelerden herhangi birinde Cumhuriyet Halk Partisinin trendinde düşme yok. 14 Mayıs günü, hep birlikte nasıl 31 Martta 11 büyükşehre baharı getirdiysek, size söz, yine baharlar gelecek, Türkiye'ye bahar gelecek. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yalım...

37.- *Uşak Milletvekili Özkan Yalım'ın, Kemal Kılıçdaroğlu'nun emeklileri torunlarına harçlık verebilir hâle getireceğine ilişkin açıklaması*

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Evet, tarih gerçekten her şeyi yazıyor. 2015'te Sayın Genel Başkanımızın “emeklilere 1 ikramiye” dediğini yazdı ve de bu sebepten dolayı 1.000 TL verdiler. Şimdi, 1.100 TL'den sonra 2 bin TL yaptılar ancak o zaman 1.000 TL'ye bir kurbanlık alınıyordu; şimdi değil kurbanlık, 2 bin TL'ye bir kurbanlığın budur bile alınmıyor.

Ey Sayın Elitaş, inanın 2023'ün 15 Mayısından sonra göreceksiniz; Sayın Genel Başkanımız ve de Cumhurbaşkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu hem Ramazan hem Kurban Bayramı'nda birer asgari ücret verdiğinde göreceksiniz; siz, emeklilere “Yaşamayın, sürünün.” derken Sayın Kemal Kılıçdaroğlu sonbaharınızda torunlarınıza harçlık verebilir hâle getirecek ve de süründürmeyecek. Tarih bunları yazacak diyorum.

Tüm vatandaşlarımıza saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

38.- *Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, 4 Nisan 1953 tarihinde elim bir kaza sonucu Çanakkale Boğazı'nın derin maviyeliklerine emanet edilen Dumlupınar denizaltısındaki 81 kahraman deniz şehidine ilişkin açıklaması*

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yetmiş yıl önce bugün, 4 Nisan 1953 tarihinde elim bir kaza sonucu Çanakkale Boğazı'nın derin maviyeliklerine emanet ettiğimiz Dumlupınar denizaltısındaki 81 kahraman deniz şehidimize Allah'tan rahmet diliyor, şükran ve minnetle anıyorum. “Biz ölsek de vatan sağ olsun.” diyerek şehadete yürüyen şehitlerimizin aziz hatıraları Türk milletinin kalbinde ebediyen yaşayacaktır, ruhları şad olsun.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Arık...

39.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, BDDK'nin açıkladığı 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla kullanılan kredi verilerine ve bu verilere göre Kayseri'nin durumuna ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu 2022 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla kullanılan kredi verilerini açıkladı. Bu veriler de gösteriyor ki, Türkiye'yi uçuracağını söyleyen iktidar Türkiye gibi ticaret ve sanayi şehri Kayseri'mizi de uçurumun eşiğine getirdi. BDDK verilerine göre, Kayseri'de son on beş yılda tüketici kredisi 28,7 kat, takipteki tüketici kredisi ise 72,1 kat arttı. Faize karşı olduğunu söyleyenler servetlerine servet katarken, maalesef borcu borçla kapatmaya çalışan Kayserili hemşehrime faiz ödemekten âdeta beli büküldü. Buradan Kayserili hemşehrilerime sesleniyorum: Bu iktidarın artık sonu geldi, 15 Mayıs'ta Kayseri'ye de tüm Türkiye'ye de bahar gelecek.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakırözer...

40.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, Cumhurbaşkanlığı adayı Kemal Kılıçdaroğlu'nu ziyaret eden büyükelçilere Cumhurbaşkanlığı Erdoğan'ın gösterdiği tepkiye ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Memleketin hiçbir derdini çözemeyen Erdoğan, şimdi, büyükelçileri azarlayarak aklınca milliyetçilik derdinde. Cumhurbaşkanı adayımız Kılıçdaroğlu'na gittiler diye “Büyükelçilere ders vereceğiz.” diyorsunuz. Peki, o zaman, dostunuz Trump'ın hakaret dolu mektubunda verseydiniz ya o dersi! Askerimizin kafasına çuval geçirilirken hangi dersi verebildiniz? Joe Biden ulusumuzu soykırım iftirasıyla suçlarken, Obama beybol sopasını gösterirken, Putin sarayının kapısında dakikalarca bekletirken ne karşılık verebildiniz? “Bu can bu bedende oldukça çıkamazlar.” dedikleriniz Merkel'in, Trump'ın telefonuyla, “tweet”iyle cezaevinden özel uçakla götürülürken, vatan toprağı Süleyman Şah Türbesi kaçırılırken neredeydi milliyetçiliğiniz? Ortağı, üreticisi olduğumuz F-35 projesinden atılırken, parasını ödemediğimiz uçaklarımız dahi verilmezken hangi dersi verebildiniz? Biz biliyoruz, derdiniz milliyetçilik falan değil; derdiniz, pahalılık, yoksulluk konuşulmasın; depremzedenin çaresizliği konuşulmasın! Ama millet bu oyuna gelmeyecek, gerçek vatan sevgisinin ne olduğunu vatandaş sandıkta gösterecek.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu...

41.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Karabük Üniversitesinde cesedi bulunan Gabonlu öğrenciye ilişkin açıklaması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Karabük Üniversitesinde Gabonlu bir öğrencinin cesedi bulundu. Savcılık bunun doğal bir ölüm olduğunu açıkladı, nehirde boğulmuştu bu öğrenci. Ve fakat Gabon Büyükelçiliği kurbanın siyah olduğu için doğru dürüst bir soruşturma yapılmadan doğal ölüm olarak açıklandığını söyledi ve buna itiraz ediyor.

17 yaşında, kısa adı “Dina” olan bir öğrenci. Geceleyin nehre girdiği iddia ediliyor fakat soğuk bir kış gecesinde bir kız öğrencinin nehre girmesi akla aykırı. Kamera görüntülerinde çıplak ayakla dışarıda koşturduğu ve Karabük postanesinde çalışan 2 görevli tarafından cinsel tacize uğradığı iddia edilen Dina'nın ölümü hakkında bir an evvel doğru dürüst bir araştırma yapılmalı ve otopsi sonuçları açıklanmalıdır.

BAŞKAN – Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 4 tezkeresi vardır, ayrı ayrı okutup oylarınıza sunacağım.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI**A) TEZKERELER**

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2316)

3/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Dilekçe Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğerini okutuyorum:

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2317)

3/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kadın Erkek Fırsat Eşitliği Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkerayı okutuyorum:

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2318)

3/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

İnsan Haklarını İnceleme Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer tezkereyi okutuyorum:

4.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde de çalışabilmesine dair talebinin uygun görüldüğüne ilişkin tezkeresi (3/2319)

3/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun Türkiye Büyük Millet Meclisinin tatilde ve ara vermede bulunduğu dönemde çalışabilmesine dair bir talebi olmuştur. Başkanlığımızca uygun görülen bu talep İç Tüzük'ün 25'inci maddesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Mustafa Şentop

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili İsmail Konuk ve 19 milletvekili tarafından, devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar hariç, 31/12/2022 tarihine kadar memurlara ve diğer kamu görevlilerine verilmiş olan disiplin cezalarının affedilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 23/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/4/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili İsmail Konuk ve 19 milletvekili tarafından, devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar hariç, 31/12/2022 tarihine kadar memurlara ve diğer kamu görevlilerine verilmiş olan disiplin cezalarının affedilmesi için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 23/2/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/4/2023 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın İsmail Koncuk.

Buyurunuz Sayın Koncuk.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA İSMAİL KONCUK (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Başbuğ Alparslan Türkeş’i ebedî âleme yolculuğunun 26’ncı yılında bir kere daha rahmetle anıyorum, mekânı cennet olsun.

Değerli milletvekilleri, 22/11/2018 tarihinde disiplin cezalarının affedilmesiyle ilgili bir kanun teklifi vermişiz İYİ Parti olarak ama 2018 yılından bugüne üzerinden yaklaşık beş yıla yakın bir süre geçmiş, beş yılda bu kanun teklifimiz, maalesef, iktidar tarafından dikkate alınıp değerlendirilmemiş, hâlen tozlu raflarda bekliyor. Aslında, 2006 yılında bir memur sicil affi uygulanmıştı, aradan on yedi yıl geçmiş, bakın, on yedi yıl geçmiş, memurlarımıza yönelik yeni bir sicil affi uygulaması on yedi yıl boyunca yapılmamış. İnsanlar yanlış yapabilir, hata yapabilir. Mesela disiplin suçu almış olan memurlarımız idareci olamıyor, birtakım özlük haklarından filan mahrum bırakılıyor. Siz on yedi yıl maalesef memurlarımızı böyle bir durumla karşı karşıya bırakmışsınız. Dolayısıyla biz İYİ Parti olarak bu konuyu yeniden gündeme getirmenin önemli olduğunu düşündük ve Meclis araştırması önergesiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi gündemine taşındık.

Binlerce memur var yani hak ettiği için ceza alan var, hak etmediği için siyasi saiklerle ceza verilen memurlarımız var. Ama dediğim, gibi insanlar hata yapabilir, yanlış yapabilir; ebedî mahkûm etmek doğru bir mantık değildir. Yani 2002 yılında iktidara geldiniz, dört yıl sonra bir Disiplin Affi Kanunu getirmişsiniz, 2006 yılında ama sizin döneminizde ceza alan memurlara bir af hakkı tanımamışsınız. Yani siz verdiğiniz cezayı o kadar doğru bulmuşsunuz ki demek ki memurları kanun üzerinde, kâğıt üzerinde bile affa yanaşmamışsınız değerli AK PARTİ’liler; bunu buradan ifade etmek istiyorum. İnşallah bu teklifimiz burada kabul görür, bu memur sicil affi gündeme alınır.

Burada yeri gelmişken bir konuya daha değineceğim: Dün beni bir arkadaşım aradı, bir memur arkadaşım, 2015 yılında yeğenini yurt dışına göndermişler. Biliyorsunuz, Millî Eğitim Bakanlığı Yükseköğretim ve Yurt Dışı Eğitim Genel Müdürlüğü tarafından gençlerimiz -“bursiyer” deniyor bunlara- yurt dışına gönderiliyor ve bunlara maddi destekte bulunuluyor yani 150 bin dolar civarında destek alan çocuklarımız var ve bunlardan şu bekleniyor: Süresi içerisinde eğitimlerini tamamlamaları. Yani bir şekilde eğitimlerini tamamlayamazlarsa diyorlar ki: “Gel bakayım kardeşim buraya, şu 150 bin doları bana geri öde.”

Değerli milletvekilleri, dün beni arayan bir memur arkadaşım -Devlet Hava Meydanlarında memur kendisi- yeğenini göndermiş, yeğeni de ara vermiş, bunlara da bilgi vermemiş, tabii, okulu bitiremiyor hâliyle. Süre tamamlanmış. Şimdi, Millî Eğitim Bakanlığı 3 milyonun üzerinde bir parayı bu devlet memurundan ödemesini istiyor. Değerli milletvekilleri, böyle bir şey olabilir mi ya? Şimdi, elimizi vicdanımıza koyalım, bir devlet memuruna -ki devlet memuru kefil isteniyor, zaten babasının, çocuğun ekonomik durumu iyi değil- diyor ki: “Kardeşim, bu 3 milyonu -bir de 57 bin TL’si varmış, o da nerden çıkıyor bilmiyorum- bize ödeyeceksin. Bir ay içinde ödedin ödedin, icra işlemlerini başlatacağız.” diye kendisine yazı gelmiş. Şimdi, bir devlet memurunun yani ortalama 11 bin TL, 12 bin TL alan bir devlet memurunun bu 3 milyon küsur TL’yi ödeyebilme imkânı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Sizlerin de e-mail adreslerinize geliyordu, benzer durumda olan birçok insan var, birçok evladımız var; şunu talep ediyorlar, diyorlar ki: “Ben 2015 yılında dolar bazında borçlandığımda dolar -işte, atıyorum- 4,5 TL idi ama şimdi dolar -bugün baktım- 19,20 TL olmuş.”

Şimdi, tamam, bir hata yapmış, okuyamamış, bitirememiş; bu problemi görmezden gelemeyiz değerli milletvekilleri yani devletin, devlet yönetme iddiasındaki insanların kendi insanların ödeyemeyeceği borçları sırtına yüklemek “Bunu illa öde.” demek gibi bir hakkı olduğunu düşünmüyorum. Yani bir devlet memurunun bunu ödemesi mümkün değil ya. Dolayısıyla, bu işi çözecek adımların Hükûmet tarafından atılması, yeni bir sabit kur politikasıyla yani “5 TL’yi kardeşim, hadi 8 TL...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz, tamamlayınız.

İSMAİL KONCUK (Devamla) – Dolayısıyla, bu insanlarımızın yaşadığı acıyı hepimizin hissetmesi... Bu, bizim de başımıza gelebilirdi, bizim yeğenimiz, evladımız, bir akrabamız olabilirdi; maalesef, bu acıyı şu ana kadar iktidar hissetmedi. Bu insanların acılarını hepimizin hissetmesi gerektiğini, kendi acımız, kendi problemimiz gibi değerlendirmemiz gerektiğini buradan ifade ediyorum. Bir sabit kur ortaya koyalım ve bunların borçlarını yeniden yapılandıralım, ödeyebilecekleri duruma getirelim.

Arkadaşım şunu diyor: “Maaşıma haciz gelmemesi için -bakın, sahtekârlığa bile başvurabiliyorlar- şöyle yapmayı düşünüyorum: Birinden borç almış gibi yapacağım, o bana haciz işlemi yapacak; ben ona maaşımdan haciz ödüyör gibi yapacağım ve bu parayı ödemeyeceğim; sıraya girecek.” İnsanlarımızı bu duruma düşürmeyin.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Evet, Sayın Başkan, değerli Genel Kurul üyeleri; herkese sevgi ve saygılar.

“Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlar hariç” diye başlar bütün aflarda. Toplumun şahsiyetine karşı, insanın şahsiyetine karşı işlenen suçlar ise hep görmezlikten, cezasızlık politikasından vesaire; bu tür şeylerle savuşturulur.

Kamu görevlilerinin mesleki ve özlük haklarının yeniden revize edilerek çalışma huzurunu tesis edecek şekilde, geçmiş dönemleri de kapsayacak disiplin cezalarının affı; evet, bu, önemle dikkate alınması gereken bir şey, zira sadece kamu görevlilerinin çalışma ortamında ve çalışma yasalarında değil, tüm kamusal alanda bir toplumsal sorun var. Bu toplumsal sorun da devletin manevi şahsiyeti denilen bakış açısının bir siyasi yargıyla bakıyor olması. Yurttaşlar ve çalışanlar arasında bir ayrıştırıcı bakış açısının; inançtan siyasi tutuma kadar, insanlar arasında bir ayrıştırıcı şey ki burada, bakınız, KHK’lilerden söz edildiğinde bu disiplin cezasını da aşan bir suç aslında. KHK, adı konmamış bir idam cezası; hem işten atılıyor hem geri dönüşü yasaklanıyor hem de başka bir işte çalışmasına yasak konuyor. Bakın, Adana’da KHK’yle ihraç edilen bir arkadaşımızın eşi krediye başvuruyor, kocası KHK’yle işten atıldığı için kredi başvurusu kabul edilmiyor ve gerekçe olarak da bu söyleniyor. Böyle utanç verici bir şey olabilir mi? Bu nasıl bir anlayıştır? KHK’lilerin durumuna dair şu ana kadar ne hukuki ne insani ne ahlaki ne vicdani bir tanımlama yok. Bilinmeyen bir yerde bilinmeyen kişiler oturuyor, bir şeyler konuşuyor, bakarsınız lütfedip bir KHK’liye af çıkıyor. Böyle hukuk olmaz, böyle siyaset de olmaz, böyle Hükûmet de böyle hükümlanlık da olmaz. Dolayısıyla, sadece 2006’dan bu yana değil, aslında tüm zamanda kamu emekçilerine karşı ayrımcı bir tutum söz konusu ve bu ayrımcı tutum da bugün bütün varlığını KHK’lilerde, barış akademisyenlerinde, sendikacı öğretmenlerde, sendikacı kamu iş kolunda çalışan insanların kurduğu sendikalarındaki yöneticilikte vesaire... Ben kendimden biliyorum, sendika kurduğum için 8 kere yargıldım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dolayısıyla, evet, talep doğru, talebin tabii ki daha geniş, daha kapsayıcı olması mümkün olabilirdi. Talep doğru ancak talebin içerisine KHK ve başkaca sebeplerle, siyasi saiklerle, inanç reddiyeci tutumlarla ihraç edilmiş, işten atılmış kişilerin de dâhil edilmesi gerektiği kanısındayız ve bu insanlara karşı aslında ekonomik kapsamda da birçok suç işleniyor. Aile geçimini sağlayamıyor, çocuklara bu yansıyor ve giderek topluma yansıyor. Dolayısıyla bir seçim sürecine giderken bu eksikliğin giderilmesi toplumda küçük bir nefes almaya da yol açabilecektir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurunuz Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın İsmail Koncuk’un ve değerli milletvekillerinin imzası bulunan önergeyle, çalışma huzurunu teşkil etmek üzere disiplin cezalarının affı konusunda bir yasal çalışma gündeme getiriliyor. Çok haklı bir talep. Başta Sayın Koncuk olmak üzere imza sahibi arkadaşlarımıza da ben de başlangıçta teşekkür etmek istiyorum; çok haklı, çok yerinde bir talep.

Bu kapsamda, aslında ülkemizde bu disiplin soruşturmalarının nasıl yapıldığını, Türkiye’de kamu çalışanlarının aslında nasıl bir ortamda bulunduklarını bize gösteren bir örnek olayı, şu anda içinde yaşadığımız günlerde gerçekleşmiş olan bir örnek olayı dikkatinize sunmak istiyorum bu önergenin ne kadar haklı bir talebi gündeme getirdiğini işaret etmek için.

Değerli arkadaşlarım, malumunuz olduğu üzere 6 Şubat günü bütün ülkemizi sarsan çok büyük bir felaket yaşadık, on binlerce vatandaşımızı kaybettik. Bunun arkasından olağanüstü hâl ilan edildi ve 23 Şubat 2023 tarihinde 126 no.lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ilan edildi. Değerli arkadaşlarım, bu kararnamenin yayınlanmasından sonra İstanbul Teknik Üniversitesinin Şehir ve Bölge Planlama Bölümünün öğretim üyeleri bu kararnameye ilişkin görüşlerini bir yazılı açıklamayla kamuoyuyla paylaştılar. Bu açıklama -şu anda önümde bulunuyor- Türkiye’deki köklü şehir ve bölge planlama bilim alanı geçmişine işaret ediyor, bu birikimlerden faydalanılmasını talep ediyor ve bu birikimlerden eğer faydalanılmazsa daha sonra orta ve uzun vadede çok daha büyük problemlerle karşı karşıya geleceğimizi açıklıyor ve madde madde bu kararname hakkında görüşler ortaya koyuyor. Peki arkadaşlar, ne oldu biliyor musunuz sonra? Bu görüşlerini ortaya koyan öğretim üyelerinin bulunduğu bölümden, İstanbul Teknik Üniversitesi Şehir ve Bölge Planlama Bölüm Başkanı Profesör Funda Yirmibeşoğlu görevden alındı ve bu öğretim üyelerimiz, değerli hocalarımız hakkında bir soruşturma başlatıldığı kamuoyuyla paylaşıldı.

Değerli arkadaşlarım, nasıl bir şeyle karşı karşıya olduğumuzu görüyor musunuz? Görüyor musunuz Allah aşkına! Yani Türkiye’yi sarsan bir deprem felaketi karşısında alınacak önlemleri düzenleyen bir kararnameyle ilgili görüş ortaya koyan öğretim üyelerinin bu görüşleri bir soruşturma konusu hâline getiriliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YUNUS EMRE (Devamla) – O bakımdan bu önergenin, aslında başlangıçta gündeme getirdiğim bu önergenin ne kadar haklı bir temele dayandığını aslında bu örnekte de görmüş oluyoruz.

Ayrıca, bu tutumun, ya, iktidarınız döneminde İstanbul Teknik Üniversitesi yönetimi tarafına alınan bu tutumun hem akademik özgürlükler bakımından çok büyük bir problem olduğunu belirtmek istiyorum ve tabii ehliyet, liyakat ilkelerine saygı bakımından da çok büyük bir problem olduğunu

belirtmek istiyorum. Değerli arkadaşlarım, bir düşünün yani böyle bir kararname karşısında şehir ve bölge plancılığı alanında Türkiye'nin en köklü bölümü bir görüş ortaya koymayacaksa böyle kuruluşlara bizim niye ihtiyacımız var, Allah aşkına? Ya, üniversitenin tek hizmeti eğitim değildir ki üniversite bir yandan da topluma hizmet edecek bir kuruluştur ama "Aman, örnek olur." diyorsunuz, "Uzmanlar görüşlerini ortaya koyar, bizim yanlışlarımızın üzerine gider, örnek olur."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YUNUS EMRE (Devamla) – Sayın Başkanım, tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

YUNUS EMRE (Devamla) – "Örnek olmasın diye hemen bölüm başkanını görevden alalım, öğretim üyeleri hakkında soruşturma açalım."

Değerli arkadaşlarım, sizi vicdanlı olmaya çağırıyorum, vicdanlı olmaya çağırıyorum. Türkiye'yi, 21'inci asırda, öğretim üyelerinin kendi uzmanlık konuları hakkında görüş ortaya koyduğu için soruşturulduğu, bölüm başkanının görevden alındığı bir ülke hâline getirdiniz.

Son olarak, tekrar, başta Sayın Koncuk olmak üzere bu öneriyi gündeme getiren arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum, Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu önergeyi destekleyeceğimizi belirtmek istiyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Tokat Milletvekili Sayın Mustafa Arslan.

Buyurunuz Sayın Arslan.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA ARSLAN (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu tarafından verilen araştırma önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlarken, vefatının 26'ncı yıl dönümünde, Milliyetçi Hareket Partisinin kurucusu ve ilk Genel Başkanı, büyük siyaset, devlet ve dava adamı merhum Alparslan Türkeş'i rahmetle anıyorum.

Değerli milletvekilleri, ülkemizde kamu kurumlarında görev yapan yaklaşık 5,5 milyon personelimiz bulunmaktadır. AK PARTİ hükûmetleri döneminde toplumun her kesiminde olduğu gibi memurlarımıza da iyileştirmeler yapılmış, özlük haklarında düzenlemeler yapılmıştır. Yaptığımız kanuni düzenlemeyle memurlarımızın 3600 ek gösterge beklentisi çözüme kavuşturulmuştur. Tüm memurların ek göstergelerinde 600 puan artış yaparken birçok meslek grubunun 3600 ek göstergeden faydalanmalarını sağladık. Böylece ek gösterge sistemi memurların kadro unvanı, derecesi, hizmet sınıfı, görevin önemi, sorumluluk düzeyi, hiyerarşik konumu ve eğitim durumu esas alınarak yeniden düzenlenmiş, kamu hiyerarşisindeki kimi aksaklıklar giderilmiş, memurların maaşlarında, emekli ikramiyelerinde, emekli aylıklarında artış sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, bu yılın başında yaptığımız düzenlemeyle sözleşmeli personelin kadroya geçmesi sağlanmıştır. Bu kapsamda 4/C'den 4/B'ye geçen mahallî idareler personeli, Kültür ve Turizm Bakanlığı sanatçıları, 50/D'li araştırma görevlileri, vekil ebe, hemşire, aile sağlığı merkezi çalışanları gibi geniş bir alanda yaklaşık 500 bin sözleşmeli personelimizin sorunlarına kalıcı çözümler getirilmiştir. Yapılan bu düzenlemeyle kademe ve derece ilerleme hakkı, görevde yükselme ve unvan değişikliği hakkı, bunun yanında kurumlar arası yer değişikliği hakkı verilmiş, izin haklarında düzenlemeler yapılmış, yurt dışında eğitim ve görevlendirme, harcırah, arazi tazminatı, yemek ücreti yardımlarından faydalanma hakkı sağlanmıştır. Kısacası, aynı çatı altında beraber görev yaptıkları kadrolu meslektaşları hangi hak ve imkânlardan istifade ediyorsa sözleşmeden geçen memurlarımız da aynı haklardan faydalanacaktır.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan memurlarımızın, çalışanın ve üretenin her zaman en büyük destekçisi olmuştur; dünyayı etkileyen pandemi döneminde ve sonrasında hiçbir kesim mağdur edilmemiş, memurlarımız, emeklilerimiz enflasyona karşı ezdirilmemiştir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

İSMAİL KONCUK (Adana) – Disiplin affıyla ilgili bir şey söylemedin Mustafa Bey.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işlemi alacağım ve oylarınıza sunacağım.

2.- HDP Grubunun, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve arkadaşları tarafından, imar aflarının yaratacağı sonuçların araştırılması amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/4/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Daniş Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

3 Nisan 2023 tarihinde Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve arkadaşları tarafından (24513 grup no.lu) imar aflarının yaratacağı sonuçların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 4/4/2023 Salı günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç.

Buyurunuz Sayın Hatimoğulları. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye’de 6 Şubatta ve daha sonra 20 Şubatta 2 büyük deprem yaşadık ve bu depremlerin akabinde çok büyük yıkımlarla karşı karşıya kaldık. Bu yıkımın en önemli nedenlerinden biri denetimsiz bir şekilde yapı kayıt belgesi verilen ve imara aykırı, ruhsatsız veya ruhsat eklerine aykırı olarak inşa edilen denetimsiz ve kaçak binalardır. Depremi yaşadığı illerde imar affından faydalanma oranının çok yüksek olduğunu görüyoruz. İmar affı baştan beri aslında bir cinayetti, bir cinayetin altına imza atmaktı, bu karar yanlıştı. Şimdiden sonra yapılması gerekenler, elbette yapı denetim başta olmak üzere bu konuda önemli bir biçimde adımlar atılmalı. Burada hem merkezî Hükûmete çok temel görevler düşer yani bu konuyla ilgili mevzuat sil baştan yeniden yapılmalıdır ve yerel yönetimlere düşen en temel görevse bu denetimin en sıkı şekilde gerçekleştirilmesidir.

Tabii, şimdi önümüzde duran temel noktalardan biri de Türkiye’nin dört bir yanında var olan fay hatlarından etkilenme olasılığı yüksek olan illerimizde önlemler almaktır; bunların başında İstanbul geliyor, Adana geliyor. Bakın, 45 il sınırında yer alan 110 ilçemiz diri fay hatları üzerinde şu an mevcut

ve bu fay hatları üzerinde bulunan binaların en ufak bir depremde yerle bir olma ihtimali oldukça yüksek. Bu konuda evet, başta Hatay’da, Maraş’ta, Adıyaman’da ve diğer illerimizde alınmayan önlemleri, ölümü bile izlediğimiz bir zamanı geçirdik biz bu süreçte, bunun önüne mutlaka geçilmeli, bununla ilgili önemli adımlar atılmalı.

Evet, deprem mağdurlarının mağduriyetleri artarak devam ediyor. Depremın üzerinden iki ay geçmiş olmasına rağmen hâlâ insanların çadıra ihtiyacı var, hâlâ ekmeğe, suya, barınmaya ihtiyaçları var. Depremzedenin parası yok ki açık bir dükkân varsa bile gidip alışveriş yapabilsin. Dayanışma ağları hâlâ devam etmeli ve buradan bütün Türkiye ve dünyadaki dayanışma ağlarına bir kere daha seslenmek istiyorum: Lütfen deprem bölgesini bu iktidarın unuttuğu gibi siz unutmayın, bugüne kadar büyük bir sorumlulukla davrandınız, bu sorumluluğumuzu bir süre daha yerine getirmeye ihtiyaç var.

Bir diğer şey burada, kamu hizmetleri. Dayanışma ağları büyük yaraları saramayacak, bunu burada defaultle konuştuk. Büyük yaraların sarılabilmesi için çok ciddi bir biçimde bir organizasyona ihtiyaç var. Bakın, Meclis kapanacak ama bu Meclis şu an deprem için hiçbir şey yapmadı. Kurulmuş olan Deprem Komisyonu doğru düzgün bir çalışma, sonuca dayalı bir çalışma yürütmüyor. Bu iktidar henüz şunu açıklamış değildir: Depremzedelere evler nasıl yapılacak, nasıl verilecek bu evler? İş yeri yıkılanların iş yerleri imar edilecek mi? Ücretsiz bir biçimde evler ve iş yerleri deprem mağdurlarına verilecek mi? İşte, deprem mağdurlarının en büyük beklentisi bu konuyla ilgili ciddi bir açıklamanın yapılmasıdır ama bu iktidar bu açıklamayı yapmadı. Buradan ben deprem bölgesinde bulunan bütün yurttaşlarımıza sesleniyorum: Bu iktidarın yapmadığını 14 Mayıs’ta bu iktidarı göndererek bizler yapacağız ve bizler bu yaraları en derinden hissedenler olarak bu yaraların sarılması için elimizden gelen bütün çabayı sergileyeceğiz. Bakın, Erdoğan bir konuşma yapıyor ve diyor ki: “Diğer sınamalar gibi deprem felaketinin de altında kalmadık.” Deprem felaketinin de altında kaldınız, Covid’in de altında kaldınız. Bu ülkede hâlâ insanlar bir çadır bulamıyorsa siz depremin altında zaten çoktan kaldınız. Ve yine bu kürsüden çok ifade ettik, bir kez daha ifade ediyoruz; enkaz kaldırılırken enkazı kaldırma biçimi zaten çok ciddi bir biçimde bir sağlık sorunu oluşturmuş durumda. Enkaz kaldırılırken kalkan tozların engellenmesi için sulama yapılmıyor, sadece televizyonlarda görünen görüntülerde sulama yapıldığına tanık oluyoruz. Esasen hiçbir biçimde bir sulama yapılmadan enkaz kaldırıldığı için ve sadece o değil, enkaz yaşam alanlarında, içinde olduğumuz mahallelerde içme suyumuzun geçtiği, boruların geçtiği yerin dibine döküldüğü için hâlâ çok ciddi ve çok büyük bir tehlike arz etmeye devam ediyor. Uyarmamıza rağmen bu konuyla ilgili hiçbir önlem alınmadı. Buradan tekrar uyarıyoruz: İnsanların yaşamları söz konusu, önümüzdeki süreçte hastalıklarla karşı karşıya kalacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Bunun için acil önlem alınmalıdır ve buna itiraz eden halka ne yapılıyor biliyor musunuz? “Molozları bizim yakınlarımıza dökmeyin, yaşam alanlarımıza dökmeyin. Biz yeterince öldük bu depremde, bizi bir kez daha öldürmeyin.” diyen yurttaşları dün, deprem günü gönderilmeyen asker, jandarma ablukaya alarak darbetti biliyor musunuz? Samandağ’da depremzedeler böyle bir yürüyüş gerçekleştirdiği için dün darbedildiler. Depremzedeleri bu iktidar darbettiriyor jandarmaya, askere, polise. Şimdi ise bugün yine aynı konuyla ilgili seslerini bütün Türkiye’ye duyurmak isteyen depremzedeler, biraz önce bana gelen telefonda öğrendiğim, hâlâ abluka altındalar. Bir depremzedenin en temel hakkı, yaşatılmadılar evet ama şimdiden sonra dökülen molozların bu şekilde yaşamlarını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayınız efendim.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Depremzedelerin bu şekilde jandarmaya dövdürtülmesini asla kabul etmiyoruz. Bu depremde bizler âdeta ölüme terk edildik. Bunu buradan defalarca söyledik, söylemeye devam edeceğiz. Asla hakkımızı helal etmedik, etmiyoruz, etmeyeceğiz. Bir de üzerine kalkıp oradaki depremzedenin acısına acı katan kolluk kuvvetinin şiddetini kabul etmemiz mümkün değil. Sizi halka şikâyet ediyoruz ve halk sizden en ağır şekilde bunun hesabını soracak, bundan emin olun. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurunuz Sayın Çelik.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP’nin sözde imar barışı temalı grup önerisi üzerine söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, vefatının 26’ncı yıl dönümünde Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’i saygıyla ve rahmetle anıyorum; ruhu şad, mekânı cennet olsun diyorum.

Değerli arkadaşlarım, konu imar barışı olunca sicili lekelerle dolu bir iktidarın ne büyük tahribatlara yol açtığını herkes biliyor. İnsan hayatı yerine rantı tercih eden, kentsel yaşam alanlarını teker teker yok eden bu iktidar birçok ilimizin yerle bir olmasına, on binlerce can kaybına, yüz binlerce vatandaşımızın mağduriyetine yol açmıştır. Usulsüzlük, kanunsuzluk, denetimsizlik, şehirlere hâkim olunca sonuç, milletimiz enkazın altında kalmıştır, AKP de bu tablonun seyircisidir. Depremin vurduğu kentlerde toplam 294.166 kaçak binaya, imar barışı kapsamında yapı kayıt belgesi düzenlendiğini biliyoruz. İşte, arkadaşlar, bu yapı kayıt belgeleri, âdeta, aziz yurttaşlarımız için bir defin ruhsatı hâline dönüşmüştür. Ülkenin imar mevzuatını yerle bir eden, keyfi idareyi tesis eden AKP, millî acılarımızın da ayrıca hesabını vermek zorundadır.

Diğer taraftan, sadece İstanbul’da 318 bin kaçak konutun imar barışından yararlandığını biliyoruz, olası bir depremde ortaya çıkabilecek manzara korkunçtur değerli arkadaşlar. Biz, hırsızlığı, yolsuzluğu, talanı kendine meslek edinmiş bir zümrenin akıl almaz para hırsına İstanbul’u kurban ettirmeyeceğiz.

Değerli arkadaşlar, “Kentsel dönüşümü rantı ve fırsatçılığa dönüştürenlere, ‘imar barışı’ adı altında çürük binaları yasallaştıranlara isyan ediyoruz.” diyor Sayın Meral Akşener. Yirmi bir yıllık iktidarı döneminde 8 kez imar affına başvuran AKP’nin bu insanlık dışı icraatlarına biz karşı çıkıyoruz; kimlere hangi kıyakların çekildiğini, kimlerin hangi yanlısına göz yumulduğunu biliyor ve buna asla razı olmuyoruz değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Efendim, deniyor ki: “Artık imar affı falan düşünmüyoruz.” Bunun idrakine varmamız için illa bu kadar insanın ölmesi mi lazımdı? İlla şehirlerin tuzla buz olması mı geriordu? Yüz binlerce vatandaşımız yerinden, yuvasından mı olmalıydı? Değerli arkadaşlarım, aziz milletimizi, tarihe imar skandallarıyla ve yolsuzluklarla geçecek olan AKP’den kurtarmamıza çok az kaldı, son bir buçuk ay kaldı diyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sivas Milletvekili Sayın Ulaş Karasu.

Buyurunuz Sayın Karasu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ULAŞ KARASU (Sivas) – Sayın Başkan, HDP Grup önerisi üzerine söz almış buluyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremden etkilenen 11 ilde toplamda 335 bin hane imar affi kapsamına alınmıştı. Kaba bir hesapla 1,5 milyon vatandaşımızın yaşadığı bu yapılar bir anlamda denetimsiz, güvencesiz şekilde ruhsatlandırıldı ve vatandaşlarımız kaderine terk edildi. İmar affi bir seçim yatırımı olarak ortaya çıktı, hem imar affından milyarlar kazanıldı hem de reklam filminde oynayan yandaşlar ihya edildi. Şimdi o yandaşlar hâlâ iktidar yalakalığı yapmaya devam ediyorlar. Cumhurbaşkanı çıktı, seçim meydanlarında imar affının şovunu yaptı. Öyle ki 3 seçim meydanında ayrı ayrı şu ifadeleri kullandı: “İmar barışıyla 144.556 Maraşlı vatandaşımızın sorununu çözdük.” “İmar barışıyla Malatya’da 88.577 vatandaşımızın sıkıntısını çözdük.” “İmar barışıyla 205 bin Hataylı vatandaşımızın sorununu çözdük.”

Şimdi bunları söyleyen Cumhurbaşkanına sormak istiyorum: Ey Sayın Erdoğan, Maraş’ta sorununu çözdüğün 144 bin vatandaşımız nerede şimdi? Malatya’da “Sıkıntılarını çözdük.” dediğin 88 bin vatandaşımız nerede şimdi? Hatay’da “Dertlerine derman olduk.” dediğin 205 bin vatandaşımız nerede şimdi? Kimisi toprağın altında, kimisi enkazın altında; şanslı olanlar ya çadırlarda ya yurtlarda ya da büyükşehirlerde akrabalarının yanında. Bu mu sorun çözmek? Bu mu sıkıntıları gidermek? Bu mu müjde vermek?

Değerli milletvekilleri, 11 ilde 335 bin hane imar affına dâhil oldu ve çok büyük bir felaket yaşadık. Peki, bitti mi? Hayır, bitmedi. İstanbul’da 319 bin, Bursa’da 89 bin, Kocaeli’de 78 bin, Sakarya’da 68 bin, Yalova’da 10 bin hane imar affından faydalandı. Bu bölgede meydana gelecek bir deprem -üzülerek söylüyorum- çok büyük felakete işaret ediyor. Marmara Bölgesi’nde imar affından yararlanan 800 bine yakın hane varken bu bölgenin depreme hazırlıklı hâle getirilmesinin imkânı yoktur. Bir an önce bu yapılar incelenmeli ve gerekli tedbirler alınmalıdır. Kentleşmeye, yapılaşmaya, imar uygulamalarına rant odaklı bir anlayışla bakan iktidardan kimseye hayır gelmez, gelmediğini de hep beraber yaşayıp gördük. Bakın, bu, Millet İttifakı’nı oluşturan 6 siyasi partinin mutabakat metnindeki “Kentleşme ve Afet Yönetimi” bölümü. Planımız ve projelerimiz net. Şehircilik ve afet bakanlığı kuracağız. Şehirlerimizi kısa vadeli, kişisel rant ve menfaat odaklı değil, uzun vadeli planlayacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

ULAŞ KARASU (Devamla) – Toplanan afet vergilerinin, afetin zararlarını azaltacak tedbirler ve afet sonrasındaki normale dönüş ile rehabilitasyon çalışmaları için harcanmasını sağlayacağız. İstanbul depremine karşı risk azaltmayı hedefleyen “Hayat İstanbul” projesini başlatacağız. DASK’ı tüm afet ürünlerini ve konut harici yapıları da kapsayacak şekilde genişleteceğiz ve en önemlisi, afet yönetimini etkisizleştiren imar affi uygulamalarına son vereceğiz diyor, önergeyi desteklediğimizi ifade ediyorum.

Bu vesileyle Türkiye Büyük Millet Meclisi 27’nci Döneminde emeği geçen Meclis Başkanlığına, Başkan Vekillerimize, Meclis personellerine teşekkür ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Biz de size teşekkür ediyoruz.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Yusuf Ziya Yılmaz.

Buyurunuz Sayın Yılmaz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YUSUF ZİYA YILMAZ (Samsun) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen vatandaşlarımız; hepimizi saygıyla selamlıyorum. HDP Grubunun önergesi üzerine AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

6 Şubat'ta Kahramanmaraş merkezli 11 ilimizi etkileyen, 50 bin insanımızın vefatına, 120 bin insanımızın da yaralanmasına sebep olan 7,7 ve 7,6 şiddetindeki depremlerde hayatını kaybedenlere rahmet ve yakınlarına sabırcemil diliyorum.

Ülkemizde geçtiğimiz yüz on yılda 130 bin can kaybına sebep olan depremler olmuştur. Yani ülkemiz, coğrafyamız bir deprem bölgesidir. Sadece 1939’da Erzincan depreminde 35 bin insanımızı kaybettik. O yıllarda ülkemiz nüfusunun 17 milyon olduğu göz önüne alınırsa 1939 depreminin de ne kadar vahim sonuçları olduğunu görmekteyiz. Yaklaşık altı yılda bir yıkıcı depremlerin olduğu ülkemizde deprem gerçekliğini kabul etmemiz ve bu doğrultuda depreme dirençli yerleşim alanları oluşturmak mecburiyetinde olduğumuzu kesinlikle unutmamalıyız.

Kahramanmaraş merkezli depremde 13 milyon insanımız etkilenmiştir. Yıkıcı depremler 11 ilde yeniden inşa etmek zorunda olduğumuz 637.222 bağımsız bölümün yıkımına sebep olmuştur. Şu anda 227.027 yıkılacak ve ağır hasarlı bina mevcuttur. 55 bin bina tamamen yıkılmıştır. Maddi hasar 120 milyar dolar civarındadır.

Ülkemizde depreme dirençli yerleşim alanları oluşturmamız şarttır. Deprem mekanizmalarını durdurmak veya yok saymak mümkün değildir. 13 milyon yıl önce oluşmuş fay mekanizmalarından depremler oluşmaktadır. Yerkürenin 45 kilometre kalınlığındaki katmanı litosferde bulunan fay hatlarındaki hareket depremlere neden olmaktadır.

Değerli milletvekillerimiz, depreme dirençli şehirler ve yerleşim alanları oluşturma konusundaki bilincimizi artırmak için yapılması gereken işlerle ilgili olarak şu anda üyesi de olduğum Deprem Araştırma Komisyonunda bilim insanları şu önerilerde bulunmaktadır: Bir, kent yöneticilerinin depreme yönelik sorumluluklarının bilincinde olmaları gerekmektedir. İkincisi, kentin depreme dirençli olabilmesi için halkın da deprem konusunda bilincinin yükseltilmesi gerekmektedir. Üçüncüsü ise altyapı şebekelerinin, su ve kanalizasyon, doğal gaz gibi şebekelerin depreme dayanıklı inşa edilmeleri ve betonarme tesisatlar yerine esnek yapı malzemelerinin kullanılması şarttır. Yapı stoku depreme dirençli binalar olmalı ve buna ilaveten mutlaka zemin jeolojisi de ihmal edilmemelidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YUSUF ZİYA YILMAZ (Devamla) – Ülkemizde yaşanan deprem felaketinin hemen ardından Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında Deprem Araştırma Komisyonu kurulmuş ve çalışmalarına devam etmektedir.

Saygıdeğer milletvekilleri, deprem bölgemizde bir yandan vatandaşlarımızın geçici barınma, iaşe, sağlık, eğitim vesaire ihtiyaçları giderilirken bir yandan da kalıcı konut yapımı Hükûmetimiz tarafından hızla sürdürülmektedir. İlk etapta 67.050 konut ve köy evinin yapım süreci hızla başlatılmıştır.

Bu doğrultuda, HDP’nin grup önerisine ret oyu kullanacağımızı belirterek hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Danış Betaş...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- *Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş’ın, Hatay’ın Samandağ ilçesinde molozların yaşam alanlarına dökülmesine tepki gösteren depremzedelere yapılan müdahaleye ilişkin açıklaması*

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hatay Samandağ’da molozlar yaşam alanlarına dökülüyor, biraz önce hatibimiz de kürsüden söyledi. Buna karşı depremzedeler tabii ki yaşam alanlarını korumak için tepki gösteriyorlar, söz söylüyorlar, eylem de yapabilirler. Dün darbedildiler ve bugün de yine -Tulay Vekilimizin söylediği gibi- jandarma, deprem mağdurlarını, depremzedeleri sırf ses çıkarmasınlar diye, tepki göstermesinler diye abluka altına

almış. Hakikaten, ne denir bilmiyorum yani o kadar büyük bir felaket, bu kadar kayıp... Daha bugün söyledim, enkaz altından hâlâ cenazeler çıkarılırken, insanların acısı bu kadar büyükken depremzedelerin darbedilmesi... Hele hele yine son habere göre gözaltı da yapılmış depremzedelere yönelik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Bunun insanlıkla, vicdanla, hukukla, güvenlik kaygısıyla hiçbir ilgisi yok. Bu “Ben istediğimi yaparım, sen depremzede de olsan, yüzlerce yakınına da kaybetsen, evini de kaybetsen ben molozları istediğim yaşam alanına, oturduğun yere dökerim, sen sesini çıkaramazsın.” demektir. Derhâl bu uygulamadan vazgeçilsin. Hatay zaten büyük yara almıştır, Hataylılar kan ağlıyor. Bu gözaltıların, darbın bu Hükûmetin, bu iktidarın zalimliğini bir kez daha ortaya koyduğunu söylemek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- HDP Grubunun, Adana Milletvekili Tulay Hatimoğulları Oruç ve arkadaşları tarafından, imar aflarının yaratacağı sonuçların araştırılması amacıyla 3/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, yükseköğretim kurumlarında yaşanan tüm sorun ve mağduriyetlerin araştırılması amacıyla 4/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/4/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Manisa Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Özgür Özel tarafından, yükseköğretim kurumlarında yaşanan tüm sorun ve mağduriyetlerin araştırılması amacıyla 4/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (44 sıra no.lu) genel görüşme önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 4/4/2023 Salı günlü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Sibel Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Üniversitelerdeki akademik kadro sorunları ve yaşanan mağduriyetler hakkında grubumuz adına verilen genel görüşme önerimiz üzerinde söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle akademisyenlerin sorunları konusunu tüm önergelerin önüne alarak görüşülmesini sağlayan çok değerli Grup Başkan Vekilimiz Sayın Özgür Özel'e özellikle tüm akademisyen meslektaşlarım adına çok teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bir akademisyen olarak her fırsatta üniversitelerin, akademisyenlerin sorunlarını komisyonların ve Genel Kurulun gündemine taşıdım ancak kanun tekliflerimiz, araştırma önergelerimiz gündeme dahi alınmadı, kabul edilmedi, ortak bir çözüm ortaya konulmadı. Değerli milletvekilleri, geldiğimiz aşamada özellikle 2018 yılından itibaren bu yönetim sistemiyle birlikte -her zaman söylüyorum- oldukça derinleşen kurumsuzlaşma, liyakati ortadan kaldıran kadrolaşma ve kamu yönetimdeki vasatlaşma sürecinde en büyük tahribat eğitimde ve özellikle de üniversitelerde yaşandı. Keyfi tercihlere göre atanan rektörlerle, yine yukarıdan aşağıya keyfi tercihlerle oluşturulan idare ve yönetim yapısıyla mevcut kanunları dahi uygulamayan ve daha ilerisi, liyakatsiz kadro süreciyle keyfi ve sorunlu bir sürecin önü açıldı. Üniversite yönetimlerinin kişisel tercihlerine göre verilen kadro ilanlarıyla birlikte, atamalar da akademik nitelikten uzak, liyakatten uzak, keyfi ve kişisel tasarruflarla yapılmaya devam etti. Şeffaflıktan ve kurumsallaşmadan uzaklaşılmasıyla da üniversitelerde akademik kurullar neredeyse tamamen işlevsiz hâle geldi. Akademik kadrolar kurumun ihtiyacına veya akademik niteliği yükseltme önceliğine göre değil de belirli kişilerin kadroya alınmasına yönelik olarak... Çok sayıda bu yönde örnekler hep beraber şahit olduk, işte, hepiniz biliyorsunuz; eş dost, akrabaya ve kişiye özel kadro ilanlarıyla, hepimiz bu şikâyetlerle karşı karşıyayız.

Değerli milletvekilleri, bugün üniversitemizde yaşanan en büyük sorunlardan, mağduriyetlerden biri de unvan ve kadro sorunu. Bundan detaylı olarak genel görüşme önerimizde bahsettik ancak kısaca belirtmek gerekirse...

Bakın, değerli milletvekilleri, dikkatinizi çekmek istiyorum; doçent ve doktor öğretim üyesi unvanını almış ve yükseköğretim kurumlarında görev yapan bu öğretim üyeleri, ilgili üniversitenin tüm akademik yükseltme kriterlerini sağlamalarına rağmen, aradan uzun yıllar geçmesine rağmen kadro hakkından mahrum bırakılıyorlar. Yaklaşık 20 bin akademisyenimiz üniversite yönetimlerinin keyfi uygulamaları ve kişisel tercihleri nedeniyle görev yaptıkları üniversitede hak ettikleri doçent ve doktor öğretim üyesi kadrolarını alamıyorlar.

Bakın, değerli milletvekilleri, bizim dışımızda dünyanın hangi ülkesinde “doçent unvanlı araştırma görevlisi” “doçent unvanlı öğretim görevlisi”, böyle bir unvan karmaşası vardır, sormak istiyorum sizlere? Bu karmaşa nedeniyle hak ettikleri kadroları alamayan akademisyenler çok ciddi sorunlar ve mağduriyetler yaşamaktadırlar, özlük haklarında büyük kayıplar var. Bakın, doçent unvanı alıyor ama kadroya atanamadığı için gerekli bir akademik çalışma ortamı bile sunulmuyor; akademik ve idari kurullarda görev alamıyorlar, fakülte ve bölüm kurullarına katılamıyorlar, derece, maaş, ek gösterge, yeşil pasaport gibi özlük haklarını alamıyorlar. Dahası, doçent kadrolarına atanamadıkları için profesör kadrolarına geçemiyorlar ve uzun yıllar beklemek zorunda kalıyorlar.

Yine, başka bir sorun, değerli milletvekilleri, işte, yine o rektörlerin keyfi atamalarıyla birlikte Boğaziçi Üniversitesi başta olmak üzere, birçok üniversitede kişisel, keyfi, gerekçesiz, hukuksuz olarak birçok akademisyen akademik ve idari görevlerinden uzaklaştırıldılar.

Diğer bir konu vakıf üniversiteleri. Bu üniversitelerde görev yapan akademisyenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi için biz burada kanun çıkardık. Peki, neden uygulamıyor bu üniversiteler? YÖK bu konuda hiçbir denetim başlatmadı ya da başlatmış olduğu denetimleri sonuçlandıramadı ve akademisyenler büyük mağduriyetler yaşadı.

Diğer bir sorun, KHK'yle hukuksuz ve gerekçesiz görevlerinden uzaklaştırılan akademisyenler. Şimdi, mahkeme karar verdi; haklarında takipsizlik kararı var, görevlerine iade kararı verdi, yine o üniversitelerin keyfi yöneticilerinin inisiyatifıyla görevlerine başlayamıyorlar.

2017 yılında başlatılan 100/2000 YÖK Doktora Programı. Bakın, bunu hep birlikte destekledik. Neydi bu program değerli milletvekilleri? Bu programla -çok önemli- kamu ve özel sektörün nitelikli bilim insanı ve araştırmacı ihtiyacının karşılanması için 100 önemli tematik alanda 2 bin doktora araştırmacısı belirledik. Evet, seçilmiş bu araştırmacılar. Peki, ne oldu son altı yılda, hiç sordunuz mu? Bakın, bu programın bütün hedeflerinden uzaklaşıldı ve özel olarak seçilen bu araştırmacılar ciddi mağduriyetler yaşadılar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – İzninizle Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ederim.

Şu an asgari ücretin altında burs alıyorlar ama benim için daha önemlisi, bu araştırmacılar, bu seçilmiş araştırmacılar istihdam ve kadro sorunları nedeniyle, yine o liyakatsiz yöneticilerin inisiyatifıyla kadrolara atanamıyorlar.

Değerli milletvekilleri, peki, YÖK ne yaptı bütün bu akademisyenlerin karşılaştığı sorunlar karşısında? YÖK bir görev ihmalı yaparak gerekli önlemleri almadı. Bu nedenle, üniversitelerde akademik unvanlarını kazanan ancak idarenin keyfi tasarrufları nedeniyle kadrolarına, hak ettikleri kadrolarına atanamayan akademisyenlerin sorunlarının araştırılması, objektif kriterlerin belirlenmesi, özlük haklarının iyileştirilmesi, kişisel ve idari tasarrufları ortadan kaldıracak tüm önlemlerin alınması için Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak bir genel görüşme önergesi verdik ve bütün gruptan bu önerimize destek istiyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Sayın Başkanım, özür dileyerek bir dakikanızı daha almak istiyorum.

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

SİBEL ÖZDEMİR (Devamla) – Teşekkür ediyorum anlayışınız için.

Evet, değerli milletvekilleri, bu dönemin sonuna geldik. Yeni yasama döneminde bu yönetim sisteminin yukarıdan aşağıya sirayet eden kişisel, keyfi uygulamalarına özellikle de tüm üniversitelerde bir son vereceğiz; zaten yok hükmünde olan YÖK'ü kaldıracağız, yerine gerçek anlamda görev yapacak bir planlama ve koordinasyon kurulu kuracağız.

Ben buradan bütün bilim insanlarına, akademisyenlere seslenmek istiyorum: Hak ettikleri kadrolarda keyifle bilimsel çalışmalarını yapmaları için gerekli olan tüm kanunları burada Cumhuriyet Halk Partisi olarak Meclis gündemine getireceğimize söz veriyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Feridun Bahşi.

Buyurunuz Sayın Bahşi.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti adına söz aldım. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün 4 Nisan; Türk'ün son Başbuğ'u Alparslan Türkeş'in uçağa varışının 26'ncı yılı. Kutlu ruhu şad olsun.

Değerli milletvekilleri, kamu hizmetinin vatandaşla ulaşmasında kamu personeli önemli bir rol üstlenmektedir. AK PARTİ döneminde yaşanan kadrolaşmayla, eğitim, mesleki deneyim ve liyakatten uzak atamalarla kamu hizmetleri büyük bir tahribata uğramıştır. Sağlıktan eğitime, ulaşımdan kültüre kadar her alanda yaşanan yandaş ve siyasi nitelikli kadrolaşma, kamu hizmetleri sunumunu zaafa uğrattırırken vatandaşımızı da mağdur etmiştir. Siyasi atamalar, kurum içindeki diğer personelin hak gasbına neden olurken çalışma barışını olumsuz yönde etkilemekte ve ayrıca devlet hizmetlerinde nitelik, zaman ve maddi kayba sebep olmaktadır. Liyakatsiz yönetici ve memurlar tarafından yapılan uygulama ve işlemler her geçen gün devlete daha büyük bedeller ödetmektedir. Öte yandan, mahkeme kararlarıyla görevine iade edilen personelle ilgili kararların uygulanmadığı; bakan, milletvekili, parti üst düzey yöneticilerinin yakınlarının ise sadece bu özellikleri nedeniyle önemli görevlere atandığı bir gerçektir. Kamuya yapılan alımlarda yaşanan usulsüzlükler gençlerimizin geleceğe ve devlete olan güvenini sarsmaktadır. Bilimsel, tarafsız, etkin bir kamu yönetimini oluşturmak hangi siyasi görüşten olursa olsun bütün iktidarların ortak hedefi olmak zorundadır. Oysa AK PARTİ hükümetlerinin kamu yönetiminde partizanca bir anlayışla hareket ettiği bilinmektedir. 2011 sonrası liyakatten uzak bir anlayışla gerçekleşen kadrolaşma hız kazanmıştır. En son meydana gelen depremler ve sonrasında yaşananlar, ülkede bilim, araştırma ve liyakatin ne denli önemli ve hayati olduğunu bir kez daha gözler önüne sermiştir. AFAD gibi, bu ülkenin canını emanet ettiği bir kurumda liyakatin önemsenmemesinin sonuçlarını bu depremde hep beraber gördük. Durum buyken hâlâ özellikle üniversitelerimizde şeffaflıktan uzak ve hiçbir uzman görüşü alınmadan, tepeden inme, akademik atamalar devam etmektedir. Üniversitelerimiz yandaş atamalar yüzünden Avrupa'da dibe vurmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FERİDUN BAŞŞİ (Devamla) – Avrupa Üniversiteler Birliğinin akademik, mali atama, özerklik açısından yaptığı analiz sonuçlarına göre Türkiye liyakatsiz atamada 35 ülke içinde sonuncudur, akademik özerklikte ise 29'uncu sıradadır. Artık, ülkemizde bu keyfî uygulama ve atamalara bir son verip sadakate değil liyakate önem verecek günler geliyor, çok az kaldı.

Bu vesileyle, Cumhuriyet Halk Partisinin vermiş olduğu araştırma önergesini destekliyor, Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Kaboğlu, katkınızı bekliyoruz efendim.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- İstanbul Milletvekili İbrahim Özden Kaboğlu'nun, üniversitelerden uzaklaştırılan öğretim üyelerinin mahkeme kararları yoluyla üniversitelere dönmelerinin Türkiye üniversitelerinin gelişmesi açısından son derece önemli olduğuna ilişkin açıklaması

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, üniversitelerde yükselme, atanma ve üniversitelerden atılmış olan öğretim üyelerinin geri dönmesine dair bu araştırma önergesi çok önemlidir, anlamlıdır. Bu bakımdan, sevgili meslektaşımız Sibel Özdemir'in vermiş olduğu bu araştırma önergesine olumlu oy verileceğini düşünüyorum. Zira bugün Türkiye'de “üniversiteler” dediği zaman yalnızca nicelikten bahsedilmektedir oysa nitelik

temeldir, “nitelik” deyince bilimsellik ve nesnel ölçütler öne çıkmaktadır. Bu bakımdan, üniversitelerden uzaklaştırılan öğretim üyelerinin aynı zamanda mahkeme kararları yoluyla aklanmış olanların üniversitelere dönmesi de Türkiye üniversitelerinin gelişmesi açısından son derece önemlidir. Tabii ki üniversitede bulunan öğretim üyeleri arasında da kesinlikle ayrımcılık yapılmamalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hocam.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- *CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, yükseköğretim kurumlarında yaşanan tüm sorun ve mağduriyetlerin araştırılması amacıyla 4/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul.

Buyurunuz Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle, bir akademisyen olarak şunu söyleyeyim: Türkiye’de, Türkiye üniversitelerinde maalesef şu anda akademik hiçbir kurul çalışmıyor. Bakın, ana bilim dalı başkanlığından ta yukarıya kadar, üniversite senatosuna kadar hiçbir kurulun etkisi ve yetkisi yok. Daha önce, 2557 sayılı Yasa’ya göre, bakın, bir ana bilim dalına bir öğretim elemanı alınacaksa ana bilim dalının oluru olmadan almak mümkün değildi. Şu anda, Türkiye’de ana bilim dalını geçin, bölümü geçin, fakülteyi geçin, üniversite senatosunu geçin, rektörün istemediği bir kişinin ne kadar başarılı olursa olsun üniversitede kadro alması mümkün değil ve maalesef, rektörler AKP döneminde Cumhurbaşkanı tarafından doğrudan atandığı için hiçbir şekilde üniversiteye karşı bir sorumluluk duymuyor; dikkate aldığı tek şey siyasi görüş, siyasi iktidarın bakışı.

Bakın, nepotizm üniversitelerde almış başını gidiyor. Gazetelere bakın, her gün yeğen, dayı, amca, enişte, damat, gelin haberlerini görüyoruz ve bazen ilanlarda bir kişinin adını yazsalar bile, inanın, belki aynı isimle 2 aday olma ihtimali var ama öyle bir ilan veriliyor ki ilanlarda doğrudan o kişi tarif ediliyor, adayların liyakatli bir şekilde yarışmasının önü ilanla kesiliyor. Peki, YÖK bu konuda bir adım atıyor mu?

Sayın Ahmet Özdemir, biraz sonra siz konuşacaksınız, bu durumdan gerçekten rahatsız değil misiniz? Bu durum sizi rahatsız etmiyor mu? Türkiye üniversiteleri adım adım geriye gidiyor. Tüm bilimsel kriterlere göre adım adım geriye gidiyor ama tek bir adım atılmıyor. Bakın, Türkiye’de tek adam var, üniversitelerde de tek adamın tek adamı olan rektörler var. Eğer siz rektörle iyi geçinmiyorsanız, eğer rektörle iyi bir ilişkiye sahip değilseniz, rektörün bakış açısıyla siyasete bakmıyorsanız üniversitede size yaşam alanı yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Ben AKP döneminde on yıl doçentlik kadrosunda bekletilmiş bir öğretim üyesiyim. Bakın, tüm ifadeleri şöyleydi bana karşı: “Evet, başarılısın, iyisin, akademik üretimin iyi ama bizimle paralel düşünmüyorsun.” Ve bunun için on yıl bekletildim, bunu bire bir yaşayan biriyim. Araştırın, Dicle

Üniversitesinde doçentlikte on yıl bekletilen insan var mı? Bakın, şu anda yine aynı şey devam ediyor, arkadaşlarımız doçent oluyor... Biraz önce Sibel Hanım dedi ki: “Doçent kadrosunda araştırma görevlisi, araştırma görevlisi doktor...” Bakın, doçentliğinin üzerinden beş yıl geçip atanmayan var. Normalde beş yıl doçentlikte bekleyenlerin profesör olması gerekir yani doçent araştırma görevlisi doktor değil, profesör araştırma görevlisi doktorlar var. Ya, bunlar sizi hiç mi rahatsız etmiyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Başkanım, ben de bir dakika rica ediyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın efendim.

MAHMUT TOĞRUL (Devamla) – Bu ülkenin kaderi üniversitelerinin liyakatli kadrosuyla mümkündür. Ya, sizler hiçbir akademik adli ve idari soruşturma yapmadığınızdan üniversitenin önünde binlerce insanı ekmeginden ettiniz, aşından ettiniz, işinden ettiniz. İnsanlar mahkeme kararıyla dönüyor, sizin o rektörleriniz, tek adamlarınız bu kişileri atamıyor. Ya, bunlar gerçekten utanç duyulacak şeyler ama utanç duyulacak şeyleri siz övgüyle “Türkiye üniversiteleri çağ atlıyor.” diye bize yutturmaya çalışıyorsunuz; yazıktır, günahtır! Bu insanları derhâl kadrolarına atayın.

Barış akademisyenleri... Barış akademisyenleri, Anayasa Mahkemesinde “hak ihlali” kararı aldılar, yerel mahkemelerde beraat ettiler ama sizler hâlâ yargıyı bir güç olarak kullanarak bu insanları görevine döndürmüyorsunuz; yedi yıl oldu ya! Kul hakkına girdiniz!

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Konya Milletvekili Sayın Hacı Ahmet Özdemir.

Buyurunuz Sayın Özdemir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HACI AHMET ÖZDEMİR (Konya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Değerli Genel Kurul ve bizleri ekranları başında izleyen aziz milletimiz; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum, ramazanınızı bir kez daha kutluyorum.

Bugün, 26’ncı vefat yıl dönümünü idrak ettiğimiz, vefatının 26’ncı yıl dönümünü yaşadığımız Alparslan Türkeş’e rahmet; sevenlerine, bağlılarına, siyaseten izinden gidenlere de ayrıca başsağlığı diliyorum.

Tabii, arkadaşlarımız burada birtakım hususları dile getirdiler, ben onlarla alakalı, elimdeki notlar, YÖK’ten aldığım bilgiler çerçevesinde bazı konuları aydınlatmaya gayret edeceğim. Bir defa, şeffaflık konusu gündeme getirilmiş, hem gerekçede var hem önerinin kendisinde var hem de konuşmacılar tarafından çokça vurgulandı. Bildiğiniz gibi, 2547 sayılı Kanun ve yönetmelikler -yönetmelik derken Doçentlik Yönetmeliği’yle beraber- bu işleri düzenlemektedir. Dolayısıyla, şeffaflığın olmadığı iddiası biraz su götürür. Ayrıca, YÖKSİS üzerinden de herkes yaptığı müracaatları büyük bir şeffaflık içerisinde takip edebilme hakkına sahiptir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ahmet Hocam, doçentlik almaktan bahsetmiyoruz, almış o unvanı.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Niye beklediğine gelince arkadaşların bir kısmının, arz edeceğim.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Doçentliği almış, “Doç.” olmuş.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Sibel Hocam, arz edeceğim.

Şimdi, etik hususlardan dolayı bekleyenler var -ben madde madde sizlere iletmeye çalışayım- denklik konusundan dolayı bekleyenler var, mevcut mahkeme sürecinin sonuçlanmayışından dolayı bekleyenler var. Ayrıca, üniversitelerin kendi kriterlerini ki siz bizimle beraber çalıştınız Komisyonumuzda olmadığınız hâlde, sağ olun...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – O kriterler yok artık Ahmet Bey, yok, yok. Kriterler yok artık, tek kriter var.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kişisel kararlar.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Mahmut Bey, büyük oranda katkı sağladınız, ben sizin de Komisyondaki katkılarınızı hatırlıyorum. Üniversiteler, YÖK’ün çizdiği genel çerçevenin dışında, kendileri mesela İngilizce eğitim verdiği için İngilizce ders anlatabilme gibi birtakım ilaveler yapabilmekteler. Bunları sağlayamadıkları için bekleyenler var. Demek ki 4 kalem altında veya 4 sınıf altında toparlayabileceğimiz bir bekleme süreci yaşanmakta.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ahmet Bey, açılan ilanları okuyor musunuz, görüyor musunuz, bir gözden geçiriyor musunuz?

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – İlanlarla alakalı da söyleyeceğim.

Sayın Başkanım, bir dakikalık süreyi ben de peşinen rica edeceğim.

Şimdi, araştırma görevlisi kadrosunda olup da doçentliğini almasına rağmen hâlen doçentliğe atanamayan arkadaşlarımızla alakalı da burada birtakım beyanlarda bulunuldu. Bu arkadaşlarımız yer değişikliği istemiyorlar. Hangi üniversitede doktorasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Araştırma görevlisi kadrosunda ama doçentliğini almış arkadaşımız yer değişikliği istemiyor; Ankara üniversitelerinin dışına çıkmak niyetinde değil, İstanbul üniversitelerinin dışına çıkmak niyetinde değil veya kendisinin nerede kadrosu varsa oranın dışına çıkmak niyetinde değil. Bunun elbette kendince haklı gerekçeleri olabilir ama YÖK de istiyor ki yetmişmiş bu arkadaşlarımız yeni açılan üniversitelerde ders versinler, öğrenci yetiştirsinler, araştırma metodlarını yeni nesillere aktarsınlar. Dolayısıyla burada herhangi bir sıkıntılı durum görülmemektedir.

100/2000’e gelecek olursak; bunun TÜBİTAK gibi bir bursluluk programı olduğunu, YÖK’ün bütçesinin değerleri çerçevesinde belli alanlarda, özellikle aranan alanlarda insan yetiştirmek, akademisyen yetiştirmek üzere kullanıldığını biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Ama niye kadrolara atanamıyorlar?

BAŞKAN – Buyurunuz Hocam.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Bildiğiniz gibi, bunlar kadrolu değiller. YÖK, bu sayede AR-GE’ye eleman yetiştiriyor. TÜBİTAK da aynı şekilde bursluluk sağlar, ondan sonra arkadaşımız yetmişmiş olarak, doktorasını bitirmiş olarak kendisi istediği üniversiteye başvurur ve o üniversitede yerini alır.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Alamıyor işte Ahmet Hocam, alamıyor, üniversitede yerini alamıyor.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Mahmut Bey güzel bir şey söyledi; ana bilim dalları, bölüm başkanlıkları, bölüm kurulları kararlarını alıyorlar.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bölüm kurulu mu kaldı Hocam, bölüm kurulu mu kaldı?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Başkanım, asla yok bunlar artık. Bakın, fakülte kurulları bile çalışmıyor, üniversite senatosu da çalışmıyor.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Bölüm kurulu yok, fakülte kurulu yok, yönetim kurulu yok.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Kararlarını aldıktan sonra doçentliğe yükseltilmesi veya eleman ihtiyacı açısından bunu senatoya iletiyorlar, senatoda rektör tarafından değerlendirme yapılıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yok Başkan, yok.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kurullar çalışmıyor Sayın Başkan.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Ve YÖK’e bildiriliyor, bundan sonra da ilana çıkılıyor ve alımlar yapılıyor.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Alakası yok, gerçekten. Siz örgün eğitimde görev almadığınız için bilmiyorsunuz; ben o kurullarda çalışan birisiyim, yok böyle bir şey.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Kurullar çalışmıyor Sayın Başkan.

HACI AHMET ÖZDEMİR (Devamla) – Arkadaşlar, aslında bunları hepiniz biliyorsunuz; Mahmut Bey de biliyor, Sibel Hanım da biliyor ama tabii, herhâlde burada daha başka hususları dile getirmek istediniz.

Ben, mübarek ramazanınızı tekrar tebrik ediyorum ve hepinize saygılarımı sunuyorum.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkanım, bir açıklama yapabilir miyim?

BAŞKAN – Yerinizden buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- İstanbul Milletvekili Sibel Özdemir’in, Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir’in CHP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Değerli Hocam, evet, teoride bu kurullar var ama maalesef pratikte bu fakülte kurulları, yönetim kurulları çalışmıyor. İşte, Boğaziçi Üniversitesindeki süreci, kurulların nasıl lağvedildiğini, işlevsizleştirildiğini gördük. Rektörlerin kişisel, keyfi oluşturduğu yönetim kurullarını ve kendilerine vekâleten atadıkları bölüm başkanlarını, bunların hepsini biz biliyoruz. Ben, genel görüşme önergemizdeki verileri bütün o sorun alanlarındaki akademisyenlerden almış olduğum bilgilerle sundum. Ciddi sorunlar var, gerek mahkeme kararlarıyla görevlerine istediği üniversite... Anayasa Mahkemesinin kararı var, kendi üniversitesine dönme kararı var, rektörlerin keyfi kararlarıyla uygulanmıyor, akademisyenler görevlerine başlayamıyor. 100/2000’in geldiği nokta ortada, çok açık. İşte, doçent kadroları... Hocam, doçent unvanını almış, kadroya atanamıyor. Rektör kişisel eş dost, akrabasını atadığı için gerçek anlamda doçentler o kadrolara atanamıyor; bunlardan bahsediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Özdemir.

VI.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

3.- CHP Grubunun, Grup Başkan Vekili Manisa Milletvekili Özgür Özel tarafından, yükseköğretim kurumlarında yaşanan tüm sorun ve mağduriyetlerin araştırılması amacıyla 4/4/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan genel görüşme önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 4 Nisan 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemdeki sıralama ile Genel Kurulun çalışma saatlerinin yeniden düzenlenmesine ilişkin önerisi

4/4/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 4/4/2023 Salı günü (bugün) toplanamadığından İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Mustafa Elitaş

Kayseri

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 442 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletmeleri A.Ş.'nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.'nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü; 389, 387, 398, 379 sıra sayılı Kanun Teklifleri ile 437 sıra sayılı, OHAL kapsamında çıkarılan 126 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin TBMM Başkanlığı tezkeresinin sırasıyla 2'nci, 3'üncü, 4'üncü, 5'inci, 6'ncı ve 7'nci sıralarına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun;

4, 5 ve 6 Nisan 2023 Salı, Çarşamba ve Perşembe günü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

442 sıra sayılı işin görüşmelerinde siyasi parti gruplarına kırkarak dakika süreyle söz verilmesi (bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir),

4 Nisan 2023 Salı günü (bugün) birleşiminde 379 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar;

5 Nisan 2023 Çarşamba günü birleşiminde saat 24.00'e kadar,

6 Nisan 2023 Perşembe günü birleşiminde 440 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporu'nun gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına alınarak görüşmelerinin bu birleşimde yapılması, aynı birleşiminde gündemin “Seçim” kısmında Kişisel Verileri Koruma Kurulunda boş bulunan 1 ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulunda boş bulunan 1 üyelik için seçim yapılması ve gündemin “Seçim” kısmında bulunan işlerinin tamamlanmasına kadar, bu birleşimde bu işlerin tamamlanamaması hâlinde haftalık çalışma günlerinin dışında 7 Nisan 2023 Cuma günü saat 14.00'te toplanması ve bu işlerin tamamlanmasına kadar,

Çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurunuz Sayın Danış Beştaş.

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; bugün de Van’da bir operasyon yapıldı, 7’si çocuk 20 kişi gözaltına alındı. Dün de burada, İzmir’de, İstanbul’da ve Urfa’da gözaltı olduğunu, bunların seçim gözaltıları olduğunu, seçim operasyonları olduğunu ifade etmiştim. Bugün yandaş medya bu haberi görmüş ve bütün manşetlerde şu var: “HDP’li Beştaş ‘Hesap vereceksiniz, yargılanacaksınız.’ diye tehdit etti.” Biz tehdit etmeyiz, tehdit etmek bizim işimiz değil; tehdit de eden, haksız yere gözaltına da alan, tutuklayan, rehin alan iktidarın kendisi. Kendi suçlarını başkasına yüklemeyi alışkanlık hâline getirdiler.

Evet, yargıya sesleniyorum: İktidarın seçim kampanyasına ortak olmayın; yargının görevi hukuk güvenliğini sağlamaktır, yargının görevi hukuk güvenliğini ortadan kaldırmak değildir.

Peki, niye “Yargılanacaksınız.” dedim, niye “Hesap vereceksiniz.” dedim, onu söyleyeyim. Türk Ceza Kanunu 77; lütfen herkes, bütün milletvekilleri bu maddeyi bir defa okusun, yetmez birkaç kere okusun. Size kısaca söylüyorum: “Aşağıdaki fiillerin, siyasal, felsefi, ırki veya dini saiklerle toplumun bir kesimine karşı bir plan doğrultusunda sistemli olarak işlenmesi, insanlığa karşı suç oluşturur.” Fıkralardan “a) kasten öldürme” devam ediyor “işkence, eziyet” (d) fıkrası “kişi hürriyetinden yoksun bırakma.” Şimdi, şu maddeye göre bugüne kadar gözaltına aldığınız, tutukladığınız, haklarında mahkûmiyet kararı verdiğiniz, her gün keyfi bir şekilde siyasi faaliyetlerini engellediğiniz... Dün Halfeti’de, bugün Aligör’de seçim büromuzun açılışı bile engellendi, gözaltı yapıldı. Bunlar tam da Türk Ceza Kanunu 77’nin (d) fıkrasına göre siyasi saikle, siyasi sebeplerle HDP’lilere ve Kürtlere yönelen insanlığa karşı suçtur.

Hukuk karşısında, kanunlar karşısında ne iktidarın ne hiçbirimizin bir muafiyeti yok, hiç kimsenin suç işleme özgürlüğü yok. “Ben iktidardayım; bir partinin bütün üye, yönetici, vekil ve genel başkanlarını, belediye başkanlarını talimatla tutuklarım.” demek Türk Ceza Kanunu 77’ye göre insanlığa karşı suçtur.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi bugün de karar verdi, itirazınızı reddetti. Siyasi sebeple HDP’ye operasyon yapıyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Evet, bu sebeple yargılanacaksınız ve hesap vereceksiniz yani hep o dokunulmazlık zırhı hiç kimsede olamaz. Adil bir yargıyla bunu yapacaksınız. Konuşmamın dayanağı işte bu maddedir, diğer AİHM kararlarını saymıyorum.

Ama çok kalmadı, 14 Mayıs’ta bir seçim var. Yine bu siyasi operasyonlar sebebiyle biz başka bir partiden, Yeşil Sol Partiden seçime giriyoruz. Bu çağrımız bütün Türkiye toplumundadır: Yeşil Sol Partinin amblemini iyi tanıyın, iyi görün. Kapatma davasına karşı girdiğimiz, girmek durumunda bırakıldığımız için bunu tanıtma olanaklarımız belki olmayabilir ama buzdolabınızın üzerine, telefonunuzun üzerine, araba camlarınızın üzerine mutlaka Yeşil Sol Parti amblemini yapıştırın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – İzin verir misiniz?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu logoyu mutlaka yapıştırın ve bulduğumuz her olanakla bu logoyu tanıtalım; yabancıları değilsiniz. 14 Mayıs’ta Türkiye’de Yeşil Sol Parti rüzgârı esecek. Bu siyasi soykırım operasyonlarından da bu baskıdan da bu işkenceden de bu adaletsizlikten de hep birlikte kurtulabiliriz. El ele verelim, dayanışmayı büyütelim; tek insan, tek adam rejimine karşı demokrasiyi, adaleti, hak ve özgürlükleri, kadınların özgürlüğünü ve eşitliğini savunalım.

Evet, Yeşil Sol Partiyi tanıtmak için bunu burada tutuyorum ve Yeşil Sol rengine bürünecek Türkiye.

Hepinizi selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Manisa Milletvekili Sayın Özgür Özel.

Buyurunuz Sayın Özel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihî bir ana tanıklık etmek üzeresiniz, benim için de oldukça keyifli. Elimde bir kanun teklifi var, Millet İttifakı'nın ilk kanun teklifi; altında Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekillerinin, İYİ Partinin Sayın Grup Başkan Vekillerinin, Demokrat Partinin Sayın Milletvekili Cemal Enginyurt'un, DEVA Partisi İstanbul Milletvekili Mustafa Yeneroğlu'nun ve Saadet Partisi Konya Milletvekili Abdulkadir Karaduman'ın imzası var; tam 38 sayfa, 58 madde; şunu söylüyor. Bu kanun teklifini okuyup da elini vicdanına koyup buna "hayır" diyebilecek hiçbir milletvekili olduğuna inanmıyorum bu çatinın altında; hiç olmadı, hiç olmayacak. Ne öneriyoruz? 6 Şubat'taki yaşadığımız büyük deprem felaketinden sonra bu ülke ayağa kalkarken geride kimseyi bırakmasın diyoruz. Hani cumhuriyet kimsesizlerin, bilhassa kimsesizlerin kimsesidir ya devlet öyle bir devlet olmalı, biz olsak böyle yapardık veya 14 Mayıs'tan sonra bunları yapacağız diyoruz. Altına imza attık ki, kanun teklifini verdik ki, tutanağa geçirdik ki 14 Mayıs'ta geldiğimizde bunlardan bir adım geriye gidemeyelim, bununla ilgili kimsenin şüphesi olmasın istiyoruz.

Ne diyoruz? Depremzedenin konutu yıkıldıysa suç onda değil, devlettedir; ilk konut, tek konut bir kuruluş alınmadan verilsin diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Ne diyoruz? Çiftçilere modern ev, modern bir ağıl ve yardımcı binaları köyde ücretsiz yapıp ücretsiz verelim diyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

Kiracılar için iki yıl süreyle gerçek bir kira yardımı, ev bulamayana iki yıl süreyle mutlaka ev verelim diyoruz. Güçlendirme için uzun vadeli, çok uzun vadeli, çok uygun finansmanlar sağlayalım; bunun için yapacağımız bütün ihalelerde ekstra şeffaf olalım, denetime açık olalım; millet acı çekerken yara sararken "Birileri bundan istifade ediyor mu?" diye bir şüphe kimsenin aklında kalsın istiyoruz.

Yıkılan, yıkılacak olan evlerin su faturası olur mu, geçmişten telefon faturası olur mu, doğal gaz faturası olur mu; hepsini silelim diyoruz.

Diyoruz ki başta mazot olmak üzere, tüm tarımsal girdileri... Orada İslâhiye'deki çiftçi, Kahramanmaraş'taki çiftçi, Adıyaman'daki çiftçi artık kendi gücüyle ayakta durana kadar onun mazotunu, gübresini, ilacını devlet olarak destekleyelim, verelim, onu önce bir ayağa kaldıralım diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Küçük esnaflara, işletmelere yapacakları yeni yatırımlar için kamu bankalarından çok uzun vadeli, çok uygun finansman sağlayalım diyoruz.

Depremzede öğrencilere burs ve ücretsiz barınma hakkını özel ve daha güçlü bir statüyle mutlaka verelim diyoruz.

Deprem bölgesindeki vatandaşların kamuya, kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlara olan borçlarını silelim, erteleyelim ya da çok özel istisnalarla çok ileriye öteleyelim diyoruz.

Deprem bölgesindeki bebekler için doktorların gerekli gördüğü yaşa kadar ama en az 1 yaşına kadar mamasının, sütünün ve bebek bezinin tamamen ücretsiz olması gerektiğini söylüyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Müsaade ederseniz Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Toparlayalım efendim

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Depremde evi yıkılanların, evsiz kalanların, aracını kaybedenlerin, kendilerine verilen ücretsiz ev hariç -çocuğu için olur, kendisi için olur- araç ve ev alımlarında ne ÖTV ne KDV ne harç ne pul ne bir şey artık olmasın diyoruz.

Deprem bölgesindeki belediyelerin İller Bankasına borçlarını silelim. Ayrıca, artan kredi taleplerini karşılamak için İller Bankası sermayesini 90 milyara çıkaralım diyoruz.

Depremzedelerin en kaliteli ortez ve proteze SUT hükümlerine tabi olmadan derhâl kavuşmalarını sağlayalım diyoruz.

İş yeri yıkıldığı için işsiz kalan esnafa Esnaf Ahilik Sandığından işsizlik ödeneği verelim diyoruz.

Ağır hasar görerek kullanılmaz hâle gelen tüm araçların yerine konmasında ÖTV şartını hem binek otomobiller hem ticari araçlar hem işin yapılması için mutlaka ihtiyaç duyulan ekipman için tamamen kaldıralım diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Bitiriyorum bir cümleyle.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Devlet -devlet baba olsun, devlet ana olsun- şefkati göstersiz. Vergiyi aldığımızda vergisini veren, “asker” deyince giden, evladını yollayıp orada ölümü göze alan, şehitliği göze alan bu 10 ilin insanların şimdi devletin alan sağ eline değil, veren sol eline ihtiyacı var; devlet, devletliğini burada göstersiz diyoruz.

14 Mayıs’tan sonra bunu yapacağız. Eğer bu onura, bu gurura, yirmi iki yıllık yorgun bir iktidarın son haftasında ortak olmak isterseniz yarınki komisyon toplantısında gelin bunu geçirelim, perşembe bu işi bitirelim; suni gündemleri terk edin diyoruz. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

B) ÖNERGELER

1.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’ün, (2/2443) esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/207)

BAŞKAN – İç Tüzük’ün 37’nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınması önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

24/2/2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/2443) esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin TBMM İçtüzüğü’nün 37’nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınması konusunda gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Yasin Öztürk

Denizli

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Denizli Milletvekili Yasin Öztürk konuşacaktır.

Buyurun Sayın Öztürk.

Süreniz beş dakikadır.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin Meclis İçtüzüğü’nün 37’nci maddesi gereğince doğrudan gündeme alınması hususunda söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Katma Değer Vergisi Kanunu'nda değişiklik yapılmasına ilişkin talebimiz, bebek bezlerinden alınan yüzde 18'lik KDV oranının yüzde 1'e indirilmesi idi. AK PARTİ'si itiraz edebilir "Bebek bezlerinden alınan KDV yüzde 8'e indirildi." diye. Evet, bugün bebek bezlerinden yüzde 8 oranında KDV alınıyor ama bu kanun teklifinin veriliş tarihi 3 Aralık 2019 ve biz hâlâ diretiyoruz, bebek bezinden alınan KDV yüzde 1'e indirilmelidir. Bebek bezlerinden alınan yüzde 18 oranındaki KDV ne zaman yüzde 8'e indirildi? 29 Mart 2022'de. Biz bu aradaki iki buçuk sene içerisinde sadece kanun teklifi vermedik, Meclis araştırması önergeleriyle de konuyu defalarca gündeme getirdik. Kamuoyundan gelen her çağrıyla bizim dile getirmemiz sizin tarafınızdan kabul edilmediği gibi bu talep de reddedildi. Tabii ki yine Cumhurbaşkanı tarafından yapılan bir açıklamayla ve yine vatandaşın sesini duymak yerine gazını almayı tercih eden bir yaklaşımla bebek bezinden alınan KDV'de güya indirim gittiniz. Bebek bezinden yüzde 8 oranında KDV alınması inadinın gerekçesi ne? Bebek bezi zorunlu ihtiyaç listesinden çıkıp lüks hâline mi geldi? Altını çizerek söylüyorum: Bu ürün kullanımı zorunlu, kısıtlı kullanımı ya da erişilememesi durumunda sağlık sorunları yaşanmasına sebep olabilecek sıhhi ve hijyenik bir ürün. Bir daha soruyorum: Lüks müdür? Evet, bebek bezi, artan fahiş fiyatlarla, bir de üzerine alınan vergilerle satın alınması mümkün olmayan ürün hâline gelmiştir. Aç kalmak ile bebeğine bez almak konusunda tercih yapmak zorunda bırakılan vatandaşımız için bebek bezi artık lüks hâline gelmiştir. Hatta çocuğuna verecek mama lüks olmuştur, içirmek zorunda olduğu süt de lüks olmuştur, meyve de lüks olmuştur, sebze de lüks olmuştur.

Et zaten çoktan lüks kapsamına girdi. Dün TÜİK rakamları açıklandı, yıllık enflasyon yüzde 50,51 imiş hem de TÜİK'in perdeleme çabalarına, hesaplarla oynama gayretine rağmen. ENAG aynı dönemde yıllık artışı yüzde 112,51 olarak hesaplamış. Aradaki fark yüzde 100'ün üzerinde. İktidar TÜİK'e inanmayı tercih edebilir ama ortada bir gerçek var ki enflasyon rakamları elli bir aydır düzenli olarak artıyor. Bu ayın zam şampiyonu dana eti; kuzu eti, deniz ürünleri, sakatatlar ile yumurta ve yumurtayla ilgili ürünler en yüksek oranlı zam alan ürünler arasında yerini almış; sadece kıymanın fiyatı 300 lira civarında seyrediyor, vatandaş da kıymayı ve diğer et ürünlerini de seyrediyor.

Uzmanlar ne diyor? "Çocukların yaşam kalitesini ve sağlığını bozabilecek protein ve kalsiyum eksikliğine karşı erken yaşlarda önlem alınması gerekiyor. Çocuklarda protein gereksinimi erişkinlerdeki gibi sadece dokuların tamiri ve yeniden yapılması için değil vücudun büyümesi, gelişmesi ve zekâ gelişimi için de gerekli. Ayrıca, kemik gelişimi için çocukların kalsiyum kaynağı süt ve süt ürünleriyle beslenmesi zorunlu." diyor uzmanlar. Uzmanlar böyle diyor ama TÜİK ile Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı arasında imzalanan protokol kapsamında UNICEF'le yürütülen Türkiye Çocuk Araştırması'nın sonuçları ülkemizin çocuklarının yarısının hiç de böyle beslenemediğini ortaya koyuyor. Araştırma, içinde 0-17 yaş grubunda en az bir çocuğu bulanan 9.010 hanede yapılmış, 14.705 çocukla ilgili bilgi derlenmiş. Sonuçlara bakalım: Peynir ile yoğurt gibi hayvan sütünden yapılan yiyecekleri her gün tüketen 6 ay ve daha yukarı yaştaki çocukların oranı yüzde 57,8; ekmek veya makarna gibi tahıl içeren yiyecekleri her gün tükettiği belirtilen 6 ay ve daha yukarı yaştaki çocukların oranı ise yüzde 62,4; her gün meyve tükettiği belirtilen çocukların oranı yüzde 50,5; her gün sebze tükettiği belirtilen çocukların oranı ise yüzde 33; et, tavuk veya balığı her gün tükettiği belirtilen çocukların oranı ise yüzde 12,7; fasulye, nohut, mercimek gibi kuru baklagilleri her gün tükettiği belirtilen çocukların oranı ise yüzde 10,9 olarak kalmış. Küçük bir örneklem grubu seçilerek yapılan bu araştırmanın sonucu bile çocuklarımızın yarısının beslenemediğini ortaya koyuyor. Araştırmanın, kıyma fiyatının 300 lirayı bulmadığı 2022 yılında yapıldığının da özellikle altını çizmek istiyorum.

Ülkemizde nüfus verilerine göre her yıl ortalama 1 milyon 300 bin bebek doğumu gerçekleşmektedir. Bu veriler doğrultusunda, Türkiye'de 0-3 yaş arası bebek sayısı 5 milyon civarındadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Bebekler ve çocuklar için en büyük gider kalemini, yapılan çocuk bezi gibi harcamalar oluşturmaktadır; kıyafeti, maması, geri masrafları cabası.

0-17 yaş grubu çocuk sayısı ise ülkemizin yüzde 27'sini oluşturmaktadır; yaklaşık 23 milyon çocuk; bebekliğinde besleyemediğimiz, aynı zamanda bezleyemediğimiz, çocukluğunda besleyemediğimiz çocuklarımız. AK PARTİ'si iktidarının ilk yıllarında doğan bebekler bu sene oy kullanacak genç seçmenlerimiz oldu. Geleceği ellerinden çalınmış, oy kullanmasından korktuğunuz bu gençler sizi sandığa gömecek; 14 Mayıs çok az kaldı, gideceksiniz. Güle güle demek istiyorum ama içinden gelmiyor. Millet “Gidişleri olsun, dönüşleri olmasın!” diyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Güzelmansur...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- *Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'ın Samandağ ilçesinin çeşitli mahallelerinde mahalle yakınlarına moloz dökülmesine karşı çıkan mahalle sakinlerine polisin ve jandarmasının orantısız güç kullanmasına ilişkin açıklaması*

MEHMET GÜZELMANSUR (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Samandağ'ın çeşitli mahallelerinde mahalle yakınlarına moloz dökülüyor, buna karşı çıkan mahalle sakinlerine polis ve jandarma orantısız güç kullanıyor. Depremzedelere TOMA'larla su sıkılıyor, biber gazı kullanılıyor, depremzedeler yerlerde sürükleniyor. Depremde geç müdahaleyle binlerce vatandaş ölümüne terk ettiniz; yetmedi, barınma sorununu çözmediğiniz için insanları ilkel yaşamlara mahkûm ettiniz; yetmedi, halk sağlığını tehdit eden asbestli molozları insanlarımızın yaşam alanlarının yakınlarına döküyorsunuz. Bu nasıl bir yönetim, bu nasıl bir davranış? Buradan yetkilileri sağduyuya, akliseline davet ediyorum; mahallelere, yaşam alanlarına, tarım arazilerine, su kaynaklarına, doğal yaşam alanlarına moloz dökmekten vazgeçin; insanların yaşam isteklerine saygı duyun; polisi, jandarmayı vatandaşla karşı karşıya getirmeyin.

BAŞKAN – Sayın Erel...

46.- *Aksaray Milletvekili Ayhan Erel'in, Başbuğ Alparslan Türkeş'in Rahmetirahman'a kavuşmasının 26'ncı yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, teşekkürler.

Türk dünyasının bilge lideri Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş, tıpkı bugünleri görerek “Millî kalkınmamızı gerçekleştirmek, her Türk ferdini hür yapabilmek için Türk milletini yeniden kurmak zorundayız. Vatandaşlarımız arasında parti, mezhep, ırk ve bölge farkı gözetmeksizin karşılıklı sevgi ve saygıya dayanan bağlar dokuyacağız.” demişti. Kendisi Türk siyasi tarihine damgasını vurmuş, Türk milletine sevdalı, önder şahsiyetlerden biriydi. “Bedenler ölür, fikirler yaşar. Dünya var oldukça Türk milleti de var olacaktır.” diyen büyük dava ve fikir adamı son Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'i Rahmetirahman'a kavuşmasının 26'ncı yıl dönümünde rahmetle, minnetle, özlemle ve şükranla yâd ediyorum.

BAŞKAN - Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.03

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 18.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Enez KAPLAN (Tekirdağ), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/4989) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 434) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 434 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin maddelerine geçilmesi kabul edilmişti.

Şimdi birinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

Birinci bölüm 1 ila 12’nci maddeleri kapsamaktadır.

Birinci bölüm üzerinde İYİ Parti Grubu adına söz isteyen Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurunuz Sayın Yaşar.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

434 sıra sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerinde grubumuz adına söz almış bulunuyorum.

Bu teklifle, özellikle yeşil organize sanayi bölgeleri tanımlanmakta ve de desteklenmekte. Hepimiz biliyoruz ki 2050 yılında özellikle karbondioksit salımının sıfır olmasını hedefleyen bir Avrupa var, biz de ihracatımızın yaklaşık yüzde 60-65’ini Avrupa’ya yapıyoruz. Özellikle bu organize sanayi bölgelerinde üretilmeyen veyahut da yeşil enerji kullanılarak üretilmeyen ürünlerin Avrupa’ya girişi de yasaklanacak. Bu yönüyle biz organize sanayi bölgelerine ilişkin bu kanun teklifine olumlu bakıyoruz. Bir an önce bunların geliştirilmesini, özellikle karbondioksit salımının sıfırlanmasına yönelik faaliyetlerin tamamını destekliyoruz.

(*) 434 S. Sayılı Basmayazı 3/4/2023 tarihli 83’üncü Birleşim Tutanağı’na ektir.

Tabii, bununla beraber, özellikle deprem bölgesindeki organize sanayi bölgelerine dikkat çekmek istiyoruz. Yine, organize sanayi bölgelerindeki tarım arazilerine yapılan tahribatı hep beraber gördük, yaşadık. Bugün, Türkiye ekonomisinin yaklaşık yüzde 9'u bu 11 tane ilimizin içerisinde bulunuyor. Özellikle buralardaki yer seçimiyle ilgili sorunları hep beraber bu gezilerimizde de müşahade ettik. Yani zemin etütleri dâhil, buna paralel, yer seçimleri dâhil, nerelerin konut olacağı, nerelerin sanayi bölgesi olacağı, nerelerin kamusal alan olacağı yönünde daha projenin en başında bu işlerin tespit edilmesi lazım. Bu tespitlere göre jeolojik etütleri yapılacak, sondajları yapılacak; planlamanın, programlamanın buna göre yapılması lazım.

Teoride güzel, biz de güzel güzel anlatıyoruz. Peki, uygulamada durum ne? Maalesef, uygulamada durum böyle değil. Bu bölgede 5.600'e yakın sanayi tesisi bulunuyor, bunların da bin küsur tanesi maalesef depremden etkilendi ve de zarar gördü. Önümüzde bizi bekleyen İstanbul depremi var. Sanayinin yüzde 65'i Marmara Bölgesi'nde. Burada deprem olma olasılığının da çok yüksek olduğunu hepimiz biliyoruz. Buraya gelip işte, efendim, deprem olduktan sonra "Devlet yaraları sarar. Devlet bunun altından kalkar." dememek için -çok da zamanınız kalmadı ama- bizim ilk yapacağımız işi ben bu kürsüden size söyleyeyim: Marmara Bölgesi'ndeki sanayiden başlamak üzere bu dönüşümü yapacağız. İlk yapacağımız işlerden biri bu. Eğer bu dönüşümün maliyeti bugün 10 liraysa felaketten sonra bunun maliyetinin 100 liradan aşağı olmayacağını da biz biliyoruz. Bugünden bu dönüşümlerin muhakkak yapılması lazım.

Tabii "deprem" demişken bugün oradaki iş adamlarının ziyaretimizde de belli problemleri gördük. Mesela, 4'üncü ayın 6'sı itibarıyla, şu ana kadar oradaki, bölgedeki çekler yazılamıyordu yani 6 Nisana kadar bölgede verilen, esnafın, tacirin, tüccarın çekleri yazılamıyor idi ama 6'sından itibaren bu yasak orta yerden kalkıyor. Bu şartlarda bölgede ticaretin nasıl döneceğini... Bunların sadece kendi çeklerinin yazılması değil, bunların verdiği çeklerin çoğu aynı zamanda diğer bölgelerde de teminat çeki olarak kullanılıyor. Bugün ticarete itibarın önemini buradaki arkadaşlarımızın tamamı biliyor. Özellikle deprem bölgesindeki yatırımcılarımızın çeklerinin kabul görmediğini, itibarsızlaştığını buradan bir kez daha, oradan gelen sorunları burada aktarmak açısından iletmek istiyorum. Buna behemehâl, bir an önce bir çözüm bulunmalı. Sorunları mümkün olduğunca kaynağında çözmemiz lazım. Yani üreticiyi, özellikle o bölgedeki istihdam sağlayan insanları kredi olarak destekleyebilirsek onlar da çeklerini öder ve piyasadaki ticaret de döner, çünkü bunların hepsi birbirine bağlı.

Yine, bugün o bölgedeki insanların en büyük problemlerinden biri de işçi problemi. Tamam, belki Antep'te çok fazla hasar olmadı ama Antep'e işçi açısından lojistik destek sağlayan hem İslâhiye hem de Nurdağı yerle bir olduğu için bugün o bölgede insanlar ciddi oranda eleman sıkıntısı yaşıyorlar; onu da buradan bir kez daha iletmış olalım.

Yine, buna paralel olarak, özellikle yetişmiş eleman konusunda bugün sanayi bölgelerinin, yatırımcılarımızın çok ciddi problemleri var. Bu konuyla ilgili de bizim de artık bundan sonra yapacaklarımızı anlatmak istiyorum. İlk yapacağımız iş nitelikli eleman yetiştirmek olacaktır. Bunun için ilkökul 5'inci sınıftan itibaren, gerçek manada işin ehli, sanatkâr insanlar yetiştirmek istiyoruz. Yani, özellikle ülkede, çalışanlar arasında beyaz yakalılar, mavi yakalılar gibi ayırım yapmadan, meslek erbabının, duayen meslek erbabı mantığıyla her mesleğin kendine özgü saygınlığını artıracacağız. Yani bugün tornacı bir insan ile mühendis bir insan Türkiye'de neredeyse aynı kafeye gitmekten bile imtina ediyor. Hâlbuki mesleğinde duayen insanların bugün mühendislerle hiçbir farkının olmadığını da buradan ifade etmek istiyoruz.

Yine, dün Balıkçılık Komisyonuyla ilgili toplantıdaydık, organize sanayi bölgelerinin tahsisleriyle ilgili -burada Samsun Milletvekillerimiz var- Bafra Organize Sanayisi'nde 60 TL/metrekare olan fiyatın 600 TL/metrekare olduğunu söylüyorlar yani arsa bedelleri 10 katı artmış vaziyette. Hâlbuki, gelişmiş ülkelerde veya gelişmekte olan ülkelere yatırımcıya bu araziler özellikle ücretsiz tahsis ediliyor. Sadece arazi tahsisi bir tarafa, bunun yanı sıra, özellikle organize sanayi bölgelerinde, gerek işletme kredisi açısından gerekse yatırım kredisi açısından muhakkak desteklenmeli diye düşünüyorum.

Bakıyorum, iktidar tarafı bizi dinlemiyor, hiç olmazsa muhalefet tarafına söyleyeyim de bundan sonraki hazırlıklarımızı bu çerçevede, bu kapsam üzerinden yaparız.

Özellikle organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlara her türlü katkıyı sağlamamız lazım. Siz mümkün olduğunca parayı tüketime harcadınız, biz parayı daha çok üretime harcamak istiyoruz.

Yine, bu bölgelerde ihracat değerleri, birim maliyete düşen katma değeri yüksek ürünler açısından özel ihtisas organize sanayi bölgeleri kurmak istiyoruz. Burada enerji üretimleri var. İşte, siz ortaya koyduğunuz en son genelgeyle “Ne kadar enerji tüketiyorsanız o kadar enerji üretebilirsiniz.” gibi bir madde orta yere getirdiniz; misal, insanların 200 kW tüketime ihtiyacı varsa “En fazla 400 kW üretim yapabilirsiniz.” diyorsunuz; hâlbuki onların, işletmelerini geliştirip daha büyük kapasitelere ulaşmak için daha yüksek enerji kaynaklarına ihtiyaçları var. Dolayısıyla, zaten Türkiye’de de belli oranda enerji sıkıntısı yaşadığımıza göre, bu manada herhangi bir fren koymanıza, baraj koymanıza kesinlikle gerek yok. Bırakın, insanlar istediği kadar, istediği miktarda enerjiyi üretsinler. Yani netice itibarıyla enerjinin alıcısı devlet, fiyatı tespit eden devlet, rakamları koyan devlet. Bu konuyla ilgili özellikle sanayicilerimizin, yatırımcıların teklifi var; neden buna engel oluyorsunuz, neden bununla ilgili sınırlama koyuyorsunuz? Bizim ilk geldiğimiz andan itibaren yapacağımız, tüketime yönelik istediği kapasitede, istediği miktarda -bağlantıları müsaitse, altyapısı müsaitse bu konuyla ilgili, herhangi bir sorun yok- istediği kadar üretim yapabilir; özellikle küçük işletmeler açısından söylüyorum, aile işletmeleri açısından söylüyorum.

Dün yaşadığımız bir olayı buradan anlatmak istiyorum. Balıkçılık Komisyonunda “Denetim için ayda 4 bin lira ödüyoruz.” diyor. Denetim için... “Numuneler için 4 bin lira ödüyoruz, 8 bin lira; on ayda 80, on iki ayda 96 bin lira eder. Biz o kadar para kazanmıyoruz.” Dolayısıyla gerek organize sanayilerinde gerekse küçük işletmelerde kesinlikle bunun devlet tarafından karşılanması, devletin bu manada katkı sağlaması lazım gelir diye düşünüyoruz. İnşallah, biz geldiğimiz zaman bu tür uygulamaları bir bir yapmak istiyoruz.

Ben, bu saatte beni dinlemediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum.

Hepinize hayırlı ramazanlar diliyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Yaşar, çok dikkatli dinledik sizi.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sizi tenzih ederim Başkanım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Söylediklerinizin hepsini dikkatle dinledik. Bedri Bey, hepsini dinledik.

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Gaziantep Milletvekili Sayın Ali Muhittin Taşdoğan.

Buyurunuz Sayın Taşdoğan.

MHP GRUBU ADINA ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Ekranları başında bizleri izleyen aziz Türk milletini saygılarımla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, yirmi altı yıl önce bugün vefat eden Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’i rahmet, özlem ve minnetle anıyorum. “Hepiniz birer Türk Bayrağı’sınız; bayrağı lekeletmeyin, kirlletmeyin, yere düşürmeyin.” vasiyetine uymaya, elhamdülillah, Genel Başkanımız Sayın Devlet Bahçeli’nin liderliğinde devam ediyoruz. Gene bir çağrısında “Sizleri sokaklarda ıspanak fiyatına satılan demokrasiye değil; hak yoluna, hakikat yoluna, Allah yoluna çağırıyorum.” demişti. Çok şükür, ülkücü ve milliyetçi hareket bu yolda emin adımlarla elli dört yıllık yürüyüşünü sürdürüyor.

Kıymetli milletvekilleri, organize sanayi bölgeleri, sanayinin uygun görülen alanlarda yapılmasını sağlamak, kentleşmeyi yönlendirmek, çevre sorunlarını önlemek, bilgi ve bilişim teknolojilerinden yararlanmak, imalat ve sanayi türlerinin belirli bir plan dâhilinde yerleştirilmeleri ve geliştirilmeleri amacıyla sınırları tasdikli arazi parçalarının gerekli altyapı hizmetleriyle ve ihtiyaca göre tayin edilecek sosyal tesisler ve teknoparklarla donatılıp planlı bir şekilde ve belirli sistemler dâhilinde sanayi için tahsis edilmesiyle oluşturulan ve 4562 sayılı Kanun hükümlerine göre işletilen mal ve hizmet üretim bölgesi olarak ifade edilmektedir.

Organize sanayi bölgeleri düzenli çevre politikası oluşturulması ve güçlü sanayileşme politikalarının hayata geçirilmesi açısından da önem arz eden yerlerdir. Ticaret Bakanlığı tarafından 2021 yılında yayımlanan, Türkiye’nin son yıllarda ivme kazanan iklim değişikliğiyle mücadele politikalarına adaptasyonunu sağlamayı hedefleyen ve ihracatın rekabetçiliğini güçlendirecek bir yol haritası niteliğinde olan Yeşil Mutabakat Eylem Planı’nda bu politikaya ilişkin atılan en somut adım budur. Gelişmiş ülkelerin öncülüğünde küresel düzeyde ekonomi politikalarında iklim değişikliğinin ağırlığının arttığına işaret edilmekte ve tüm dünyada sanayide ve ekonomi genelinde yeşil dönüşümün gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu sebeple, ülkemizde iklim değişikliği politikalarıyla uyumlu, çevreye duyarlı yeşil OSB’lere ilişkin dönüşümler çok önemli bir hâl almıştır. Bu bilgiler ışığında hazırlanan bu kanun teklifini özetleyecek olursak yeşil organize sanayi bölgesi tanımlanarak kanuna “yeşil OSB” tanımı eklenecek, bu OSB’ler belirlenen kriterler kapsamında TSE tarafından sertifikalandırılacaktır. Yeşil OSB olmak için hazırlanan projeler Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kredilendirilecek ve öncelikli olarak değerlendirilecektir.

Teklifte, OSB planlama, kuruluş ve kamulaştırma süreçlerinin hızlandırılmasına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

Kıymetli milletvekilleri, OSB’lerin kuruluş ve daha sonraki yapılanma süreçlerine bakıldığında, yatırımların hareketlenmesinde, istihdam olanaklarının artırılmasında, yerel ve bölgesel kalkınmanın sağlanmasında, düzenli sanayileşme ve kentleşmeye geçilmesinde, çevre politikası oluşturulmasında çok önemli görevler üstlendiği görülmektedir. Bugüne kadar, ülkemiz ve hükümetlerimiz, OSB’ler vasıtasıyla sanayi faaliyetlerini az gelişmiş bölgeye yönlendirmeye çalışmış, teşvik uygulamalarıyla da nispeten başarılı olmuşlardır.

Organize sanayi bölgeleri üzerine söz almışken, bu vesileyle, doğduğum şehir ve seçim bölgem Gaziantep’e de ayrıca değinmek istiyorum. Kurtuluş mücadelesinden Fransızlar ve Ermeni çeteciler tarafından yıkılmış bir şehir olarak çıkmasına rağmen, aradan geçen bir asırda azimle ve sebatla çalışarak ülkemizin üretim, istihdam ve ihracat gücünün üzerinde performans sergileyip sanayi lokomotifini şehir olmayı başardığını görmekteyiz. Bölgesel fırsatları ve potansiyellerini sanayide en iyi şekilde değerlendirmekte olan gazi şehrimizin, Orta Doğu’nun üretim üssü olma yolunda emin adımlarla ilerlediğini görmek de mümkündür. Gaziantep, Covid-19 pandemisi ve depremle birlikte baş gösteren tüm sıkıntılara rağmen, başarı grafiğini yükseltmektedir. Gaziantep imalat sanayisi; kapasitesi, ihracat potansiyeli, istihdam gücü, kalifiye eleman yapısı, geçmişten gelen tecrübe birikimiyle bulunduğu bölgenin en dinamik sanayi gücüne sahiptir. Genel yapı olarak, küçük imalathane ve atölyelerin yanı sıra

büyük tesislerin de gerek sayıca gerek kapasite ve istihdam açısından fazla olduğu dikkat çekmektedir. Gaziantep'te kurulu büyük sanayi ve iş yerlerinin sayısı Türkiye genelinin yüzde 4'ünü, küçük sanayi iş yerlerinin sayısı ise Türkiye'nin yüzde 6'sını oluşturmaktadır. Gaziantep'te bulunan 5 OSB'de 1.148 firma faaliyet gösterirken, buralarda 241.057 kişi istihdam edilmektedir. TÜİK verilerine göre, 2023 yılı Ocak ayında 823 milyon 601 bin dolar, geçen yıl ise 10 milyar 523 milyon dolar ihracat yapan bir şehirdir.

2022 yılında Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kurulu tarafından paylaşılan en fazla istihdam sağlayan 10 organize sanayi bölgesine ilişkin verilere göre Gaziantep OSB Türkiye'nin en fazla istihdam sağlayan organize sanayi bölgesi olmuştur. Tüm bu veriler ışığında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki ekonomi ve istihdamın merkezi konumunda olan Gaziantep sanayisi, birçok sektörde de Türkiye'nin en önemli üretim merkezi konumundadır. Asrın felaketi olarak nitelendirdiğimiz 6 Şubatta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen depremezelerin yaralarını sarmaya çalışarak destek olan Gaziantep sanayisi ve esnafı, şimdilerde ise devletimizin de büyük desteğiyle kendi yaralarını sarmaya devam etmektedir. Birçok sanayi kuruluşumuz devletimizin de büyük katkılarıyla tesislerini çalışır hâle getirmiş ve üretime başlamıştır.

Deprem sürecinin ardından yaralarımızı sardığımız şu dönemlerde bir başka duyarlılık örneği daha sergileyen Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi esnafı ve sanayicileri, öncelikle iç piyasada ihtiyaç duyulan ürünlerin üretimini yaparak bu acı sürecin kısa bir süre içerisinde sonlandırılması yönünde çalışmalarını sürdürceğini de duyurmuştur. Tüm bu başarıda en büyük pay ise şüphesiz Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığındır. İstikrarlı ve güçlü yönetim yapısıyla Türkiye'ye örnek olan Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi Başkanlığı, altyapı ihtiyaçlarının tamamını eksiksiz olarak tamamlamış; kesintisiz elektrik, su, atık su, yol, otoban bağlantı kavşakları ve benzeri hizmetlerle örnek oluşturmuştur. Hatta en son başlanan projeyle 90 kilometre uzaklıktaki Fırat'tan su taşıyarak güçlü ve sürdürülebilir sanayi ve üretim gücü sağlanmıştır. Bu güç, bölgesel kalkınmamız açısından da ayrıca tüm bölgeye kalkınma ve gelişme ivmesi kazandırmıştır. Organize Sanayi Bölge Başkanlığımızı bu başarılarından dolayı kutluyor ve teşekkür ediyoruz.

Ayrıca, devlet-millet el ele vererek bu illeri yeniden kalkındıracağız. “Biz, iyi günde nasılsa kötü günde de işimizin başındayız.” diyen Gaziantep'in sanayileşmesindeki en önemli ismi Sayın Abdulkadir Konukoğlu'nun bu çağrısını anlamlı bulup şehrimiz adına teşekkür ediyor, bundan ilhamla diyorum ki: Gaziantep her zaman işinin başındadır. Her koşulda üretmeye, istihdam yaratmaya ve ekonomimizi kalkındırmaya devam eden firmalarımızı ve çalışanlarını buradan bir kez daha tebrik ediyor, başarılarının devamını diliyorum.

Üzerinde konuştuğumuz kanun teklifinin devletimize, milletimize ve üreticilerimize hayırlı olmasını temenni ediyoruz.

Sözlerimi tamamlarken 6 Şubatta meydana gelen Kahramanmaraş merkezli büyük deprem felaketinden dolayı üzüntümüz tarifsizdir; yüreğimiz ağlanmış, milletimiz derinden sarsılmıştır. Çok şükür ki devlet ve millet el ele yaralarımızı sarıyor. Rabb'im bizlere bir daha böyle acılar ve felaketler yaşatmasın. Bu vesileyle, Adıyaman ve Şanlıurfa'da oluşan sellerde hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet, yaralılara ise acil şifalar diliyorum.

Gazi Meclisimizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Bitlis Milletvekili Sayın Mahmut Celadet Gaydalı.

Buyurunuz Sayın Gaydalı.

HDP GRUBU ADINA MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, partim ve grubum adına, görüşülmekte olan 434 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölümü üzerine söz almış bulunmaktayım. Sizleri ve kamuoyunu saygıyla selamlarım. Bu vesileyle tüm halklarımızın mübarek ramazan ayını kutluyorum.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat tarihinden bugüne kadar neredeyse iki aya yakın bir süreyi geride bıraktık. Maalesef depremin ilk günlerinde halkın imdadına yetişemeyen iktidar, altmış gün geçmiş olmasına rağmen depremzedelerin feryadını hâlâ işitememektedir. Meclis, asıl işi olan halkın ana sorunlarına çözüm yeri hâline getirmesi gerekirken burjuvazinin kazanımlarını artıracak yasal düzenlemelerin bir ayağı hâline getirilmiştir. Bu niyetiniz, kararlılığınız ve eyleminiz maalesef uzun süredir hazırlanan her kanun teklifinde açık ve net bir şekilde görülmektedir.

Bu ülkede çok değil, daha üç yıl önce bir pandemi yaşandı, insanlar sokağa dahi çıkamadı, endişeyle yarın ne yapacaklarını, nasıl para kazanacaklarını, evlerine nasıl ekmek götüreceklerini düşündü. Bu belirsizliğin ortasında Cumhurbaşkanı ya da yetkililerin neler sağlayacağını, neler vereceğini düşündüler. Günün sonunda Cumhurbaşkanı, IBAN numarası vererek belirsizliği ortadan kaldırdı. Toplumun “iktidar” diye başa getirdiklerinden en fazla ihtiyaç duyduğu süreçte iktidar, elini halkın cebine uzatmayı tercih etti. Ardından yönetilemeyen ekonomi bir krize dönüştü, esnaf, memur, işçi ve emekli yine aynı kaygılarla “Acaba bu iktidar pandemide yapamadığını şimdi mi yapacak?” diye beklerken karşılığında aldıkları açlık sınırı altında zam, enflasyona yenik düşmüş maaşlar, daha önce ödeyemediği kredilere güya düşük faizli yeni krediler.

6 Şubat tarihinde yaşanan depremle kara bir gün. Pandemide “Hayat eve sığar.” dedikleri evler, imar afları ve denetimsizlikle mezara dönüştü. Günlerce bırakın insanlara yardım edebilmeyi, şehirlere bile giremeyen yüzyılın Türkiye’si sürecinde yüzyılın fıyaskosunu yaşatan bir iktidar. Evlerini kaybetmiş, umutlarını, geleceklerini, canlarını kaybetmiş halka, pandemide olduğu gibi belirsizlik içinde bekleyen halka yine verilen IBAN numarası oldu. Yirmi bir yıllık iktidarları süresinde maalesef bu halkın iktidardan alabileceği tek müjde IBAN numarası oldu. Sadece sandığın kurulmasından kısa bir süre önce müjdeler alabilen Türkiye halklarının sandık sonuçlarıyla birlikte talepleri, istekleri de rafa kaldırılıyor. Bu iktidarın önem verdiği tek şey kendi sermaye sahiplerinin güçlenmesi, büyümesi ve ilerlemesidir.

Türkiye’de kalkınma modelleri yine bu sermaye sahiplerinin büyümeleriyle eş değer bir durumdadır. İktidarın sermaye sahiplerini güçlendirmek için yapamayacağı bir şey, atamayacağı bir adım, çiğneyemeyeceği bir kanun yok. Yirmi bir yıllık iktidarınız döneminde eğitimden ekonomiye, ekolojiden tarıma varıncaya kadar pek çok alanda onlarca düzelmesi mümkün görünmeyen ağır hasarlar yarattınız. Her yeni politikanız, bu ülkenin halkları açısından acı bir reçeteye dönüştü ve amansız baskılar yarattı. Şimdi, yeniden bir seçim zamanı, yeniden müjdelerle dolu açıklamalar... Bu halka artık verilebilecek en güzel müjde, sizin iktidarınızın ya da saltanatınızın sona ermesi olacaktır. İçinde bulunduğumuz ve her şeye muktedir olduğunuz düşüncesi, maalesef bu toplumun gerçekliğinden kopmanıza da neden oldu dolayısıyla kör ve sağır bir iktidar hâline geldiniz.

Bizler insanlar aç, geçinemiyor dedikçe sizler yol yaptığınızdan; bizler hukukun yok edildiğini dile getirdikçe sizler bina inşaatlarından; bizler işsizlikten bahsettikçe sizler köprülerden; bizler bitirilen tarımdan bahsettikçe sizler havaalanlarından konuşmaya devam ettiniz. Maalesef halktan kopmuş, kendini saraylara hapsedmiş bir iktidar hâline döndünüz. Bu ülkenin asıl gündemi, yaşanan doğal afetlerin bir felakete dönüşmesi ve her cebi yakan ekonomik kriz gerçeğidir. Söz konusu durumlara ek olarak iktidarın liyakatsiz ellere teslim ettiği icraat makamının beceriksizlikleriyle sonuçlanan büyük yıkımlar da sayılabilir.

Beceriksizlik ve liyakatsizliğin nelere yol açabileceğini maalesef Bitlis'te gördük. Bu da sizin projelerinizin bir prototipidir. Bitlis merkeze bağlı Yolalan beldesi Müşkünüs köyünde inşa edilen gölet inşaatı. 25 ve 26'ncı Dönem Bitlis'te HDP 2 vekil çıkarmıştı. 27'nci Dönem AKP adayları, sanki HDP iktidardaymış gibi "2 vekilleri vardı, niçin Bitlis'e yatırım yapmadılar?" diye yakınıp "Verin 2 vekili görün hizmeti." yarışına girmişlerdi. Keramet'in 2 vekillikte olduğunu zannettiler. Hatta 2019 yerel seçimlerinde "Yolalan Belediyesini AKP'ye verin, sulama göleti projesi hazır, hatta ihale dosyası da hazır. Derhâl ihale yapip işe başlayacağız." sözü verdiler.

Herhâlde bu sözü yerine getiriyorlarmış gibi yapıp Müşkünüs köyünde bir gölet yapmaya kalkışmışlar. Bitlis ili Yolalan beldesi Müşkünüs Köyü Sulama Göleti, Kasım 2022 tarihinde başlayıp kırk-kırk beş günde tamamlanmış ve 8 Ocak 2023 tarihinde de su toplamaya başlanmış. 13 Mart 2023 tarihinde gece yarısı sedde patladı. Ancak üç ay dayanabildi. Aşırı yağıştan falan da değil, tamamen yapım hatası. Afrika'nın teknikten, teknolojiye bina eden devletlerinde dahi bu gibi hatalar yapılmaları mümkün değil. Bilimden, akıldan, mantıktan çok uzak yapılan bu iş, ben 18 Mart yani olaydan beş gün sonra sahadaydım, yapımı Köy Hizmetleri, Devlet Su İşleri, Yolalan Belediyesi makineleriyle yapılıyor. Oradan çektiğim bazı fotoğrafları size göstereceğim. Bakın, beyazla işaretlediğim yer, su kotunun olduğu maksimum kot yani tam da doğmamış bir vaziyetteyken bu gölet gece yarısı patlıyor.

Şimdi, yapılan iş, bütün çevreden topladıkları hafriyatları sedde yaparak kendi akılları sıra bir dolgu malzemesi yaratmışlar, uyduruk bir inşaat yapılmış. Evet, bu da seddenin patlamasını gösteren bir fotoğraf. Ne yazık ki bilimden, akıldan çok uzak olduklarını çok net olarak bu fotoğraflarda görebilirsiniz. Şimdi, tabii, sizin tabirinizle "Gölete bak gölete, hiç de su tutmuyor." demek geliyor içinden ama siz HDP için yaptığınız barajdan da daha çürük bir baraj yapmışsınız.

Belediyede çalışan mühendislere soruyorum: Belediye binasından 4-5 kilometre uzaklıkta bu iş yapılırken hiç mi merak edip oraya uğramadınız? Yolalan Belediye Başkanına soruyorum: Teknik elemanlarına hiç mi danışmadın? 20 Şubat 2020 tarihinde 7221 sayılı Kanun'la kırsal alanlarda yapılacak inşaat işlerinin izin ve denetim yetkisi valilere verildi. Bitlis Valisine soruyorum: Nasıl izin verdin, nasıl denetledin? İçişleri Bakanına soruyorum: Bu belediyeye kayyum atayacak mısın? Vali ve diğer sorumlular hakkında adli ya da idari bir işlem yaptın mı, yapacak mısın? Zayıfa gelince köydeki 1 transit minibüs tamamen pert olmuş, 4 traktör hasarlı, 5 ahır yıkılmış, 4 büyükbaş hayvan telef olmuş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Devamla) – 10 ev ve 300 dönüm arazi hasar görmüştür. Allah'tan olayın vuku gecesi, gece yarısı olmuş olması, can kaybını önlemiştir. Aksi takdirde burada can kaybı da olabilirdi.

Vali ve kaymakamlar, AKP il ve ilçe başkanları gibi çalışıp utanmadan köy halkını ve muhtarlarını "AKP dışında oy çıkarsa hizmet yok." diye tehdit ediyorlar. Hizmetiniz böyle olacaksa kimse sizden hizmet beklemiyor. Sizin halkın sorunlarına çözüm öneriniz, deprem ve sel felaketlerinde olduğu gibi insanları öldürerek radikal çözüm bulmaksa sizden kimse artık çözüm de beklemiyor.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Tacettin Bayır.

Buyurunuz Sayın Bayır. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA TACETTİN BAYIR (İzmir) – 434 sıra sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin birinci bölümü üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle hepinizi selamlıyorum.

6 Şubat tarihinde 11 ilimizi etkileyen depremle birlikte telafisi hiçbir zaman mümkün olmayacak büyük kayıplar yaşadık. Bugün bizim bu sorunların çözümüne ilişkin neticeler almamız gerekirken OSB kanunu görüşüyoruz. Bu kanun çok mu acildi? Bu kanunun neresinde depremden etkilenen sanayicinin sorununu çözecek bir madde var, ne yazık ki yok. Oysa ki bugün, burada “Depremle yıkılan organize bölgelerde acil ne yapabiliriz?” sorusu üzerine görüş alışverişinde bulunabilir ve tartışabiliriz.

Değerli Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; kanunun Anayasa’ya aykırı olduğunu mu, vakıflar üzerindeki sorunlarını mı, yoksa vatandaşların elinden zorla alınacak toprakları mı anlatmaya başlasam, bilemiyorum. Hepimiz hangi partiden olursak olalım, öncelikli olarak kamu yararını gözetiyoruz. Ancak burada bir şeyi ifade etmem lazım, müsaade ederseniz, öncelikli olarak düşündüğümüz kamu yararı sadece ve sadece organize sanayi bölgeleri değildir arkadaşlar. Tarım alanları da korunmalıdır, onlar da öncelikli kamu yararı içermektedir yani OSB’lerde kamu yararı olduğu gibi tarım alanlarında da kamu yararı vardır. Her geçen gün dışa bağımlı bir hâle geldik, oysa bir dönem çocukluğumuzda kendi kendine yetebilen 7 ülkeden biriydik. Bugün tarım ve gıdada dünya kadar gıda maddesi ithal eder hâle geldik.

Teklif’in 10’uncu maddesinde İzmir Kemalpaşalılar, “Burası OSB bölgesinin içine alındığında biz mahkemeye müracaat ettik.” diyorlar ve mahkemeden hâkim, tarafsız kararıyla yani dikili olan tarla ya da mera olan ya da orman olan yerlerini haklı olarak “Burada kamu yararı vardır, bu tarım arazileri korunmalıdır.” demiş. Köylünün elindeki tapulu yani “Atalarından, dedelerinden kalan tapulu araziye alamazsınız.” dedi mahkeme. Ancak şimdi görüyoruz ki mahkeme yoluyla aşamadığınız bu yolu, burada yeni bir yasa çıkararak o köylülere arkadan dolanıp gol atmaya çalışıyorsunuz ve ellerindeki tarlaları almaya çalışıyorsunuz; bu, doğru bir davranış değildir arkadaşlar. Yani burada dikili tarlayı, merayı, ormanı kamu yararı diyerek sanayi bölgesine çevirmek, mahkemelerin verdiği karara karşı çıkacak yeni bir kanunla köylüyü teslim almaya çalışmak yani arkadan dolanmak, bize yakışmaz ayrıca bunu çiftçiye, köylüye anlatamazsınız.

Rant konusunda sanayide ve sitelerde çevreyi düşünmediğiniz gibi çocuklarımızın geleceğini de düşünmeyen davranışlar içindesiniz. Yani hangi hakla siz atalarından, dedelerinden miras kalan tarım arazilerini çiftçinin, köylünün elinden emrivakiyle alıyorsunuz. Yıllarca ailesinin geçimini o topraklardan sağlamış köy insanını neden topraklarından dışarıya atıyoruz, böyle bir adalet olabilir mi? OSB ilan edilecek olan verimli tarım arazisinin kamulaştırılmasının karşısında köylü direniyor, yürütmeyi durdurma kararı aldırıyor mahkemeden; siz bunu dikkate almayıp OSB inşaatlarına devam etmek istiyorsunuz. Köylünün toprağına el koyamazsınız, koydurtmayacağız.

Arazilerin elinden alınması, sanayi bölgesinin açılması kamu yararına olacak deniyor, peki tarım alanlarının korunması kamu yararını kapsamıyor mu? İlla bir şeyler kamulaştırılacaksa rant için arazi satın alanların arazileri kamulaştırılsın. Ayrıca vatandaşlar bu arazileri OSB’den almamışlar veya OSB’ye sonradan katılımcı olmamışlar -diğer sanayilerde de olduğu gibi- OSB tarafından sonradan kişilere arsa tahsis yapılmamış, köylüler ve arazileri evvelden beri burada bulunmakta. Daha önce tüzel kişiliği mahkeme kararıyla iptal edilen Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi (KOSBİ) ıslah OSB Kanunu’yla tüzel kişilik kazanarak kamulaştırılma yapılmış olup bu bölgeye OSB kurulmuştur.

Komisyonunda da örnek vererek anlattım ama iktidar partisi vekilleri, ısrarla sanki Cumhuriyet Halk Partisi yani bizler sanayiye karşıymışız, sanki üretim karşıtıymışız gibi konuyu çarpıtıyorlar. Tekrar söylüyorum: Cumhuriyet Halk Partisi olarak organize sanayi bölgelerinin kurulmasına karşı değiliz. Biz fabrikaların verimli tarım arazileri üzerine, ovalara yapılmasına karşıyız. Niçin? Son deprem de bize gösterdi ki tarım toprağı, zemin olarak depreme dayanıklı değil. İşte son depremde Hatay ilimizde tarım alanı üzerinde ovaya yapılan organize sanayi bölgesinde bir tek bina sağlam kalmazken 40 kilometre gerisinde, hemen dağın yamacına yapılan OSB’de bir tek çatlak bile olmamıştır.

Bunlardan biz ders çıkartmayacak mıyız, akıllanmayacak mıyız? Yani 10, 12, 15 ve 19'uncu maddeleri geri çekmeyi düşünmez misiniz? Biz maddenin bu hâlinin kanunlaştırılmasında geçici 17'nci maddenin son cümlesinin tekliften çıkartılmasını veya "OSB tarafından devredilmemiş taşınmazlar ise OSB adına kamulaştırılmaz" şeklinde değişmesini talep ettik ancak maalesef Komisyon'daki iktidar milletvekillerinin oylarıyla bu önerimiz kabul edilmedi. Oysaki Anayasa'nın "mülkiyet hakkı" kenar başlıklı 35'inci maddesi şöyledir: "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir. Bu haklar, ancak kamu yararı amacıyla kanunla sınırlanabilir. Mülkiyet hakkının kullanılması toplum yararına aykırı olamaz." Anayasa'nın 35'inci maddesinin birinci fıkrasında "Herkes, mülkiyet ve miras haklarına sahiptir." denilmek suretiyle mülkiyet hakkı güvenceye bağlanmıştır. Bundan dolayı söz konusu kanun teklifi açıkça Anayasa'ya aykırıdır.

Kaldı ki bir şeyi de anlamakta zorluk çekiyorum, artık gidiyorsunuz. Evet, evet, gidiyorsunuz; görünen köy kılavuz istemez. Seçime kırk gün kala bu kanun teklifini getirmeyi etik ve ahlaki olarak doğru buluyor musunuz?

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; muhtemelen 27'nci Dönem'deki son konuşmam olacağı için süremi geri kalan bölümünde 14 Mayıs'ta...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yarın da var, yarın da. Yarın ben sana söz veririm.

TACETTİN BAYIR (Devamla) – Konuşmada söz hakkı.

14 Mayıs'ta yapılacak seçimler için seçmenlerimizin sandığa gittiğinde mühür vuracağı sırada unutmaması gereken ve hafızalarda sürekli kalması gereken bazı şeyleri söylemek istiyorum: Sandığa giderken vatan topraklarımızı Araplara peşkeş çekip satanları sakın unutmayın. Gün ışığı doğmadan gecenin bir yarısı uykulu gözlerle çocuklarımızı okula gönderenleri unutmayın. İki ay sonra verilen hastane randevularına sebebiyet verenleri unutmayın. Sınav sorularının çalınmasına göz yumarak çocuklarımızın hakkını yiyenleri unutmayın. Ulusal bayramlarda Anıtkabir'den yolu geçmeyenleri de unutmayın. Kadın cinayetlerinin önlenmesiyle ilgili olarak harekete geçmeyip kadınların katledilmelerine ses çıkarmayanları unutmayın. Ülkenin kozmik odalarına girilmesine izin vererek devlet sırlarına erişmelerine izin verenleri unutmayın. Her ilde üniversite açarak nitelsiz ve kalitesiz bir eğitime yol açanları unutmayın. Gerçek enflasyon verileri yerine pembe tablolarla yalan üzerine kurulu enflasyon rakamları açıklayan TÜİK'i unutmayın. "Bir maaşla nasıl geçinirim?" diye kara kara düşünürken kendilerini bulunmaz Hint kumaşı sayarak 5-6 ayı makamdan maaş alanları unutmayın. Çocuğunuza bir mandalina bile alamayıp kendiniz bir bardak çayın hesabını yaparken ejder meyvesi yiyip kilosu 3 bin lira olan beyaz çay içenleri de unutmayın. "Ne istediniz de vermedik." deyip ülkede darbe girişiminin yapılmasına yol açanları da unutmayın. Pandemi'de bir maske, depremde bir çadır bile dağıtmayı beceremeyenleri asla unutmayın. Cumhuriyet Dönemi'nden kalan fabrikalarımızı satanları unutmayın. Askerlerimizin başlarına çuval geçirilmesine ses çıkarmayanları unutmayın. Sınır güvenliğimizi âdeta yol geçen hanına çevirip Suriyelileri başımıza bela edenleri unutmayın. Ülkemizi uyuşturucu ticaretinin içine sokup mafya liderlerinin ülkemizde cirat atmalarına neden olanları unutmayın. İhaleye fesat karıştırarak tüyü bitmemiş yetimin hakkını savunmayanları unutmayın. Kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan insanlar arasında kadro ayrımı yapanları unutmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

TACETTİN BAYIR (Devamla) – 8 kez imar affı çıkararak insanların evlerini beton tabutlar hâline getirip ölümlerine neden olanları unutmayın. İşin ehlini atamak yerine akrabasını, eşini, dostunu kurumların başına getirenleri unutmayın. Depremde evlat edinecek ailelere "Onlar sizin öz çocuğunuz

değil, evlenebilirsiniz.” diye fetva verenleri, buna ses çıkarmayanları unutmayın. Kızılayın depremde vatandaşlara çadır dağıtmak yerine başka bir sivil toplum kuruluşuna çadır satmasına laf etmeyenleri unutmayın. Temelsiz temel atarak milletin aklıyla dalga geçenleri unutmayın. Yirmi bir senedir bu ülkeyi yönetip hâlâ utanmadan, sıkılmadan bir şans daha isteyenleri unutmayın; hakkınızı da helal edip helalleşmeyin. Her seçim arifesinde petrol bulup, her seçim arifesinde tank üretip, araba üretip, fabrika temelleri atıp seçim sonrası unutulmuş bu hayalî üretimleri unutmayın. (CHP sıralarından alkışlar)

SALİH CORA (Trabzon) – Hâlâ inanmıyor musunuz?

BAŞKAN – Şahısları adına Iğdır Milletvekili Sayın Habip Eksik.

Buyurunuz Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (Iğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Genel Kurulu ve halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Doğaldır, genel olarak iktidarın milletvekillerinin oy kullanmaya yakın salonu doldurduklarına her zaman şahit olduk. Beş yıldır milletvekiliyim, beş yıldır halkımızın verdiği, teslim ettiği iradeyi hakkıyla temsil etmek için elimizden geleni yapıyoruz.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Siz mi? Hani, kaç kişisiniz?

HABİP EKSİK (Devamla) – Ama gördüğümüz kadarıyla, son ana kadar hiçbir kimsenin sorununu çözmeyecek, hiçbir derde deva olmayacak kanun tekliflerini getirip ve son anda bu salonu doldurup el kaldırarak bu kanunların geçmesi konusunda AKP ve MHP milletvekillerinin yine her zamanki gibi ne kadar mahir olduğunu gördük. Ne yaparsanız yapın, siz bu dönem kaybedeceksiniz. Size şunu söyleyeyim: Sizler Türkiye’nin sorunlarını görmeyerek, Türkiye halklarının sorunlarına derman üretecek kanun tekliflerini getirmeyerek, emin olun, önümüzdeki dönem kurulacak sandıkta gidişinizi hazırladınız. Siz ne kadar söylerseniz söyleyin bu ülkede birçok sorun var ve bu sorunlara derman bulmadınız, çözüm aramadınız. Siz görmeseniz de Kürt sorunu var ve bizler bunun demokratik temelde çözülmesi için çaba sarf edeceğiz. Siz ne kadar görmeseniz de bu konuyla ilgilenmeseniz de Türkiye’de bir yoksulluk, bir açlık sorunu var ve bizler bunu önümüzdeki süreçte çözeceğiz.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Muhalefetin iktidar açlığı var.

HABİP EKSİK (Devamla) – Siz kabul etmeseniz de Türkiye’de o yarattığınız liyakatsizlik, o eşitsizlik durumlarını biz önümüzdeki dönem çözeceğiz ve sizler bu sıralarda olmayacaksınız çünkü halklarımız gerçek manada sizin onlara hizmet edecek kanun tekliflerini getirmediğinizi gördüler ve gerçekleri gözleriyle görerek bunlara şahit oldular.

Bakın, bu ülkede doğa katledildi ve bu doğanın katledilmesi sonucunda binlerce insan yaşamını yitirdi, hâlâ da yitiriyor. Bir pandemi süreci yaşadık, bu pandemi sürecinde bile gerçekleri halkla paylaşmadınız.

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Türkiye dünyaya örnek oluyor, sen görmüyorsun.

HABİP EKSİK (Devamla) – Binlerce insan yaşamını yitirdi, bu sayıları paylaşmadınız; deprem döneminde, deprem yaşandıktan sonra çıkıp bu sayıları paylaştınız. Yarattığınız liyakatsizlik o kadar büyüktü ki kamu kurumlarının içi âdeta boşaldı, kurumlar zombi gibi oldu. Deprem yaşandı, felaket yaşandı ama o kurumlar görevlerini yapamadılar; çadır sattılar, uzaktan durup insanların enkazlar altında yaşamını yitirmesini seyrettiler, bağıra bağıra insanlar enkazın altında, maalesef, yaşamını yitirdiler.

Siz o kadar kötü yönettiniz ki insanlar sizleri defalarca uyarmasına rağmen burada, getirdiğiniz kanun tekliflerinin bu sorunlara çözüm üretemeyeceğini hem komisyonlarda hem buralarda defalarca anlatmasına rağmen dinlemediniz, saraydan gelen tekliflere buradan el kaldırarak “evet” dediniz ama

yaratılan tablo insanlarımızın canını yaktı, insanların yaşamını yitirmesine sebep oldu, yoksullaşmasına sebep oldu, yaşamlarının âdeta çekilemez bir hâle gelmesine sebep oldu.

Hiç televizyonlara bakıyor musunuz doların, euronun ne kadar yükseldiğine? Hiç düşünüyor musunuz 2002 yılından bu yana altın ile 1 soğanın fiyatının bugün aynı noktaya geldiğini? Hiç bakıyor musunuz ve bunun sizin eserinizi olduğunu hiç düşünüyor musunuz? Hayır, maalesef, son ana kadar bildiğinizi okuyorsunuz, son ana kadar diyorsunuz ki: “Saraydan kanun teklifi gelmiş ve en son noktada gelelim, burada dinlemeyelim, bu insanların doğru dediklerini de dikkate almayalım ‘evet’ deyip kanunu geçirelim.” Onlarca torba yasa getirdiniz, hiçbirinin birbiriyle alakası yoktu ama yine de burada el çoğunluklarınızla bunu geçirdiniz, maalesef ama maalesef geçirdiniz.

Buradan halkımıza sözümler olsun, Emek ve Özgürlük İttifakı olarak, Yeşil Sol Parti olarak gümbür gümbür geliyoruz. Bu yaptıklarınızın hepsini teker teker değiştireceğiz, halklarımızın sorunlarını çözeceğiz ve bu yanlış da tarihe not ederek sizlerin bu yarattığınız sorunlara biz çözüm üreteceğiz diyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz.

HABİP EKSİK (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bakın, size son kez şunu söyleyeyim: Yaptığınız kanun teklifleri Türkiye halklarının yaşamına bir çözüm bulmuyor; takındığınız tavır, yarattığınız tablo, adaletsizlik, hukuksuzluk bugün Türkiye halklarının hepsinin yaşamını çekilemez hâle getirmiştir. Dünyanın en güzel ülkesindeyken en yoksul halkı olmuşuz; dünyanın en güzel coğrafyasında yaşarken açlıkla, yoksullukla mücadele ediyoruz ve insanlarımız çocuklarını aç yatırıyor; maalesef ama maalesef bunlar AKP ve MHP milletvekillerinin oylarıyla oldu.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değiştireceğiz; Yeşil Sol geliyor, değiştireceğiz. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahısları adına diğer konuşmacı Ankara Milletvekili Sayın Durmuş Yılmaz.

Buyurun Sayın Yılmaz

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum. 434 sıra sayılı Kanun’la ilgili İYİ Partinin görüşlerini açıklamak üzere söz almış bulunuyorum.

Kanuna baktığımızda, kanun son derece önemli konuları düzenliyor. Enerji piyasasından BOTAŞ’ın yeniden yapılandırılmasına, vakıflardan organize sanayi bölgelerine kadar -ilim gibi- son derece önemli konuları düzenlemeye çalışıyor fakat bu kadar önemli konuları düzenleyen bir yasanın yasama yılının son haftasına sıkıştırılmasının hiçbir anlamı yok. Mart ayında görüşülmüş ama Genel Kurula yeni geliyor, dolayısıyla bu konuda çok fazla söz söyleyip de kelimeleri israf edip zamanınızı almak istemiyorum. Bu yasa kırk gün sonra, kırk küsur gün sonra iktidar değiştiğinde eminim yeniden gözden geçirilecek. Dolayısıyla, burada, özellikle BOTAŞ’ın özelleştirilmesine yönelik olarak yapılan düzenlemelerin açık ve net bir şekilde ortaya konulup BOTAŞ’ın yükümlülüğünün ne olduğunun, BOTAŞ’ın zararlarının ne olduğunun; Rusya tarafından ithal edilen gazın, petrolün 20 milyar dolarlık kısmının seçim sonrasına ertelenmesinin ekonomiye getireceği yüklerin ne olduğunun ve yarattığı borcun ne olduğunun açık ve net olarak ortaya konulması lazım.

Biz 2 defa BOTAŞ’ın borçlarını erteledik, borçlarını konsolide ettik ama maalesef, gelinen noktada BOTAŞ hâlâ ayağı üstüne dikelemedi, bundan sonra da dikilmesi mümkün değil, dolayısıyla BOTAŞ ekonominin önemli bir sorunu; bunu geçiyorum.

Ben, bu yasanın 14 Mayıs'tan sonra tekrar gözden geçirileceğini ve önemli bir bölümünün iptal edileceğini, yeniden yazılarak bu Parlamente'ye geleceğini düşünüyorum.

Ben asıl şunun üzerinde durmak istiyorum: Sizin en önemli muhalifiniz olan, size en önemli muhalefet yapan enflasyonun üzerinde durmak istiyorum. Sizin en önemli muhalifiniz enflasyon, maalesef. Bu enflasyonla geldiğiniz nokta, 2021 yılı Eylül ayında isteyerek, bilerek, taammüden Türk lirasına yaptığınız suikastın sonucunu yaşıyorsunuz ve siz, bunu isteyerek, bilerek yaptınız; gelinen noktada da enflasyon önünde ne kadar engel varsa onu da yıktınız. Enflasyon barajı yıkıldı, önüne kattığı ahlak, derin yoksulluk, hesap vermezlik, aklınıza ne geliyorsa hepsini sildi ve süpürdü. Sizin en önemli, başta gelen muhalifiniz enflasyon ve bu enflasyonla siz, maalesef, kendi ayağınıza ateş ettiniz ve sizi buradan da vuruyor.

3 Mart 2022 tarihinde Sayın Bakan dedi ki: “2023 Haziran seçimlerine kadar tek haneli enflasyonla yüzleşeceğiz, seçime tek haneli enflasyonla gireceğiz.” Fakat gelinen noktada, iki gün önce attığı “tweet”te diyor ki: “Enflasyon, attığımız isabetli adımların etkisiyle düşüşe geçmiş, Mart 2023 itibarıyla yüzde 50,51 seviyesine kadar gerilemiştir.” Bunu söyleyen bir Bakanın ötür dilemesi gerekir. Sizin enflasyonla ilgili herhangi bir planınız, projeniz, politikanız yok. Siz, kendiniz ettiniz ve kendiniz buluyorsunuz. Son iki yılda bu Parlamente'ye getirdiğiniz tüm kanunların ekseriyeti, özü, esası, mücadele etmediğiniz, isteyerek, bilerek, önünü açtığınız enflasyonun yarattığı sonuçların tamiriyle geçti ve bu milletin iki yılını, üç yılını boşu boşuna harcadınız. Asgari ücrette böyle, memur maaşında böyle, KYK'lilerin borçlarının affında da böyle. Eğer bütün bunları yapmak yerine bir politika oluştursaydınız ve de enflasyonla mücadele etseydiniz bu millete çok daha yararlı işler yapacaktınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Enflasyonla mücadelenin esası, özü, toplumun beklentilerini yönetmektir. Bu parasız para politikasıdır, bu bedava bir şeydir; bunun yapılabilmesi için de itibarlı bir paraya ve arkasında itibarı olan, sözü dinlenen, itibar edilen bir Merkez Bankasına ihtiyaç var fakat siz, maalesef, bunu yapmadınız, Merkez Bankasını itibarsızlaştırdınız.

BURHAN ÇAKIR (Erzincan) – Onlara söyle, onlara söyle.

DURMUŞ YILMAZ (Devamla) – Hayır, size söylüyorum. Siz yaptınız bunu. Çok da mutlu olmanız... Kendi elinizle kendi bacağına ateş ettiniz ve şu anda bunun sonucunu da görüyorsunuz. İnşallah, nasıl 2001 öncesindeki enflasyon sizi iktidara getirdiyse şu anda isteyerek, bilerek Türk lirasına yaptığınız suikastın sonucunda ortaya çıkan bu enflasyon sizi götürecektir; bundan hiç şüpheleniz olmasın.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Onlar duymuyor seni.

DURMUŞ YILMAZ (Ankara) – Öyle bir şey yok, siz yaptınız, kendi elinizle yaptınız, cezasını çekeceksiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Senin kıymetini bilmiyorlar Durmuş Bey.

BAŞKAN – Şimdi birinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1'inci madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2'nci madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 3'üncü madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4'üncü madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 5'inci madde üzerinde 2 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 434 sıra sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin çerçeve 5'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini; çerçeve 5'inci maddeyle 4562 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen fıkranın ve mevcut on dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen fıkranın teklif metninden çıkarılmasını; değiştirilen altıncı fıkrasında yer alan “konuyla ilgili mesleki kuruluş ve teşekküllerin temsilcileri Bakanlık uygun görüşüne istinaden OSB kuruluşunda yer alabilir.” ibaresinin “faaliyet konusu üyelerini veya ortaklarını işyeri sahibi veya yatırım yapmak olan dernek, birlik veya kooperatifler OSB kuruluşunda yer alabilir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“4562 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, sekizinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.”

Tahsin Tarhan

Ednan Arslan

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

İzmir

Adana

Cengiz Gökçel

Burcu Köksal

Mersin

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Katılamıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin ikinci fıkrasıyla, imar planlarında sanayi olan yerlerde, OSB yer seçimi işlemi yapılmadan OSB alanının kesinleştirilmesi, kamu kurum ve kuruluşlarının teknik ve mevzuat yönünden yürütmesi gerekli işlemlerin yok sayılması anlamına gelecek ve bölge sakinlerinin haklı tepkilerini çeken yargı aşamasındaki birçok alanda telafisi güç zararlar doğurabilecektir. Ayrıca, 4562 sayılı Kanun'un madde 4/14 fıkrasından sonra gelmek üzere eklenmesi öngörülen yeni fıkra ile, sınırları kesinleştirilen OSB alanlarında acele kamulaştırılmaya başvurulması, Kamulaştırma Kanunu'nun 27'nci maddesinde sıralanan acele kamulaştırma ilkelerine ve kamulaştırmanın özüne aykırı olup buralarda hızla başlanacak inşaat ve izin süreçleri, yargı aşamasından olumlu sonuç elde eden taşınmaz sahiplerinin mülkiyet haklarının telafisi imkânsız biçimde ihlali sonucuna yol açabilecektir.

OSB yer seçimi işleminin kaldırılması Anayasa'nın 44'üncü, 45'inci, 56'ncı ve 169'uncu maddelerine, acele kamulaştırmanın olağanlaştırılması yönünden de Anayasa'nın 13'üncü, 35'inci ve 46'ncı maddelerine aykırıdır.

Teklifin, 4562 sayılı Kanun'un madde 4/6 fıkrasını değiştiren hükmünde Bakanlık uygun görüşü aranması subjektif uygulamalara yol açabileceğinden iş yeri ve/veya yatırım yapmak amacıyla sanayici, iş çevreleri ve girişimciler tarafından kurulan isteyen dernek, vakıf, birlik veya kooperatiflerin OSB kuruluşunda yer alması ve OSB'lerin kuruluş amaçlarına uygun olarak sanayiye ayrılan bölümlerinin mevcut oranlarının korunması, yargılama süreçlerinde sorun yaşanmaması amacıyla kamulaştırmaya dair düzenlemelerde mevcut durumun korunması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

434 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi çerçevesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"4562 sayılı Kanunun 4 üncü maddesine ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra ve mevcut dördüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiş, mevcut altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, mevcut yedinci fıkrasında yer alan "altıncı" ibaresi "yedinci" şeklinde değiştirilmiş, mevcut sekizinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, mevcut onbirinci fıkrasında yer alan "%8'inden" ibaresi "%5'inden" şeklinde, "%10'undan" ibaresi "%15'inden" şeklinde değiştirilmiş ve mevcut ondördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir."

Mustafa Elitaş

Mehmet Doğan Kubat

Ramazan Can

Kayseri

İstanbul

Kırıkkale

Yaşar Kırkpınar

Semiha Ekinci

Tülay Kaynarca

İzmir

Sivas

İstanbul

Mustafa Ataş

Salih Cora

Uğur Aydemir

İstanbul

Trabzon

Manisa

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Maddeye ikinci fıkradan sonra yeni bir fıkra eklendiğinden mevcut yedinci fıkradaki fıkra numarasının değiştirilmesi ve madde çerçevesinin atıf yapılan fıkralarının meri mevzuatta mevcut olduğuna dair açıklık kazandırılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 7'nci madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...8'inci madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9'uncu madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 10'uncu madde üzerinde 2 önerge vardır, aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 434 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

Mehmet Doğan Kubat

Ramazan Can

Bartın

İstanbul

Kırıkkale

Şamil Ayrım

Salih Cora

Tülay Kaynarca

İstanbul

Trabzon

İstanbul

Mustafa Ataş

Semiha Ekinci

İstanbul

Sivas

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan

Ahmet Vehbi Bakırlioğlu

Müzeyyen Şevkin

Kocaeli

Manisa

Adana

Ednan Arslan

Burcu Köksal

Cengiz Gökçel

İzmir

Afyonkarahisar

Mersin

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) – Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 4562 sayılı Kanun'a geçici madde eklenmesine ilişkin 10'uncu maddesinin önergeyle teklif metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki 2'nci önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, OSB'ler tarafından devredilmemiş taşınmazların kamulaştırılmasına dair düzenlemenin teklif metninden çıkarılması, maliklerin haklarının korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 10'uncu madde teklif metninden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 12'nci madde kabul edilmiştir.

Birinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm 13 ila 25'inci maddeleri kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde söz isteyen yok.

İkinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 14'üncü madde kabul edilmiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 18'inci madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 19'uncu madde üzerinde 3 önerge vardır. Aynı mahiyetteki bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 434 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 19'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesi arz ve teklif ederiz.

Yılmaz Tunç

Mehmet Doğan Kubat

Ramazan Can

Bartın

İstanbul

Kırıkkale

Mustafa Ataş

Salih Cora

Şamil Ayrım

İstanbul

Trabzon

İstanbul

Tülay Kaynarca

Semiha Ekici

İstanbul

Sivas

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Tahsin Tarhan

Müzeyyen Şevkin

Ednan Arslan

Kocaeli

Adana

İzmir

Burcu Köksal

Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu

Afyonkarahisar

Manisa

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ayhan Erel

Dursun Ataş

Yasin Öztürk

Aksaray

Kayseri

Denizli

Arslan Kabukcuoğlu

Orhan Çakırlar

Eskişehir

Edirne

BAŞKAN - Komisyon aynı mahiyetteki önerelere katılıyor mu?

SANAYİ, TİCARET, ENERJİ, TABİİ KAYNAKLAR, BİLGİ VE TEKNOLOJİ KOMİSYONU
BAŞKANI ZİYA ALTUNYALDIZ (Konya) - Takdire bırakıyoruz Başkanım.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki ilk önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Teklifin 5737 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinde değişiklik yapılmasına ilişkin 19'uncu maddesinin önergeyle teklif metninden çıkarılması öngörülmektedir.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki 2'nci önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle, vakıf varlıklarının mazbut vakıflara devrine dair mevcut düzenlemenin korunması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki son önerge üzerinde söz isteyen yok.

Gerekçesini okutuyorum:

Gerekçe:

Vakıflar Kanunu'nun 30'uncu maddesinde değişiklik yapılarak, geçmişi vakıf olan kültür varlıklarının mazbut vakfına da devredilerek Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesi öngörülmektedir. Maddenin kanunlaşmasıyla belediyelerin uhdesinde bulunan kültürel taşınmazların Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredilmesi yoluyla, iktidara yakınlığıyla bilinen vakıflara imtiyaz sağlanabilecektir. Bu nedenle önergemizle maddenin teklif metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmiştir.

Kabul edilen önergeler doğrultusunda 19'uncu madde teklif metninden çıkarılmıştır.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları teselsül ettirilecektir.

20'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 20'nci madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 21'inci madde kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 22'nci madde kabul edilmiştir.

23'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 23'üncü madde kabul edilmiştir.

24'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 24'üncü madde kabul edilmiştir.

25'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 25'inci madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

Şimdi, İç Tüzük 86'ya göre, aleyhte Adana Milletvekili Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun Sayın Şevkin. (CHP sıralarından alkışlar)

UĞUR AYDEMİR (Manisa) – Yapmayın bunu ya!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Arkadaşlar, ben de bu saatte konuşmayı istemezdim ama maalesef bu saate kaldı.

Tabii, cumhuriyet tarihi boyunca görülmemiş şekilde özelleştirme ve satış işlemleri gerçekleştiriliyor. Bunun içerisinde şeker fabrikaları, TEKEL, kâğıt fabrikası gibi pek çok alan var ve ne yazık ki enerjide de durumumuz ortada. BOTAŞ'ı da paramparça ederek satmaya çalışıyorsunuz. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı zaten satılmış durumda. Bu Komisyonun yaşanan depremler sonrası oraya gidip, incelemeler yapıp deprem bölgesinde yer alan 353 OSB'nin 35'inde deprem sonrası faaliyetleri incelemesi ve orada hayatını kaybetmiş, göç etmiş, orada çalışamaz durumdaki insanların durumunu ortaya koyması gerekirken ne yazık ki farklı, sanal gündemlerle uğraşıyoruz şu anda. Hayatını kaybeden insanlarla ilgili ne yapılıyor, bilmiyoruz doğrusu.

Yine, ihraç edilecek doğal gazın Türkiye üzerinden iletim tarifesini belirleme yetkisini, firmalara göre farklı fiyat, hüküm ve tarifeler üzerinden, Enerji Bakanlığının görüşünü almak kaydıyla, EPDK'ye veriyorsunuz; bu da kabul edilebilecek bir şey değil. Stratejik öneme sahip BOTAŞ, maalesef, parçalanıyor, şirketlere dönüşmesinin önu açılıyor, birtakım işlemler Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının iznine bırakılıyor ve Cumhurbaşkanına geniş yetkiler veriyorsunuz. Kâr eden BOTAŞ'ın tabii ki Fona devredilirken Sayıştayın ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin denetiminden uzaklaştırıldığını ve ondan sonra zarar etmeye başladığını artık sağır sultan bile biliyor. Bağımsız ve özerk olduğu iddia edilen bu kurumun Bakanlıktan izin alacak şekilde bir düzenlemeye çevrilmesi ve Cumhurbaşkanının Başkanlık ettiğini bildiğimiz Varlık Fonunda, bu süreçte bu kurumun bağımsız olmayacağı da ortadadır.

Değerli milletvekilleri, tabii, günün bu saatinde ve tam iftar açma saatinde konuşma olunca... Bana günlerdir, 150 bine yakın kamu mühendisinin feryatlarını buradan iletmem istendi, bunu söylemek zorundayım: Bu ülkeye proje üreten, kontrol yapan, altyapı ve üstyapı tesislerini kontrol eden kamu mühendisleri insanca bir maaş almak istiyorlar, özlük haklarının düzenlenmesini istiyorlar; lütfen, buna biraz kafa yorun, kamu mühendisleri için gerekli düzenlemeleri de bu Meclis kapanmadan gelin, yapalım.

Evet, arkadaşlar, şu anda cebimden bir 200 TL çıkarıyorum. Bu 200 TL'lik banknotla ne alabiliyoruz arkadaşlar? Geçen sene soğanın kilosu 2 TL'ydi, şu anda, arkadaşlar, bir tek soğan 10 TL; şu 200 TL'yle geçen yıl 100 kilo soğan alabiliyordunuz, şu anda 7 kilo alıyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müzeyyen Hanım, Erkan az önce 5 liraya satıyordu soğanı.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – İşte, yaparsa AKP yapar arkadaşlar! (CHP sıralarından alkışlar) Evet, yine, bu 200 TL'yle maalesef şu anda 1 kilogram dahi kıyma alamıyorsunuz. Yaparsa AKP yapar bunu gerçekten!

Evet, bu ülkede insanlar maalesef depremde hayatını kaybetti ve bütün faaliyetler nedeniyle, bütün bu afetler nedeniyle, biyolojik afetler nedeniyle de 250 bin insan hayatını kaybetti; buna kafa

yormadınız. Bu ülkede kadın cinayetleri yaşandı, her gün bir kadın öldürülüyor; buna kafa yormadınız. Bu ülkede sizin vahşi madenciliğiniz nedeniyle madenlerde insanlar hayatını kaybetti, bunların kanı üzerinden siyaset yaptınız ve utanmadınız. Ne yazık ki bu ülkede çadırı temin edemeyen, iki ay geçmiş, şu anda hâlâ barınma sorununu çözemeyen, konteyner sorununu çözemeyen, hijyen sorununu çözemeyen Kızılay ve AFAD’dan herhangi birisi istifa etmemekte ancak valiler istifa edip AKP’den milletvekili olmak için sıraya girmektedir.

HABİP EKSİK (İğdır) – O vali hesap verecek, o vali!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hangi başarınızdan dolayı bunu yapıyorsunuz arkadaşlar, bunu söyler misiniz? Dolayısıyla bu ülkede kadınlara “çürük” “sürtük” “cibilliyetsiz” diyenlerden bu kadınlar hesabını soracak.

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Allah aşkına yapma ya! Yapmayın ya!

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hiç merak etmeyin, 15 Mayıs’ta, 13’üncü Cumhurbaşkanımızın başkanlığında bu ülkeye baharı getireceğiz arkadaşlar.

Oyumuzun rengi de “hayır”dır. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim.

Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içerisinde Başkanlığa ulaşturmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili İffet Polat ve 201 Milletvekilinin Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 296

Kabul : 226

Ret : 70 (*)

Kâtip Üye

Sevda Erdan Kılıç

İzmir

Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Birleşime bir saat ara veriyorum.

Kâtip Üye

Mustafa Açıkgöz

Nevşehir”

Kapanma Saati: 19.37

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.41

BAŞKAN: Başkan Vekili Nimetullah ERDOĞMUŞ

KÂTİP ÜYELER: Sevda ERDAN KILIÇ (İzmir), Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 84’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

2’nci sıraya alınan, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.’nin 2019-2020, Askerî Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.’nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.’nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.’nin 2019-2020, Askerî Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.’nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.’nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442) ()*

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon raporlarının itiraz edilen bölümleri ve raporlara yapılan itirazlar ile Komisyonun görüşü 442 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Komisyon raporları, ibraya tabi kuruluşlar olan Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020 ve Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 yılları hesap ve işlemlerinin ibra edilmesi; genel görüşmeye tabi kuruluşlar olan T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.’nin 2019-2020, Askerî Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.’nin 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.’nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.’nin 2019-2020 yılları hesap ve işlemlerinin genel görüşe sunulması şeklinde karara bağlanmıştır.

(*) 442 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Komisyondun anılan kurumlara ilişkin, ilgisine göre ibra etme veya genel görüşmeye sunma kararlarına yapılan itirazlara dair Komisyondun görüşü itirazların kabul edilmemesi şeklindedir. Görüşmeler sonunda ibraya tabi kuruluşların itiraza konu edilen ve itiraz üzerine ibra edilmelerine karar verilen 5 kuruluşa ait 14 hesap yılına ilişkin Komisyon görüşü ayrı ayrı oylarınıza sunulacaktır.

Genel görüşmeye tabi kuruluşların ilgili hesap yıllarına dair Komisyon görüşüne ilişkin ise gerçekleştirilecek genel görüşme sonrasında 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 9'uncu maddesi uyarınca oylama yapılmayacaktır.

Yapacağımız genel görüşmede ilk söz hakkı itiraz sahipleri veya gösterecekleri diğer milletvekillerine aittir. Daha sonra siyasi parti grupları adına birer üyeye ve şahısları adına 2 üyeye söz verilecektir. Ayrıca, istemi hâlinde Komisyona söz verilecek, bu suretle görüşme tamamlanmış olacaktır.

Konuşma süreleri, itiraz sahibi milletvekilleri için on dakika, Komisyon için yirmi dakika, siyasi parti grupları için alınan karar gereğince kırkar dakika -bu süre birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilir- ve şahısları için onar dakikadır.

Sayın milletvekilleri, bu çerçevede gruplar adına ilk söz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki, itiraz sahiplerine sormuyor musunuz Sayın Başkanım? Ben itiraz sahibiyim.

BAŞKAN – Talep var mı efendim?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var efendim, var; bu raporların tamamına itiraz eden benim.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benim adıma Sayın Mustafa Tuncer efendim.

BAŞKAN – İtiraz sahibi olarak Sayın Mustafa Tuncer.

Buyurunuz Sayın Tuncer. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz on dakikadır efendim.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu olarak 27'nci Dönemde yoğun bir mesai harcadık, bu mesailer sonunda muhalefet şerhlerimizi ve raporlarımızı Komisyon Başkanlığına sunduk ve itirazlarımızı yapmamız üzerine de geçen hafta Komisyonda öncelikle bu itirazlarımız görüşüldü. İtirazlarımız oy çokluğuyla reddedildi. Bunun üzerine de bu hafta bu itirazlarımızın Sayın Genel Kurulca değerlendirilmesi amacıyla Genel Kurula tevdi edildi. KİT Komisyonu, bildiğiniz üzere, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca kurulan kamu iktisadi teşekküllerini yani yüzde 50+1'i devlete ait olan kuruluşları ifade ediyor. Ben konuşmamda, itiraz ettiğimiz kurumlardan Et ve Süt Kurumu ve vaktim yeterse Türk-Sudan İş Birliği Anlaşması üzerine birkaç söz söyleyeceğim.

Değerli dostlar, Et ve Süt Kurumu hayvancılık sektöründe düzenleyici ve destekleyici rol oynayan bir kamu iktisadi teşekkülüdür, 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'den yetkilerini ve sorumluluklarını alır. Peki, Et ve Süt Kurumu denetleyici ve düzenleyici yetkilerini kullanabiliyor mu? Bana sorarsanız ve Sayıştay raporlarını dayanak yaparsak vallahi de beceremiyor, billahi de beceremiyor. Kurumdan, hayvan besleyen memnun değil, hayvan kesen de memnun değil, süt sağan da memnun değil, süt satan da memnun değil, et yiyip süt içen de Kurumdan memnun değil. Onlar memnun olmadığı gibi halkımızın bu Kurumla ilgili herhangi bir olumlu düşüncesi de yok, düzeleceğine dair hiçbir öngörüsü mevcut değil. Milleti et kuyruğunda, süt kuyruğunda bekleten Et ve Süt Kurumunun mali durumu nasıl? Gelin hep birlikte ona bir göz atalım.

2019 yılında Kurum mal alımlarının yüzde 96,9'unu yurt içi alımlar, yüzde 3,1'ini yurt dışı alımlar olarak gerçekleştirmiş. Bir önceki yıla göre yurt dışı mal alımlarında yüzde 973 oranında azalış olmasına rağmen, çok büyük bir yatırım yapmamasına rağmen, et kombinaları inşaatlarına fazla para harcamamasına rağmen ve bütün bunların üstüne hazineden 274 milyon lira sermaye aktarımı yapılmasına rağmen Kurum 2019 yılını 34,7 milyon lira zararla kapatmış. Yine, Kurum 2019 yılından 2020 yılına ise 3,1 milyar lira borç devretmiştir. Bu borcun yüzde 79'u yani 2,5 milyar lirası bir yılda ödenecek banka kredisi borçlarıdır. Peki, Kurum çok kısa bir süre olan bir yıl içinde ödeyeceği banka kredilerini yaptığı faaliyetlerle, ürettiği mal, sattığı hizmetlerle mi karşılayabilmiş? Hayır. Banka kredisini ödeyebilmek için yeniden banka kredilerine başvurmuş. 2020'de peki Kurum düzelmiş mi? Gelin hep birlikte buna da bir göz atalım.

Kurumun 2020 yılındaki yurt içi alımları bir önceki yıla göre yüzde 85 azalmıştır. Kurum 2020 yılında büyükbaş ve küçükbaş hayvan ithalatı yapmamıştır. Kurumun üretimi 2020 yılında bir önceki yıla göre yüzde 27 oranında azalmasına, yatırımların gerçekleşme oranı sadece yüzde 16 olmasına, Kurumun aktifteki stok oranının yüzde 77'den yüzde 45'e inmesine rağmen Kurum 2020 yılında da kâr edememiş ve 2020 yılını da 223 milyon lira zararla kapatmıştır. 2020 yılındaki zararlar birlikte Kurumun birikmiş zararı 2020 yılı sonu itibarıyla 880 milyon lirayı aşmıştır, eski parayla 880 trilyon lira. Kurumun esas sermayesi 1 milyar 304 milyon liradır. 2020 yılı sonunda Kurum, öz kaynaklarının üçte 2'sini kaybetmiş duruma gelmiştir. 2020 yılında batma aşamasına gelen Kurum 2021 yılında rahat bir nefes almış mı? 2021 yılını da şöyle bir değerlendirelim.

Kurum 2021 yılında 1.614 personel istihdam etmiş, 894 milyon liralık alım yapmış, 1 milyar 323 milyon liralık üretim gerçekleştirmiş ve 1 milyar 776 milyon liralık da satış yapmıştır. 2021 yılında da yurt dışından canlı hayvan ithal etmemiştir, 3 harfililere zararına satış yapmamıştır, elindeki 1 milyarlık stoku da yıl sonunda 323 milyona düşürmüş yani elinde ne var ne yok satmış, ticari alacakları da azalmıştır. Yani alacaklarını da tahsil etmiş ama bütün bunlara rağmen Kurum, 2021 yılında da yine kâr edememiş ve 2021 yılını daha da artan bir zararla, 521 milyon lira zararla kapatmıştır. 2021 yılındaki zararlar birlikte Kurumun birikmiş zararı, toplam zararı 1 milyar 402 milyon lira olmuştur. Konuşmamın başında söylemiştim. Kurumun ödenmiş sermayesi 1 milyar 304 milyon lira. 2021 sonu itibarıyla Kurumun zararı ise 1 milyar 402 milyon lira yani Kurum, Et ve Süt Kurumu 2021 yılı sonu itibarıyla öz kaynaklarının tamamını kaybetmiş ve Kurum eksiye girmiş, eksi 91 milyon lira içeridedir. Kurum, bilanço sorununu hizmet üretilip, mal satıp, para kazanmak yerine bu sorunu sermaye artırımlarıyla ve hazineden alacağı yardımla çözmeye çalışmıştır yani taşıma suyla değirmen çevirmeye çalışmıştır ama bu da mümkün değildir. Kurumun şimdiki durumuna bakacak olursak Kurum, Türk Ticaret Kanunu'na göre 2021 sonu itibarıyla teknik olarak iflas etmiştir. Bunun sebebi kötü yönetimdir, yönetememektir. Bunun sebebi "Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi" dediğiniz tek adam rejimidir. Ama şundan eminim ki Et ve Süt Kurumu size de söz, 15 Mayıs'ta senin için de baharı getireceğiz.

Değerli milletvekilleri, bir diğer KİT kurumu da -Sudan'la anlaşma olan- Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketi. Bu şirket, 2013 yılında başlayan bir maceranın yani Sudan'da tarım yapma macerasının sonucu doğmuş, kurulmuş bir şirkettir. Türkiye Cumhuriyeti topraklarında Trakya büyüklüğündeki tarım arazisini ekmeyi bırakırken maalesef, TİGEM; Sudan gibi, Nijer gibi ülkelerde macera aramaya başlamış, olmayacak duaya âmin demiş, bunun neticesinde de bir sürü masraflar yapılmış, bir sürü emek sarf edilmiş ama Sudan'da henüz, daha on yıla yakın zaman olmasına rağmen, 1 tane maydanoz bile yetiştirememiş; hâlen de bu maceraya devam etmekte, hâlen gerek TİGEM üzerinden gerekse bu şirket üzerinden masraflar yapmaya devam etmekte.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Başkanım, ek süremiz oluyor mu?

BAŞKAN –Buyurunuz efendim.

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Kurulan bu şirketin yüzde 80'i TİGEM'e, yüzde 20'si ise Sudan Tarım Bakanlığına ait. 12.500 dönümlük bir pilot çiftlik kurulması amaçlanmış, bununla ilgili Sudan devletinden arazi talep edilmiş. Sudan'da önce darbe olmuş, darbeden sonra işlemler tamamen kesilmiş, daha sonra darbenin peşinden bir arazi tahsis edilmiş. Demişler ki: “Siz gidin, şurada, bu tarımı yapın.” Ama arkadaşlar, tahsis edilen arazi, taş ve kayadan oluşan... Tarım toprağının bulunmadığını, kesinlikle tarıma elverişli olmayan bir arazinin olduğunu TİGEM oraya heyet gönderdiğinde öğrenmiş ve bunun üzerine demiş ki: “Bize tekrardan yer tahsis edin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA TUNCER (Devamla) – Ama bugüne kadar bir gram yer tahsis edilmemiş. Maalesef bu şirket de hiçbir şey yapmamasına rağmen faaliyetine devam ediyor.

İtirazlarımızın kabulünü Sayın Genel Kuruldan arz ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

C) ÇEŞİTLİ İŞLER

1.- Başkanlıkça, Genel Kurulu teşrif eden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Depremle İlgili Hukuki ve Adli Sürecin İzlenmesine İlişkin Oluşturulan Geçici ve Özel Komitesi Başkanı Oğuzhan Hasipoğlu ve beraberindeki heyete “Hoş geldiniz.” denilmesi

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi Depremle İlgili Hukuki ve Adli Sürecin İzlenmesine İlişkin Oluşturulan Geçici ve Özel Komitesi Başkanı Oğuzhan Hasipoğlu ve beraberindeki heyet Genel Kurulu teşrif etmişlerdir. Kendilerine hoş geldiniz diyorum. (Alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 6 Şubat depreminde Adıyaman'da İsis Hotel'de hayatını kaybeden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşlarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sayın heyetini Başkanının şahsında saygıyla selamlıyoruz.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak 6 Şubat tarihinde yaşanan depremde tüm kaybettiklerimiz yüreğimizi yakmıştır. Adıyaman'da olan ve İsis Otel'de hayatını kaybeden Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden kardeşlerimizin ailelerinin, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin acısını bir kez daha paylaştığımızı... Kendilerinin rahatsız olduğu, kurtarma çalışmalarının başladığı yönündeki yanlış bilgilendirme, kurtarma çalışmalarının geç başlaması ve sonrasında -malum- ulaşılan son derece sıkıntı verici sonuç hepimizi çok rahatsız etmiştir. Cumhuriyet Halk Partisi olarak süreci yakından takip edeceğiz, Genel Başkanımızın taziye ziyaretlerinde ailelere verdiği söz partimizin, Millet İttifakı'nın ve Türkiye Cumhuriyeti'nin namus sözüdür.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

48.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye gelen, Adıyaman'da İsis Hotel'de yaşamını yitiren öğrencilere ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ben de bu vesileyle... Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye gelen, Adıyaman İsis Otel'de yaşamını yitiren öğrenciler hakikaten hepimizi çok üzdü. Voleybol için gelip ailelerinin onların cenazelerini aramak için gelmesi, hele hele enkaz altındaki arama kurtarma çalışmalarına dair gözlemlerimiz... Biz de Adıyaman'daydık, Kemal Bülbül Vekilimizle de gittik enkaz yerine. Yani biz de gelen heyetimize acılarını paylaştığımızı, hakikaten çok çok üzüldüğümüzü ve bunun takipçisi olacağımızı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

VIII.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Nimetullah Erdoğan'ın, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden Türkiye'ye gelen Adıyaman'da İsis Hotel'de yaşamını yitiren öğrencilere divan olarak başsağlığı dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak başsağlığı diliyor ve heyetinize tekrar hoş geldiniz diyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İYİ Partinin de söz talebi var.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Çelik.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Mersin Milletvekili Behiç Çelik'in, Adıyaman'daki depremde hayatını kaybeden Kıbrıslı çocuklara ilişkin açıklaması

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Ben de Kuzey Kıbrıs heyetine hoş geldiniz diyorum, saygılarımı sunuyorum.

Aynı şekilde Adıyaman'daki depremde hayatını kaybeden Kıbrıslı çocuklarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Bu vesileyle tüm Kıbrıs halkına hayırlı ramazanlar ve akabinde hayırlı bayramlar diliyorum. Hoş geldiler, sefa geldiler.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Can.

50.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Adıyaman'daki depremde hayatını kaybeden Kıbrıs'tan gelen kardeşlerimize rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Evet, Başkanım, teşekkür ediyorum.

Biz de Kıbrıs heyetine hoş geldiniz diyoruz, sefalar getirdiler, şeref verdiler.

Adıyaman'daki depremde hayatını kaybeden Kıbrıs'tan gelen kardeşlerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Aziz milletimizin ve Kıbrıs halkının başı sağ olsun.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.'nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve

Hayvancılık A.Ş. 'nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş. 'nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü'nün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442) (Devam)

BAŞKAN – Gruplar adına ilk söz, İYİ Parti Grubu adına Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar’a aittir.

Buyurunuz Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ben de sözlerime başlamadan önce İYİ Parti Grubu adına Kuzey Kıbrıs heyetini saygıyla selamlıyorum. İşias Otel’de hayatını kaybeden gençlerimize Allah’tan rahmet, kederli ailelerine de başsağlığı diliyoruz.

İşias Oteli faciası depremde yerini almış Adıyaman’la özdeşleşmiştir. İnşallah yeni dönemde hem Rönesans olsun, İşias olsun, yine, Maraş’taki Ebrar Sitesi olsun depremde anıtlasmış olan bu yıkımların muhakkak üzerine gideceğiz, yapılması lazım gelen ne varsa bunların takipçisi olacağımızı bu kürsüden ifade etmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, KİT Komisyonunda itirazlar üzerine tekrar toparlandık. KİT Komisyonu, hepimizin bildiği gibi farklı bir Komisyon, Başkanımız, Başkan yardımcılarımız burada ve hakikaten beş yıl içerisinde uyum içerisinde çalıştık. Zaman zaman kurumlarımızın bir adım ileri gitmesi adına ortak önerilerde bulunduk, ortak çalışmalar yaptık. Dolayısıyla bu da son toplantı, ben hem Komisyon Başkanımıza, yardımcısına ve değerli Komisyon üyelerine, bütün siyasi partilerin Komisyondaki temsilcilerine huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

KİT Komisyonunun görevi sadece eleştirmek değil, doğru yaptıklarını tasdik edip yanlış yaptıklarını da “Doğrusu budur, bundan sonra bu kusurları işlemeyin.” şeklinde yol gösterici özelliği olan bir komisyon. Bu çerçevede kurum ve kuruluşların denetimlerini yaparken hep bu düstür üzerinden hareket etmeye çalıştık.

Bu çerçevede, özellikle Devlet Demiryollarıyla ilgili düşüncelerimizi paylaşmak istiyoruz. Yani Türkiye’nin kanayan yaralarından bir tanesi bu yap-işlet-devret modelleri ve verilen garantiler. Örnek olması açısından söylüyorum, işte, Ankara Garı’ndan bir miktar bahsetmek istiyorum. Mesela, orada kişi başına 1,5 dolar garanti vermişiz, demişiz ki: “8 milyon yolcunun seyahat edeceğini garanti ediyoruz.” ama gerçekleşen rakam 1 milyon. Bu aynen Zafer Havalimanı’na benziyor yani yüzde 5, yüzde 3 gerçekleşen, yüzde 97 yanılınan rakamlar. Burada da aynen yüzde 10 oranında gerçekleşmiş, yüzde 90 oranında yanılmışız. Bunları niye söylüyorum, biliyor musunuz? Uluslararası arenada bu tür fizibilite etütleri yapılırken gayet tabii ki rakamlar üzerinden hareket edilir, bu rakamlarla beraber orta yere konulur; yatırımcı da gelir, bakar, buna göre devlet de ayağını denk alır. Yani bu oranda yanılmaların bütçeye katkısını zaten görüyoruz. Bu yapılan zararların... Zaten bu kurum, kuruluşların bir ortak özelliği var; ne zaman Varlık Fonuna bir kurum devredilmişse muhakkak zarar etmiştir, bu, onların ortak özelliklerinden biri, tamamı için söylemiyorum ama özellikle devletin içinde olması lazım gelen kurum ve kuruluşlardan bahsediyorum. Yani bugün raylı taşımacılığın son sürat geliştirilmesi lazım geldiği bir dönemde bunlar doğal olarak özelleştirilemez, devlet bu alanda gerekli yatırım neyse yapmalıdır. Tabii, bu yatırımları yaparken yine tren kazaları gündeme geldi. Yani bugün Yunanistan’da bir tren kazası oldu, çıktı Ulaştırma Bakanı istifa etti. Yani en azından Türkiye’de de bu tür kazalar olduğu zaman -Pamukova’yı yaşadık, Lüleburgaz’ı yaşadık- bu tür kazalarda da hiç olmazsa bir kişinin istifa etmesi o olaya dikkat çekmek açısından önemlidir, yoksa bunun teknik detayları üzerinde durmaya gerek yok.

İşte su toplanmıştır, zemin gevşemiştir, arkada havuz oluşmuştur, oluşan havuzun suyunu oluşan bent taşımadığı için göçmeler olmuştur gibi veyahut da hemzemin geçitlerde olan tıkanmalar gibi; bunlar teknik şeyler ama en azından bununla ilgili bir refleksi muhakkak göstermemiz lazım.

Bununla beraber bir deprem felaketi yaşandı, bazı demir yolu hatlarının da depremden ciddi oranda etkilendiğini gördük. Yine bunlar projelendirilirken sismik haritalar dâhil, jeolojik etütler dâhil muhakkak yapılmıştır ama demek ki bazen bu hatlar tespit edilirken sağlı sollu kaymalar olması mümkün; bundan önceki teknolojilerle bunu tespit etmek zordu ama bugünkü teknolojilerle neredeyse gerçeğe yakın fay hatlarını tespit etmek mümkün. Bunun üzerinden yeniden bir projelendirme yapılmalıdır diye düşünüyorum çünkü en uzun hayatta kalan hatlardan bir tanesi, çalışabilen hatlardan bir tanesi demir yolu; özellikle bu alanlara ulaşmak için de bu önemli.

Tabii, demir yolu demişken beş yıldır Parlamentodayız, doğal olarak Samsun Milletvekili olarak müteakip defalar gündeme getirmeye çalıştık yani şu Ankara-Samsun hızlı tren hattı bir an önce realize olsun dedik. Bu, Samsun için değil, bugün dünyanın gözü doğuda. Bizim batıda ürettiklerimizi doğuya iletmek açısından muhakkak bu demir yolu ağının inşa edilmesi lazım. Bu zamanki gayretlerimize rağmen maalesef çok ciddi mesafe katettiğimizi söyleyemeyiz ama Ankara-Samsun hattının önemli bir kısmı yapıldı. 3-4 sefer de devreye alındı. Hâlâ çalışıyor mu çalışmıyor mu bilmiyorum. İnşallah önümüzdeki dönemde hep beraber bunu görmüş oluruz ama bunun, Ankara-Samsun hızlı tren demir yolunun muhakkak... “Son 100 kilometresi kaldı.” demişti Sayın Genel Müdür, tahmin ediyorum onun da projelendirilmesi yapılsa önümüzdeki beş yıl içerisinde bu hattın devreye alınması lazım. Yetmez, aynı zamanda Samsun-Hopa demir yolunun da devreye alınması lazım ki biz doğudan batıya ihraç ürünlerimizi aktarabilelim. Ümit ediyoruz, artık döneminiz bitti ama bizim iktidarımız döneminde ilk devreye alacağımız, ilk üzerinde duracağımız projelerden bir tanesi de Ankara-Samsun demir yolu olacak.

Yine, taşımacılıkla ilgili, Sivas-Kalın-Samsun arasında yani cumhuriyet döneminde yedi yılda kazmanın ucuyla yaptığımız bu demir yolunu maalesef yedi yılda tam istediğimiz şartlarda devreye alabilmiş değiliz. Ümit ediyoruz ki hem yük taşımacılığı açısından hem de yolcu taşımacılığı açısından burası da istediğimiz şartlara gelir.

Yine, tabii, Demiryollarının yan kuruluşları var; Vagon Sanayii var, Lokomotif Sanayii var. Bunlar millî kuruluşlardır. Komisyonlarda da söyledik, bu millî kuruluşlara yapılan yatırımların tümünü destekliyoruz. Artık ithalata dayalı değil, millî ekonomimizle, millî yatırımcılarımızla bunları da üreten bir Türkiye olsun istiyoruz, Komisyonlarda da bununla ilgili her türlü katkımızı verdik, bundan sonraki çalışmalarda da inşallah 28’inci Dönemde arkadaşlarımız da bununla ilgili çalışmalara katkı verirler.

Yine, bunun yanı sıra özellikle şeker fabrikalarıyla ilgili görüşlerimi de beyan etmek istiyorum. Tabii, biz, şeker fabrikalarımızı sattık, elimizde şu an devletin 15 tane şeker fabrikası var, bu 15 tane şeker fabrikasının da toplam üretimdeki payı yüzde 36. Yani 6 liradan başlayan şeker fiyatı bugün 26-27 liralara mertebesinde. Bunlar dengeleyici ve düzenleyici kurum ve kuruluşlardır. Dolayısıyla devlet, düzenleyici konumu itibarıyla da muhakkak bu kuruluşların hayatiyetini devam ettirmesi açısından gerekli yatırımları muhakkak yapmalıdır. Yani bugün şeker fabrikaları köylüyle özdeşleşmiş fabrikalardır çünkü bunların yan ürünleri, özellikle melas Türk hayvancılığı açısından da vazgeçilmezdir. Özellikle aile hayvancılığı açısından, aile işletmeleri açısından bugün Türkiye’nin geldiği nokta maalesef hiç iç açıcı değil. Yani biz, bugün, Türkiye gibi bir coğrafyada hâlâ dışarıdan karkas et, canlı hayvan ithal etmeye çalışıyoruz; bu, Türkiye’ye yakışan bir tablo değildir. Dolayısıyla şeker fabrikaları da yan ürünü olan melas ürününü aynı zamanda çiftçimize ve hayvancılık yapan aile işletmelerine muhakkak suretle belli şartlarda vermelidir. Bugün, etin kilosunun 300 lira olmasının bu alana maalesef yeterli yatırımın, yeterli

ilginin gösterilmediğinden kaynaklandığını düşünüyoruz. Tabii, bu kurumların özellikle zarar etmesinin altında yatan önemli faktörlerden biri de fiyatların mümkün olduğunca o gün iktidarda kimler varsa... Yani bugün Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde Sayın Cumhurbaşkanımız vasıtasıyla fiyatlar tespit ediliyor, hâlbuki şartlar kendiliğinden oluşur. Bir kurumun maliyetleri var, girdi rakamları var, satış rakamları var; bunları dikkate alınmadan istediğiniz şekilde fiyatları ayarlamaya çalışırsanız bu kurum ve kuruluşların zarar edeceği günbegün ortada. Tabii, bu fiyatın 6 liradan 27 liraya çıkması dolayısıyla 2020’de, 2021’de, 2022’de zarar eden şeker fabrikaları son dönemde kâra geçmeye başlamıştır ama bugün şeker fiyatını belirleyen maalesef fabrikanın kendi içerisinde oluşturduğu şartlar değil, Sayın Cumhurbaşkanının talimatları doğrultusunda “Bu rakama satılacak.” demesidir. Doğrudur, yapılmalıdır, desteklenmelidir ama bu destek verilirken şeker fabrikalarına da gerekirse kamudan verilmesi lazım gelen rakamlar ayrıca aktarılmalıdır.

Bunun devamında özellikle hep gündeme getirdik, yine gündem tabii, Samsun Çarşamba Şeker Fabrikası. Komisyonla konuştuk, dilimizde tüy bitti “Türkiye’nin en genç şeker fabrikası.” dedik, “89 yılında yapıldı.” dedik, “Şeker kamışından üretim yapan Türkiye’deki tek fabrika.” dedik. Yani bugün Çarşamba Ovası, Terme Ovası, Bafra Ovası Türkiye’nin en verimli ovalarının başında geliyor. Eğer biz bu alanlardaki üretim tesislerini destekleyemezsek nereyi destekleyeceğiz? Dolayısıyla, biz istiyoruz ki -Çarşamba Şeker Fabrikası özelleştirme kapsamından çıktı, Genel Müdürümüz de yeni atandı, ondan da beklentilerimiz yüksek- inşallah yeni dönemde burayla ilgili gerçek manada bir atılım yapılır. Biz bu yapılacak yatırımları da desteklediğimizi buradan ifade etmek istiyoruz. Yoksa bugün özel sektörün yüzde 66’sına sahip olduğu bir piyasada, sizin yüzde 36’yla piyasayı dengeleme ve denetleme görevi yapma şansınız maalesef yok.

Yine, bu kapsamda diğer bir kuruluşumuz Çay İşletmeleri. Hiçbir zaman bizim üreticilerimiz fiyatlar ilan edildiği andan itibaren maalesef o fiyatla devlete mal satamadılar. Neden? Çünkü sadece kotaları oranındaki rakamlarla ÇAYKUR’a mal teslim ettiler. ÇAYKUR bugün bu sektördeki üretimin yüzde 45’ini elinde bulunduruyor, yüzde 55’ini de özel sektör. Ne hikmetse bizim ÇAYKUR zarar ediyor, özel sektör para kazanıyor; bunun da muhakkak... Bir çay kanunu yapalım dedik, müteakip defalar gündeme getirmemize rağmen gerek Komisyonla gerek Genel Kurulda bu kadar önemli bir konuyu, önemli bir kanunu Meclise getiremedik. Bölgede belli çalışmalar yapıldı, o çalışmaların sonunda yine özel sektörün ağırlıkta olduğu bir Komisyon oluştu, orada oluşan halkın tepkisinden dolayı da o da maalesef gerçekleşmedi ama ümit ederim, 28’inci Dönemde bu çay kanunu da bu Meclisten geçer. Bunlar Türkiye için stratejik kuruluşlardır yani fındık olsun, çay olsun bunlar dünyada yaklaşık yüzde 65-70’ini bizim ürettiğimiz ürünler. Ama maalesef, ürettiğimiz oranda pazar payına sahip olmadığımızın da burada altını çizmek istiyorum. İnşallah, önümüzdeki dönemde artık bu işler de yoluna girer. Bunlar küçük işletmeler, küçük üreticiler; küçük işletmeleri ve üreticilerini desteklemeyen bir iktidarın var olma şansı sıfır. Onun için bu küçük işletmeler muhakkak suretle desteklenmeli.

Yine bu çay alanlarının gençleştirilmesi meselesi var, bununla ilgili çalışmalar var ama maalesef bu konuyla ilgili ne kadar mesafe katettiğimiz konusunda da net bir bilgiye sahip değiliz. Aynı şekilde bu kurum ve kuruluşların, Türkiye’nin her tarafında, geleneksel olarak çay içilmesine rağmen, yaptığı reklamların önemli bir kısmı belli alanlara yoğunlaşmış vaziyette, yani yaptığı reklamlar ile tüketim arasındaki ilişkiyi biz bir türlü gerçekleştiremedik, onun da burada altını çizmek istiyorum.

Diğer bir kuruluşumuz Taşkömürü İşletmeleri, yine stratejik kuruluşlarımızdan bir tanesi. Bugün Türkiye’nin taş kömürü üretimine baktığımız zaman yaklaşık yarı yarıya azaldığını görüyoruz yani 2002 yılında 2 milyon 319 bin tonken bugün 1 milyon 206 bin ton civarında kömür üretiyoruz biz. Özellikle kalorisi yüksek yani 6 bin kalorinin üzerindeki bir kömürden bahsediyoruz, özellikle demir

çelik sektörünün kullandığı bir kömürden bahsediyoruz. Türkiye'nin toplam ihtiyacı 6 milyon tonken üretim... Yani ne kadar üretirseniz üretin alacak bir kurum ve kuruluş varken bu üretememenin... Bunu zaman zaman burada da konuştuk; her seferinde "Teknoloji yatırımı yapmamız lazım." dediniz, o zaman "Yapın, yapılması için ne gerekiyorsa biz size her türlü katkıyı sağlayalım." dedik. "Biz yapacağız." diyoruz, inşallah 28'inci Dönemde biz yapacağız.

Bunun yanı sıra, Türkiye Taşkömürü İşletmelerinin özellikle telesiyej takımlarını biz depremde gördük hatta bu komisyonlarda demiştik ki bu konuda dünyanın en iyi ekiplerinden bir tanesi Taşkömürü İşletmelerinin arama kurtarma ekipleriydi çünkü -ben inşaat mühendisiyim- biz dikey çalışırken bunlar yatay da çalışabiliyor. Yani şöyle söyleyeyim: 15 katlı bir binanın çöktüğünü düşünün, bizim arama kurtarma ekiplerimiz 15'inci kattan aşağıya doğru gelirken Taşkömürünün arama kurtarma ekiplerinin zeminden istediği noktaya kendi tedbirlerini alarak gitme şansları var ama maalesef onlar da depremde geç kaldılar, alana geç nakledildiler. Orada, alanda çalışırken ziyaret ettiğimiz, görüştüğümüz arkadaşlar "Eğer bize imkân ve fırsat verilmiş olsaydı çok daha fazla cana ulaşırdık." dediler bunu onların söylediklerinden hareketle söylüyorum. Yine aynı şekilde onlar bu konuyla ilgili eğitim de verebilirler. Bugün, özellikle AFAD'dan -sınıfta kalan bir AFAD'tan bahsediyoruz, arama kurtarma faaliyetlerindeki geç müdahalelerden bahsediyoruz- yani bu kurumdan bile yeterince istifade etmiş olsaydık belki kayıplarımız daha az olurdu diye düşünüyorum.

Yine, bu özellikle Taşkömürü İşletmelerindeki işçi ölümlerinde -buradan hepsine Allah'tan rahmet diliyorum- dünya ortalamasının üzerindeyiz. Hep sunu söylüyoruz: "Kader." Yani kader, tamam ama "Önce tedbir, sonra kader." diyoruz. İşte biz depremin nerede olacağını biliyoruz, fay hatlarını... Bugün televizyonlarda uzmandan çok bir şey yok. Zaten Türkiye'de ne zaman bir felaket olsa bizim ekranlarımızda uzmandan çok bir şey görünmüyor. Bir de her konuda uzman olanlar var, her konuda yani ne bileyim, kömür faciası olsa aynı arkadaşlar, deprem faciası olsa aynı arkadaşlar, sel felaketi olsa aynı arkadaşlarımız. Yani Türkiye'de ansiklopedik bilgi ve birikime sahip gazetecilerimiz var, bunları izliyoruz. İşte bunlar da bu tür faaliyetler olduğu zaman başlıyorlar konuşmaya. Biz bunların bilimsel olarak yerini biliyoruz; o zaman, yerini bildiğimize göre tedbir alacağız. Tedbir almadığımız için bunun sonucu olarak biz felaketler yaşıyoruz. Önce tedbir alacağız, sonra işi takdire bırakacağız. Ki bugün yine, işte, hep depremden bahsediyoruz, neredeyse unutulmaya başlandı, hâlbuki Marmara depremi her an, her şekilde olabilir, söyleniyor. Bugün de bizim özellikle sanayimizin, yatırımlarımızın önemli bir kısmı Marmara Bölgesi'nde. Bu kurum ve kuruluşların tümünün bu bölgeyle irtibatları var yani eğer bugünden tedbirleri almadığımız takdirde bunun bedelinin çok ağır olacağını ben ifade ediyorum. İnşallah, 28'inci Dönemde burada olan arkadaşlarımız öncelikle bu dönüşüme, her yönüyle dönüşüme el atacaklarını düşünüyorum.

Diğer bir kurumumuz Et ve Süt Kurumu. Yani evlere şenlik, 90 liradan 130 liraya çıktı; 130 liraya çıkarken Sayın Genel Müdür dedi ki: "Zam yaptık, kuyruklardan kurtulduk." Erzurum gibi bir yerde, eksi 4 derecede eğer insanlar 1 kilo et almak için kuyrukta bekliyorsa bu, Türkiye'nin ayıbıdır. Bunun arkasına sığınmaya hiç kimsenin hakkı hukuku yok, hepimiz bu konuda sorumluyuz. Eğer biz bu ülkenin hayvancılığına, tarımına gerekli yatırımı yapmamışsak hepimizin sorumluluğu var. Yani bir ülke düşünün, siz iktidara geldiğiniz zaman 2 milyon yoksul var, aile başına 4 kişi olsa 8 milyon. Bugün diyorsunuz ki: "6,3 milyon yoksul var, -4'le çarparsanız 24 milyon eder- biz de bunlara 100 milyarın üzerinde yardımda bulunuyoruz." Yani bir ülkede "Biz fakir sayısını artırdık." diye övünen bir iktidar herhâlde size nasip oldu. Hâlbuki siz iktidara gelirken "Eğer aldığınız maaşla şu kadar litre süt alıyordunuz, şimdi alamıyorsanız; şu kadar ekmek alıyordunuz, şimdi alamıyorsanız; işte, şu kadar domates alıyordunuz, şimdi alamıyorsanız bize oy vermeyin." demiştiniz ama 2002'den bugüne geldiğimizde, soğanın 30 lira

olduğu bir ülkede siz bize hiçbir şeyden bahsedemezsiniz. 2002’de 1 gram altının fiyatına bugün bu insanlar 1 kilo soğan alıyorsa artık sözün bittiği yerdeyiz diyorum. Onun için, bugün et 300 liralarda, gramı bırakın insanlar neredeyse fotoğraflarıyla yetiniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yani bu millet eti ancak televizyonda, reklamlarda, kuyruklarda görmüş olacak. Tabii, deprem felaketi biraz da hayat pahalılığının önüne geçti; hâlbuki, biz, ülkenin refahının, alım gücünün arttığı oranda kendimizi başarılı kılmalıyız.

Son olarak, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu var; herhâlde bunu söylesem gülersiniz yani Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun, reklam bütçesinden devletin eliyle aktardığımız paralarla yani Türkiye Elektrik Kurumundan aktardığımız paralarla hayatiyetinizi devam ettireceksiniz ama tek bir tarafın sesi ve soluğu olacaksınız. Türkiye’de 84 milyonun sesi ve soluğu olamıyorsanız görevinizi layıkıyla yapmıyorsunuz diye düşünüyorum.

Tabii, Ziraat Bankası, Halkbank var ama...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Sayın Başkan, uygun görürseniz bir iki kelimeyle onları da dile getireyim.

BAŞKAN – Buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Şimdi -özellikle sayın genel müdürlerimiz burada- yeni dönemde Ziraat Bankasının özellikle ziraatla ilgili kredilerinin 16’lar, 17’ler mertebesinde olduğunu şu an biliyoruz. Hâlbuki Ziraat Bankasının ana görevi çiftçiyi, tarımı ve üreticiyi desteklemek. İnşallah yeni dönemde tarımsal kredilerin, çiftçilere verilen kredilerin gerçek krediler arasındaki, toplam krediler içerisindeki payının daha yükseleceği bir dönem yaşarız. Aynı şeyi Halk Bankası için de söyleyebilirim, orada da yine özellikle küçük ve orta boy işletmelerin aldığı kredilerin toplamdaki payı yüzde 20’lerin altında. Bu dönemde bu rakamları da daha yukarılarda görmeyi ümit ediyoruz.

Belki bu son kürsüdür, ben bütün arkadaşları buradan tekrar saygıyla selamlıyorum.

Herkesin ramazanını tebrik ediyorum, hayırlı bayramlar diliyorum.

28’inci Dönem arkadaşlarımıza da başarılar diliyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Hayrettin Nuhoğlu.

Buyurunuz Sayın Nuhoğlu.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 442 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporu üzerine İYİ PARTİ adına söz aldım. Selamlarımı sunarım.

TRT, ÇAYKUR, Taşkömürü Kurumu, Ziraat Bankası, Halk Bankası, Şeker Fabrikaları, Askerî Fabrika ve Tersane İşletmeleri, Et ve Süt Kurumu, PTT ve Demiryollarına ait 2017-2020 arasındaki raporlara yapılan itirazları ve bu itirazlara karşı Komisyon görüşünü inceledim. Özetle söylemek gerekirse, adı geçen kurumların netice hesaplarının tam olarak denetlendiğinden bahsedilemez. Var olan kamu zararlarının gizlenmeye ve örtülmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Komisyonadaki tartışmalar hesapların tasvip edilmediğinin göstergesidir. Bu sebeple, itirazları haklı bulduğumuzu ve Komisyonun görüşlerine katılmadığımızı beyan ediyorum.

Değerli milletvekilleri, yirmi bir yıllık AKP iktidarının partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçtikten sonraki tek adam dönemi, yüz yıllık Türkiye Cumhuriyeti tarihinde kara bir dönem olarak yerini alacaktır. Sadece Komisyon raporundaki kurumlar değil, devletin bütün önemli kurumları bilerek zayıflatılmış, tam bir bataklığa sürüklenmiştir. Şaibelerle dolu bu dönemin sonunda yaşanan deprem felaketinin etkileri de çok ağır olmuştur. Depreme müdahale konusunda sistemden kaynaklanan başarısızlığın altında yatan esas sebeplerin başında yönetimdeki liyakatsiz kadrolar gelmektedir. Bu vesileyle, bugün de depremi konuşmaya devam edeceğim, yanlışlıkları hatırlatarak deprem ve afet olgusunun hafızalarda yer etmesine gayret edeceğim.

Sosyal medyada çok dolaşan ve slogan hâline gelen afetin özeti şu şekildeydi: “Ses varken ekip yoktu, ekip varken ekipman yoktu, ekipman varken ses yoktu.” Deprem bölgesinde bu ifadeyi doğrular nitelikte vicdanları sızlatan çok olayla karşılaştık. Diğer taraftan, enkaz altında kalmayanlar soğuktan ve açlıktan ölmeyişleri kendi imkânları, diğer illerden gelen belediye ekipleri, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü yardımseverler sayesinde olmuştur. Yandaş televizyonların sürekli olarak olumsuzlukları gizleme gayretindeki yayınlarına rağmen milletimiz gerçekleri görmüştür.

Sorumlu olan 2 kurumdan bilhassa bahsetmek istiyorum: Biri rezaletlere rağmen Başkanın hiçbir şeye aldırış etmeden görevine devam ettiği Kızılay, diğeri de AFAD’tır. EMASYA Protokolü 2010’da iptal edilince afetlere müdahale görevinin tamamı AFAD’a verildi. Afet ve acil durum alanında yetki ve sorumlulukları tek çatı altında toplayarak afetlerde düzeni ve koordinasyonu sağlamak üzere kurulan AFAD, görevini başarıyla yürütememiştir.

AFAD’ın depremden önce internet sayfasından aldığımız Stratejik Plan İlkeleri’ni hatırlatmak isterim: Önemli bir birikime ve koordinasyon yetkisine sahip tek kurum olması; deneyimli personelin yüksek kapasiteli olması; veri, ekipman ve personel bakımından diğer kurumların kaynaklarını harekete geçirebilme yetkisine sahip olması; mali açıdan ve teknolojik altyapı bakımından güçlü olması; 81 ilde faaliyet gösteren yapısının bulunması; halkın gözündeki saygınlığı; 7/24 göreve hazır olunması ve hızlı müdahale kapasitesine sahip olunması gibi özellikler sayılmıştır. Bu büyük afette sayılan bu olumlu özelliklerin hiçbirini görmek mümkün olmadı. Ne koordinasyon ne kapasite ne deneyim ne kaynak ne teknolojik altyapı ne illerdeki örgütlenme ne 7/24 göreve hazırlık ne hızlı müdahale ne de halkın gözünde saygınlık kalmış. Gerçekte olması gereken bütün bu özelliklerin sadece kâğıt üzerinde kalmış olmasının elbette sebepleri vardır. Birinci sebebi söylersek diğerlerini saymaya gerek kalmayacaktır: O sebep, işin ehline verilmemesidir.

Bu konu çok konuşuldu ama ben de tekrar hatırlatmak istiyorum: AFAD’ın depremle ilgili en hassas birimi olan Afetlere Müdahale Genel Müdürünün kendi kariyeriyle uzaktan yakından ilgisi bulunmamaktadır. Sitemim bu görevi deruhte etmekte olan kişinin şahsiyetiyle ilgili değildir; tanımıyor ve kişiliğini bilmiyorum. Bildiğim tek şey, bu kişinin tahsil ve çalışma hayatının hiçbir safhasında atandığı teknik konuyla ilgisinin bulunmadığıdır. İmam-hatipten sonra ilahiyat fakültesinde okumuş, tasavvuf konusunda yüksek lisans yapmıştır, Diyanetteki görevlerinden sonra AFAD’a geçerek Genel Müdür olmuştur. Afetle mücadele edebilecek teknik bilgi ve donanımına sahip olmayan, koordinasyon konusunda da tecrübesi bulunmayan bir kişinin böyle bir göreve atanması her şeyi açıklamaya yetecektir. Deprem bölgesindeki bu kadar başarısızlıktan sonra bu şahıs Kızılay Başkanı gibi ne istifa etmiştir ne de görevinden azledilmiştir. Bu pişkinliğe ne diyebiliriz; pes doğrusu!

Değerli milletvekilleri, hatırlanacağı gibi partili Cumhurbaşkanlığı sisteminin ilk genel seçimi öncesinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilen imar barışıyla ilgili bir düzenlemeyle daha çok oy alabilmenin hesapları yapılmıştı. Umulan oy desteğinden memnun olunmuş ki dokuz ay sonrası yapılan mahallî seçimlerde de yöre halkından aynı doğrultuda destek istenmişti. 2019’un 23 Şubatında

Kahramanmaraş'ta konuşan yeni sistemin çok yetkili tek adamı Cumhurbaşkanı, bakın, hangi müjdeyi vermişti? “İmar barışıyla toplam 144.556 Maraşlı vatandaşımızın sorununu çözdük.” demişti. 24 Şubatta Hatay'daki müjdesinde 205 bin, 6 Martta Malatya'daki müjdesinde 88.507, 15 Martta Gaziantep'teki müjdesinde 194 bin olmak üzere “Toplam 631 bin kardeşimizin sorununu çözdük.” demişti. Müjdeden tam dört sene sonra milletçe gözyaşı dökmeye devam ediyorsak imar barışının müjdesini verenler depremden sonra vicdan muhasebesi yaptılar mı acaba? Her şey oy hesapları ve şahsi menfaatler üzerine kurulmuş ve yürütülmüştür, afete hazırlık konusunda gerekenler yapılmamıştır. Her depremden sonra toplanan paraların nerelerde kullanıldığının hesabı hâlâ verilmedi ama kentsel dönüşümde kullanılmadığı apaçık ortadadır. Seçim meydanlarında o müjdeleri verenler yeni müjdeler vermektedir. Gene bir seçim öncesindeyiz. Şimdi de 319 bin konutun bitirilip teslim edilmesi için Cumhurbaşkanı bir yıl süre istemektedir, referans olarak da İzmir deprem konutlarını göstermektedir. Değerli arkadaşlar, İzmir depremi için yapılması gereken sadece 5 bin konuttu ve aradan geçen iki buçuk yıla rağmen bunların bile henüz tamamı bitirilmemiştir. Gene hatırlatmak istiyorum; 2019 yılında bir buçuk yılda teslim etme sözü verilen 100 bin konut müjdesi vardı ya, onlar bile aradan geçen dört yıla rağmen tamamlanamadı, sonraki sosyal konut müjdelerinin akıbeti ise meçhuldür ama biz takip ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına depremden bir hafta önce bu 100 bin konutun akıbetini öğrenmek için verdiğim soru önergesine geçen hafta cevap geldi. Şimdi, bu kürsüden bizim söylediklerimize o zamanlar laf atan iktidar milletvekilleri var ya, onlara duyurmak istiyorum: Çevre ve Şehircilik Bakanı, o 100 bin konutun sadece 32.731'inin teslim edilmiş veya teslim edilme aşamasında olduğu bilgisini vermiştir. 100 bin konuttan sadece 32.731, bunu geçen hafta ifade eden Çevre ve Şehircilik Bakanı. Bazıları devam ediyormuş, bazılarına ise başlanamadığı anlaşılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

HAYRETTİN NUHOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Üzülerek söylemeliyim ki iktidar artık hiçbir konuda inandırıcı olamamaktadır, hukuken devam etse bile fiilen yorgun düşmüş ve çökmüştür. Çöken, aynı zamanda partili Cumhurbaşkanlığı sistemidir. Zaten çok az kaldı, sadece kırk gün sonra kurulacak seçim sandıklarından Türk milletinin umutlarını yeşertecek sonuçlar çıkacaktır inşallah. Hep birlikte mutlu ve huzurlu günlere kavuşacağımıza gönülden inanıyor, saygılar sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kayseri Milletvekili Sayın Dursun Ataş.

Buyurunuz Sayın Ataş.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grubunun KİT Komisyonu raporlarına yapmış olduğu itiraz üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, KİT Komisyonun 2017-2018 ve 2019-2020 raporlarının bazı bölümlerine Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanlığınca itirazda bulunulmuştur. Söz konusu itiraz toplam 11 kuruluşun 25 adet hesap dönemine aittir. İtiraza konu kuruluşlara baktığımızda TRT, Devlet Demiryolları, PTT, ÇAYKUR, Halkbank, Ziraat Bankası gibi Türkiye Cumhuriyeti'nin pek çok önemli kuruluşu bulunmaktadır. AKP döneminde pek çok hususta olduğu gibi bu KİT'lerde de şeffaflık yok olmuş, denetim yapılamaz duruma gelinmiş, liyakat hiçe sayılmış, yolsuzluk ve rant iddiaları ise almış başını gitmiştir. En başta, bu KİT'lerle alakalı bizler tarafından sorulan pek çok soru “ticari sır” gerekçesiyle cevapsız bırakılmıştır. Düşünebiliyor musunuz, KİT'lerin denetiminden sorumluyuz ama denetleyeceğimiz KİT'ler hakkında soru sorunca cevap alamıyorsunuz. Ticari sır filan palavra arkadaşlar, mesele yine rant,

yine yolsuzluk, mesele yine milletin alın terinin gasbı, mesele yine yandaşlar. Halkbanka soruyorsun “Gel kardeşim, bir anlat; sen kime, hangi şartlarda, niçin kredi verdin?” Cevap yok. Ziraat Bankasına soruyorsun “Sen çiftçinin bankası değil misin, medya imparatoruna tahsil dahi edemediğin çiftçinin 750 milyon dolarını niye veriyorsun?” Cevap “ticari sır.” TRT’ye soruyorsun “Bu dizi filmlere dünyanın parasını harcamışsın. Hangi yapımcıya, hangi paraları verdin? Bak, zarar ediyorsun, gel bir anlat bunu.” diyorsun, cevap yine yok. ÇAYKUR’a soruyorsun “Dünyada kişi başına en fazla çay tüketen ülke Türkiye. Sen de bu pazarın başındasın ve hâkimisin ama 2021 yılı faaliyet raporuna göre 503 milyon 840 bin lira zarar etmişsin. Bu nasıl oldu? Niye oldu?” Ses yok. Devlet Demiryollarına soruyorsun “Sen iktidarın arka bahçesi olmuşsun, kurumu borç batağına sokmuşsun. 2016 yılından beri bir gün bile kâr etmemişsin. Bu kurum niye raydan çıktı?” diyorsun “Ticari sır.” diyor. Et ve Süt Kurumuna bakıyorsun, durum aynı. 2017 yılında 223 milyon 453 bin lira kâr eden Kurum 2021 yılında 521 milyon lira zarar etmiş, son beş yılda Kurumun biriken zararı 1 milyar 401 milyon liraya ulaşmış, vatandaş et bulamıyor, soru soruyorsun, cevap yok.

Biz bunu keyfimize mi soruyoruz? Biz bunu 85 milyonun adına soruyoruz, biz bunu tüyü bitmemiş yetimin hakkı için soruyoruz, biz bunu çocuğuna mama alacağı parayı gidip vergi dairesine yatıran vatandaş adına soruyoruz. Bunun adı ticari sır falan değil, bunun adı yolsuzluktur, yolsuzluk ama az kaldı, bu yolsuzluğa bulaşan herkes hesap verecek, 14 Mayıs’tan sonra “Ticari sır.” diyerek kimse kaçamayacak. Bu milletin tek kuruluşuna dokunan kim varsa hesabını verecek çünkü KİT’ler borç batağına saplanmış durumda; KİT’lerin toplam borcu 2017 yılında 49 milyar lira, 2022 yılı başında 350,8 milyar lira, 2022 yılı sonu itibarıyla ise 619,2 milyar liraya ulaşmıştır. Yani KİT’lerin toplam borcunda 2017-2022 döneminde yaşanan artış yüzde 1.161 olmuştur.

Değerli milletvekilleri, diğer yandan, KİT’leri denetlemekle görevli Sayıştaya bakıyorsun, o da görevini yapamaz duruma getirilmiştir. Kanunda diyor ki: “Sayıştay, denetim ve incelemeler sırasında suç teşkil eden bir fiile rastladığı takdirde bunu soruşturma yapılmak üzere cumhuriyet savcılığına bildirir.” Beş yıldır milletvekiliyim, daha bir kez görmedim bu uygulamayı. Neden biliyor musunuz? Milletin parasını denetlemekten sorumlu olan Sayıştayın AKP tarafından 2012 yılında yetkileri tırpanlandı, 2012 yılında Sayıştay Kanunu’nun 78’inci maddesi değiştirildi. Önceden suç teşkil eden bir fiile rastlandığında denetçi tarafından doğrudan Sayıştayın ilgili dairesine bildiriliyordu, değişiklikten sonra ilgili denetçiler delilleri tespit ederek Sayıştay Başkanlığına iletiyor. Önceden makul şüphe yeterken artık yeterli şüphe aranıyor. Oysa Sayıştay dairesinin bir savcı gibi ifade alma, bilirkişi raporu alma, tanık dinleme gibi yetkileri yok. Makul şüpheyile Sayıştay denetçisinden gelen denetim raporu “Yeterli şüphe yok.” denilerek savcılığa gönderilmiyor. Yani suç duyurusu yapma yetkisi var ancak bu yetkisini kullanamaz hâle getirilmiş. Sonuç olarak AKP, Sayıştayı sessizce çalışamaz hâle getirmiştir.

Değerli milletvekilleri, onların tabiriyle eski Türkiye’de olsa ne olurdu, eskiden nasıldı? Tüm devlet organları Sayıştaydan korkardı. Denetim sonucunda suç duyurusunda bulunulunca kişiler yıllarca yargılanır, belki de mesleğinden olurdu. 2012’de bu yetkileri kaldırılınca ne oldu? Sayıştay sadece rapor yazıp suç duyurusunda bulunmuyor. Sonuç olarak ne oldu? Milletin çalınan parası bir kitapçık oldu, buraya geldi; yaptırım hâlâ yok.

Bakın, daha iki ay önce çok büyük bir deprem yaşadık. 10 ilde binlerce kişi yaşamını yitirirken on binlerce kişi ise yaralandı. 10 ilde ciddi şekilde maddi ve manevi hasarlar meydana gelirken deprem vergisi yeniden gündeme geldi. Milyonlarca insan haklı olarak “Deprem vergileri nerede?” diye sordu? Cevap? Cevap yine yok. Beceriksiz AFAD var, çadır satan Kızılay var, enkaz altında kalmış Hükümet var, resmî rakamlara göre kaybettiğimiz 50.096 can var, yıkılmış ya da ağır hasarlı 300 bin yapı var,

kameraların karşısında yer kapmaya çalışan bakanlar var, toplanan milyarlarca lira vergi var ama bu vergilerin nereye gittiğini bilen yok. Neden? Çünkü denetim yok; çünkü adalet yok, yargı yok, hesap veren yok; çünkü sorumsuzluk var; çünkü yolsuzluk var, liyakatsizlik var, rant var. Ne yazık ki AKP iktidarında Cumhurbaşkanlığı da denetlenmiyor, bakanlıklar da. Ne yazık ki AKP iktidarında KİT'ler de denetlenmiyor, kurumlar da.

Değerli milletvekilleri, burada görüştüğümüz KİT'lerin biri de Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryollarıdır. Ben Kayseri Milletvekiliyim, hazır yeri gelmişken defalarca tekrar ettiğim bir konuyu yine tekrar etmek istiyorum; Ankara-Kayseri hızlı tren hattı. Kayseri'nin bu hızlı tren hikâyesi yılan hikâyesini de geçmiş durumda. Kayserili, 2010 yılından beri hızlı tren sözleriyle kandırılmaya çalışılıyor. Milletvekilleri, belediye başkanları, bakanlar, başbakanlar, cumhurbaşkanları defalarca söz verdiler, her seçim döneminde müjde olarak açıkladılar. Eminim ki bu seçim döneminde de Cumhurbaşkanı Kayseri'ye gelecek, on üç yıldır tekrarladığı hızlı tren müjdesini yine verecektir ama artık yeter, Kayserililerin karnı artık sizin boş vaatlerinize tok. Ben de artık buradan iktidara “Bu hızlı tren projesini bitirin.” çağrısı yapmayacağım çünkü iktidarın kırk günü kaldı. Allah'ın izniyle, 14 Mayıs'tan sonra bu yılan hikâyesinin sonunu mutlu sona bağlamak bize nasip olacaktır. Daha sonra, burada, şehrimiz için hiçbir şey yapmamış olan Kayseri'nin bazı iktidar vekilleri emekliliklerinde hayır işi falan yapacakları zaman bu hızlı treni kullanır, Ankara'ya gelir giderler, bize de dua ederler inşallah.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, yirmi bir yıllık AKP iktidarının sonuna gelmiş bulunuyoruz. 14 Mayısta, ekonomisi iflas etmiş, milyonlarca vatandaşı açlık sınırının altında yaşayan, kıyma, peynir ve hatta soğan alamayan milyonlarca ailenin olduğu, yolsuzlukların ayyuka çıktığı, rantın altında milletin ezildiği bir ülkeyi teslim alacağız evet ama umutsuz değil hâlimiz. Milletimizin hiçbir ferdi de umutsuzluğa kapılmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Biz bu ülkeyi çok kısa bir zaman içinde uçurumun kenarından alıp refah içinde bir ülkeye çevireceğiz. İşte, o zaman cumhuriyetimize “bir reklam arası” diyenler Cumhuriyet Dönemi'mizde kötü bir reklam arası olarak kalacaktır; çok az kaldı diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Erbay...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Muğla Milletvekili Burak Erbay'ın, kamuda görev alan avukatların sorunlarına ilişkin açıklaması

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kamuda görev yapan avukat meslektaşlarımızın sorunları her geçen gün daha da artmaktadır. Kamuda çalışan avukatların maaş ve özlük haklarının düzeltileceği yönünde daha önce birçok kez sözler verilmişti ancak bu sözler maalesef yerine getirilmedi. Buradan söz veriyoruz, Millet İttifakı olarak iktidar olduğumuzda kamuda çalışan avukat meslektaşlarımızın ek göstergelerini 5400 ek gösterge rakamına yükselteceğiz. Özel hizmet tazminatı ve ek ödeme oranlarını artıracacağız. 20000 gösterge üzerinden ek tazminat hakkının tanınmasını sağlayacağız. Vekâlet ücretinin tamamı avukata ait olacak ve tavan uygulamasına son vereceğiz. Emekli olacak avukatlar için 20000 göstergeyle ek ödemenin Emekli Sandığı Kanunu'na eklenmesini sağlayacağız.

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.'nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.'nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442) (Devam)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Mevlüt Karakaya.

Buyurunuz Sayın Karakaya.

MHP GRUBU ADINA MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün, kurucu liderimiz merhum Başbuğ Alparslan Türkeş'in Hakk'a yürüyüşünün 26'ncı seneidevriyesi. Bu vesileyle merhum Başbuğ'umuzu rahmetle minnetle anıyorum, mekânı cennet olsun diyorum.

Değerli milletvekilleri, Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarına yaptığı itirazlar nedeniyle hazırlanan Komisyon raporu üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce Türk milletini ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, denetim bir ihtisas konusudur; kendine has ilkeleri, kuralları, usulleri, standartları ve kavramları vardır. Bunlar dünyanın her yerinde de aynıdır ve geçerlidir. Bunlar bilinmeden, hatta özümсенmeden sağlıklı bir denetimin yapılması veya yapılmış olan bir denetimin değerlendirilmesi çoğu zaman mümkün olmayabilir. Bugün Genel Kurulun gündemine getirilmiş olan KİT'lerin denetim raporlarına yapılan itirazların önemli bir kısmının da bu minvalde olduğunu baştan belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, kamu kurum ve kuruluşlarının denetim konusu Anayasa'mızın 160'ıncı ve 165'inci maddelerinde düzenlenmiştir. Anayasa'mızın 160'ıncı maddesi gereğince Sayıştay, merkezî yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek, sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlemlerini yapmakla görevlidir. 165'inci madde ise sermayesinin yarısından fazlası doğrudan doğruya veya dolaylı devlete ait olan kuruluş ve ortaklıkların Türkiye Büyük Millet Meclisince denetleneceğinin bir yasayla yapılması gerektiğini emretmektedir. Şimdi, buna göre, 5018 sayılı Kanun kapsamındaki idareleri 160'ıncı madde uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetleyip sonuçlarını kesin hükme bağlarken, 165'inci madde hükmü gereğince çıkarılan 3346 sayılı Kanun'a göre Sayıştayın KİT'lerin denetimiyle ilgili hazırladığı raporlar KİT Komisyonunun denetimine dayanak oluşturur.

Özetle, Anayasa gereği KİT denetimi, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yapılır yani denetim süreci bu çatı altında hükme bağlanarak tamamlanır. Sayıştay tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan rapor, biraz önce de ifade ettiğim gibi, KİT Komisyonunun denetimine sadece bir dayanaktır. KİT'lerin denetimi, Sayıştay Denetim, Planlama ve Koordinasyon Kurulunca hazırlanan denetim programlarıyla başlayan ve Türkiye Büyük Millet Meclisinde nihai karara bağlanarak son bulan bir süreçtir.

Değerli milletvekilleri, burada, özellikle gelen raporlarda ve itirazlarda üzerinde en fazla durulan konulardan bir tanesi Sayıştay bünyesinde yer alan Rapor Değerlendirme Kuruludur. Maalesef, KİT Komisyonu üyesi arkadaşlarımızdan bazıları dahi gerek Komisyon çalışmalarında gerekse bu konular gündeme geldiğinde Sayıştaydaki bu Rapor Değerlendirme Kurulunu siyaseten oluşturulmuş, yasal bir dayanağı olmayan ve bu kamu iktisadi teşebbüslerinden gelen denetim konularını filtrelemek üzere yapılmış bir oluşum olarak sunmaktadırlar. Oysa Rapor Değerlendirme Kurulu, yine bu çatının altında seçilmiş Sayıştay üyelerinin de içinde bulunduğu Sayıştay Genel Kurulundan seçilen ve yine bu konuda ihtisas sahibi 2 daire başkanının yer aldığı ve yine KİT’lerde denetim yapan denetim ekiplerinin, denetim gruplarının başkan ve denetçilerinin de yer aldığı bir ortamda denetim raporlarını değerlendiren bir kuruldur. Burada üzerinde durmamız gereken, dikkatlere getirmemiz gereken önemli bir husus şudur: Gruplar tarafından hazırlanan yıllık denetim raporları grupların raporlarıdır. Rapor Değerlendirme Kurulu, buradan seçilmiş üyelerin görev yaptığı bu Kurul, bu gelen denetim konularını burada inceler ve hatta bu inceleme sırasında denetimi yapılan kurum ve kuruluşların üst düzey yöneticileri de buralarda yer alabilir. Bunun sonucunda çıkarılan, nihai hâle getirilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan nihai raporlar Sayıştay raporudur, o zaman kurumsallaşmış olur. Dolayısıyla Rapor Değerlendirme Kurulu, uluslararası denetim standartları gereğince bir denetim güvence sistemi oluşturmaktadır ve böyle de işlev ve görev yapmaktadır. Niçin bunun üzerinde bu kadar durdum? Çünkü her seferinde hangi kuruluş, hangi KİT denetlenecek olsa onunla ilgili bir konu gündeme geldiğinde, genel denetim konusu görüşüldüğünde Sayıştayda Rapor Değerlendirme Kurulunda birçok konunun çıkarıldığı konuşuluyor, bunlar sürekli gündeme getirilerek burada bu Kurul sanki yasal olmayan bir kurulmuş gibi lanse edilmeye çalışılıyor, siyaseten kurulan bir oluşum olarak anlatılmaya çalışılıyor. Ben bunu samimi bulmuyorum, bunun uluslararası denetim standartları gereğince de olması gereken, denetimin kalite güvencesiyle alakalı bir konu olduğunu ifade etmek istiyorum çünkü itirazlarda, önümüze gelen raporların büyük kısmında da özellikle bu Kurulla ilgili yanlış anlaşılmalara sebep olacak ifadeler bulunmaktadır. Burada bir samimiysizlik olduğunu düşünüyorum. Ben de burada bu itiraza itiraz ediyorum. Eğer burada gerçekten bir samimi yaklaşım olsaydı, bugüne kadar bu Kurulla ilgili ya da Sayıştayın denetim süreçleriyle ilgili bu yasalara yönelik değişiklik önerileri, teklifleri yapılabilirdi ama böyle bir şey bugüne kadar yapılmamış. Sadece, KİT Komisyonunda ibra edilmiş olan birçok KİT’in belki hakikaten denetimin temel esas ve ilkeleri, temel standartları, genel kabul görmüş kavramları ve ilkelerinin çoğu zaman yanlış anlaşılmasından kaynaklı değerlendirmeler olduğunu da açıkça ifade etmek istiyorum.

Söylenecek çok şey var ama şunu ifade etmek istiyorum değerli milletvekilleri: Tabii, parti gruplarına bir tavsiyede bulunmak benim haddim olamaz elbet ancak KİT Komisyonu teknik bir Komisyon; önümüzdeki dönemlerde bu Komisyonunda, mümkün olduğu kadar, parti gruplarından denetim konularına aşına üyelerin olmasının gerçekten bu Komisyonun daha faydalı, daha verimli işler yapması açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Aksi takdirde bazen bir basit kavramın çok yanlış anlaşılmalara neden olabileceğini... Örneğin uluslararası denetim standartlarına göre denetim görüşünde olumsuz görüşü gören bazı üyelerimiz bunu bir yolsuzluk olarak hiç alakası olmayan bir yere çekebilmektedir, bu noktada kurumlarımızı töhmet altında bırakabilmektedir.

Hepinize tekrar saygılarımı sunuyorum, çalışmalarda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Kütahya Milletvekili Sayın Ahmet Erbaş.

Buyurunuz Sayın Erbaş.

MHP GRUBU ADINA AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; kamu iktisadi teşebbüslerinin denetimine ilişkin raporlar hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 27'nci Dönem Milletvekili Genel Seçimleri sonrası bu kürsüye gelip devletimize, milletimize ve Kütahya'mıza hizmet etmek için yemin etmiştik. Kendilerini temsil etmem için beni vekil tayin eden Kütahya halkına ve aziz Türk milletine şükranlarımı ve saygılarımı sunuyorum. Bu kürsüden Kütahya'mızın tarihini, ekonomisini, kültürünü ve değerlerini anlatmaya çalıştım. Kütahya, bu coğrafya üzerinde ecdadımızın verdiği iki önemli mücadelede çok etkin rol oynamıştır. Altı yüz sene hüküm sürmüş, 3 kıta ve 7 denize ulaşmış Osmanlı Devleti'nin kuruluşu ve son Türk devletimiz olan Türkiye Cumhuriyeti'nin kurtuluşu şehrimizde yaşanmıştır.

Değerli milletvekilleri, Kütahya, Anadolu'muzun güzellikleriyle dolu, saklı bir şehirdir. Aynı zamanda, Kütahya, coğrafi konumuyla, termal ve doğal kaynaklarıyla, arkeolojik varlıklarıyla 31 Ekim 2017 tarihinde "UNESCO Yaratıcı Şehir" unvanını kazanmıştır. Yine, UNESCO tarafından Kültürel Miras Listesi'ne dâhil edilen çini sanatının 14'üncü yüzyıldan bu yana ana vatanıdır. Dünyanın en güzel çini ve seramiğinin üretildiği, dünya bor rezervinin yüzde 74'ünü bünyesinde barındıran, bor, seramik, çini, cam, kömür ve diğer ürünlerle ülke ekonomisine yaklaşık 2,5 milyar dolarlık bir katma değer sağlayan bir şehirden bahsediyoruz. İşte, bu şehir, tarihten aldığı mirasla, millet olmanın bilinci ve sorumluluğuyla 6 Şubat depreminde deprem bölgesine yardım elini ilk uzatanlardandır. Milletimizin diğer fertleri gibi Kütahyalılar da ilk günden bugüne kadar üzerine düşeni durmadan yapmaya çalışmışlardır. Bu vesileyle, aziz, mübarek günde bir kez daha 6 Şubat depreminde hayatını kaybeden tüm vatandaşlarımıza Cenab-ı Allah'tan rahmet, yaralılarımıza acil şifa ve geride kalan tüm yakınlarına ve büyük Türk milletine sabırlar diliyorum. Yaraları hep birlikte saracağız, Zümrüdüanka kuşu gibi yeniden doğacağız, hep birlikte ayağa kalkacağız, Türk mucizesini hep birlikte başaracağız.

Değerli milletvekilleri, kadim şehir Kütahya'mız ne istiyor? Kütahya bir deprem bölgesi, coğrafyamızı değiştiremeyeceğimize göre olası bir depremin önlemlerini şimdiden almamız lazım. Ulaşımında herhangi bir aksaklık yaşanmaması için Simav-Sındırgı, Simav-Dağardı yollarının tamamlanmasını; Hisarcık-Gediz, Uşak-Gediz yolu, Abide-Simav yolu, Emet-Tavşanlı-Dursunbey yolu ve Tavşanlı-Domaniç-İnegöl yollarının yapılmasını acilen istiyoruz. Deprem bölgelerini ayağa kaldıramamiz için diğer illerimizdeki istihdamı, ticareti, ihracatı ve katma değeri artırmamız gerekir. Biz üretim yapmak istiyoruz, yeni istihdam alanları açmak istiyoruz, kaplıca turizm bölgelerini çoğaltmak istiyoruz. Bunları yapabilmemiz için öncelikle ulaşım ve enerji gerekir. Yılda 10 milyon aracın geçtiği şehrimizin girişine bir kavşak, 1'inci OSB'nin girişine bir kavşak, Tavşanlı OSB'nin girişine kademeli bir kavşak, 1'inci OSB'ye 600 metre uzaklıktaki Alayunt İstasyonu'na bir yükleme rampası istiyoruz. Zafer OSB'ye 50 megavatlık indirici trafo merkezinin bir an önce yapılmasını bekliyoruz.

Kütahya ne istiyor? Hızlı tren istasyonu istiyoruz. Şehir merkezimizde mevcut stat yerine yeni stat istiyoruz. Ayrıca, şampiyonluk yolunda rakipleri ve Merkez Hakem Kuruluyla mücadele eden Belediye Kütahyaspor'umuza başarılar diliyorum. Bölgesel Amatör Lig'de mücadele eden Tavşanlı Linyitspor, Akıncıarspor ve Tavşanlı Tepecikspor'un da profesyonel liglerde mücadele ettiği günleri görmek istiyoruz. Köylerimizde sağlıklı şekilde telefonla görüşmek, internete bağlanabilmek, elektrik altyapımızı güçlendirmek istiyoruz. Simav'ı ayağa kaldıracığını düşündüğümüz İhtisas Organize Sera Bölgesi'nin ve Simav Barajı'nın bir an evvel hayata geçirilmesini, Gediz Murat Dağı'nda verilen altın madeni ruhsatının iptal edilmesini istiyoruz.

Kültür ve Turizm Bakanlığımızdan Ulu Camisi caddesi ve Kazancılar Çarşısı cephe uygulama projelerimizin desteklenmesini; Hocamız Ahmet Yakupoğlu'nun mirası, dünyada eşi benzeri olmayan Çinili Camimizin restorasyonunun Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılmasını bekliyoruz. Aizanoi Antik Kenti ve Tavşanlı'daki kazıların daha çok desteklenmesini talep ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, biz köyden kente göç etmek istemiyoruz. Kütahya'nın yüzde 56'sı ormanlarla kaplıdır. Toplam 546 köyümüzün 530'u orman köyüdür. Kütahya nüfusunun yüzde 23'ü orman köylerinde yaşamaktadır. Daha önce ilk defa Kütahya'daki orman köylülerimizin sorunlarını bu kürsüden dile getirmiştik ve taleplerimiz karşılık buldu.

Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'dan iki talebimiz vardır: Orman kesiminden başka hiçbir geliri olmayan ve ormanlarımızın gönüllü koruyucusu ve bekçileri olan orman köylülerimizin kesim ücretlerini bir an önce arttıralım.

İkinci talebimiz ise Sayın Cumhurbaşkanım, 50 bin vatandaşımızın vefat ettiği depremde arama kurtarma çalışmalarında sizin de zikrettiğiniz gibi madencilere özel bir yer ayırmamız gerekmektedir. Bu kahraman madencilerin bir kısmı da Tavşanlı GLİ Kömür İşletmelerinden giden yaklaşık 450 ve Emet Eti Bor Tesislerinden giden 350 madenci kardeşimizdir. Bu isimsiz kahramanlarımızdan, madencilerimizin hepsinden Allah razı olsun. Madencilerle ilgili verdiğiniz müjdenin bir kısmını da Tavşanlı GLİ Kömür İşletmelerine ve Emet-Hisarçık Eti Bor Tesislerinde çalışanlara ayırmalıyız.

Ayrıca, inşallah, açılacağını umut ettiğimiz şehir hastanesine 520 personel alımının başvuru kurallarını önceden belirleyip işe alımları kurayla yapmalıyız. Aksi takdirde, partilerin il başkanlıklarının önu şu seçim atmosferinde iş ve işçi bulma kurumuna dönecektir.

Değerli milletvekilleri, Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi'nin ifade ettiği gibi, Kıbrıs'ta iki ayrı devletin varlığı herkesçe kabul edilmelidir. AB ve AB'yle birlikte ABD'nin, bunun yanında Rum-Yunan ortaklığının iki devletli çözüm teklifini kabul etmemesi Kıbrıs Türklüğü için önemsiz bir ayrıntıdan ibarettir.

Geçen hafta, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanımız Sayın Ersin Tatar'a Londra'da bir linç girişiminde bulunulmuştur. Bu, ilk defa başımıza gelen bir şey değildir çünkü 2014 yılında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti 2'nci Cumhurbaşkanı Sayın Mehmet Ali Talat'a da Larnaka'da aynısını yapmaya çalışmışlardır; linç, katliam bunların kültürlerinde ve genlerinde mevcuttur.

Bir yandan 1 Nisanda kanlı terör örgütü EOKA'nın kurtuluşunu kutluyorsunuz bir yandan Sayın Cumhurbaşkanımıza linç girişiminde bulunuyorsunuz. Daha önce Muratağa, Atlılar ve Sandallar köylerinde toplu katliamlarınızı unutmadık; biz bunları unutmadık ama siz bizim verdiğimiz dersleri unuttunuz galiba. Bütün dünya barışa, huzura, kardeşliğe hasretken kendinize yeni maceralar aramayın.

Avrupa Birliğine de sesleniyorum: Siz Kıbrıs'ı tanısanız ne olur tanımasanız ne olur! 130 ülkeden 110 bin öğrenciye -uluslararası denklige sahip- ev sahipliği yapıyoruz. 50'ye yakın ülke vatandaşı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti bölgesinde mülk edinmiştir. Kuzey Kıbrıs, kendi bölgesinde dünyanın parlayan bir yıldızı olacaktır.

Değerli milletvekilleri, 6 Şubat depreminde Gazimağusa Türk Maarif Koleji kız ve erkek voleybol takımlarından oluşan 26'sı çocuk, 35 Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşımız da Adıyaman'daki depremde maalesef hayatını kaybetmiştir. Genç meleklerimiz, voleybol oynamak için Adıyaman'a gelmişlerdi, voleybolcu olmak için mücadele ediyorlardı. Meleklerimizi tekrar geriye getiremeyeceğimizi biliyoruz ama isimlerini yaşatabilmek için mücadele etmeliyiz. Bir holding, melekler için kapalı spor salonu yapmayı taahhüt etmiş. Biz de Voleybol Federasyonuna ricada bulunuyoruz: Dünya markası hâline gelen; olimpiyatlarda, dünya kupası ve Avrupa şampiyonasında ülkemizi gururla temsil eden Kadın Millî Voleybol Takımı ve Erkek Millî Voleybol Takımı'mızı Kıbrıs'a getirelim, ailelerle buluşturalım, yapabiliyorsak buradaki voleybolcu kardeşlerimizle meleklerin anısına bir maç organize edelim.

Değerli milletvekilleri “Evlatlarım, gayemiz Türklük gurur ve şuuru, İslam ahlak ve fazileti, hak ve hakikat yoludur.” diyen Milliyetçi Hareket Partisi Kurucu Genel Başkanı, Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’i vefatının 26’ncı yıl dönümünde rahmet, minnet ve şükranla anıyorum.

Büyük adamların kalıplarında, gövdelerinde bir şey aramak yanlıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Bu adamların güçleri, fikirleri, inançları insanlık adına bıraktıkları eserlerdir. Cennetmekân Başbuğ’umuzun bizlere bıraktığı iki eser olan Milliyetçi Hareket Partisine ve Ülkü Ocaklarına sonuna kadar sahip çıkacağız; ruhu şad, mekânı cennet olsun.

Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Konya Milletvekili Sayın Esin Kara.

Buyurunuz Sayın Kara.

MHP GRUBU ADINA ESİN KARA (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubunun KİT Komisyonu raporlarına yaptığı itirazlar nedeniyle hazırlanan Komisyon raporu üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, kamu iktisadi teşebbüsleri ekonomik kalkınmayı sağlamak, özel sektörün yetersiz kaldığı işleri devlet eliyle yapmak ve o işlere öncülük etmek, gelir dağılımı düzenlemek gibi nedenlerle kurulmuştur. Ülkemizde Kurtuluş Savaşı’nın olumsuz etkilerini kısa sürede bertaraf edebilmek amacıyla millî ihtiyaç ve menfaatlerin bir an evvel giderilmesi için harekete geçilmiştir. Mustafa Kemal Atatürk’ün Birinci İzmir İktisat Kongresi’nde “Türkiye’yi layık olduğu yüksek seviyeye getirebilmek için iktisadiyatımıza çok önem vermeliyiz. Zamanımız tamamen iktisat devrinden başka bir şey değildir.” sözleri millî bir iktisat oluşturma sürecini başlatmıştır. KİT’lerle ilgili ilk genel yasal düzenleme 1938 yılında yapılmıştır. KİT’lerin denetimi, 3 Aralık 2010 tarih ve 6085 sayılı Sayıştay Kanunu’nun 19 Aralık 2010 tarihinde yürürlüğe girmesiyle kamu işletmelerinin denetimlerini yapan Yüksek Denetleme Kurulunun Sayıştaya devredilmesi sonucu Anayasa’nın 165’inci maddesi gereği Sayıştay tarafından yapılmaya başlanmıştır. İnceleme, denetleme ve kesin hükme bağlama işlemlerini yaparken işlevsel ve kurumsal bir bağımsızlığa sahip olan Sayıştay, KİT’lerin özel hesaplar dâhil tüm kamu hesaplarını, fonlarını, kaynaklarını, mali işlem ve iç kontrol sistemlerinin incelenmesi dâhil kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanımını değerlendirmektedir. Bu denetimlerini uluslararası denetim standartlarına uygun olarak yapmaktadır.

Sayıştayın hazırladığı denetim raporu Türkiye Büyük Millet Meclisinde KİT Komisyonunun son denetimine dayanak oluştururken KİT Komisyonunca da karara bağlanmaktadır. Sayıştayın denetlediği kurumlarda 6085 sayılı Kanun’un “Suç teşkil eden fiiller” başlıklı 78’inci maddesi hükmü gereğince kamu işletmelerinde denetim ekibi tarafından suç teşkil eden hususa ilişkin müzekkere yazıldığı takdirde konunun Sayıştay idarelerine intikal ettirilmesi ve dairece suç olduğuna ilişkin bir karar alınması hâlinde dosyanın ilgili cumhuriyet savcılığına iletilmesi ve bundan sonraki sürecin cumhuriyet savcılıklarınca yürütülmesi öngörülmektedir. Sayıştayın itiraza konu olan KİT’lere ilişkin böyle bir kararı söz konusu değildir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP Grubu, 3346 sayılı Kanun’un 8’inci maddesi gereğince KİT Komisyonunun 2017-2020 yılları arasındaki bazı kurumlarının raporlarına itiraz etmiştir. Bu itirazlar sonucunda Komisyon yeniden bir araya gelmiş, itirazların kabul edilmemesi yönünde karar alınmıştır. Bu kurumlardan bir tanesi 1964 yılından bu yana yayın hayatına devam eden TRT Kurumudur.

Dünyadaki örnekleri gibi kamusal katkı gelirlerinden faydalanan, TRT tarafından yapılıp birçok ülkeye ihraç edilen Türk dizileri önemli bir tanıtım aracı ve gelir kaynağımız olmuştur. Ancak kamu yararına yönelik yayın yaptığı için bazı durumlarda kâr etmek ikinci planda kalmaktadır. Buna rağmen, itirazların aksine ilan, reklam, sponsorluk, program, satış, marka ve lisanslı ürün gelirlerinde artış yaşandığı rakamlara yansımıştır. Dış yapımlara gereğinden fazla kaynak ayrıldığı itirazı da rakamlarda karşılığını bulmamaktadır. Kurumun verdiği cevaplara göre, TRT'deki yapımların yüzde 77'si iç yapımlardan oluşurken yüzde 23'ü dış yapımlardan oluşmaktadır. Bu durumun uzmanlık gerektiren konulardan kaynaklı, dışarıdan destek alınması mecburiyetinden olduğu Kurum tarafından belirtilmiştir.

Türkiye'nin iki büyük kamu bankası Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ ve Türkiye Halk Bankası AŞ de kredilerin geri ödenmediği ve bazı firmaların kayırdığı itirazlarıyla karşı karşıya kalmıştır; Sayıştay raporlarında ise bunun bir karşılığı bulunmamaktadır. Banka yetkilileri, tüm kredilerin düzenli olarak denetlendiğini, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun mevzuatına göre kontrol altında tutulduğunu, takibe intikal eden kredilerin nakde dönüştürülmesi hususunda yasal ve idari süreçlerin devam ettiğini beyan etmektedir. Bunun yanı sıra, Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası AŞ açıklamalarında, banka Yönetim ve Denetim Kurulu üyeleri ile personel harcamalarına ilişkin çeşitli bilgi, belge ve kayıtlarla bankanın sponsorluk, reklam, tanıtım, yardım gibi faaliyetlerini içeren giderlere ilişkin belgeleri Sayıştaya sunduğunu belirtmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Askerî Fabrika ve Tersane İşletme AŞ'yle devam etmek istiyorum. ASFAT, ülkemizin askerî fabrika ve tersanelerinin üretim gücüne destek olmaktadır. Fabrikanın mülkiyeti MSB'de olacak şekilde ve işçilerin tüm özlük hakları korunarak kadroların ASFAT'ta kalması kaydıyla yirmi beş yıllığına fabrikanın işletme hakkı BMC Savunma Sanayi ve Ticaret AŞ'ye devredilmiştir. Firmanın açıklamalarında Katarlı ortak vurgusunun yanıltıcı olduğu, BMC'nin ortaklığının yüzde 49,9'unun Katar'da olduğu ama ana itibarıyla şirketin Türk firması olduğu belirtilmektedir. ASFAT yönetimi, millî menfaatleri gözeterek yabancı personel çalıştırmadıklarını, üretimlerini Türk yönetici, mühendis ve işçilerle yaptıklarını da beyan etmektedir. Son yıllarda gerek KİT gerekse özel sektördeki girişimlerimiz tarafından savunma sanayisi alanında yapılan atılımlar tüm dünyanın dikkatini çekmektedir. Rusya-Ukrayna savaşında adına klipler yapılan, Karabağ'ın Ermeni işgalinden kurtulmasında önemli rol oynayan İHA'larımız, SİHA'larımız, Bayraktar ve Akıncı'mız; bunun dışında KIZILELMA savaş uçağımız ve adını saymadığım daha nice yerli üretim silahımız Türk milletinin gururudur. Bu firmalara verilecek olan tüm desteklerin de arkasında olmaya devam edeceğiz.

Türkiye Cumhuriyeti Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü kurumun satışlarının düşmesi noktasında itiraza konu olmuştur. Kurum yetkilileri, satışların 2019 yılında 2018 yılına göre düşmesinin nedenini, zincir marketlerle yapılan anlaşmaların feshedilmesinden ve bu dönemde askerliğin altı aya düşürülmesi sebebiyle askerî birliklere verilen et miktarının azalmasından kaynaklandığını belirtmişlerdir.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları da yapılan itirazlarda 2021 yılında garanti edilen yolcu sayısına ulaşmamak nedeniyle itiraza konu edilmektedir. Burada pandemi koşulları göz ardı edilmektedir; sokağa çıkma yasağının ilan edildiği, tren seferlerinin sayılarının azaltıldığı gibi kararların bir sonucu olarak tren garlarındaki hareketlilik azalmış, yolcu sayısında düşüş yaşanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bizler Milliyetçi Hareket Partisi mensupları olarak yapılan Komisyon denetimlerinde 85 milyon büyük Türk milletinin haklarını gözeterek çalışmalarımızı yürütmekteyiz. Bizim çalışma düsturumuz rahmetli Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş'in "Alınan görevleri yapmak ve yapıldığını takip etmek lazımdır. Millet hayatında başarı devamlılığa bağlıdır." sözleri ışığında şekillenmektedir. Bundan sonra da yapacağımız tüm çalışmalar ancak ve ancak bu düşünceyle devam edecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 4 Nisan 1997, Başbuğ’umuz Alparslan Türkeş’in Hakk’a yürüdüğü gün ve bugün yıl dönümü. “Burada başsağlığı, orada gözler aydın;/İki ayrı dünyada iki ayrı tören var./Tanrı katından gelen bir yüce buyruk üze./Aramızdan ansızın çadırını deren var./Buradan uğurlarken onu binlerce Bozkurt/Orada karşılayan binlerce Alp-Eren var.”

Başbuğ’umuz “Hepiniz birer Türk Bayrağı’sınız. Bayrağı lekeletmeyin, kirlletmeyin, yere düşürmeyin.” “Fikir, iman ve ölkü aşkı... İnsanı güçlü yapan bunlardır.” demişti. Biz ki dünyada Başbuğ’umuzun gölgesini yalnız bırakmadık, ölümünden sonra da mirası ve vasiyeti olan Milliyetçi Hareket Partisine ve Ölkü Ocaklarına leke sürdürmedik, hiçbir bölücüye parmak sallattırmadık. Başbuğ’umuz ve şehitlerimiz emin olsun, Türk vatanının bütünlüğünü korumak için son nefes, son nefer, son damla kanımıza kadar mücadeleden dönmeyeceğiz. Mekânı cennet, ruhu şad olsun.

Çalışmalarımızın ölkemize hayırlı olmasını diler, büyük Türk milletini ve onun büyük Meclisini saygıyla selamlarım.

BAŞKAN – Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Mehmet Taytak.

Buyurunuz Sayın Taytak.

MHP GRUBU ADINA MEHMET TAYTAK (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 ve kamu iktisadi teşekkülleri ve teşebbüslerinin 2017-2018, 2019-2020 yılları denetimine ilişkin raporları hakkında Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Türkiye demir yolu ağırları açısından dünyanın en gelişmiş ölkelerinden biridir. 2.336 kilometrelik kısım elektrikli olmak üzere 10.984 kilometre uzunluğunda bir demir yolu ağına sahibiz. 594 kilometrelik bir hızlı tren hattımız bulunmaktadır. Uluslararası Demiryolları Birliği verilerine göre Türkiye en geniş hızlı tren hattına sahip 9’uncu ölkedir.

Değerli milletvekilleri ve kıymetli Afyonkarahisarlı hemşehrilerim, 508 kilometre uzunluğa sahip Ankara-Polatlı, Afyonkarahisar-Uşak, Uşak-İzmir Hızlı Tren Projesi için mevcut altyapı çalışmaları Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğünce devam etmektedir. Kalan altyapı, üstyapı ve...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – 14 Mayıs’tan sonra biz tamamlayacağız inşallah onları.

TAMER DAĞLI (Adana) – Espri yaptı ağabey, sen devam et.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Biz devam ederiz, merak etmeyin, siz yormayın kendinizi efendim.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Biz yapacağız hemşehrime, sıkıntı yok, Millet İttifakı.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Kalan altyapı, üstyapı ve elektromekanik yapım işlerinin ihalesi gerçekleştirilmiş, sözleşme imzalanmıştır. Tüm kesimlerle birlikte Ankara-İzmir Hızlı Tren ve Polatlı-Afyon-Banaz kesimindeki yapım çalışmaları hızla devam etmektedir. Projenin tamamlanmasıyla 824 kilometre olan mesafe 508 kilometre ve on dört saat olan seyahat süresi üç saat otuz dakikaya dönecektir. Afyonkarahisar’ımıza ve tüm ölkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün de hayali olan çağdaş demir yolu sistemine geçilmesi ve yerli demir yolu sanayisinin oluşturulması için bu konuyu siyasetüstü görmeliyiz ve millî bir politika hâline getirmeliyiz.

Değerli milletvekilleri, Afyonkarahisar Türkiye’nin önemli sanayi şehirlerinden biridir. Son yıllarda özel sektörün de yatırımlara yönelmesiyle sanayileşmede yeni bir döneme geçilmiştir. İlimizde 1 ihtisas

OSB olmak üzere toplam 9 tane organize sanayi bölgesi vardır. Merkezde 2, İscehisar, Şuhut, Dinar, Bolvadin, Emirdağ, Dazkırı ve Sandıklı Organize Sanayi Bölgelerimizde 139 ülkeye, 4 serbest bölgeye 2022 yılında 400 milyon 412 bin dolarlık ihracat yapılmıştır.

Organize sanayi bölgelerimizde pek çok sektör yer almaktadır. Bunların başlıcaları da mermer, gıda, et işleme, inşaat ve yapı malzemeleri ve makinedir. Organize sanayi bölgelerimizde 280 fabrika faaliyet göstermekte, 10 binin üzerinde vatandaşımıza istihdam sağlanmaktadır. Afyonkarahisar ilimiz, aynı zamanda, dış ticaret dengesine baktığımızda, dış ticaret fazlalığı veren ender illerimizden bir tanesidir.

Değerli milletvekilleri, Afyonkarahisar, Türkiye'nin mermer açısından en zengin şehridir. Dünya çapında tanınan ve tercih edilen birçok farklı mermer çeşidi ilimizde üretilmektedir. Gıda sektörü de Afyonkarahisar'ın ihracatında önemli bir yere sahiptir. İlimizde üretilen ürünler arasında bal, kaymak, sucuk, pastırma, peynir gibi ürünler yer almaktadır ve bu ürünler dünya geneline ihraç edilmektedir.

Milliyetçi Hareket Partisi Afyonkarahisar Milletvekili olarak büyük Türk milletine, gönül coğrafyamıza, İslam âlemine ve Afyonkarahisar'a hizmet etmek için bundan tam beş yıl önce etmiş olduğumuz yemine sadakatle bağlı kaldım. Samimiyetle ve azimle bizlere kendisini temsil etme imkânı veren Afyonkarahisar halkına ve hemşehrilerime şükranlarımı sunuyorum. Dün ve bugün olduğu gibi yarınlarımızda da büyük Türk milletine hizmet etmeye devam edeceğiz.

Değerli milletvekilleri, bugüne kadar Afyonkarahisar'da pek çok sektöre, pek çok alana Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi ve Cumhuriyet İttifakı sayesinde bürokratik, ekonomik ve siyasi alanda destekler sağladık. Afyonkarahisar'ımızın bütün ilçelerine KOSGEB temsilciliklerini kazandırdık. Bu sayede vatandaşlarımıza ilçesinde başvuru imkânı sağlandı ve talepleri hızlı bir şekilde yerine getirildi. 12.310 işletme, 1.151 girişimci sayımız, 10 meslek kuruluşumuz olmak üzere toplamda 13.471 kayıtlı işletme de bu sayede kurulmuştur. İşletmelerimize 102 milyon değerinde destek sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, sucuk işletmeleri Afyonkarahisar'ımızın ekonomideki bir diğer mihenk taşıdır. 2020 yılı içinde Tarım ve Orman Bakanlığında değişen bazı düzenlemeler kapsamında yer alan ve sucuk üretimi yapan firmaları olumsuz etkileyecek olan maddelerin tekliften çıkartılmasını ve yönetmelik değişikliği yapılmasını sağladık. Bu konuda sektörü ve bizleri bir araya getiren, bize inanan ve çözümlerde ciddi katkılarda bulunan Afyonkarahisar Ticaret Borsası Başkanımız Sayın Mehmet Mühsürler Beyefendi'ye Afyonkarahisar adına teşekkürlerimi iletiyorum.

Değerli milletvekilleri, mermercilik sektörümüzün bürokratik sorunlarına Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımız, Tarım ve Orman Bakanlığımız ve Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı nezdinde çözümler aradık. Bu çalışmalarımız sırasında, Afyonkarahisar mermer sektörüne katkıda bulunan İscehisar Mermerciler Derneği Başkanı Sayın Muharrem Çakmak Beyefendi'ye, Ege Maden İhracatçıları Birliği Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Alimoğlu Beyefendi'ye, Tüm Mermer, Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği Genel Başkanı Sayın Hanifi Şimşek Beyefendi'ye Afyonkarahisar halkı adına şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, termal sektörünün sorunlarına kurumsal çözümler aradık. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüyle, Jeotermal Kaynaklar ve Mineralli Sular Kanunu'nda idari payları konusunu çözüme kavuşturabilmek için düzenli çalıştık ve çalıştayı da Afyonkarahisar'da topladık, Afyonkarahisar'da yapılmasına vesile olduk, tüm termal işletmelerin kazancına katkı sağladık. Üretimin ve ihracatın artırılmasında, sektörlerimizin gelişmesinde büyük emekleri olan Afyonkarahisar Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Hüsnü Serteser Bey'e ve Afyonkarahisar Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği Başkanı Cengiz Üstün Bey'e Afyonkarahisar adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bundan tam yirmi altı sene önce bugün, 4 Nisanda, milliyetçi-ülküci hareketin kurucu lideri, Türk'ün Başbuğ'u Alparslan Türkeş Rahmetirahman'a kavuşmuştur. Başbuğ'umuz Alparslan Türkeş Bey, Türk-İslam medeniyetine duyduğu derin hassasiyet ve Türk milletinin bekası için ortaya koyduğu çelikten iradeyle Türkiye'yi yabancı ideolojilerin ve küresel güçlerin esaretine teslim etmemiştir. Kendisinden devraldığı bayrağı yirmi altı yıldır şanla, şerefle, ileriye taşıyan liderimiz, Genel Başkanımız Devlet Bahçeli Beyefendi, Başbuğ'umuzun aziz hatırasına ve davasına sahip çıkmış, fikirlerini her daim yaşatmıştır. Başbuğ'umuzun bize iki emaneti vardır; biri Milliyetçi Hareket Partisi, diğeri Ülkü Ocaklarıdır. Emanetleri emin ellere verildi ve Allah'ın izniyle sonsuza kadar yaşayacaktır. Yolundan dönmeyeceğiz; satmadık, satmayacağız. Ruhu şad olsun, mekânı cennet olsun. (MHP sıralarından “Amin” sesleri)

Değerli milletvekilleri, “2023 lider ülke Türkiye” idealimiz 15 Mayıs sabahı büyük Türk milletinin iradesiyle tecelli bulacak, yeni yüzyılda zafer Cumhuriyeti'nin ve büyük Türk milletinin olacaktır. Millî ve manevi değerlerimizle hesaplaşanlar ile terör örgütlerine kucak açanlar ile emperyalizmin uşaklarına büyük Türk milleti geçit vermeyecektir. Milliyetçi Hareket Partisi ve onun şeref abidesi liderimiz Devlet Bahçeli Beyefendi tıpkı bundan önce olduğu gibi hayırlara anahtar, şerhlere kilit olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Buyurunuz efendim, tamamlayınız.

MEHMET TAYTAK (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle sözlerime son verirken asrın felaketi 6 Şubat depreminde hayatını kaybeden aziz vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yaralılarına acil şifalar, kederli ailelerine ve Türk milletine sabırlar diliyorum.

Gazi Meclisi ve büyük Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Yalnız Afyon mermerlerini Meclise almadılar hemşehrim, Meclise İspanya'dan mermer aldı bunlar, Afyon'dan almadılar. Saray da almadı, Meclis de almadı.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurunuz Sayın Çepni.

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkanım.

Genel Kurul ve değerli halkımız; evet, varlığıyla zengini daha zengin, yoksulları ise açlığa ve sefaletle mahkûm etmiş olan iktidar blokuna karşı yeni bir mücadele sürecindeyiz. Saray sistemini, bu zulüm sistemini yerle bir etmek için yeni bir mücadele örgütlenme aşamasındayız. Gerçeğin siyaseti olarak vardık, varız ve var olacağız. HDP sessizin, mazlumun sesi ve öfkesi oldu, direnenlerin yoldaşı oldu, faşizme ise korku oldu. HDP, halkların demokratik ve özgürlükçü ittifakı olarak doğdu bu coğrafyada ve HDP sadece bir oy toplama olarak kurulmadı, Kürt halkının ve Türkiyeli işçilerin ve emekçilerin mücadele birliği olarak bu coğrafyada kuruldu ve özgürlük ve demokrasi yürüyüşünde idealleri için zenginleşenlerin değil, emekçilik yapanların ve bedel ödeyenlerin mücadele ittifakı oldu. Evet, HDP'de bir araya gelen birleşik mücadele güçleri, demokrasi ve sosyalizm güçleri olarak bu mücadele içerisinde çok kritik görevler gerçekleştirdik. Bunun karşısında faşizmin, iktidarın çok sistematik saldırılarıyla karşı karşıya kaldık ve bu saldırılar karşısında hem dik durduk hem kendimizi, daha güçlü örgütlenme mücadelesini yükselttik hem de bir çözüm gücü olduğumuzu tekraren ortaya koyduk. Evet, HDP bir oy toplamı değildir, HDP bir çözüm projesidir, çözüm paradigmasıdır. Biz aynı zamanda bir kurucu partiyiz, kurucu bir programız, tüm kadim sorunların çözüm adresiyiz.

Depremde yaşamını yitiren, katledilen on binlerce insanın hesabını sormak için mücadele yürüttük, yürüteceğiz. Yüzde 1 daha çok semirsin diye milyonlarca insanı açlığa, yoksulluğa mahkûm etmiş sermaye düzeni, onun partileri ve devletine karşı mücadele etmek için bulunduk, kurulduk ve mücadele etmeye devam ettik.

Yok sayılan, yaşam tarzına müdahale edilen, katledilen kadınların özgürlük mücadelesi için HDP var oldu. İnancı yok sayılan, katledilen, istismara uğrayan, ibadethaneleri yok sayılan, eşit yurttaşlık mücadelesi engellenmeye çalışılan ve devletin Alevisi yapılmaya çalışılan Alevi halkımızın partisi olarak mücadele yürüttük. Ve bu coğrafyada tarihsel olarak devrim ve sosyalizm mücadelesi yürüten tüm güçlerin buluştuğu bir demokrasi meclisi olarak kurulduk ve gelişmeye devam ettik

Evet, deresine, suyuna sahip çıkan, ormanına sahip çıkan emekçinin, köylünün, halklarımızın partisi olarak kurulduk. Yine gençlerin partisi olduk ve ulusal onuru çiğnenmeye çalışılan, yok sayılmaya çalışılan, kültürü, tarihi gasbedilmeye çalışılan Kürt halkının onurlu duruşunun partisi olduk. Yine tüm halklarımızın mücadele birliği olarak ete kemiğe büründürdük bu mücadeleyi. Bu mücadelenin adresi 8 Mart meydanlarıdır. Bu mücadelenin adresi “Nevroz” meydanlarıdır ve 1 Mayıs meydanlarıdır ve bizim gücünü aldığımız meydanlar işte bu halk iradesinin ta kendisidir. İşte, şimdi bu mücadelenin sonucunda karşı karşıya kaldığımız kapatma ve kumpas davalarından sonra yolumuza Yeşil Sol Partiyle devam edeceğiz. Yeşil Sol Partiye verilen her oy, Yeşil Sol Partiyle kurulan her mücadele birliği faşizme karşı, sömürüye karşı, zulme karşı bir duruşu ifade etmektedir. İşte, bu seçim sürecinde Yeşil Sol Parti etrafında kenetlenerek yeni bir yaşamın inşasını örgütleyeceğiz. Buradan tüm halkımıza sözümüz ve çağrımız Yeşil Sol etrafında kenetlenmektir. Yeşil Sol etrafında daha güçlü, daha cesur, daha kararlı yan yana gelişimizle gerçek alternatifi, halk alternatifini inşa edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Bunu en başta zindanlarda tutsak edilen yoldaşlarımız için yapacağız. Figen Yüksekdağ için, Selahattin Demirtaş için, Gültan Kışanak için, Sebahat Tuncel için, İdris Baluken için, Alp Altınörs için, İsmail Şengül için, Bülent Parmaksız için, Günay Kubilay için ve adını saymadığımız on binlerce yoldaşımız için bunu gerçekleştireceğiz.

Gelin, faşizme karşı mücadelemizi yükseltelim ve kazanalım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurunuz Sayın Kerestecioğlu.

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; sekiz yıldır milletvekili olarak iktidarın yanlış ve eksik politikalarına muhalefet ederken bu yanlışları değiştirme gücünün siz değerli halkımızda olduğunu hep vurguladım. İşte şimdi değiştirme zamanı. Yeşil Sol Parti Parlamentoda neleri savunmak için geliyor, biraz bakalım.

Her şeyden önce hedefimiz, tüm yurttaşların adil, eşit ve özgürce yaşamasını güvence altına almak için katılımcı ve demokratik bir anayasa yapmak. Tarafsız, bağımsız, adil yargılama düzeninde “Cumhurbaşkanına hakaret” diye bir suç tanımı olmayacak. Tabii ki kendisi her cenahtan insana açıkça hakaret eden bir Cumhurbaşkanı da olmayacak. “Bant daraltma” adı altında halkın haber alma ve iletişim hakkı engellenmeyecek, hele ki bir afet anında bunu yapanlar ciddiyetle yargılanacak. KHK’lileri ve OHAL Komisyonunun hukuksuz kararlarını tüm sonuçlarıyla iptal edeceğiz yani arkadaşlarımızın dediği gibi, KHK’ler gidecek, biz kalacağız. Hâkim ve savcılara yönelik toplumsal cinsiyet eşitliği eğitimi zorunlu olacak. Erkek adaleti değil, gerçek adaleti sağlamak esas amacımız olacak. Kadınların tek sorunu istihdama katılamamak değil, çalışan kadınların birçoğu kayıt dışı işlerde çalışıyor. Kadınlar güvenceli işlerde ve insani koşullarda çalışabilecek. 8 Mart artık ve kesinlikle resmî bir tatil olacak. Ayrıca, ev içi emek sömürsüne karşı kadınlara sosyal güvence ve emeklilik hakkı tanıyacağız. Eşi hayatını kaybeden kadınlara sunulan sosyal destekten boşanmış ya da eşi cezaevine girmiş kadınlar da faydalanabilecek. Göçmen kadınlara yapılan her türlü saldırı ve şiddete karşı ağır cezai yaptırımlar

olacak. Nadira Kadirova, Yeldana Kaharman ve Gabonlu Ibouanga'nın ölümleri şüpheli olmayacak ve ölmeyecekler, bu ülkede güven içinde yaşayacaklar. Hakaret, ötekileştirme ve nefret suçu anlamına gelebilecek sözcük, deyim ve atasözlerinin dilden, söylemden çıkarılması için mücadele edeceğiz. LGBTİ+'ların ihtiyaç amaçlı sağlık hizmetleri harcamaları da kamu tarafından karşılanacak.

Engelli yurttaşların farklılıklarının toplumsal kabulü için yeni engellilik kültürü geliştirecek, sağlamlılık politikalarına son vereceğiz. Her engelli bireye asgari ücrete eş değer temel yurttaşlık geliri ödenecek, engelliler için erişilebilir kentler inşa edeceğiz. Çocuklar geleceğin projesi değil, bugünün hak sahipleri ve toplumsal öznesi olacaklar. Çocuklar arasındaki ana dil, kimlik, kültür, inanç, cinsiyet, beden farklılıklarına yönelik ayrımcılığı ortadan kaldıracak temel ihtiyaçlarını kamu bütçesinden karşılayacağız. Enflasyon, işsizlik, gelir adaletsizliği, yoksulluk, barınma sorunu demokratik ekonomi modelimizle son bulacak. İş cinayetleri kader olmayacak.

Medyadaki her türlü nefret dilinin önüne geçeceğiz. Şiddeti, tacizi, nefret dilini teşvik edecek yayınlara yönelik demokratik denetim mekanizmaları işletilecek. İnançların devletin tekeline alınmasına son vereceğiz. Tüm inançların ibadet yerlerine eşit muamele edilmesini, yaşanan tüm kimlik sorunlarının eşit haklar temelinde ele alınmasını sağlayacağız. Alevileri, Hristiyanları, Musevileri, diğer tüm inançları ve inanmayanları yok sayan anlayışa karşı yurttaşların eşitliğini ve özgürlüğünü savunacağız. Yeşil Sol Parti, pek tabii ki doğayı korumak, ekolojik yıkımı durdurmak için Parlamento faaliyetlerini sürdürecektir. Akbelen Ormanı, Kaz Dağları, İkizdere artık madenlerle anılmayacak; derelerimiz özgür olacak, Kuzey Ormanları muhafaza ormanı ilan edilecek. Kentleşme, enerji, ulaşım, sanayi ve tarım politikalarını ekolojik yaklaşımla oluşturacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – AKP iktidarında hayata gözlerini açan, ilk defa oy kullanacak ve 14 Mayıs'ta sonucu belirleyecek gençler, inanın başka bir dünya mümkün ve başka bir yönetim biçimi de mümkün. Tüm öğrenciler bilimsel, özgür ve ana dilinde eğitim alabilecek. Hiçbir genç tarikat yurtlarına muhtaç olmayacak; öğrencilerin barınma ve beslenme ihtiyaçlarını ücretsiz karşılayan yurtlar açacak, genç işsizliği ve yoksulluğuyla mücadele için temel gelir uygulaması başlatacağız.

Sevgili halkımız, bu amblemi ve adı her yere not edin: “Yeşil Sol Parti.” Yeşil Sol Partiyle birlikte mücadele edeceğiz, birlikte kazanacağız, birlikte değiştireceğiz.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Antalya Milletvekili Sayın Kemal Bülbül.

Buyurunuz Sayın Bülbül.

HDP GRUBU ADINA KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Kolay gelsin Başkanım.

Evet, “Tek yol Yeşil Sol.”

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ne o?

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Anlatacağım Sayın Bakanım.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ağaç dikelim.

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Şimdi, öncelikle, 22 Mart 2023 tarihinde İzmir’de hukuksuz bir şekilde gözaltına alınan Merkez Yürütme Kurulu üyemiz İdil Uğurlu arkadaşımız; barış annesi Behiye Yalçın, Selma Demir, Hayat İzgi, Nevroz Çelik ve Gençlik Meclisi üyesi Berfin Çelik arkadaşımız hukuksuz bir şekilde tutuklanıp rehin alındılar. Buradan onlara sevgi ve saygılar gönderiyorum; yakında özgürleşeceksiniz değerli arkadaşlar.

İkincisi: Ben Antalya Milletvekiliyim ve Antalya nesiyle biliniyor? Turizmiyle biliniyor, bitki örtüsüyle biliniyor, doğa güzelliğiyle biliniyor, tarihiyle biliniyor, çarpık kentleşmeyle, bu kentte ki imar skandallarıyla vesaire biliniyor ama bir şeyiyle daha biliniyor, o da hapishaneleri. Bakın, Antalya merkezde S tipi, L tipi, Y tipi ve YGC tipi -yani yüksek güvenlikli cezaevi- 4 tane hapishane var. Antalya'da Meclisten büyük bir kampüs var arkadaşlar. O yetmiyor, Manavgat'ta S tipi, Meclisten büyük bir kampüs; Alanya'da L tipi, Meclisten büyük bir kampüs var. Bu kampüslerde tutulan kadın ve erkek tutuklular var, rehinelere var, hükümlüler var. Gittik, idarelerle görüştük; idareler suç işlemiş gibi bir yüz edasıyla bakıyorlar ama hiçbir hak ihlalini de kabul etmiyorlar. Peki, ne hak ihlali var burada? Utanmazca bir hak ihlali. Doktora götürülen tutukluya 2 tane kelepçe takılıyor. Gerekçe? Fırar edebilirmiş. Bir kelepçe takılıyor, yetmiyor; bir kelepçeyle de kendisine kelepçeliyor. Buna hapishane müdürü diyor ki: “Bu beni aşan bir durum, bunu Jandarma komutanıyla görüşün.” Ve aslında kendisini aşan bir durum değil, savaşıyor.

Başka? Ajanlık dayatması var; bakın, Manavgat Hapishanesinde “Avukatla görüştüreceğiz.” adı altında götürüp tehdit etme var, ajanlık dayatması var. Sarıyer Pir Sultan Abdal Kültür Derneğinin yöneticisi 2 kadın, Beyhan Gün ve Şimal Deniz Manavgat Hapishanesinde ve bunlar darbedildiler geçen hafta. Aynı şekilde, avluya çıkmada yani havalandırmaya çıkmada yasak var. “Detaylı arama” adı altında çıplak arama var ve bunun adının “çıplak arama” olmadığını “detaylı arama” olduğunu söylüyor beyefendiler. Şimdi bu beyefendilerle tekrar görüşeceğiz. Dediğim gibi, gittik; Antalya L Tipi Hapishanesine de gideceğiz ve Antalya'yı da bir hapishaneler kenti olmaktan kurtarmak, gerçekten bir doğa, tarih ve turizm kenti olmasını sağlamak için elimizden gelen çabaları sarf edeceğiz.

Şimdi oradan laf atanlar, iyi bakın, Yeşil Sol Partiyi ezberleyin; bunu ezberlemeniz gerekir, zira politik sonunuzu getirecek olan budur. “Tek yol Yeşil Sol” boşuna demedik. Neden tek yol Yeşil Sol? Kadınların özgürlüğü, halkların eşitliği, inançların “eşit yurttaş” kavramında birleşmesi, emekçilerin özgürlüğü ve Türkiye’de ihlal edilen tüm hak ve özgürlüklere dair suç ve ihlalin ortadan kaldırılmasının yolu, üçüncü yol Yeşil Sol. Dolayısıyla “Tek yol Yeşil Sol” yetmiyor, bir de “Üçüncü yol Yeşil Sol.” Yani sistemden azade, yani devlet sağ ve devlet solundan azade; yani halkın kendi solu, yani halkın kendi demokrasisi, yani halkın kendi siyasi katılımı, yani halkın kendisidir Yeşil Sol. O anlamda Yeşil Sol Partiyi 14 Mayıs seçimlerinde göreceksiniz; seçim öncesinde meydanlarda olacağız, sizinle beraber olacağız, can cana, yan yana olacağız ve gelin canlar bir olalım, iri olalım, diri olalım; bir yürüyüş eyleyelim, yezit düzenine son verelim diyeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hep beraber Yeşil Sol(!)

KEMAL BÜLBÜL (Devamla) – Evet, hep beraber Yeşil Sol, tek yol Yeşil Sol. Yeşil Sol adına hepinize Yeşil sevgiler, Sol saygılar.

Çok teşekkürler; kolay gelsin. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İzmir Milletvekili Sayın Serpil Kemalbay Pekgözegü.

Buyurunuz Sayın Kemalbay Pekgözegü.

HDP GRUBU ADINA SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli halklarımız, evet, kırk gün sonra seçimler olacak ve seçimlere giderken Halkların Demokratik Partisi ve Yeşil Sol Parti olarak beyannamemizi Eş Başkanlarımız ilan ettiler. Ben de gündemimi Yeşil Sol Partiye ayırıyorum.

Yeşil Sol Partinin beyannamesi nasıl bir şeydir? Arkadaşlarım anlattı, ben de biraz şu şekilde anlatmak istiyorum: Yeşil Sol Partinin açıkladığı beyannamesinde bütün Türkiye halkları var; eşitlik var, adalet var, onurlu bir yaşam mücadelesi var, herkesin insana yakışır bir şekilde yaşayabileceği, yaşanabilir bir Türkiye yaratma arzusu var. Deniz Poyraz'ın, Emine Şenyaşar'ın, Berkin Elvan'ın, Kemal Kurkut'un, Garibe Gezer'in beyannamesidir bu beyanname. Katı atık işçilerinin, ev işçilerinin, mevsimlik tarım işçilerinin beyannamesidir. AVM önlerinde, plaza önlerinde, patronların villalarının önünde "Yoksuluz çünkü siz varsınız." diyen yoksulların beyannamesidir. Kocaeli Kartepe'de bir reklam firmasının baskı atölyesinde çalışırken başörtüsünün baskı makinesine dolanması sonucu iş cinayetinde yaşamını yitiren 24 yaşındaki Edanur Celep'in beyannamesidir. "Ağaç kökü yesinler." denilen KHK'lilerin, intihar eden KHK'li Fatma Demirel'in beyannamesidir ve atanamayan öğretmenlerin beyannamesidir. Önlem alınmadığı için işçi katliamlarında can veren, Soma'da 301 madencinin, Amasra'da 42 madencinin beyannamesidir. Çocuk istismarına, çocuk işçiliğine isyan edenlerin beyannamesidir. Tek adam rejimine karşı çoğulluğu savunan, "Faşizme hayır!" diyen gençlerin beyannamesidir. Muğla Menteşe Deştin Mahallesi'nde zeytinlerini, ağaçlarını, bahçelerini, bağlarını, yaşam alanlarını bir çimento fabrikasından korumaya çalışan, yaşam nöbeti tutan Deştinli kadınların beyannamesidir. 6 Şubat depreminde yaşamını yitiren, enkaz altında kalan yüz binlerin beyannamesidir. Hatay'da depremden elli yedi gün sonra enkazdan 8 kişinin cansız bedeninin çıkarıldığını unutmayanların beyannamesidir. Barınma hakkını arayanların, güvenli konut bekleyenlerin, çadır bulamayanların beyannamesidir. Bir avuç şirket daha fazla kâr etsin diye yasa ve yönetmeliklere uygun enkaz kaldırılmıyor ve asbest tozları nedeniyle depremzedelerin yaşamları yine risk altında; buna direnen, sokakta eylem yapan Samandağlı kadınları copleyanlara karşı Samandağlı depremzedeleri savunanların beyannamesidir. Yeşil Sol Parti seçim beyannamesi, yaşam alanları çadır kentlerin yanına moloz dökülen, asbest ve zehirli atıklara maruz bırakılan bu depremzedelerin, "Enkazda ölmedik, molozlardan öleceğiz." diyenlerin, "Helalleşmek yok, affetmek yok." diyen Samandağlı kadınların beyannamesidir. Bursa'da 21 plakalı aracın içindeki Kürt yurttaşın beyannamesidir, linç edilmek istenen Kürt yurttaşın beyannamesidir. Yargısız infaz edilerek birkaç gün önce sırtından vurulan 3 çocuk babası Mikail İkinci ve 28 yaşındaki hamile eşinin beyannamesidir. Tahir Elçi'nin, Hrant Dink'in beyannamesidir. Kadın cinayetlerinde yaşamını yitiren Pınar Gültekinlerin, Gülistan Dokuların, Nadira Kadirovaların beyannamesidir. İzmir Alsancak'ta boğazı kesilerek katledilen transseksüel birey Ecem'in beyannamesidir. Zindanları dolduran siyasi tutsakların, kadınların, çocukların, hasta tutsakların beyannamesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (Devamla) – Mecliste yeni yüzümüz Yeşil Sol Parti olacak. Herkese ekmek, herkese iş, herkese özgürlük, eşitlik, adalet isteyen Türkiye'nin tüm halklarını, bütün sosyalistlerini, tüm demokrasi güçlerini Yeşil Sol Parti altında buluşmaya davet ediyoruz. Yeşil Sol Parti, emekçi halkın, kadınların, halkların, inançların sigortası olarak bu Meclise çok güçlü bir şekilde girecek; buna inanıyorum. Buradayız, birlikte değiştireceğiz. "...(*) İyi ki HDP var, iyi ki Yeşil Sol Parti var, iyi ki halkların mücadelesi, işçilerin, devrimcilerin, sosyalistlerin, kadınların, ekoloji savunucularının mücadelesi var.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Kocaeli Milletvekili Sayın Ömer Faruk Gergerlioğlu.

Buyurunuz Sayın Gergerlioğlu.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

HDP GRUBU ADINA ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27’nci Dönemin sonuna geliyoruz. Bir beş yılın muhasebesini yapmak lazım ancak AK PARTİ sıraları boş; nereye kaçtılar bilmiyorum ama sorulacak sorular ve istenecek hesaplar var. Hiçbir yere kaçamayacaksınız; bu millet sizden ağır bir hesap soracak, demokrasi içinde soracak bunu. Elinizi vicdanınıza koyun, bir beş yılın muhasebesini yapın arkadaşlar. AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı bir çıkar ittifakıdır; kimi zaman hakkı, hukuku, adaleti, Anayasa’yı çiğnediler, kimi zaman kendi ilkelerini de çiğnediler. Devlet Bahçeli’nin emriyle, Meclis Başkanı Mustafa Şentop’un sahte tutanağıyla Meclisten vekil çıkartan, ardından AYM’nin iptal kararı sonrasında Anayasa Mahkemesine hakaretler yağdıran bir ittifak oldu AK PARTİ-MHP cumhur zulüm ittifakı. “Gazi Meclis, Gazi Meclis” dediniz, Anayasa’ya aykırı yasalar çıkardınız. AYM’den bunlar dönünce de yine bu yasaları sonuna kadar dayattınız, AYM’yi tanımayan “Onu kapatacağım.” diyen bir zorbalığa imza attınız. Nerede AYM, AİHM kararlarını bile tanımadınız; Sayın Selahattin Demirtaş, Sayın Osman Kavala zindanlarda. Cezaevleri mahpus doldu; hasta oldular, öldüler, büyük acılar çektiler. En çok yaptığınız devlet kurumu cezaevleri oldu; 399 cezaevi yaptınız, 22 cezaevi daha yapıyorsunuz, yeri göğü cezaeviyle doldurdunuz.

Kürt’ü, Alevi’yi, gayrimüslimi çok üzdünüz; Müslümanları “Allah, kitap, vatan, bayrak” diyerek kandırdınız. Parti merkezimizde Deniz Poyraz’ımızı katlettiniz. Kürtçe konserleri yasakladınız; statlarda “Yeşil” “beyaz Toros” afişleri astırdınız. Kürt’ü -Kürtçeyi- üçüncü sınıf vatandaş ilan etmeye çalıştınız.

İfade özgürlüğünü ayaklar altına aldınız. “Hak” diyeni, yallah, cezaevlerine gönderdiniz. Ne ifade özgürlüğü ne de medya özgürlüğü bıraktınız. Binlerce bebek, çocuk cezaevlerinde annesiyle çile çikti, diğer çocuklar akrabalarının yanında kaldı. Binlerce bebek, çocuk sizin döneminizde cezaevlerinde kaldı; utanç verici bir hâldir! Hamile kadınlar, lohusa kadınlar cezaevindeydi, cezaevinde doğum yaptılar. Utanç verici bir Türkiye Cumhuriyeti dönemi iktidarı, ittifakı olduk.

Komutanlarının emrini dinleyen erleri, askerî öğrencileri, kursiyer teğmenleri acımasızca müebbet hapse mahkûm ettiniz; erleri, öğrencileri darbeci ilan ettiniz. Gençleri, güvenlik soruşturmalarıyla, sahtekâr mülakatlarla vurdunuz, susturdunuz.

En güvенеceğimiz kurum olan yargıyı yürütenin kulu kölesi yaptınız. İstemediğiniz kararı veren savcılar, yargıçları sürdürdünüz; coğrafi güvence palavrasını attınız, bir defa bile bunu yerine getirmediğiniz. Çıplak arama rezaletine imza attınız. KHK zulmüne imza attınız; yüz binlerce kişiyi işinden attınız, aç susuz bıraktınız, özel sektörde çalıştırmadınız, pasaportlarını iptal ettiniz, süründürme süründürme öldürmeye çalıştınız ve depresyonlar, yoksulluklar, sosyal dışlamalar içinde bıraktınız. En az 140 KHK’li intihar etti, yine vicdanınız sızlamadı, umurunuzda değil. Binlerce defa burada size anlattım, vicdanınız hiçbir defa sızlamadı. Cezaevleri ağzına kadar legal kriterlerin illegal kabul edildiği mahpuslarla doldu. İnsanlar kaçırıldı, en az 35 kişi kaçırıldı ve aylarca işkence edildi ve onlardan 3’ü yok şu anda. Bulunanlar ya cezaevlerinde ya Ankara Emniyet müdürlüklerinde çıktı. Sunay Elmas, Ayhan Oran, Yusuf Bilge Tunç yok şu anda, yok; ne dirileri var ne ölüleri var; memleketi 90’lara çevirdiniz, 90’lara.

Bakın, Emniyet müdürlüklerinde korkunç işkencelere imza attınız; makata cop sokma işkencesi Ankara Barosunun raporlarına geçti, resmî raporlara geçti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Nice intiharlar oldu; mazlumlar intihar etti, çocuğuna pantolon alamadığı için intihar etti mazlum insanlar. Döneminizde Covid de bir skandalla seyretti, ispatlarım size, Covid ölümlerini de örtbas ettiniz, yok şu anda kayıta bunlar; bunu da tespit ettik.

Bakın, yirmi yıllık manevi enkazınızın, çöküşünüzün ardından âdeta bunu görmeyenlerin görmesi için bir büyük maddi enkaz oluştu. Sizin o kötü yönetiminizle, o kötü yönetmeliklerle, o uyulmayan yönetmeliklerle, sonuçta bir deprem oldu ve 50 bin insan hayatını kaybetti. Belki bu dünyada onlar bizim gibi sizden hesap sormayacak ama öte dünyada vallahi de sizden hesap soracak, billahi de hesap soracak sizden. O mazlumlar yakanıza yapışacak, hiç unutmayın bunu; vicdanınız bunu kesinlikle unutmasın. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Ağrı Milletvekili Sayın Abdullah Koç.

Buyurunuz Sayın Koç.

HDP GRUBU ADINA ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli halklarımız; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, kamu iktisadi teşebbüsleri deyince bire bir AKP Hükûmetinin bir örneğini görebilirsiniz. Burada ne oldu peki? Yirmi bir yıllık bir süre içerisinde bu kamu iktisadi teşebbüslerinin ne kadar yağmalandığına, uluslararası şirketlere ne kadar peşkeş çekildiğine dair örnekleri çok net bir şekilde görebiliriz. Bakın, bunların başında Ziraat Bankası var, TÜRK TELEKOM var, şeker fabrikaları var, PTT’nin ilgili bölümleri var; bunların tamamı bu iktidar döneminde ne yazık ki uluslararası şirketlere peşkeş çekildiği gibi yine, en fazla arpalık olarak kullandıkları alan olarak biliyoruz. Son dönemlerde yapılan hesaplamalara göre de şu anda iflas eşiğinde olan ve neredeyse batan kamu iktisadi teşebbüslerden bahsetmek mümkündür; bu, işin bir gerçeği. Bunu şurada belirtmek isterim ki bütün halklar bunun hesabını önümüzdeki seçimde bu AKP Hükûmetinden soracak.

Bir diğer mesele ise, bu AKP Hükûmetinin bu seçimden korktuğu gibi korktuğu bir gerçek daha var aynı zamanda, o da şu: Gençlerden korkuyor bu Hükûmet. Neden korkuyor? Çünkü buradaki, sandıktaki en büyük dersi gençler verecek.

Bakın, gençlerle ilgili neler yapıldı? Bu depremden dolayı gençlere ilişkin olan bütün alanların tamamı kapatıldı, yurtlar kapatıldı. Şimdi, seçim dönemine giriyoruz; üniversitelerin imtihanları, üniversitelerin sınavları o döneme seçim dönemine denk getiriliyor. Öğrencilere yurt bırakmadınız, kalacakları yurtlardan uzaklaştırdınız; öğrencilerin eşyalarını çöpe attırdınız. Bununla yetinmediniz, öğrencileri kendi evlerine yolladınız. Şu anda öğrencilerin nerede oy kullanacağına, nerede size demokrasi anlamında hesap soracağına ilişkin alanlar belli değil. Ben buradan bütün gençliğe sesleniyorum: Ne olursunuz oy kullanacağınız yere muhakkak ki ulaşın ve bu iktidara bu hesabı sorun çünkü en büyük hesabı siz soracaksınız. Yani, gençlik, bu iktidara tarihî bir ders verecek, bu iktidarın korktuğu kadar var. Gençlerin yüzde 80’i, yüzde 90’ı bu iktidara karşı ve bizlere oy verecekler, kendilerine oy verecekler; ben bunu biliyorum. Dolayısıyla, gençliğe sesleniyorum: Genç bütün arkadaşlar oy kullanacakları yere muhakkak ki ulaşsınlar çünkü bu iktidarın yaptığı şey önünüzü kesmektir, buna kesinlikle uymayın ve buna karşı durun.

Bir diğer mesele, bakın, bir deprem gerçeği yaşadık. Bu depremden hemen sonra birkaç gün içerisinde bizzat ben kendim ve partimdeki bütün arkadaşlar depremdeki o asbest meselesini dile getirdik. Orada mevcut olan büyük, korkunç o doğa kirliliğini dile getirdik ve maalesef kimseden ses çıkmadı. Bakın, 2005 yılında AKP Hükûmetinin getirmiş olduğu Türk Ceza Kanunu’na göre, 181’inci ve 182’nci maddelere göre bu bir suçtur, suç. Yani, şu anda o molozları kaldırdığınız zaman asbeste ilişkin olan o molozları kaldırdığınız yerde halkları ve bütün halkı orada zehirliyorsunuz ve burada suç işliyorsunuz. Buna karşı Allah’ın hiçbir kulu harekete geçmiyor, hiçbir cumhuriyet savcısı harekete geçmiyor. Dolayısıyla, buradaki mevcut olan o eylemi yapan, işlemi yapan kim varsa hepsi şu anda suç işliyor.

Bir diğ er mesele ise, doğaya vermiş olduğunuz bu zarar nedeniyle ağır cezada yargılanmanız gerekiyor; bununla ilgili hiçbir işlem yapılmıyor. Yani Türkiye'nin gelmiş olduğu tablo nedir, biliyor musunuz? Bütün halklarımız çok iyi biliyor; işlemeyen bir mahkeme, işlemeyen bir yargı sistemi, işlemeyen bir sistem ama çok az kaldı yani kırk günlük bir süre kaldı, kırk gün sonra bunların hesabı tek tek sorulacak ve bunların hesabını hep birlikte soracağız, hep birlikte. Yargılanacak kişiler de adil bir şekilde yargılanacak çünkü burada suç işleniyor, işlenen suç ağırdır ve ciddi bir şekilde halk sağlığıyla oynanıyor. Türk Ceza Kanunu'nun ilgili hükümleri de maalesef işletilmiyor, bunu işletecek kesim de halkın kendisine verdiği oyu alandır ve iktidara geldiğimiz zaman halklar olarak biz bunu sağlayacağız. Dolayısıyla, bu meyanda hukuk raftadır, ceza hukuku raftadır ve bunun önüne geçeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Arkadaşlarımızın hepsi bunu dile getirdi, bakın, Yeşil Sol Parti... Ben, burada, bütün halklarımıza şöyle seslenerek konuşmama son vermek istiyorum "... " (*) (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Atila Sertel.

Buyurunuz Sayın Sertel. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ATILA SERTEL ( zmir) – Sayın Başkanım, kıymetli arkadaşlarım; K T Komisyonunun Cumhuriyet Halk Partisi grup sözcüsü olarak, burada bulunan, K T'te çalışan milletvekili arkadaşlarımla birlikte 27'nci Dönemin beş yılında 289 üst komisyona katılmışız, 203 alt komisyon toplantısı ger ekleştirmişiz. Toplam 492 toplantıda birbirimizle kavga etme, birbirimizle tartışma, birbirimizle zaman zaman takılma, g l şme, konuşma dışında K T'lerin denetimini gerçekleştirmeye çalıştık. Yorucu bir maratondur ama K T Komisyonunun çok önemli bir komisyon ve Türkiye'de millet adına, Meclis adına bize verilen yetki K T'lerin denetimi içindi, biz de bu denetimi yerine getirmenin gayreti içinde olduk.

Sevgili arkadaşlarım, burada, arkadaşlarım da eleştirilerini ve niçin muhalefet şerhlerini koyduklarını anlatacaklar. Mustafa arkadaşımız başlangıçta Et ve Süt Kurumuyla ilgili, T GEM'le ilgili ve Sudan'da kiralanan araziyle ilgili konuşmasını yaptı. Biraz sonra Kemal Zeybek, Deniz Yavuzylmaz, Orhan Sümer arkadaşlarım da burada görüşlerini a ıklayacaklar.

Ben TRT'ye ağırlık vermek istiyorum çünkü TRT, Türkiye'nin çok önemli bir kurumu ve milletin, devletin, bayrağın, vatanın TRT'si olma yerine, bir siyasi partinin güdümünde ve gerçekten halktan aldığı paraları har vurup harman savuran, kötü yönetilen bir kurum hâline geldi.

Elektrik payları vardı hatırlarsınız, ısrarla s ylemimiz üzerine geçtiğimiz yıl kaldırıldı. Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu dâhil bütün Cumhuriyet Halk Partililer vatandaşın payını, elektrikten alınan payını söylediler. Bakın, 2017 yılında TRT 690 milyon, 2018'de 689 milyon, 2019 yılında 1 milyar 45 milyon, 2020 yılında 1 milyar 205 milyon, 2021 yılında 1 milyar 335 milyon elektrik payını vatandaşın cebinden aldı. Beş yıllık toplamda 4 milyar 966 milyon yani 5 milyara yakın, eski parayla söyleyeyim 5 katrilyon parayı aldı.

(*) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

TRT sadece bununla yetinmedi, TRT bantrolenden de çok büyük paralar aldı. 2017 yılında 1 milyar 472 milyon -küsurları var okumuyorum- 2018 yılında 1 milyar 702 milyon, 2019 yılında 1 milyar 757 milyon, 2020 yılında 2 milyar 619 milyon, 2021 yılında 3 milyar 362 milyon olmak kaydıyla, beş yıllık toplamda yaklaşık 11 milyar lira para topladı. Vatandaşın toplanan bu paraların hesabını sormak ve denetlemek bizim asli görevimizdi.

Bazı arkadaşlarımız, buraya çıkanlar söyledi; denetimin tam olarak ve eksiksiz yapıldığını söylediler. Bana göre öyle değil, bize göre öyle değil. Niçin öyle değil? Bakın arkadaşlar, TRT beş yıl içerisinde yaklaşık 6 milyar 539 milyon TL parayı dış yapımlara harcamış. Yani bizim 2021 yılına kadar olan bölümde harcanan para yaklaşık 7 milyar lira. 2017 yılında 882 milyon, 2018 yılında 1 milyar 150 milyon, 2019 yılında 1 milyar 250 milyon, 2020 yılında 1 milyar 372 milyon, 2021 yılında 1 milyar 854 milyon lira parayı harcamışlar.

Sormuşuz, “Arkadaş, sen dizi film çekiyorsun, sen dış yapımlara yönelmişsin, 7 milyara yakın parayı beş yılda harcamışsın; sen bunun hesabını bize vermek zorundasın.” demişiz TRT Genel Müdürüne. Tıpkı banka genel müdürlerinin söylediği gibi bize “ticari sır” yanıtını vermişler, demişler ki: “Rekabet ediyoruz biz dizi filmlerde. Eğer biz bunu açıklarsak olmaz. Neden? Çünkü diğer özel televizyonlar bu dizileri satın alır.” Sevgili arkadaşlarım, mış gibi yaptık, denetlemiş gibi yaptık. Bütün eller kalktı, AK PARTİ ve MHP elleri kalktı ve bütün kurumları istisnasız akladılar; akladılar ama hesapları kontrol edemedi akladılar. İşte soruyorum, burada da soruyorum, halkımızın huzurunda da soruyorum: 7 milyar lirayı siz beş yıl içerisinde ne yaptınız ey TRT yönetimi? Hangi kuruluşlara dizi filmler çektirdiniz? Hangi kanallarla rekabet ederken hangi kanallardan dizi yapımcılarına yölediniz? O dizi yapımcıları kimler? O dizi yapımcılarına ne kadar para verdiniz? Bunu açıklamak zorundasınız. TRT, halkın TRT’si değil arkadaşlar; tamamen Recep Tayyip Erdoğan’ın televizyonu olmuş, “Tayyip radyo televizyon” hâline gelmiş. Bunu da söylüyorum: Halktan topladıkları vergilerle, halkın tümünden aldıkları vergilerle çok orantısız bir biçimde propaganda aracı hâline getirmişler TRT’yi.

Örneğin, Mart 2019 seçimlerindeki bulguları söylemek istiyorum: Adalet ve Kalkınma Partisinin aleyhinde hiç yayın yapmamış TRT ama propagandasını kırk dokuz saat elli sekiz dakika yapmış, kırk dokuz saat elli sekiz dakika AK PARTİ propagandası yapmış. MHP’nin aleyhinde hiç yayın yapmamış ama ortağına haksızlık yapmış; üç saat otuz iki dakika ayırmış. Cumhuriyet Halk Partisinin lehinde beş saat kırk yedi dakika yayın yapmış ama aleyhinde beş saat elli altı dakika yayın yapmış; beş saat kırk yedi dakika haberlerini vermiş, beş saat elli altı dakika da CHP’nin aleyhinde konuşmuş. İYİ Partinin elli beş dakika otuz iki saniye lehinde konuşmuş, bir saat on iki dakika aleyhinde haberler yapmışlar. Cumhur İttifakı’nın toplamda elli üç saat otuz dakika haberlerini vermişler, hiç aleyhte yayın yok. Millet İttifakı’nın lehinde altı saat elli iki dakika haber verilmiş, aleyhinde yedi saat sekiz dakika haber verilmiş.

Bunlar, sıkıştıkları zaman inanılmaz insanlara sığındılar ve sığınıyorlar. İşte, o yerel seçimler sırasında bu teröristi -“terörist” diyor- Osman Öcalan’ı TRT ekranlarına çıkardılar. Hani, Bülent Turan dedi ya “TRT’ye çıkmadı vallahi.” Nereye çıktı? “TRT Kürdîye çıktı.” O da TRT, o da TRT ama millet güldü. “Gülmeyin.” diye Bülent Turan söyledi ama hakikaten komik bir hikâye. “Abdullah Öcalan, İmralı’da bir mektup yazmış ve mektubunda HDP İstanbul seçimlerinde tarafsız olsun...” diye... Bunu kim söyledi? 22 Haziran 2019 Cumartesi günü TRT’ye çıkarılan Osman Öcalan söyledi. Sıkıştığınız zaman Osman Öcalan’a sarılacaksınız, sıkıştığınız zaman HDP’nin terörist olduğunu söyleyeceksiniz ama aranan bir insanı TRT’ye çıkarıp propaganda yaptıracaksınız.

Şimdilerde ne yapıyorlar arkadaşlar? Hizbullah’ın öğretmeni, TRT programcısı oldu. Abdülkuddus Yalçın, Hizbullah’ın tahliye edilen sanıkları arasındaydı, Gaffar Okkan’ın katillerine eğitim verdiği için dokuz yıl hapis cezası almıştı; TRT üç yıl önce ramazan sohbeti için onu keşfetti ve Molla Abdülkuddus adıyla ekranlara çıkardı. Şimdi, ortaklar değiştikçe değişen TRT’nin yayıncılığı var.

Mevlüt Bey, bunu da dikkatle izleyin, nasıl denetleniyor, üç yıldır, bu Hizbullah'ın adamı olarak içeride yatıp çıkmış olan insan TRT'ye nasıl çıkıyor, bence bunun da sorgusunu sormak gerekiyor.

TRT ayrıca o kadar haksızlıklar yaptı ki örneğin eleman alımında en son yaptığı sınav 2015 yılındaydı. 2015 yılında sınav yaptığı o çocukların, bize gelen çocukların, inanın, haykırıışları ve isyanları bugün hâlâ kulaklarımda çınlıyor. 2015'ten sonra zaten alımların hepsini sınavsız yaptılar. Bakın, KPSS puanı 90 olan, TRT sınavında yazılı 100 puan alan çocuk elendi; KPSS puanı 57 olan, yazılı sınavda 70 alan genç, TRT'de işe başladı.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ağabey, yeteneğini niye söylemiyorsun? Yeteneğini de söyle.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Yetenek burada, KPSS'de 57, yazılı da 70; KPSS'de 90, yazılı sınavda 100 alan çocuk yeteneksiz oluyor!

BEDRİ SERTER (İzmir) – Neye göre yetenek, neye göre? Neye göre yetenek? Sana göre mi?

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bunlara göre yetenek ne oluyor?

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yetenek de var yani sen şimdi... Sadece KPSS'den 100 alanın yeteneğine de bakacaklar. Yetenek çabasına, çalışmasına göre oluyor. Olur mu öyle?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, 14 Mayıs'tan sonra yetenek ölçelim, isyan edersin, akıllı ol! Biz liyakat getireceğiz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yeteneğine göre bakıyorsun, yeteneğe Özgür Bey. Sen akıllı ol!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Yetenek, AK PARTİ'nin milletvekilinin yakını olması, bakanın yakını olması oluyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Liyakat var, yeteneği olması.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 14 Mayıs'tan sonra bir yetenek ölçelim, ağzın açık kalır, akıllı ol!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Yetenek yok.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sadece puan mı liyakat? 100 puan alan şey puan öyle mi? Hayret!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Akıllı ol! Akıllı ol! Bir sıkımlık canın kalmış, hâlâ daha...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Neyi hâlâ ya?

ATİLA SERTEL (Devamla) – TRT'de 8.500 kişiyi buldu. Hak yiyorsunuz, hak!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Orada reis geliyor, Temel Reis gibi geliyor. Tayyip Erdoğan...

ATİLA SERTEL (Devamla) – TRT'de kadrolar 8.500 kişiyi buldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Akıllı ol, 14 Mayıs'tan sonra pişman olursun. Ama biz liyakat getireceğiz.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Evet, 8.500 kişiyi buldu TRT'de.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Akıllı sen ol! Niye pişman olayım ya? Niye pişman olacağım?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir sıkımlık canınız kalmış daha konuşuyorsun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne demek pişman olacaksın ya! Yirmi yıldır iktidara geleceğim diye uğraşıyorsun, gelememişsin, konuşuyorsun ya! Kendi işinize bakın siz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Utanmak yok ya! Utan ya!

ATİLA SERTEL (Devamla) – TRT kendi imkânlarıyla yayıncılık yapacaktı.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çocuk sırf ailesi muhalif diye eleniyor.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sevgili arkadaşlarım...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – İşinize bakın!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çocuğun hakkını yiyorsunuz, utanmadan bir de liyakatten bunu söylüyorsunuz.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – İşinize bakın, kimsenin hakkı yenmiyor. Hakkı yenen yok, yeteneğine bakıyoruz.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sevgili Başkanım...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Geç onu!

ALİ KEVEN (Yozgat) – Yalan söylüyorsunuz, yalan!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sevgili Başkanım, bunlar yazılı sınavdan 100 puan alan çocuğu yeteneksiz, 57 puan alanı yetenekli yapar bunlar Başkanım.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Yalanı siz söylüyorsunuz.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Yalan söylüyorsunuz!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – İftira atıyorsunuz, işiniz gücünüz yalan!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Eğer iftiraysa bak, hak yenmiyorsa Allah benim belamı versin, hak yeniyorsa senin belanı versin! Utanmak olur ya!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hak yenmiyor. Her zaman itiraz etme hakkı var.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Utanmak olur ya! Utanmak olur!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Geç sen, kendi belediyelerinize bakın!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Onlar yapar, yaparsa AK PARTİ yapar!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 14 Mayıs'tan sonra -Allah göstermesin- o kriteri bir uygulayım, ağzın açık kalır ama yapmayacağız! Yapmayacağız! Yapmayacağız!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne olacak? Ne olacak? Hesap mı soracaksın ya!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sevgili arkadaşlarım...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – 14 Mayıs'tan sonra ne olacak? Ne olacak 14 Mayıs'tan sonra?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Adalet olacak, adalet!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 14 Mayıs'tan sonra senin dediğin gibi yapsak duman olursunuz! Yapmayacağız biz!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne demek o ya! Tehdit mi ediyorsun? Et, görürsün!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir sıkımlık canı kalmış, küstaha bak!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sakin ol ya!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Geç onu, geç! Geç onu!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Başkanım, bu, süremden gidiyor yalnız, durdurur musunuz?

BAŞKAN – Siz devam edin, devam.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Süreyi durdurun.

Bugünler geçecek...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Herkes haddini bilecek! Küstahlık yok!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Herkes ne haddini bilecek ya! Had mi bildiriyorsun sen!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bakın, bugünler geçecek...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen yapıyorsun! Sen ne biliyorsun da ne bahsediyorsun!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ben oradayım, ben de KİT'teyim! Ben de inceleyenlerin arasındayım, neyi biliyorsun ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nerede oradasın ya! Yazık!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Adalet gelecek, adalet!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ATİLA SERTEL (Devamla) – Arkadaşlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – AK PARTİ'den referansı olmayanı eliyorsunuz!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Özgür Bey... Özgür Bey, hatibin konuşuyor!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yapmayacağım bunu! Ben yapmayacağım, bu parti yapmayacak ama ayıbınla otur be!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Tamam, yapma! Gelince yapmazsın! Gelince yapmazsın!

BAŞKAN – Sayın Özel... Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayıbınla otur! Olacak şey mi ya! Ayıbınla otur!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne ayıbı ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sakin ol! Ya, hatibin konuşuyor!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir sıkımlık canı kalmış 14 Mayıs kadar...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Neyin bir sıkımlık canı kalmış ya!

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...hâlâ orada kuyruğu dik tutuyor!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Dik tutacağım tabii ya!

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Hatibin konuşuyor!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sustur ağabey!

BEDRİ SERTER (İzmir) – Önce onu sustur! Önce o sussun ya!

BAŞKAN – Sayın Özel, kürsüde hatip var.

Buyurunuz Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Arkadaşlar, bugünler geçecek, bugünlerin...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şuraya bak ya, yirmi iki yılın sonunda yirmi iki gün ömrün kalmış, hâlâ küstahlık yapıyorsun!

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Ne yirmi iki günlük ömrü kalmış ya! Kesin sonuç mu aldın sen!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Küstah!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Başkanım, bugünler geçecek...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Seçim sonucu aldın herhâlde ya, kesin hüküm veriyor!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Metin Bey... Metin Gündoğdu, ama bak, yaklaşık iki dakikadır beni konuşurmamak için KİT'te yaptığın aynı provokasyonu burada da yapıyorsun, yakışmıyor, hiç yakışmıyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hiç alakası yok! Doğruları söylediğiniz zaman hepsine eyvallah, doğru söylemediğiniz zaman itiraz ederiz.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bakın, itiraz edin ama gelin buradan konuşun, hakkınız var kardeşim ya, hakkınız var.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Tamam, itiraz ederiz. Özgür Bey laf atınca ben de cevap verdim.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Devam et kardeşim ya!

ATİLA SERTEL (Devamla) – Hakkınız var kardeşim ya! Bak, iki dakikamı yedin.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Devam et sen, devam et, sen konuş. Senin Grup Başkan Vekilin...

ATİLA SERTEL (Devamla) – Olur mu şimdi Başkan?

BAŞKAN – Buyurunuz efendim, devam edin.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Başkan iki dakika verecek.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Yani bazı sözlerim, doğru olan sözlerim birilerinin içini acıttığı için yerlerinden bağıyorlar. Ben bunu KİT’te de yaşıyorum, KİT’te de bizi susturmak için çok uğraştılar ama susturamadılar. Bakın, hak yediniz, hak, hak yediniz, insanların, çocukların haklarını yediniz; çocukları mağdur ettiniz. 100 puan alan çocuk yeteneksiz olabilir mi? 100’de 100 almış, yazılı sınavda yüzde 95 almış, haksız olur mu? (CHP sıralarından alkışlar)

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – FETÖ’cüler de 100’de 100 alıyordu.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Siz kekeme kızı spiker yaptınız TRT’de, kekeme, konuşamayan, bırak yeteneği! Ben bunların hepsini biliyorum.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Spiker yaptılar, spiker.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Bu, torpil radyo televizyonu oldu, torpil radyo televizyonu. Torpil radyo televizyonu eleman alırken...

Bakın, Tayyip radyo televizyonu, seçimlerde en fazla hakkı... Talan radyo televizyonu, talan oldu, talan, ne yaptılar, biliyor musunuz? Talan ettiler parayı; bu sene dış yapımlara 1 milyar 800 milyonluk para harcadılar. Tırtıklayan radyo televizyon, hem elektrik paylarından hem de diğer paylardan tırtıkladılar.

SERVET ÜNSAL (Ankara) – Hepsi çocukları onlar.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Yani biz bunların hepsini söylüyoruz, siz de biliyorsunuz ki bize gelen konular çok farklı.

Şimdi, biraz da PTT’den bahsedeyim çünkü TRT ve PTT çok kötü.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (Devamla) – 2019 yılında 1 milyar 218 milyon, 2020 yılında 740 milyon, 2021’de 387 milyon, 2018 yılında 2 milyar 727 milyon, 2019 yılında 1,5 milyar lira civarında zarar etti PTT ve öz sermayesi üç yılda 85,8 oranında geriledi, 386 milyon liraya geriledi PTT’nin bütçesi.

Bakın, arkadaşlar, PTT Genel Müdürü de burada. Peki, zarar ederken PTT yönetimi ne yapıyor? Ne yapıyor, biliyor musunuz? PTT, devam ediyor, alımlarına devam ediyor, harcamalarına devam ediyor. Geçtiğimiz gün bir soru önergesi daha verdim. PTT’nin, HGS satışlarında bir şirkete imtiyazla kendisi zarar ederken servet aktardığını hepimiz biliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız efendim.

ATİLA SERTEL (Devamla) – Sayıştayın 2021 yılı raporunu incelediğimiz zaman bu ortaya çıkıyor PTTEM’le beraber ama şimdi PTT’ye asıl sorduğumuz soru şu: PTT, HGS işinde zarar ediyor ya, onun dışında PTT 520 milyon liralık giysi siparişi verdi, 520 milyon. Kurumların, KİT’lerin, kamu kurumlarının burada çok büyük usulsüzlükleri olduğuna ilişkin Sayıştay raporları önümüzdeki yıl

gelecek, bunun içerisinde var. Ne kadar elemeye kalksalar da Sayıştayın içini ne kadar boşaltmaya kalksalar da önümüzdeki seçimden sonra, Allah'ın izniyle Millet İttifakı iktidarında bunların hepsinin hesabını soracağız. Hangi bürokrat haksızlık hukuksuzluk yaptıysa, hangi bürokratin boğazından haram lokma geçtiyse bunların hesabını mutlaka soracağız!

Teşekkür ederim Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adana Milletvekili Sayın Orhan Sümer.

Buyurunuz Sayın Sümer. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kamu iktisadi teşebbüslerimizden Halk Bankasının 2017, 2018, 2019, 2020 Sayıştay raporlarıyla ilgili itirazlarımız üzerine söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, özellikle Halk Bankasını ve diğer kamu bankalarını yönetirken şeffaf, hesap verilebilir ve dikkatli olunması gerekir çünkü bu bankalar milletin kendi bankasıdır, kasalarında milletin parası bulunur; her biri belirli bir amaca hizmet etsin, bankacılık sistemine ve vatandaşlara destek sağlansın diye kurulmuştur. Hani, derler ya “Tüyü bitmemiş yetimin hakkı var.” diye, işte, kamu bankalarında bu milletin her bir ferdinin hakkı vardır. Peki, saray iktidarı milletin parasını yöneten kamu bankalarını nasıl idare ediyor; gelin, hep birlikte buna bakalım.

Sayıştay raporlarına göre, 2019 yılında, Teftiş Kurulu Başkanlığınca, merkezden ve yerinde olmak üzere ihbar ve şikâyetlere bağlı olarak ortaya çıkan işlemlere soruşturma açılır. Teftiş Kurulu Başkanlığınca 22 adet kredi ve mevduat içerikli, 24 adet insan kaynakları yönetmeliği içerikli, 17 adet bankacılık hizmetleri, 1 tane de bağlı ortaklıkları ilgilendiren konularda toplam 64 adet soruşturma yapılmış.

Peki, Halkbank neden bu kadar çok soruşturma geçiriyor? Türkiye’de geçirdiği soruşturmalar yetmiyormuş gibi -ben bir Türk vatandaşı olarak buna da ayrıca üzüliyorum- Amerika mahkemelerinde Türk bankacılık sistemini çökertebilecek miktarda cezai yüklerle karşı karşıya kalıyor. Değerli milletvekilleri, çünkü Halk Bankası liyakatle, bankacılık esasları doğrultusunda yönetilmiyor. 2018-2020 arası Sayıştay raporlarına göre, Halk Bankasının batık ve riskli durumdaki kredilerinin, bağlı kuruluşları hariç, toplam 5 milyar 919 milyon lira batık parası var.

Peki, ne demek batık ve riskli durumdaki krediler? Saray talimatı üzerine Yönetim Kurulu kararıyla yandaş verilmiş kredi demek; bunun başka bir açıklaması yoktur. Zaten bunu da biz söylemiyoruz, kimseyi zan altında bırakmıyoruz; bu usulsüzlüklerin hepsi Sayıştay raporlarında tespit edilmiş vaziyette.

Yine, Sayıştay raporuna göre, Halkbank 25 milyon ve üzerindeki toplam 16 milyon 9 bin liralık krediyi usulsüz olarak yeniden yapılandırma kapsamına sokuyor. Vatandaş 2 taksitini ödemediği zaman evine barkına icra gönderen anlayış, iş yandaşa geldi mi maalesef, affetmek için ne yapacağını şaşıyor.

AKP’li milletvekili arkadaşlara sormak isterim: Bir yere seyahat etmek için otobüse bindiğimiz zaman, otobüsü kullanacak kişinin ağır vasıta ehliyet sahibi usta bir şoför olmasını mı isteriz, direksiyon başında hayatında araç kullanmamış birisiyle seyahat etmek mi isteriz? Tabii ki canımızı düşünürüz. Peki, iş milletin parasını yönetecek olan bankanın yönetimine gelince neden işin ehli birilerinin orada yer almasını sağlamıyorsunuz? Daha önce hayatında hiç bankacılık tecrübesi bulunmayan eski belediye başkanlarının, saray danışmanlarının, eski müsteşarların, milletvekillerinin Halk Bankası Yönetim Kurullarında ne işi var? Ne işi olduğunu birkaç örnekle buradan milletimize anlatmak istiyorum. Bu konuları yazılı soru önergesiyle yetkili Bakanlığa sormuştum ancak tüm sorularımıza “ticari sır” denilerek cevap verilmedi. Esnafın bankası olması gereken Halk Bankasının, saray yönetiminin baskısıyla hangi işlere imza attığını tüm milletin bilmeye hakkı var.

Bakın, değerli milletvekilleri, Sayıştay raporlarına göre, 1451 kod numaralı Halk Bankası şubesinden 62640058 müşteri numaralı firmaya, 2018-2020 yılı rakamlarına göre tam 1 milyar 578 milyon lira kredi verilmiş. Yine, aynı şekilde, 4218566 müşteri numaralı firmaya 1 milyar 120 milyon lira. Bir başka firmaya ise tam 3 milyar 299 milyon lira Yönetim Kurulu kararıyla kredi verilmiş ancak bu tutarlar yıllardır geri alınamıyor. “Kimdir bu firmalar?” diyoruz, cevap dahi verilmiyor. Raporlara yansıyan bunlar gibi daha onlarca firma var.

Yine, 2019 yılında tespit ettiğimiz ve o günden beri benim de yakinen takip ettiğim memleketim Adana’yı ilgilendiren bir başka kamu bankasının verip geri alamadığı yüklü miktarda kredi bulunuyor. Biz dile getirdiğimiz zaman batık kredinin tutarı tam 321 milyon liraydı, elimize ulaşan en son Sayıştay raporlarına göre ise borç tam 449 milyon lira olmuş. İki senedir ben özel takip ediyorum, “Bu krediyi neden verdiniz?” diyoruz, “Kime verdiniz?” diye soruyoruz, “Bu parayla Adana’ya hangi yatırımlar yapıldı?” diyoruz; tek bir ses dahi gelmedi, verilen tek cevap “ticari sır” oldu. Bu para vatandaşın parası, bu para milletin alın terinin parası.

Buradan vicdanlara sesleniyorum: Bu kadar büyük rakamlar talimatlarla kime ne karşılığında veriliyor? Yazık değil mi? İktidar gereğini yapıp neden verdiği kredileri geri almak için mücadele etmiyor? Bu işin nedenini, 5’li çetelere kamu bankalarından sağlanan kredileri, bu kredilerle iş yapan müteahhitleri, onlara ortak olan saray yandaşlarını, yurt dışı hesaplarına aktarılan paraları, kamu bankalarını kullanarak arka kapıdan dolar satanları, evlerindeki kasalarda milletten aldıkları rüşvet paralarını tutanları, borsada manipülasyon yapanları, kamu bankaları üzerinden lüks araçlar kiralayarak yandaşların kullanımlarına verenleri çok iyi biliyoruz. Hani, birileri “Not tutuyoruz.” diyerek vatandaşları tehdit ediyor ya, bizler de yetim hakkı yiyenleri, kamu bankalarını yandaş finansörü hâline getirenleri, milletin parasını yemeyi kendisine hak görenleri not tutuyoruz.

14 Mayıs seçimlerinden sonra, milletimizle birlikte, Millet İttifakı iktidarında ve 13’üncü Cumhurbaşkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu öncülüğünde mutlaka gereğini yapacağız diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Başkanım, sağ olun.

BAŞKAN – Samsun Milletvekili Sayın Kemal Zeybek.

Buyurunuz Sayın Zeybek. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bugün, Sayıştay denetlemeleri kapsamında kamu iktisadi teşebbüsleri çalışmalarında Komisyonumuzun itirazlarını Cumhuriyet Halk Partisi olarak dile getiriyoruz. Tabii, bu konuda, arkadaşlarımız KİT’lerin değişik kurumlarında sözler aldı, ben Ziraat Bankasını konuşacağım bugün.

Şimdi, Ziraat Bankasında çalışan ve görev yapan arkadaşları -burada onları özeline- kırmak ve üzmemek istemem ama yapılanları dile getirmek zorundayız. Sayıştay denetim çalışmaları kapsamında Yönetim Kurulu üyeleri ve personel için yapılan giderlerin bilgi, belge, kayıtlarının bankalar tarafından verilmemesi bulgusuna karşı öneri dile getirmiştik ama şimdi görüyorum ki Sayıştay denetçileri kamu görevini yaparken belgeleri alamıyor, bilgilere ulaşamıyor; haklı olarak millet adına ve 84 milyon insan adına denetim yapıyor. Ya, böyle bir hukuksuzluk olabilir mi, böyle hukuksuz bir ülke hâline bu ülke getirilebilir mi? Maalesef, maalesef o durumdayız şu anda.

Değerli arkadaşlar, Sayıştay Kanunu’nun “Sayıştayın yetkileri” başlıklı 6’ncı maddesi “Sayıştay, bu Kanunla veya diğer kanunlarla yüklendiği görevlerin yerine getirilmesi sırasında kamu idareleri ve görevlileriyle doğrudan yazışmaya, gerekli gördüğü belge, defter ve kayıtları göndereceği mensupları

aracılığıyla görmeye, mallar hariç dilediği yere getirtmeye, sözlü bilgi almak üzere her derece ve sınıftan ilgili memurları çağırmaya, kamu idarelerinden temsilci istemeye yetkilidir.” diyor. Görevi Sayıştay denetçilerinin ama Sayıştay denetçilerinin bu görevi yerine getirmediğini görüyoruz. Diğer tarafta, banka bütçesinden sponsorluk yapıyor; reklam, tanıtım yardımları veriyor ama Sayıştay denetçileri kime, nasıl verildiğinin belgesini istediği zaman bilgileri, belgeleri alamıyor. Ya arkadaş, biz hukuk devleti değil miyiz? Yoksa bir başka anlamda, biz 1980’li yıllarda faşist iktidarları yaşadık. O dönemlerde dahi bilgiler, belgeler Sayıştay denetçilerine verilmişti.

BURHANETTİN BULUT (Adana) – O zaman daha iyiydi.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Demek ki bir cuntanın, bir faşist diktatörlüğün olduğu dönemde dahi bunların olamadığını biliyoruz ama bugün bunların olmasına anlam veremiyoruz. Bu doğru değil diyorum arkadaşlar.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Çiftçinin bankasıydı.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Tabii, çiftçinin, üreticinin, besicinin ve bu ülkede üretim yapan insanların bankası olması gerekiyor Ziraat Bankasının ama Ziraat Bankasının tek bir görevi var şu anda. Ben, son günlerde, son yıllarda... Tarım Kredi Kooperatiflerine çiftçinin borcu var, üreticinin borcu var, oradan ucu açık, şifresi belirlenmiş, ne kadar kredi içerisinde olduğu belli olmayan bir kartla beraber Tarım Kredi Kooperatiflerinden kartlar veriliyor, Ziraat Bankasına götürülüyor. Tarım Kredi Kooperatiflerinin borçları Ziraat Bankasının uhdesi altına alınıyor yani faizlendiriliyor. Vatandaş diyor ki: “Kime borçlandım? Ziraat Bankasına.” Aslında borç nereyeydi? Tarım Kredi Kooperatiflerineydi. Arkadaşlar, arkadan dolanarak vatandaş başka hâle getirmeyin, getirmeyin, doğrudan yapabileceklerinizi yapın. “Biz çiftçiye mağdur edeceğiz, ezeceğiz, besiciyi mağdur edeceğiz, eti 350 liraya getireceğiz.” durumuna getirdiniz bu ülkeyi. Değerli arkadaşlar, bunun olmaması gerekiyor.

Diğer tarafta, tabii, ülkemizin son beş yıldır gündeminde olan, gündemini işgal eden bir durumu var: Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası. Tabii, amacı üreticiye, besiciye ve sanayiciye destekçi olmak ama onun görevi o değil ki, o görevden çıkmış. Kime görev veriyor? Bir medya grubu satın alınacak, adı da Doğan Medya Grubu. Satın alan kim? Demirören.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Konuş Kemal Ağabey!

KEMAL ZEYBEK (Devamla) - Ya, değerli arkadaşlar, şimdi, bu Demirören Medya Grubunun, 22 Ocak 2016 tarihi itibarıyla banka uyarı sisteminde firma hakkında diğer bankalara ödeme problemlerine ilişkin kayıt olduğu tespiti olmasına rağmen, Demirören Grubunun bankanızda 44311462 no.lu müşteri numaralı durumunda 18/8/2018 tarihli firmaya, analiz raporlarında 1,6 milyar lira borcu olduğu hâlde, bu borç tahsil edilemediği hâlde, siz nasıl olur da bu firmaya... Doğan Holding medyasını alırken, firmanın alınması için 700 milyon dolar borç veriliyor, kredi veriliyor; diğer tarafta, 2018 yılında 100 milyon dolar işletme kredisi veriliyor, aynı yıl içinde 150 milyon dolar daha işletme kredisi verilerek 250 milyon dolara çıkarılıyor ve toplam borç 950 milyon dolar. Ya, bu çiftçiye verilmez, emekliye verilmez, çalışana verilmez, üretene verilmez de bu kredi neden bir medyanın satın alınması için verilir? Burada tek bir amaç var: Bu Doğan Holding, Doğan Medya Grubu kime hizmet ettiyse, kime hizmet ediyorsa onun için alınmıştır, o görev yerine getirilmektedir.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, ben buradan sizlere seslenmek istiyorum: Bu vicdan ve ahlak işi değildir; vicdanlı, ahlaklı olan insanlar, yönetenler bunu yapmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, tabii, bunun 2 firmasına kredi açılıyor. 2016 yılında alınan bu kredi 2018 yılında yapılandırılıyor, 2018 yılında alınan kredi 2019 yılında yapılandırılıyor; o da yetmiyor; 2020 yılında yeniden yapılandırılıyor, faizleri siliniyor ve her yapılandırmada da krediler iki yıl faiz ödemeli, sekiz yıl faiz ve anapara ödemeli yapılıyor ve devamlı değiştiriliyor.

Değerli arkadaşlar -banka yöneticileri de burada- 2018’de alınan iki yıl ödemesiz, sekiz yıl ödemeli durumundaki bir kredi on yıllığına verildiyse, beş yıl sonra yeniden bir yapılandırma yapıldıysa, bu yapılandırmayla beraber on dört yıl, iki yıl ödemesiz, on iki yıl ödemeli hâle getirildiyse, beş yıl da önceden yapılandırıldığına göre on dokuz yıl yapılandırma yapılmıştır; günahıdır, yazıktır! Ve bunu yapanlara da yazıklar olsun diyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) - Diğer taraftan, aynı firmaya yapılandırma yapılırken... Demirören Grubunun, tabii, golf sahası var, spor alanları var; tabii, satılamaz yerler.

SERVET ÜNSAL (Ankara) - Kemal Ağabey, Kemer Country var.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) - Bunlar kayıtlarda da Sayıştay denetimlerinde de bankanın fizibilite raporlarında belirtilmiş. Değerinde satılamayan ve müşterisi olmayan yerler olduğu hâlde bu yerlerin çok yüksek rakamlarla bankanın aktifine geçirildiği ve şu andaki Demirören Grubunun bankada bugünkü durum itibarıyla 19 milyar 200 milyon nakdinin bulunduğu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Tamamlayınız.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) - Ben, banka yetkililerine, değerli Komisyon üyelerine ve değerli milletvekilleri size soruyorum: Bu paraların faizi bugün hesap edilseydi ve bu paralar yeniden yapılandırma yapılmasaydı 308 milyar dolar daha faiz alınacaktı. Ya, bu parayı kim aldı arkadaşlar? Kimin için yok ettiniz bunu? Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için mi yok ettiniz, yoksa bir avuç azınlığın ve bugün de siyaseten iktidarını sürdürmek isteyenlerin menfaatleri için mi kullandınız? Bunu sormak istiyorum.

Değerli çiftçi, değerli besici vatandaşlarım; sizlere sesleniyorum buradan: Bu iktidar sizin iktidarınız değil ve halkın iktidarı yakında göreve gelecek diyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurunuz efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

52.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in Sayıştay denetçisinin 2019 yılı raporuna göre Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyelerine kredi kartı verildiği, bu kartla toplamda 14 milyon Türk lirası harcama yapıldığı ve bu harcamanın kimler tarafından yapıldığına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, müsaadenizle, tam bu noktada... Tabii, siyaset biraz fıkritakip işi ve hepimizin önemli görevleri var. Şimdi, 2019 raporundan beri Ziraat Bankasında takip ettiğimiz bir husus var. 2019 yılı raporunda Sayıştay denetçisi “Bu Ziraat Bankası, Ziraat Bankası Yönetim Kurulu üyelerine kredi kartı vermiş; maaş alabilirler, ikramiye alabilirler ama bu harcamaları görmek istedim ‘Denetim konunun dışındadır.’ dediler.” diye yazmış. Bunun üzerine ben bu konunun üzerine gitmeye karar verdim ve o dönemki 11 yönetim kurulu üyesinin ismini tutanaklara geçirttim ve dedim ki: Toplam 3 milyon TL -bugünkü parayla 14 milyon TL gibi bir para- 11 kişi tarafından harcanmış, kim harcadı, niye harcadı; açıklayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Denetim konusunun dışında.” diyorlar ya, bunu bilelim, bunu söyleyin. İlk arama Ahmet Genç’ten geldi, Yönetim Kurulu Başkanı; dedi ki: “Aldığım maaş, ikramiye doğrudur; bu kart bende var ama hiç kullanmadım.” Tak, ismini çizdim; belge falan istemedim, inanıyorum.

Arkadan, Sayın Veysi Kaynak aradı “Bir hatan var, benim yerime o tarihte Yusuf Dağcan vardı, hesabı ona sorman lazım, ben kullanmadım.” dedi. Hemen onun ismini silip “Yusuf Dağcan” yazdık. Sayın Bakan Faruk Çelik Twitter’den “Kamuoyuna bilgilendirme: Böyle bir kartı ne aldım ne kullandım.” dedi; onu da çizdik. Serruh Kaleli aradı “Böyle bir kartı verdiler ama ben harcamadım.” dedi. Harcama duruyor, kişi sayısı 7’ye indi. O günden beri soruyoruz, iddia ediyoruz... “Birileri dava açacaklarmış.” dediler “Hemen.” dedim. Ne bir dava var ne...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu 4 sayın Yönetim Kurulu üyesinin hepsinin beyanına yürekten katılıyorum, Yönetim Kurulu Başkanının beni arayıp da yalan atacak hâli yok ama diğer 7 arkadaş kredi kartından o günkü parayla 3 milyon, bugünkü parayla 14 milyon TL harcamış; arayıp “Şuna harcadım.” dese kamuoyunu bilgilendirecek -ben milletin vekiliyim- almayanlar söylese, çember daralıyor. Bu 4 kişi dışında bu bilgiyi bu Meclisten esirgediler. Ben bu işin peşini bırakmam Ziraat Bankası Yönetim Kurulu. 14 Mayıs’tan sonra, bu kartları kim almış, niye harcamış; bu millet adına hesap sorulacak. Bu millet bu çiftçinin malını limitsiz kredi kartlarıyla olur olmaz yerde harcayan ve bunu açıklamayanlardan 14 Mayıs’ta hesap soracak; aha da buraya yazıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1.- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü’nün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü’nün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü’nün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.’nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.’nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü’nün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.’nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.’nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü’nün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442) (Devam)

BAŞKAN – Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzılmaz.

Buyurunuz Sayın Yavuzılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

CHPGRUBUADINADENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; evet, bazı kuruluşlar vardır, devlete ait bazı şirketler vardır, burada yapılacak hataların telafisi mümkün değildir ve bunlar can kayıplarına yol açar. Türkiye Taşkömürü Kurumu da bu kurumların, bu şirketlerin başında geliyor.

Bakın, İbra konusuna geldiğinde, AK PARTİ’li milletvekili arkadaşlar, KİT Komisyonunda yani devlete ait şirketlerin denetlendiği komisyonda hızlı bir şekilde el kaldırıyorlar, el indiriyorlar ve “Kurumun hesaplarını ve faaliyetlerini İbra ettik.” diyorlar. Ne demek İbra? Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre “aklamak” demek. Ne demek? Bakın, bu İbrayı yanlış yaptığınızda sonuç ne oluyor, Türkiye Taşkömürü Kurumundan birlikte bakalım. Yıl 2019, Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Maden Ocağı Sayıştay Raporu... Bakın, Sayıştay Raporu Amasra’da uyarıyor “2019 yılında müessesenin dengelenmiş üretim derinliği eksi 300 metre olmuştur. Bu derinleşme, ani gaz degajı ve grizu patlaması gibi riskleri artırmaktadır. Çalışılan damarların tamamında gaz içeriklerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Tedbir

alın, tedbirleri artırın.” diyor ve ölçtüğü gaz içeriklerinin tablosuna da raporunda yer vermiş. Yine, aynı raporda, kömür tozu patlamasıyla ilgili de mücadele edilmesi gerektiği konusunda uyarı yapıyor. Siz ne yaptınız? Bu rapordaki bu uyarıyı görmezden geldiniz ve bu raporu ibra ettiniz, ibra ettiniz! Sonuç: 14 Ekim tarihinde Amasra’da grizu patlaması oldu ve 42 madencimiz hayatını kaybetti.

2020 yılı raporuna bakalım, neyi ibra ettiniz, akladınız, onu da görelim. 2020 yılı raporunda “2020 yılı sonu itibarıyla müessesede 476 olması gereken pano-ayak üretim işçi sayısı 276’dır. 107 olması gereken hazırlık işçi sayısı 30, 39 olması gereken barutçu sayısı sadece 1’dir.” diyor ve devam ediyor -bakın neyi ibra ettiniz, devam edelim- diyor ki: “Gündüz vardiyası dışındaki arızalara anında müdahale edilememektedir.” Zaten edemediniz patlamanın olduğu gün. Gündüz vardiyasında arızalanan tali pervanelerden birini tamir edemediniz ve patlamanın olduğu galeride hava hızı yetersiz kaldı. Kim söylüyor? Bilirkişi raporu söylüyor. “Yer altı haberleşme sisteminde uzun süreli kesintiler olmakta, kuyu ihraç sisteminde ve yer üstü elektrik tesislerinde önemli aksamalar meydana gelmektedir. Hayati önem arz eden havalandırmanın devamlılığı, merkezî gaz izleme servisi tarafından yirmi dört saat takip edilmesi gereken tehlikeli gazın ölçülmesi için sürekli değişen şartlara göre sistemlerin kurulmadığı anlaşılmıştır.” diyor. İşçi sayısındaki noksanlığa vurgu yapılıyor ve iş kazalarına yol açacağı konusunda uyarı yapıyor. Siz ne yaptınız? Görmezden geldiniz ve el kaldırıp ibra ettiniz. Sonuç ne? Sonuç: Amasra’da bir grizu patlaması oldu, bu tedbirler alınmadığı için oldu ve 42 madencimiz hayatını kaybetti. Hangi 42 madenci? Maraş merkezli depremde, deprem bölgesine gecikmiş, geciktirilmiş olarak gönderilen ve cansiparane bir şekilde can kurtarmaya çalışan madenciler çalıştıkları madende hayatlarını kaybettiler. Çünkü Meclis denetimi eksik yapıldı, çünkü ciddiye almadınız. Oysa bu uyarılar burada dururken, bu uyarılar giderilmeden sizin bu hesapları ibra etmemeniz gerekiyordu ve ibra edilmiş hâliyle maalesef biz madencilerimizi topırağa verdik.

Bakın, o kadar çok kusur, o kadar çok hata vardı ki maden ocaklarının tasarımında büyük hatalar vardı, havalandırma planlarının hatalı olduğu ortaya çıktı; sensör sayıları eksik, sensörlerin yerleri yanlış, ana aspiratör, ana havalandırma kırk dört yıllık, tali pervanelerden biri arızalı, giderilmiyor. Maden ocağında toplam -Türkiye Taşkömürü Kurumunda- 7.068 madenci çalışıyor oysa çalışması gereken madenci sayısı, norm kadrosu, ideal sayısı 14 bin yani 2 madencinin yapması gereken işi 1 madenci yapıyor. Yine, Türkiye Taşkömürü Kurumunun raporuna göre, ortalama 1.500 işçi de kendi uzmanlık alanındaki işi yapmıyor, dolayısıyla eksik sayıda çalışan bu maden işçileri de maalesef kendi görevlerini yerine getirmiyor.

Diğer taraftan, yine, Amasra’da Amasra-A Sahası var, Türkiye Taşkömürü Kurumu çalışıyor burada; 16 milyon ton rezerv var ve tehlikeli bir yerde, eksi 300 metrenin altında çalışıyorlar. Oysa bu sahanın yan sahalarında Amasra-B Sahası var; buradaki kömür rezervi 606 milyon ton ve kömürün kaymağı burada ancak bu kaymak kime tahsis edildi? Özel bir şirkete, Hattat’a tahsis edildi yani Türkiye Taşkömürü Kurumu madencileri eksi 300 metrenin altına hapsedildi, kısıtlandı, bu tehlikeli alanda çalışmak zorunda bırakıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Toparlıyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Ancak bu özel şirkete böyle bir kaymak, kömür alanı bırakılmış oldu. Dolayısıyla da Amasra’da yaptığınız hatayla birlikte 42 madencinin, maalesef, ölüm fermanını aslında imzalamış oldunuz, Mecliste de hesapları ve faaliyeti tüm kusurlarına rağmen ibra

ederek onun da altına imza atmış oldunuz. Bütün suçu da maalesef, bu maden ocağındaki bir barutçunun üzerine atmaya kalktınız oysaki “Barutçu yaptığı patlatmayla grizu patlamasına neden oldu.” derken “Ortaya 2 bin derecelik bir ısı çıkardı.” iddiasında bulunurken barutçunun adli tıp raporunda zehirlenme nedeniyle hayatını kaybettiği ve bu patlamaya sebep olmadığı aslında belgelenmişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Son, selamlayıp kapatayım.

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Devamla) – Biz, Amasra faciasıyla ilgili Araştırma Komisyonuna Enerji Bakanının gelmesi ve bilgi ve görüşlerini aktarması için bir dilekçe verdik ancak Enerji Bakanı Komisyona gelmedi. Ve yine, sorumlu olan Çalışma Bakanının da Komisyona gelmesini istedik ama o da gelmedi. Sanki, zannedersiniz, Türkiye Taşkömürü Kurumu Tarım ve Orman Bakanlığına bağlı.

Biz iktidara geldiğimizde Türkiye Taşkömürü Kurumuna 5 bin işçi alacağız ve Türkiye Taşkömürü Kurumunda madensel bir dönüşüme hep birlikte imza atacağız diyorum, Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aydın Milletvekili Sayın Mustafa Savaş.

Buyurunuz Sayın Savaş.

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarına CHP Grubunun yaptığı itirazlar nedeniyle hazırlanan Komisyon raporu üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle sizleri saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği üzere, KİT’ler iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyette bulunmakta ve piyasa koşullarına göre hareket etmektedir. Buna istinaden, KİT’lerin genel bütçeli kuruluşların denetiminden farklı bir şekilde denetlenmeleri bir gereklilik hâline gelmiştir. KİT’ler, Anayasa’mızın 165’inci maddesi gereğince, 1987 yılında çıkarılan 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesi Hakkında Kanun çerçevesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından denetlenmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; denetim, önce, Komisyonun ihtisas alanlarına göre kurduğu alt komisyonlar marifetiyle yapılmaktadır. KİT Komisyonu, alt komisyonun raporlarını ve ilgili kuruluşların raporlarındaki önerilere ilişkin cevap ve görüşleri birlikte ele alarak kuruluşların durumunu yeniden denetlemekte ve sonuçlandırmaktadır. Bu denetimlerde, denetlenen kuruluşların yönetim kurulları, yöneticileri, Sayıştay denetçileri, ilgili ve bağlı bulundukları bakanlık temsilcileri, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileri ve ilgisine göre diğer kamu kuruluşları da hazır bulunmakta ve gerekirse dinlenmektedir. Görüşmelerin tamamlanmasının ardından, kuruluşun bilanço ve netice hesaplarının ibra edilmesine veya edilmemesine gerekçeli olarak karar verilmektedir.

Bu kapsamda, 2017-2020 yılları arasındaki denetim programında yer alan tüm kuruluşların denetlenmesi için 65 alt komisyon, 56 üst komisyon olmak üzere 121 toplantı yapılmıştır. Bütün kuruluşların denetiminin tamamlanmasının ardından hazırlanan KİT Komisyonu raporu tüm milletvekillerine dağıtılmakta, Cumhurbaşkanlığına gönderilmekte ve şeffaflık adına Komisyonun internet sayfasında yayınlanarak denetim sonuçları kamuoyuna duyurulmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bütün bu süreçlerden geçerek Komisyonumuzca hazırlanan, 2017-2020 yılları arasını kapsayan raporlar sizlere dağıtılmıştır. CHP Grubu tarafından 3346 sayılı Kanun’un 8’inci maddesi uyarınca itiraz edilerek Komisyonca daha önce ibra edilen ÇAYKUR ile

TRT'nin 2017, 2018, 2019, 2020; Türkiye Taşkömürü Kurumunun, Et ve Süt Kurumunun, Devlet Demiryollarının 2019 ve 2020 hesap yıllarının ibra edilmemesi talep edilmiştir. İlgili kanun gereğince Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının, Türkiye Halk Bankasının, Türkiye Şeker Fabrikalarının, Askerî Fabrika ve Tersane İşletmesinin, PTT'nin 2019 ve 2020; Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık Anonim Şirketinin ise sadece 2020 hesap yılına ilişkin itiraz edilerek genel görüşme yapılması istenmiştir. Söz konusu itirazlar aynı madde uyarınca önce Komisyonla görüşülmüştür. Komisyon, itirazların kabul edilmemesi yönündeki görüşünü rapora bağlayarak Genel Kurulda görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; itirazlarda bahsi geçen Komisyonumuzun denetim çalışmalarına yönelik olarak Komisyon raporlarının geç yayınlanması hususuna açıklık getirmek istiyorum. Bildiğiniz üzere, 3346 sayılı Kanun Komisyonumuza denetim kapsamındaki kuruluşların hesap ve işlemlerini görüşerek nihai karara bağlama yetkisi vermiştir yani adı geçen kanuna göre esas denetim yeri KİT Komisyonu olarak öngörülmüştür. Görev yaptığımız süre içerisinde de Komisyon olarak denetim çalışmalarımızı zamanında ve eksiksiz bir şekilde yerine getirdik. Şu an itibarıyla 2022 Aralık ayında Komisyonumuza sunulan ve Komisyon üyelerimize dağıtılan 2021 Sayıştay raporları dışında önceki yıllara ait görüşülmeyen hesap dönemi bulunmamaktadır. Dağıtımı yapılan 2021 yılı raporları da yeni dönemde görüşülecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; cumhuriyetimizin ilk yıllarından itibaren kurulan KİT'ler özel sektörün gerçekleştiremediği yatırımları yapmak, özel sektöre öncülük etmek, ekonomik kalkınmayı sağlamak, piyasada düzenleyici rol üstlenmek, ekonomiyi yönlendirmek ve sosyal politika nitelikte faaliyetler vasıtasıyla gelir dağılımını düzenlemek amaçlarına hizmet etmiştir. Ancak daha sonra uygulanan politikalar sonucundan KİT'ler AK PARTİ hükümetlerine kadar geçen dönemde kârlılık ve verimlilikten uzaklaşmış, görev zararları nedeniyle genel bütçe üzerine sürekli baskı oluşturmıştır. 2002 yılından itibaren AK PARTİ hükümetleriyle birlikte ülkemizde siyasi istikrarın sağlanması, yakalanan güven ortamına bağlı olarak faiz oranlarının düşmesi sonucunda Türkiye ekonomisi ortalamanın üzerinde büyümüş, KİT'ler de daha kârlı ve verimli çalışmaya başlamıştır. AK PARTİ olarak iktidara geldiğimiz 2002 yılında bankalar dışındaki mevcut KİT'lerin aktif toplamı yaklaşık 41 milyar TL iken 2021 yıl sonunda bu rakam mevcut KİT'ler dikkate alındığında yaklaşık 12 kat artışla 483 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yine bankalar dışındaki KİT'lerin hazineye katkısı 2002 yılında 1,9 milyar TL iken 2021 yıl sonu itibarıyla yüzde 236 artışla 6,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Söz konusu KİT'lerin 2002 yılında yaptığı yatırım harcaması ise 1 milyar TL iken bu rakam 2021 yıl sonu itibarıyla 39 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2002-2021 yılları arasında KİT'lerin yatırım harcamalarının artması bizlere bu kuruluşların kaynaklarını cari giderlere değil yatırım harcamalarına yaparak ekonomiye fazlasıyla geri kazandırdıklarını göstermektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu denetimine tabi bankalara bakıldığında ise Ziraat Bankasının aktif büyüklüğü 2022 yılında 2,3 trilyon TL'ye, Halk Bankasının toplam aktif büyüklüğü ise 2022 yıl sonu itibarıyla 1,4 trilyon TL'ye ulaşmıştır. Ziraat ve Halk Bankası Covid-19 salgını nedeniyle yaşanan pandemi süresince hane halkına, reel sektöre, esnafımıza ve çiftçimize verdiği destekle ekonomimizin çarklarının dönmesi için önemli görevler üstlenmiştir. Kredi taksit ertelemeleri, borç yapılandırılmaları dışında pandeminin olumsuz etkilerinin yoğun bir şekilde hissedildiği 2020 yılında yalnızca Ziraat ve Halk Bankası yaklaşık 5 milyon vatandaşımıza bireysel destek kredisi, 755 bin esnafımıza esnaf destek kredisi, 500 bin çiftçimize de tarımsal nitelikli kredi kullanmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye büyük demokrasi ve kalkınma hamlesi sayesinde son yirmi yılda bir asırlık yolu katetmiş nihayet kendi hedeflerini, kendi vizyonunu belirleyip uygulayabilecek bir iklim kavuşmuştur. AK PARTİ olarak her alanda yaptığımız reformlarla ülkemizi 2023 hedeflerimize ulaştırmak için elimizden gelen tüm gayreti gösterdik. Aziz milletimiz de şahittir ki bu süreçte onca

badireler atlattık, engelleri aştık, ülkemiz üzerine oynanan gerek siyasi gerek ekonomik nice sinsi planı boşa çıkardık. Şimdi ise cumhuriyetimizin ilk asrını geride bırakıp ikinci asrına başlayacağımız bu dönemde de Cumhur İttifakı olarak Türkiye Yüzyılı vizyonu ile güven ve istikrardan taviz vermeden başarılarımıza yenilerini ekleyeceğiz. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde belirlediğimiz Türkiye Yüzyılı vizyonu ile ülkemizi dünyanın ilk 10 ekonomisinden biri yapma, milletimizin güvenliğini, huzurunu, refahını en üst seviyeye çıkarma hedefini birlikte başaracağız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 16 Temmuz 2018 tarihinde Komisyon Başkanlık Divanı seçimiyle başladığımız denetim çalışmalarımızı sonuçlandırıyoruz. Geride bıraktığımız beş yıl içinde KİT Komisyonu olarak önemli denetim çalışmaları gerçekleştirdik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA SAVAŞ (Devamla) – Bu süre içerisinde denetim kapsamındaki KİT’lerin 2011-2016 yıllarına ait toplam 491 hesap döneminin denetim raporlarının yayınlanma sürecini tamamladık. Geçen hafta yapmış olduğumuz son toplantıyla birlikte 2017, 2018, 2019, 2020 yıllarına ait denetim çalışmaları kapsamında toplam 323 hesap döneminin denetimini alt komisyonlar dâhil yüz yirmi bir günde gerçekleştirmiş olduk. Ayrıca, Komisyon gündeminde yer alan 2011-2016 yıllarını kapsayan denetim raporları 2019 yılında Genel Kurulda yapılan görüşmenin ardından sürecin tamamlanması sonrasında yayınlanmıştır. 2017-2020 yıllarını kapsayan denetim raporları ise bugün gerçekleştirdiğimiz görüşmeler sonrasında tamamlanacaktır. Böylelikle Komisyonumuzun denetimi kapsamındaki kuruluşların 2011-2020 yıllarını kapsayan son on yıla ait 814 hesap dönemine ilişkin denetim çalışmaları sonuçlandırılmış olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

MUSTAFA SAVAŞ (Devamla) – Görev yaptığımız süre içerisinde layıkıyla sorumluluklarımızı yerine getirmenin gayretinde olduk ve 2021 yılına kadar KİT kapsamındaki tüm kurumların denetimlerini tamamladık. Bu süreçte emek veren başta Komisyon üyesi arkadaşlarımız olmak üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Sekreterliği ve Sayıştay Başkanlığı mensuplarına, bakanlıklarımız ile kamu kurumlarının değerli temsilcilerine teşekkürlerimi sunuyorum. Beş yıl boyunca yapmış olduğumuz denetim ve inceleme çalışmaları nihayetinde hazırlanmış olan KİT Komisyonu raporlarının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İstanbul Milletvekili Sayın Nevzat Şatıroğlu.

Buyurunuz Sayın Şatıroğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genel görüşmeye tabi olan Ziraat Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü, Halk Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ile ibraya tabi olan Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020 yılları arasında daha önce ibra edilen ve genel görüşmeye sunulan hesap ve işlemlerine yönelik muhalefetin itirazları üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu olarak 16 Temmuz 2018 tarihinde Komisyon Başkanlık Divanı seçilmesiyle başladığımız denetim çalışmalarımızı tamamlamış bulunmaktayız. Geride bıraktığımız beş yıl içinde KİT Komisyonu olarak yoğun ve bir o kadar da titiz bir çalışma gerçekleştirdiğimizi özellikle ifade etmek isterim. Bu süre zarfında KİT’lerin 2011-2016 yıllarını kapsayan

altı yıla ait, kuruluşun geçmiş yıllara ait 491 denetim raporunun yayınlaması sürecini tamamlamış bulunmaktayız. Yine, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ait denetim çalışmaları kapsamında toplam 323 kuruluşun denetim çalışmalarını alt komisyonlar dâhil yüz yirmi bir günde tamamladık. Böylece Komisyon gündeminde yer alan 2011 ve 2016 yıllarını kapsayan denetim raporlarının yayınlanması dâhil son on yıla ait toplam 814 kuruluşun denetim çalışmalarını nihayete erdirmiş olduk. Bu vesileyle beş yıllık bu zorlu maratonda denetim çalışmalarına özveriyle katkı sunan Komisyon Başkanımız nezdinde tüm Komisyon üyelerimize, Sayıştay temsilcilerimize ve kurum ve kuruluşlarımızın değerli yetkililerine teşekkür etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu olarak geçtiğimiz hafta 2017 ve 2018, 2019 ve 2020 raporlarında yer alan 11 kuruluşun 25 hesap yılına muhalefetin yaptığı itirazları birleştirerek görüşmeye açtık. Muhalefetin itirazları üzerine Sayıştayımızın da yönergeleri doğrultusunda aldığımız kararları yeniden tek tek görüştük ve Komisyonumuzun daha önce genel görüşmeye ve ibraya sunduğu kararlar hususunda hemfikir olundu ve itirazlar bu sebeple reddedildi. Zaten muhalefetin 11 kuruluşumuz için gündeme getirmiş olduğu itirazları gerek alt komisyonda gerekse üst komisyonda Sayıştay temsilcilerimiz, kurum temsilcilerimiz ve KİT Komisyonu üyesi olan milletvekili arkadaşlarımızla titiz çalışmalarla denetlemiş ve karara bağlamış idik. Bu vesileyle alınan kararların hayırlı olmasını temenni ediyorum.

KİT Komisyonu, bağlı kurum ve kuruluşlarımızın denetlenmesi hususunda önemli bir görevi ifa etmiştir, yapıcı eleştiriler kurumun geleceğine yönelik her üye milletvekilimizin çizmiş olduğu perspektif bu nedenle çok değerlidir.

Yine, kurumlarımızın her yıl denetleniyor olması, kurumlarımızın Gazi Meclisimize hesap verir bir anlayışla çalışmalarını şeffaf bir şekilde Komisyonumuzda tespit edilen eksikliklere yönelik hızlı aksiyona alınması kurumlarımızın daha dinamik bir yapıda olmasını sağlamıştır. Bu nedenle, yapmış olduğumuz denetleme görevini önemseyeceğimizi, kurumlarımızın daha ileriye gitmesinde etkin bir rol üstlendiğimizi ifade etmek isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; genel görüşmeye tabi olan Ziraat Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü ve Halk Bankası Genel Müdürlüğü ile bazı önemli bilgiler paylaşmak istiyorum. Üreten Türkiye'nin bankası Halk Bankası, 2019 yılından 457 milyar TL tutarındaki aktif büyüklüğünü 2021 yıl sonu itibarıyla yüzde 97 artırarak 901 milyar liraya yükseltmiştir. Aktif büyüklükte Halkbank Türkiye'nin 4'üncü büyük bankası olmanın gururunu yaşamıştır. Halkbank, 2019 yılında 297 milyar lira olan toplam mevduatını 2021 yıl sonu itibarıyla yüzde 110 artırarak 625 milyar lira tutarına taşımıştır.

Yine, Türkiye'nin bankası Halkbank, nakdi krediler dışında KOBİ'lerimizin ve esnafımızın dostu olmuştur. Halkbank, 2019 yılında 122 milyar tutarındaki KOBİ kredilerini 2021 yılı sonu itibarıyla yüzde 80 artışla 220 milyar lira yükseltmiştir. Bu verilerle Halkbank KOBİ kredilerinde Türkiye'nin lider bankası olmaya devam etmektedir. Seksen dört yıldır üreten Türkiye'nin bankası olmak misyonuyla faaliyet gösteren Halkbank, esnafımızın kredi bakiyesi 2019 yılında 41 milyar lira iken 2021 yılı sonu itibarıyla esnaf kredi bakiyesi 80 milyar liraya yükselmiştir. Halk Bankasından kredi kullanan esnaf sayısı 3,5 milyon kişiye ulaşmış olup bugüne kadar 215 milyar Türk lirası kredi kullandırılmıştır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir diğer kuruluşumuz olan Ziraat Bankası, bankacılık sektörünün lider bankası olarak ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayarak büyümesine devam etmektedir. Ziraat Bankasının 2018 yıl sonu itibarıyla 538 milyar lira olan aktif büyüklüğü bugün itibarıyla yüzde 484 artışla 2,6 trilyon liraya yükselmiştir. Ziraat Bankası kredi politikası çerçevesinde en başta tarım olmak üzere imalat, istihdam, ihracat ve enerji alanlarında gelişecek şekilde, imalat ve istihdamda önemli bir yapı olan KOBİ'leri destekleyecek şekilde yoluna devam etmektedir.

Ziraat Bankasının nakdî kredileri son üç yılda 379 milyar liradan 1,4 trilyon liraya yükselmiştir. Bugün itibarıyla gayrinakdî krediler dâhil olmak üzere toplamda sağlanan finansman büyüklüğü 1,9 trilyon liraya ulaşmıştır. Ziraat Bankası kuruluşundan bu yana tarım sektöründe her zaman ön planda yer almıştır. Bankanın kullandığı tarım kredilerinin bugün itibarıyla güncel bakiyesi 294 milyar Türk lirasıdır. Tarım sektörüne kullandırılan tüm kredilerin yüzde 70'i Ziraat Bankası tarafından fonlanmıştır. Ayrıca çok düşük de olsa takibe düşmüş tarım kredisi kullanan çiftçilerimizin borçlarını herhangi bir faiz işletilmeden, defaten veya taksitle ödeme yoluna gitme imkânları sağlanmıştır.

Buradan Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekili Sayın Kemal Zeybek'in Komisyon için ifade ettiği Sayıştayın bilgileri, belgeleri paylaşmadığı yönündeki iddiası üzerine bir ifade kullanmak istiyorum: Sayıştay, bu belgelerin teslim alındığını üst Komisyon toplantısında bunu çok net ifade etmiş ve 30 Haziran 2022 tarihindeki toplantı tutanağımıza dercedilmiştir.

Yine, Sayın Özgür Özel'in iddia ettiği 3 milyon liranın üzerindeki kredi kartı harcamasıyla ilgili -sanırım yanlış hesaplara bakmış olabilirler- bir rakam vereceğim: 2019 yılı itibarıyla tüm YK üyelerinin harcadığı kredi kartı toplamı sadece 50.320 liradır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hiç öyle değil kardeşim.

NEVZAT ŞATIROĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – E, getir görelim bunu.

NEVZAT ŞATIROĞLU (Devamla) – Tamam.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Nerede? Bunu ortaya koyamıyorsunuz. Adamlar harcadığını söylüyor, "Ben harcamadım." diyor, çıkıp da bir açıklama yapmıyorsunuz.

NEVZAT ŞATIROĞLU (Devamla) – Koyarız Özgür Bey, koyarız, siz merak etmeyin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir şey söyleyeceğim, bu tamamen gerçek bir şey.

NEVZAT ŞATIROĞLU (Devamla) – Halk Bankası ve Ziraat Bankasının Türkiye'nin bankacılık sektöründeki yüz akı 2 kurum olduğunu özellikle ifade etmek isterim. Halk Bankası KOBİ'lere, Ziraat Bankası ise tarım ve hayvancılık sektörüne verdiği özel ayrıcalıklı kredilerle önemli bir misyonu yerine getirmektedir. 2 kuruluşumuzun da dünü ve bugününü kıyaslayacak olursak, geldikleri nokta kıyas dâhi kabul edilemez. Bu bankalarımıza daha çok destek olmak gerektiğine olan inancımı özellikle ifade etmek istiyorum.

Son olarak, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğü üzerine konuşmak istiyorum. Bu konuda 14 Ekim 2022 tarihinde Amasra Müessesinde meydana gelen maden kazası dolayısıyla vefat eden madencilerimize ve bu zamana kadar hayatını kaybetmiş tüm maden işçilerimize Allah'tan rahmet diliyorum. Türkiye Taşkömürü Kurumu, imtiyaz alanı 6.900 kilometrekare olup 3 bin kilometrekaresi deniz altında, 3.800 kilometrekaresi ise karada bulunmaktadır. Havza eksi 1.200 metre derinliğe kadar hesaplanan jeolojik rezervi 1,5 milyar ton civarındadır. Kurumun faaliyetleri Armutçuk, Kozlu, Üzülmüş, Karadon, Amasra olmak üzere 5 ayrı müessesede sürdürülmektedir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Taşkömürü Kurumu ülkemizin taş kömürü üreten tek kuruluşudur. Ülkemizin yıllık koklaşabilir taş kömürü ihtiyacı 6 milyon ton olup, bunun gelecek yıllarda 7-8 milyon tona çıkacağı tahmin edilmektedir. Kurum 2022 yılında 1 milyon 74 bin 515 ton üretimle ihtiyacın yüzde 18'ini karşılamıştır. Türkiye Taşkömürü Kurumu ürettikleri, ruhsat devri yaparak ihale ettiği sahalar ve redevansçı firmaların faaliyetleri sonucu havzada en az 20 bin kişilik istihdamla 10 milyon tonluk üretim potansiyeline sahiptir. Genel görüşmeye sunulan Halk Bankası ve Ziraat Bankası ile ibraya tabi olan Türkiye Taşkömürü Kurumu için muhalefetin yapmış olduğu itirazları kabul etmediğimizi belirtmek istiyorum.

Gazi Meclisimizin Türkiye Büyük Millet Meclisinde 27'nci Dönem Genel Kurulu çalışmalarının son mesailerini icra ediyoruz. Milletimizin bizlere vermiş olduğu yetki çerçevesinde beş yıldır yüce Meclisimizin de milletvekilleri olarak yoğun bir mesai harcadık. Bizleri bu kutlu göreve layık gören Sayın Cumhurbaşkanımız, Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a ve Gazi Meclisimiz çatısı altında nice hizmetlere birlikte imza attığımız AK PARTİ Grubumuzun kıymetli milletvekillerine, Cumhuriyet İttifakı'nın değerli milletvekillerine şükranlarımı sunuyorum. Yine yapıcı eleştiriler yaparak ülkemiz yararına katkı veren muhalefet milletvekillerimize de ayrıca teşekkür ediyorum. Bu dönem aramızdan ayrılarak ahirete irtihal eden değerli milletvekillerimiz; Markar Eseyan, İsmet Uçma, İmran Kılıç, Yakup Taş, Erdin Bircan, Kazım Arslan ve Deniz Baykal'a Allah'tan rahmet diliyor, ailelerine de başsağlığı diliyorum.

Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum, hepinizi Yüce Allah'a emanet ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurunuz.

NEVZAT ŞATIROĞLU (İstanbul) – Ben sataşmadım, bilgi verdim. O bir şey söyledi, ben de bilgi verdim yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

53.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in İstanbul Milletvekili Nevzat Şatiroğlu'nun 442 sıra sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporları üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, hatibimizi dikkatle dinledik. Tabii ki bu görüşmenin amacı bu ama verilen cevap doğruyu yansıtmıyor. Sayıştay raporundan gördüğümüz, defalarca dile getirdiğimiz, Komisyon üyelerinin kiminin alenen kiminin zımnen kabul ettiği, doğru bulunmadığının ifade edildiği noktada verilen rakam doğru değildir. Ayrıca bu kredi kartlarının verilmesinin hiçbir hukuki zemini yoktur. Açıkça yazdığı hâlde “maaş alırlar, tarif edilen durumlarda ikramiye alırlar”ın dışında onlara bir serbest harcama alanı tanımlanamaz. Bu konuda yapılan eğer doğru olsaydı 2020-2021 Sayıştay Raporları'nda yok ve o faaliyet durduruldu ve yapılan işi tutanak altında, cümle arasında aklamaya çalışmak doğru bir iş değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yarın, belgeleriyle, dökümleriyle bu kredi kartlarının kim tarafından kullanıldığını, ne kadar olduğunu ve bu 3 milyonluk Sayıştayın sorusuna niçin cevap vermediğinizi açıklamak durumundasınız. “O, o kadar da büyük.” diyemezsiniz, o para, dediğiniz para bile çok büyük. Öyle bir keyfi harcama alanı yok, asla böyle bir uygulama doğru da değil, etik de değil, ahlaki de değil. Ayrıca, sığdırmaya çalıştığınız mızrak o çuvala sığmaz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aydın...

54.- *İstanbul Milletvekili Emine Sare Aydın'ın, ilk defa bir kamu bankasının, Halk Bankasının bünyesinde Kadın Girişimci Bölüm Müdürlüğü'nün kurulduğuna, kadınların Halk Bankasının kadın girişimciyi destekleme fonlarından yararlandığına ve 28'inci Yasama Döneminde kendisi görev almayacağı için milletvekilliğine devam edecek arkadaşlarına şimdiden başarılar dilediğine ilişkin açıklaması*

EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım; ben şu açıdan söz almış oldum: Tabii ki bankalarımızın Genel Müdürleri burada bulunuyorlar, Halk Bankasının, Ziraat Bankasının yapmış olduğu destekleri hepimiz az çok biliyoruz ve bugün de dinledik.

Gerek pandemi döneminde gerekse sonrasında Halk Bankasının ilk defa bir kamu bankasının bünyesinde Kadın Girişimci Bölüm Müdürlüğünün kurulduğunu ifade etmek isterim. Bunu Sayın Genel Müdürlü birlikte ortak çalışmalarımız sonucunda kadınlarımızı desteklemek üzere yaptık ve 110 bine yakın kadını Halk Bankasının kadın girişimci destekleme fonlarından kendi işlerini ilerletebilmek için destek aldılar. Bu anlamda KİT'lerin, devletimizin bankalarının kadınlara yapmış olduğu desteklerden dolayı bunu ifade etmek istedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EMİNE SARE AYDIN (İstanbul) – Toplam 25 milyar TL Halk Bankası tarafından 150 bin kadını, kadın girişimciye dağıtıldı. Bu, gerçekten çok muazzam, büyük bir imkân girişimci kadınlarımız için, bunu ifade etmek istedim.

Ayrıca, 27'nci Dönemin sonuna geliyoruz, 28'inci Dönemde devam edecek bütün milletvekili arkadaşlarıma şimdiden başarılı bir dönem geçirmelerini diliyorum. Ülkemizin, milletimizin seçimleri hayırla, huzurla, barış içerisinde geçirmesini diliyorum. Bir sonraki dönemde aranızda olamayacağım için de ayrıca buradan bunu da ifade etmek istedim.

Herkese selamlar, iyi akşamlar, çok teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

1.- *Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.'nin 2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.'nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442) (Devam)*

BAŞKAN – Ankara Milletvekili Sayın Nevzat Ceylan.

Buyurunuz Sayın Ceylan.

AK PARTİ GRUBU ADINA NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu üyesi olarak TRT, Devlet Demiryolları, PTT, Askerî Fabrika ve Tersane İşletme AŞ Genel Müdürlükleri hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde kamu yayıncılığı yapan TRT yüz yıla yaklaşan radyo ve altmış yıla yaklaşan televizyon yayıncılığı deneyimiyle 18 televizyon kanalı, 17 radyo kanalı, 9 dijital platform, 4 basılı yayın, 4 dijital uygulamayla ulusal ve uluslararası düzeyde yayıncılığını gerçekleştirmektedir. Televizyon ve radyo kanalları, dergileri 41 dil ve Türkçenin tüm lehçeleriyle gerçekleştirdiği yayınlarıyla TRT, dünyanın en güçlü medya kuruluşlarından biri hâline gelmiş bulunmaktadır.

2022 yılında kamusal katkı gelirlerinden enerji payının kalkmasıyla TRT'nin gelirleri azalmıştır ancak kamusal katkı gelirlerindeki azalışa rağmen TRT izleyicilerle buluşturduğu yayınlarla izlenme anlamında önemli başarılar elde etmiştir. TRT 1'de yayınlanan diziler izleyici tarafından büyük bir beğeni toplamış ve Teşkilat, Büyük Selçuklu, Masumlar Apartmanı, Gönül Dağı gibi diziler tüm televizyon kanalları ve tüm diziler arasında 1'inci olmuştur.

2022 yılı sonu itibarıyla TRT Haber tüm gün kuşağında ve tüm kişiler hedef kitlesinde elli iki aydır en çok izlenen haber kanalıdır. 2022 yılında da TRT Belgesel, TRT Çocuk, TRT Spor ve TRT Spor Yıldız kanalları da kendi alanlarında en çok izlenen kanallar olmaya devam etmiştir.

2022 yılında gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası TV ve radyo yayınlarının süresine bakıldığında, yayınların yaklaşık yüzde 77'sinin iç yapım, yüzde 23'ünün ise dış yapım olduğu görülmektedir.

TRT 2 kültür kanalı olarak ve TRT Spor Yıldız, TRT EBA kanalları yayın hayatına başlatılmıştır. Arap coğrafyasına hitap eden TRT Arabi, Türk dünyasının sesi TRT Avaz, çok kaliteli yayınlarıyla TRT Belgesel ve TRT Müzik ile TRT Türk kanallarının yayın kimliği yenilenmiştir, bu kanallardaki yayın kalitesi başarılı bir çizgide devam etmektedir. TRT EBA pandemiden iki hafta sonra eğitimin aksamaması için ilkokul, ortaokul ve lise olmak üzere toplam 3 kanal olarak Millî Eğitim Bakanlığı iş birliğiyle kurularak dünyada ilk kez bir rekor kırmıştır. Deprem sonrasında yine EBA yayınları, depremden etkilenen öğrencilerimizin eğitim, öğrenim faaliyetlerini desteklemeye devam etmektedir.

Uluslararası haber yayıncılığıyla TRT World İngilizce yayın yapmakta ve en az 70 ülkeden ürettiği haberleri izleyiciyle buluşturmaktadır. Türkiye'nin Sesi Radyosu'ndan 41 dil ve lehçede gerçekleştirilen yayınlar tüm dünyaya ulaştırılmaktadır.

2022 yılında 218 festivalde yarışan TRT ortak yapımı 36 film, ulusal ve uluslararası arenada toplam 117 ödül kazanmıştır. İnanıyoruz ki TRT, güçlü altyapısı ve köklü yayıncılık geleneğiyle bu yerini çok daha yukarılara taşıyacaktır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Asya ve Avrupa arasında köprü görevi yapan ülkemizin coğrafi konumunun sağladığı avantajların ekonomik ve ticari avantajlara dönüştürülmesi için 2003 yılından itibaren Cumhurbaşkanımızın önderliğinde demir yollarımız yeni bir anlayışla işe koyulmuştur. 2003 yılında başlatılan yatırımlarla yirmi yılda demir yolu sektörüne yaklaşık toplam 371 milyar Türk lirası yatırım yapılmıştır. Ülkemizi yeniden demir ağlarla örme hedefleri kapsamında 2003 yılında 10.959 kilometre olan demir yolu uzunluğu yüzde 20 artışla 13.128 kilometreye, çift hatların oranıysa yüzde 5'ten yüzde 14'e ulaştırılmıştır. 13 Mart 2009 tarihinde işletmeye açılan Ankara-Eskişehir Yüksek Hızlı Tren Hattı'yla ülkemiz ilk defa yüksek hızlı tren işletmeciliğine başlamış, daha sora İstanbul-Konya-Karaman hatları açılmıştır. Böylece konforlu, hızlı ve modern seyahat hizmeti 13 il ve ülke nüfusunun yüzde 47'sine ulaşarak yaklaşık 72 milyon yolcunun seyahat etmesi sağlanmıştır. Ankara merkezli hızlı demir yolu ağıma bu yıl Ankara-Sivas hattı da eklenerek Ankara-Sivas arasındaki on iki saat olan demir yolu seyahat süresi ise iki saate indirilecektir. Yine, devam eden yaklaşık 4.600 kilometrelik demir yolu yapım çalışmalarıyla birçok ilimiz hızlı trene kavuşacaktır. Bir Ankara Milletvekili olarak Ankara-İstanbul hattının tarihi İpek Yolu güzergâhından geçerek seksen dakikada her iki büyükşehre ulaşmasını sağlayacak Yeni Nesil Hızlı Tren Projesi ile Türkiye Yüzyılı Vizyon Projesi şahsımı şimdiden heyecanlandırmaktadır.

Hâlen İzmir'de İZBAN, İstanbul'da Marmaray, Ankara'da Başkentray ve Gaziantep'te hizmete açılan Gaziray olmak üzere 4 büyükşehirimizdeki toplam 274 kilometrelik ulusal demir yolu ağı üzerinde kent içi yolcu taşımacılığı yapılmaktadır.

29 Ekim 2013 tarihinde hizmete sunulan asrın projesi Marmaray'la İstanbul Boğazı'nın altından Avrupa ile Asya arasındaki yolculuk süresi dört dakikaya indirilerek şimdiye kadar 870 milyon vatandaşımız bundan yararlanmıştır.

Pekin ve Londra'yı birbirine bağlayan Bakü-Tiflis-Kars Projesi 2017 yılında hizmete açılmıştır. Bu proje ve Marmaray'la Asya'dan Avrupa'ya kesintisiz demir yolu ulaşım imkânı ülkemiz tarafından sağlanmaktadır.

Ayrıca, Kahramanmaraş merkezli deprem bölgesinden yaklaşık 80 bin vatandaşımız demir yoluyla tahliye edilmiş ve deprem bölgesine 96 adet tren, 1.613 adet vagonla lojistik destek sağlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, iki asra yakın tecrübesiyle ülkemizin her türlü zor zamanında milletimizin yanında olan PTT Anonim Şirketi, Millî Mücadele dönemlerinden günümüze kadar çok önemli roller üstlenmiştir. Pandemi dönemi başta olmak üzere her türlü doğal afet sürecinde PTT, sağladığı hizmetlerle vatandaşlarımızın yanında olmuştur. Pandemiden dolayı sokağa çıkılmadığı günlerde PTT hem bankacılık alanında, birçok hayati hizmet kolunda üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmiş hem de posta, haberleşme, e-ticaret ve kargo alanlarında sunduğu hizmetleriyle öne çıkmıştır.

PTT, pandemi sürecinde gösterdiği üstün gayretini dünyada görülen en büyük felaketlerden biri olan 6 Şubat depremlerinde de sergilemiştir. Merkez üssü Kahramanmaraş olan iki büyük depremin ardından PTT, ilk günden itibaren depremden etkilenen tüm illerdeki vatandaşlarımızın yardımına koşmuştur. Binlerce gönüllü PTT personeliyle 1.500'e yakın PTT aracı deprem bölgelerinde yardım faaliyetlerine katılarak vatandaşlarımızın ihtiyaçlarını karşılamıştır. Özellikle deprem etkilerinin yoğun olarak hissedildiği ilk günlerde başlatılan yardım kampanyası kapsamında vatandaşlarımızın PTT üzerinden 39 bin koli yardımı ücretsiz olarak kargoyla bölgeye sevk edilmesi sağlanmıştır. Bunun yanında PTT, deprem felaketinin ilk gününden itibaren depremden etkilenen şehirlere 7.419 tır barınma malzemesi sevkiyatı gerçekleştirmiştir. Bölgede 60 konteyner ve 39 mobil şube vatandaşların hizmetine sunulmuştur. Depremde vatandaşlarımız için depremin ilk günlerinde çok önemli olan bankacılık hizmetleri yine PTT tarafından karşılanmıştır. Deprem bölgelerinde toplam 5,7 milyar TL tutarında 4 milyon adet PTT Bank işlemi gerçekleştirilmiştir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sermayesinin tamamı kamuya ait olan, 2018 yılında kurulan 27 askerî fabrika, 3 tersane işletmesini bünyesinde bulunduran ASFAT -Askerî Fabrika ve Tersane İşletme Anonim Şirketi- kurulduğu günden bugüne kadar önemli savunma sanayi projelerine imza atmış bulunmaktadır. ASFAT, kuruluş sermayesi olarak genel bütçeden sadece 50 milyon Türk lirası almış, bunun dışında devlet bütçesine herhangi bir sermaye aktarımı veya ödeme gerçekleştirmemiştir. Kuruluşundan bugüne devletimize toplamda 545 milyon Türk lirası vergi ödemesi gerçekleştirmiştir. Bununla birlikte, şirketin toplam proje büyüklüğünün kuruluş sermayesinin 1.000 katına yani yaklaşık 60 milyar TL'ye ulaşmış olması ASFAT'ın başarısının en önemli göstergelerinden biridir. ASFAT, kuruluş amacına uygun şekilde Türk silahlı kuvvetlerimizin ihtiyaçlarını başta askerî fabrikalar ve tersanelerin imkân ve kabiliyetlerini kullanarak en hızlı ve verimli şekilde karşılamaktadır. ASFAT'ın 2022 yılı satışlarının yüzde 73'ü ihracat projelerinden oluşmaktadır. ASFAT, yönetimi Millî Savunma Bakanlığına bağlı bir kamu şirketi olmanın verdiği disiplin, güvenilirlik ve gücün yanında, özel sektör anlayışla donatılmış olmasının verdiği esneklik ve süratle karar alma kabiliyeti sayesinde başarılarına devam etmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NEVZAT CEYLAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu olarak beş yıldan bu yana yaptığımız görevde, başta Başkanımız olmak üzere, emeği geçen KİT Komisyonu üyesi arkadaşlarımıza, kamu kuruluşlarına teşekkür ediyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Raporlarının itiraz edilen bölümleri ve raporlara yapılan itirazlar ile Komisyonun görüşüne ilişkin genel görüşme tamamlanmıştır.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, tam da bu aşamada söz talebi...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sayıştayın ve KİT Komisyonunun önemine, 14 Mayıs seçimlerinden sonra Millet İttifakı'nın iktidarında KİT'lerin hem güçlendiği hem de denetimlerinin şeffaf olduğu, tüm denetimlerin muhalefet partisi tarafından çok etkin şekilde yapılabildiği bir süreci başlatacaklarına ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayıştay, Meclis adına denetim yapan ve milletin parasını, halkın parasını, halkın vergisinin hesabını soran bir kuruluş. Sayıştayın son dönemlerde elinin kolunun bağlandığını, işlevsizleştirildiğini, yürütmenin başı tarafından “Kusur arayan bir kurum.” diye haksız yere yaftalandığını biliyoruz. KİT Komisyonunun son dönemde arkadaşlarımızın yakındıkları, dile getirdikleri ölçüde etkinliğini kaybettiğini biliyoruz ama her şeye rağmen bu Komisyon devletin malını, milletin vergilerini takip etmekle görevlendirilmiş ve hizmetler açısından önemli görevler yapan, tüm partilerden arkadaşlarımızdan müteşkil bir komisyondur, kıymetli bir komisyondur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurunuz efendim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bütün fikir ayrılıklarımıza, bütün itirazlarımıza, zaman zaman bizi çok üzen birtakım tavırlara rağmen parti ayrımı yapmadan bugünkü 4 itiraz dilekçesinin sahibi -Komisyon Raporu'nda da bulunan- ve bugünkü 4 itiraz dilekçesinden her biri için itirazları açıklamak üzere onar dakika söz alabilecekken sadece birini kullandık; o yüzden, bu sözü esirgemediğiniz için teşekkür ederiz.

Kamu iktisadi teşekküllerini temsilen hem Komisyonunda görev yapan hem de burada görev yapan arkadaşlarımıza teşekkür ederiz. 14 Mayıs sonrası -bizim iddiamız odur- Millet İttifakı'nın iktidarında KİT'lerin hem güçlendiği hem de denetlemenin şeffaf olduğu, tüm denetimlerin muhalefet partisi tarafından çok etkin şekilde yapılabildiği bir süreci başlatacağız. Bugüne kadar görev yapan herkes hiçbir şeyden korkmasın ama Anayasa'ya aykırı kanunsuz emirlerle beytülmale uzanan el varsa o eli buluruz, hesabı sorarız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu KİT'lerde namusuyla çalışan bütün bürokratların siyasi yönelimlerinin ne olduğuna bakmaksızın, buna kör olarak, bu arkadaşlarımızın endişe etmemeleri gerektiğini ama beytülmale el uzatılmasında suç işlemiş olanların bağımsız yargı önünde hesap vereceği günleri vadettiğimizi söylüyoruz. Tüm kamu iktisadi teşekküllerinde görev yapan tüm emekçileri, tüm memurları, tüm yöneticileri saygıyla selamlıyoruz.

14'ünden sonra çok etkin denetleyebileceğiniz bir KİT Komisyonunun ve Başkanlığının sizin elinizde olacağı bir kesin hesap komisyonunu da Adalet ve Kalkınma Partisine taahhüt ediyoruz.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Aynen devam!

VII.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**B) KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**

1.- *Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonunun, Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 2017-2018 ve 2019-2020 Yılları Denetimine İlişkin Raporlarının Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017-2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Halk Bankası A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.'nin 2019-2020, Askeri Fabrika ve Tersane İşletme A.Ş.'nin*

2019-2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019-2020, Türk Sudan Uluslararası Tarım ve Hayvancılık A.Ş.'nin 2020, Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'nin 2019-2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019-2020 Yıllarına Ait Bölümleri ile Raporların Bu Bölümlerine Yapılan İtirazlar ve Komisyonun Görüşü (3/473, 1047, 1505, 1779) (S. Sayısı: 442) (Devam)

BAŞKAN – Daha önce ifade edildiği üzere genel görüşmeye tabi kuruluşlara ilişkin bir oylama işlemi yapılmayacaktır. İbraya tabi kuruluşlar açısından Komisyonun görüşü, yapılan itirazların reddedilerek daha önce ibra edilen Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017 ila 2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017 ila 2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020 yılları hesap ve işlemlerinin ibra edilmesi şeklindedir.

Şimdi, itiraza konu edilen kuruluşlar ve hesap yıllarına ilişkin Komisyon görüşünü 3346 sayılı Kanun'un 8'inci maddesine göre ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Hayır!” sesleri)

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2018 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Asla!” sesleri)

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Katiyen!” sesleri)

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2020 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Mümkün değil!” sesleri)

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “İmkansız! sesleri)

Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2020 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Sakin ha!” sesleri)

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Asla!” sesleri)

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2020 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Asla!” sesleri)

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Yazıklar olsun!” sesleri)

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2018 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Asla!” sesleri)

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2019 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Yazıktır!” sesleri)

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2020 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Ayıptır!” sesleri)

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Günahtır!” sesleri)

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2020 yılı hesap ve işlemlerinin ibra edilmesine ilişkin Komisyon görüşünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP sıralarından “Asla!” sesleri)

Değerli milletvekilleri, bu şekilde, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu raporlarının itiraz edilen bölümlerine konu ibraya tabi kamu iktisadi teşebbüslerine ilişkin Komisyon görüşüyle ilgili oylamalar sonucunda Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün 2017 ila 2020, Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020, Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020, Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünün 2017 ila 2020, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün 2019 ve 2020 yılları yönetim kurulları ibra edilmiştir.

3’üncü sıraya alınan, 389 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 389)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

4’üncü sıraya alınan, 387 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

3.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Etiyopya Federal Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4324) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 387)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

5’inci sıraya alınan, 398 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

4.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop’un Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimine İlişkin Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalyan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4766) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 398)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

6’ncı sıraya alınan, 379 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine başlıyoruz.

5.- Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının Notalarla Birlikte Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/4704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 379)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir konu bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleriyle komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 5 Nisan 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 00.42

IX.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 434) Organize Sanayi Bölgeleri Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Verilen Oyların Sonucu:

Sıra Sayısı : 434
 Oylama Saati : 19:31
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 222
 Reddedenler : 68
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 6
 Toplam : 296
 Açık Üyelikler : 23
Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Ret
Adana	Çulhaoglu	Mehmet Metanet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Dağlı	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Erdinç	Mehmet Şükrü	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatmoğulları Oruç	Tulay	HDP	Katılmadı
Adana	Koncuk	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Peköz	Kemal	HDP	Katılmadı
Adana	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Ret
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Aydın	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Fırat	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Toprak	Muhammed Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Eroğlu	Veysel	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Uysal	Gültekin	DP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Çelebi	Ekrem	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)
Ağrı	Koç	Abdullah	HDP	Katılmadı
Ağrı	Öztürk	Berdan	HDP	Katılmadı
Ağrı	Taşdemir	Dirayet Dilan	HDP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Karahocagil	Mustafa Levent	AK PARTİ	Kabul
Amasya	Tuncer	Mustafa	CHP	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Ankara	Akdoğan	Yağın	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Altıntaş	Ayhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Arsılan	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Barış	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Bostancı	Mehmet Naci	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ceylan	Nevzat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Destici	Mustafa	BBP	Katılmadı
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Enür	Murat	CHP	Ret
Ankara	Erdogan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Gök	Levent	CHP	Katılmadı
Ankara	Haberal	Erkan	MHP	Katılmadı
Ankara	Hakverdi	Ali Haydar	CHP	Ret
Ankara	İşler	Emrullah	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Kaya	Yıldırım	CHP	Ret
Ankara	Kerestecioğlu Demir	Filiz	HDP	Ret
Ankara	Koç	Ahmet Haluk	CHP	Katılmadı
Ankara	Kuşoğlu	Bülent	CHP	Katılmadı
Ankara	Oral	İbrahim Halil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Polat Düzgün	Arife	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Şahin	Fatih	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Canze	CHP	Katılmadı
Ankara	Taşlıçay	Nevin	MHP	Kabul
Ankara	Turan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ünsal	Servet	CHP	Katılmadı
Ankara	Yegün	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yeşil	Nihat	CHP	Katılmadı
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yılmaz	Dumuş	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Aydın	İbrahim	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Antalya	Bahşi	Feridun	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Budak	Çetin Osman	CHP	Ret
Antalya	Bülbül	Kemal	HDP	Katılmadı
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Özer	Aydın	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Antalya	Subaşı	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Zeybek	Rafet	CHP	Katılmadı
Artvin	Balta	Ertunç Erkan	AK PARTİ	Kabul
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Erim	Bekir Kuvvet	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Posacı	Rıza	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sezgin	Aydın Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yavuz	Metin	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Akan	Ahmet	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aydemir	Pakize Mutlu	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çelik	Adil	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Subaşı	Yavuz	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Şahin	Fikret	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bilecik	Yağcı	Selim	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Aydemir	Erdal	HDP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Yılmaz	Cevdet	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Gaydalı	Mahmut Celadet	HDP	Ret
Bitlis	Kiler	Vahit	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Taşar	Cemal	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Aydın	Arzu	AK PARTİ	Kabul
Bolu	Küpcü	Fehmi	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Göker	Mehmet	CHP	Katılmadı
Burdur	Özçelik	Bayram	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Uğur	Yasin	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Ret
Bursa	Aydın	Erkan	CHP	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı
Bursa	Çavuşoğlu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Erozan	Ahmet Kamil	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Esgin	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Işık	Zafer	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Karabiyik	Lale	CHP	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ödünç	Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özkan	Yüksel	CHP	Ret
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Ret
Bursa	Tatlıoğlu	İsmail	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Vahapoğlu	Mustafa Hidayet	MHP	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Yılmaz Gürel	Vildan	AK PARTİ	Katılmadı
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Erkek	Muharrem	CHP	Katılmadı
Çanakkale	İskenderoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Turan	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Çivitcioğlu	Salim	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Ceylan	Ahmet Sami	AK PARTİ	Katılmadı
Çorum	Kavuncu	Erol	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Köse	Tufan	CHP	Katılmadı
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Katılmadı
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Kabul
Denizli	Sancar	Haşim Teoman	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Yıldız	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Aydeniz	Salih	DBP	Katılmadı
Diyarbakır	Bal	Ebubekir	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Dağ	Dersim	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Eker	Mehmet Mehdi	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Eronat	Oya	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Özsoy	Hişyar	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Paylan	Garo	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Taşçier	İmam	HDP	Katılmadı
Diyarbakır	Tosun	Remziye	HDP	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Çakırlar	Orhan	İYİ PARTİ	Ret
Edirne	Çaytancıoğlu	Okan	CHP	Ret
Elazığ	Ağar	Zülfü Tolga	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Balık	Serrin	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Bulut	Metin	AK PARTİ	Katılmadı
Elazığ	Demirbağ	Zülfü	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Erzincan	Çakır	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Erzurum	Akdağ	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydemir	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Cinisi	Muhammet Naci	İYİ PARTİ	Katılmadı
Erzurum	Taşkesenlioğlu Ban	Zehra	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Avcı	Nabi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Çakırözler	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Günay	Emine Nur	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Kabukcuoğlu	Arslan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Karacan	Harun	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Sazak	Metin Nurullah	MHP	Kabul
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Erdoğan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Filiz	İmam Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Kaplan	İrfan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Kirazoğlu	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Koçer	Abdullah Nejat	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Taşdoğan	Ali Muhittin	MHP	Kabul
Gaziantep	Toğrul	Mahmut	HDP	Ret
Gaziantep	Uzer	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Yılmazkaya	Bayram	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Yüksel	Müslüm	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Aydın	Kadir	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Öztürk	Cemal	AK PARTİ	Katılmadı
Giresun	Öztürk	Sabri	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Tıghı	Necati	CHP	Katılmadı
Gümüşhane	Akgül	Hacı Osman	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Pektaş	Cihan	AK PARTİ	Kabul
Hakkari	Dede	Sait	HDP	Katılmadı
Hakkari	Diñç	Husret	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Ret
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mengüllüoğlu	Barış Atay	TİP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Özgürsoy	Sabahat	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Şahin	Suzan	CHP	Katılmadı
Hatay	Şanverdi	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Tokdemir	İsmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Topal	Serkan	CHP	Katılmadı
Hatay	Türkoğlu	Hacı Bayram	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Katılmadı
İsparta	Bilgiç	Süreyya Sadi	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
İsparta	Cesur	Aylin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Özel	Recep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Antmen	Alpay	CHP	Ret
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Katılmadı
Mersin	Çelik	Behiç	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Gökçel	Cengiz	CHP	Ret
Mersin	Gül Yılmaz	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Klavuz	Olcay	MHP	Kabul
Mersin	Kurtulan	Fatma	HDP	Katılmadı
Mersin	Özkan	Hacı	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Sıdali	Zeki Hakan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Şimşek	Baki	MHP	Kabul
Mersin	Taşkın	Ali Cumhur	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Mersin	Turan	Rüdvân	HDP	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Adıgüzel	Onursal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ağralıoğlu	Yavuz	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Canze	CHP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Andican	Abdul Ahat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Arkaz	Hayati	MHP	Kabul
İstanbul	Ataş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Emine Sare	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Aydoğan	Turan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayrim	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Babuşcu	Aziz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekaroğlu	Mehmet	CHP	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Boyras	Osman	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bozkır	Volkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Buldan	Pervin	HDP	Katılmadı
İstanbul	Canbaz Kaya	Dilşat	HDP	Katılmadı
İstanbul	Caniki	Nurettin	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çamlı	Ahmet Hamdi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Ahmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çetin	Cemal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Çeviköz	Ahmet Ünal	CHP	Katılmadı
İstanbul	Çonkar	Ahmet Berat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
İstanbul	Dedegil	Alev	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demiröz	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Denizolgun	Fatih Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Emecan	Emine Gülizar	CHP	Ret
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Erdem	Arzu	MHP	Kabul
İstanbul	Erdogdu	Aykut	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ersoy	Oya	HDP	Ret
İstanbul	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Gülüm	Züleyha	HDP	Ret
İstanbul	Hamzaçebi	Mehmet Akif	CHP	Katılmadı
İstanbul	İslam	Nazır Cihangir	CHP	Ret
İstanbul	Kaboğlu	İbrahim Özden	CHP	Ret
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadigil Sütü	Salih Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kalsın	Canan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karataş	Memet Bülent	MHP	Kabul
İstanbul	Katırcıoğlu	Erol	HDP	Ret
İstanbul	Kavakcı Kan	Ravza	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Erol	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kaya	Hüda	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kaynara	Tülay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kenanoğlu	Ali	HDP	Katılmadı
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kılıç	Akif Çağatay	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Kubat	Mehmet Doğan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Nuhoğlu	Hayrettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Oluç	Hakkı Saruhan	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özdağ	Ümit	ZAFER P	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Sibel	CHP	Ret
İstanbul	Özen	Zeynel	HDP	Katılmadı
İstanbul	Özsoy	Eyüp	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Piroğlu	Musa	HDP	Katılmadı
İstanbul	Polat	İffet	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Satır	Mihrimah Belma	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sayan Kaya	Fatma Betül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şatıroğlu	Nevzat	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
İstanbul	Şeker	Ali	CHP	Ret
İstanbul	Şeker	Fatih Mehmet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tanal	Mahmut	CHP	Ret
İstanbul	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Ret/Mük.
İstanbul	Tekin	Gürsel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ünal	Şirin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yaşar	Serap	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Zeybek	Gökân	CHP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Ret
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bayır	Tacettin	CHP	Ret
İzmir	Bekle	Cemal	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Beko	Kani	CHP	Ret
İzmir	Böllünmez Çankır	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çepni	Murat	HDP	Ret
İzmir	Çaray	Aytun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dağ	Hamza	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdoğan Kılıç	Sevda	CHP	Ret
İzmir	Kalyoncu	Hasan	MHP	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kemalbay Pekgözgü	Serpil	HDP	Ret
İzmir	Kılıçdaroğlu	Kemal	CHP	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nasır	Necip	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Katılmadı
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Ret
İzmir	Purçu	Özcan	CHP	Katılmadı
İzmir	Sayek Böke	Selin	CHP	Katılmadı
İzmir	Sertel	Atıla	CHP	Ret
İzmir	Serter	Bedri	CHP	Ret
İzmir	Sındır	Kamil Okyay	CHP	Ret
İzmir	Yıldırım	Binali	AK PARTİ	Katılmadı
Kars	Arslan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç	Yunus	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Çelik	Metin	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Köylü	Hakkı	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Arık	Çetin	CHP	Ret
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Kabul
Kayseri	Elitaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Karayel	İsmail Emrah	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Nergis	Hülya	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özhaseki	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Tamer	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Yıldız	Taner	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Veddi	CHP	Ret
Kırklareli	Kayan	Türabi	CHP	Ret
Kırklareli	Minsolmaz	Selahattin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kırşehir	Kendirli	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Akar	Haydar	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Gergerlioğlu	Ömer Faruk	HDP	Katılmadı
Kocaeli	İşık	Fikri	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Kabul
Kocaeli	Şeker	İlyas	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Tarhan	Tahsin	CHP	Ret
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Zeybek	Emine	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaklız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Etyemez	Halil	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Kara	Esin	MHP	Kabul
Konya	Karaduman	Abdulkadir	SAADET P	Katılmadı
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özdemir	Hacı Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Samancı	Gülây	AK PARTİ	Kabul
Konya	Sorgun	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Şener	Abdüllatif	CHP	Katılmadı
Konya	Yokuş	Fahrettin	İYİ PARTİ	Ret
Kütahya	Çetin Erenler	Ceyda	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Çazel	İshak	AK PARTİ	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	CHP	Katılmadı
Kütahya	Tan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Çakır	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Çalık	Öznur	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Katılmadı
Malatya	Kahtalı	Hakan	AK PARTİ	Katılmadı
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Aydemir	Uğur	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Ret
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Ret
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bilen	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kaplan Kıvrık	Senra	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Ret
Manisa	Özkan	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Aycan	Sefer	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Güvenç	Celalettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öçal	Habibe	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Özdemir	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Ret
Kahramanmaraş	Sezal	Mehmet Cihat	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Ünal	Mahir	AK PARTİ	Katılmadı
Mardin	Çelik	Tuna	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Mardin	Demirkaya	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Diñçel	Şeyhmus	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Dundar	Pero	HDP	Katılmadı
Mardin	Günay	Ebrü	HDP	Katılmadı
Mardin	Sancar	Mithat	HDP	Katılmadı
Muğla	Alban	Mürsel	CHP	Katılmadı
Muğla	Demir	Mehmet Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Erbay	Burak	CHP	Ret
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Erol Gökcan	Yelda	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Girgin	Süleyman	CHP	Ret
Muğla	Özcan	Suat	CHP	Katılmadı
Muş	Coşkun	Şevin	HDP	Katılmadı
Muş	İşık	Mensur	HDP	Katılmadı
Muş	Kılıç Koçyiğit	Gülistan	HDP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Açıkgöz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Menekşe	Yücel	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Nevşehir	Sarasan	Faruk	CHP	Ret
Niğde	Ergun	Yavuz	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gültekin	Selim	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
Ordu	Gündoğdu	Metin	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Taşcı	Ergün	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Ordu	Yediyıldız	Şenel	AK PARTİ	Kabul
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Bak	Osman Aşkın	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Yazıcı	Hayati	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dıkbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Özkoç	Engin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Sofuoğlu	Kenan	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Uncuoğlu	Recep	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Yavuz	Ali İhsan	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Demircan	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Hancıoğlu	Neslihan	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Köktaş	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Samsun	Yaşar	Bedri	İYİ PARTİ	Ret
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Zeybek	Kemal	CHP	Katılmadı
Siirt	Danış Betaş	Meral	HDP	Ret
Siirt	Ören	Osman	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Taş	Sıdk	HDP	Katılmadı
Sinop	Karadeniz	Banış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Ekinci	Semiha	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Soluk	Mehmet Habib	AK PARTİ	Katılmadı
Sivas	Yılmaz	İsmet	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Ret 2 (Mük.1)
Tekirdağ	Kaplan	Enez	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Şentop	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Yel	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Yüceer	Candan	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Tokat	Arsılan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Tokat	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Ayvazoğlu	Bahar	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Balta	Muhammet	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Cora	Salih	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Günnar	Adnan	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Kaya	Ahmet	CHP	Katılmadı
Trabzon	Örs	Hüseyin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Önlü	Alican	HDP	Katılmadı
Tunceli	Şaroğlu	Polat	CHP	Ret
Şanlıurfa	Açanal	Zemzem Gülander	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Akay	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Aydınlık	Aziz	CHP	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Erdoğan	Nimetullah	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Gülpınar	Mehmet Kasım	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Maçın	Nusrettin	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Özcan	Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Özşavlı	Halil	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Sütcü	Ayşe	HDP	Katılmadı
Şanlıurfa	Yıldız	İbrahim Halil	AK PARTİ	Katılmadı
Uşak	Altay	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Yalın	Özkan	CHP	Ret
Van	Arvas	Abdulhat	AK PARTİ	Kabul
Van	Gülaçar	Osman Nuri	AK PARTİ	Kabul
Van	Kartal	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Van	Orhan Işık	Muazzez	HDP	Katılmadı
Van	Sarsaç	Murat	HDP	Katılmadı
Van	Temel	Tayip	HDP	Katılmadı
Van	Temelli	Sezai	HDP	Katılmadı
Yozgat	Başer	Yusuf	AK PARTİ	Kabul 2 (Mük.1)
Yozgat	Keven	Ali	CHP	Ret
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Demirtaş	Ünal	CHP	Ret
Zonguldak	Türkmen	Polat	AK PARTİ	Katılmadı
Zonguldak	Uçar	Hamdi	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Erel	Ayhan	İYİ PARTİ	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 434
Aksaray	İnceöz	İlknur	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşı	Ramazan	MHP	Kabul
Bayburt	Battal	Fetani	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Şeker	Recep	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Ret
Kırıkkale	Can	Ramazan	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı
Batman	Acar Başaran	Ayşe	HDP	Katılmadı
Batman	İpekyüz	Necdet	HDP	Ret
Batman	Özdemir	Ziver	AK PARTİ	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HDP	Katılmadı
Batman	Uca	Feleknas	HDP	Katılmadı
Şırnak	Birlik	Rizgin	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	İnir	Nuran	HDP	Katılmadı
Şırnak	Kaçmaz	Hüseyin	HDP	Katılmadı
Şırnak	Özgüneş	Hasan	HDP	Katılmadı
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Bartın	Tunç	Yılmaz	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Atalay	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Ardahan	Yılmaz	Öztürk	YENİLİK P	Katılmadı
İğdır	Eksik	Habip	HDP	Ret
İğdır	Karadağ	Yaşar	MHP	Kabul
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Özel	Özcan	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Aksoy	Hüseyin Avni	MEMLEKET P	Katılmadı
Karabük	Güneş	Niyazi	AK PARTİ	Katılmadı
Karabük	Ünal	Cumhur	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Katılmadı
Kilis	Dülger	Mustafa Hilmi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Dumuşoğlu	Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Ünlü	Baha	CHP	Katılmadı
Düzce	Çakır	Fahri	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Yılmaz	Ümit	MHP	Kabul

